

УГОДА ПРО ФІНАНСУВАННЯ

Дунайської транснаціональної програми (Interreg V-B Danube -
CCI 2014TC16M6TN001)

ОСОБЛИВІ УМОВИ

Уряд України (далі – «країна-партнер ЄІС»), в особі Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України,

з одного боку,

Європейська Комісія (далі – «Комісія»), виступаючи від імені Європейського Союзу (далі – «Союз»),

з іншого боку, та

Уряд Угорщини (далі – «Держава-член»), в особі Міністерства національної економіки, Керівного органу Дунайської транснаціональної програми співробітництва «Interreg V-B Danube»,

з третього боку,

уклали цю Угоду про таке:

Стаття 1 - Програма

(1) Союз погоджується надати фінансування, а Уряд України погоджується прийняти фінансування зазначеної транснаціональної програми співробітництва, як викладено в Додатку I, та затверджено щодо Держав-членів та бенефіціарів ІІД II, що беруть участь у програмі, Виконавчим Рішенням Комісії С (2015) 5953 від 20 серпня 2015 року:

«Interreg V-B Danube»
CCI: 2014TC16M6TN001
далі – «Програма»;

та, щодо участі Уряду України в цій Програмі, Виконавчим Рішенням Комісії С (2016) 4719 від 26 липня 2016 року¹.

(2) Програма фінансується з бюджету Союзу згідно з таким основним актом:

Регламент (ЄС) № 232/2014 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2014 року про створення Європейського інструменту сусідства² («Регламент ЄІС», «ЄІС») і, зокрема, його стаття 7 (7).

¹ Виконавче рішення Комісії С(2016) 4719 від 26 липня 2016 року про Спеціальний захід на 2016 рік щодо боротьби з корупцією і підтримки ключових реформ на користь Уряду України, який має фінансуватися із загального бюджету Європейського Союзу.

² OJ L 77, 15.03.2014, стор. 27.

- (3) Загальна розрахункова сума Програми становить 274 578 077 євро, а максимальний розмір внеску Союзу відповідно до ЄІС в Програму на користь Уряду України встановлюються у розмірі 5 000 000 євро відповідно до 2016 бюджетного року.

Відповідно до умов Програми фінансові внески здійснюються як від країни-партнера ЄІС, так і Союзу. Розподіл відповідних фінансових внесків наводиться в Додатку III.

Стаття 2 - Термін виконання і період прийнятності

- (1) Термін виконання цієї Угоди про фінансування починається з дати набрання чинності цією Угодою про фінансування і закінчується через 12 років після цієї дати.
- (2) В Україні видатки визнаються прийнятними для отримання внеску від ЄІС, якщо вони були понесені бенефіціаром і сплачені в період з 1 січня 2014 року по 31 грудня 2023 року.

Стаття 3 - Тлумачення

- (1) Положення цієї Угоди та Додатків до неї тлумачаться як такі, що доповнюють положення нормативної бази, передбаченої у статті 1.
- (2) У випадку наявності суперечностей між положеннями, що містяться в «Особливих умовах» цієї Угоди і Додатках до неї, і, зокрема, положеннями, що містяться в Додатку IV («Загальні умови»), положення, що містяться в «Особливих умовах» цієї Угоди мають переважну силу.

У випадку наявності суперечностей між положеннями цієї Угоди і положеннями основних актів, перелічених у статті 1(2), або актів, прийнятих у зв'язку з ними, положення, що містяться в нормативній базі, мають переважну силу, і до цієї Угоди вносяться зміни або виправлення відповідно до статті 73 (4) Загальних умов.

- (3) З урахуванням будь-якого прямо сформульованого положення про інше в цій Угоді, терміни, що використовуються в цій Угоді, мають таке саме значення, яке їм надано в основних актах, перелічених у статті 1 (2).
- (4) З урахуванням будь-якого прямо сформульованого положення про інше в цій Угоді, посилання на цю Угоду є посиланнями на таку Угоду з урахуванням подальших можливих змін, доповнень або замін.
- (5) Будь-які посилання в цій Угоді та Додатках до неї на інструменти Європейського Союзу є посиланнями на такі інструменти з урахуванням подальших можливих змін, доповнень або замін.
- (6) Заголовки в цій Угоді та в Додатках до неї не мають правового значення і не впливають на її тлумачення.

Стаття 4 - Часткова недійсність і ненавмисні прогалини

Якщо будь-яке положення цієї Угоди є або стає недійсним, або якщо ця Угода містить ненавмисні прогалини, це не впливає на дійсність інших положень цієї Угоди.

Відповідно до статті 73 «Загальних умов», Сторони замінять будь-яке недійсне положення або заповнять будь-яку ненавмисну прогалину дійсним положенням, яке буде якомога ближчим до мети та цілей недійсного положення.

Стаття 5 - Адреси та комунікація

Всі повідомлення, що стосуються виконання цієї Угоди про фінансування надаються в письмовій формі, та стосуються безпосередньо Програми, як це визначено в статті 1 (1), і надсилаються за такими адресами:

(a) для Уряду України

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства
України
вул. Велика Житомирська, 9
01601 Київ, Україна
E-mail: minregion@minregion.gov.ua

(b) для Європейської Комісії

Генеральний директорат з питань регіональної політики та урбанізації
В- 1049 Брюссель – Бельгія
E-mail: REGIO-TRANSNATIONAL-AND-INTERREGIONAL-COOPERATION@ec.europa.eu;

(c) для Уряду Угорщини

Керівний орган Дунайської транснаціональної програми
Міністерство національної економіки Угорщини
József nádor tér 2-4
1051 Будапешт, Угорщина
E-mail: danube@interreg-danube.eu

Стаття 6 - Додатки

Ця Угода про фінансування складається з:

- (a) Цих Особливих Умов;
- (b) Додатків, які є невід'ємною частиною Угоди:
  - i. Додаток I: Транснаціональна програма співробітництва Interreg;
  - ii. Додаток II: фінансовий план (частина щорічних фінансових зобов'язань);
  - iii. Додаток III: фінансовий план (частина фінансових внесків з боку Союзу та бенефіціарів ЄІС відповідно до вісі пріоритетів);

iv. Додаток IV: Загальні умови.

Стаття 7 - Положення, що доповнюють Додаток IV

Положення, що доповнюють Додаток IV:

- (a) на додаток до статті 12 (2) Додатка IV, Держави-члени, які беруть участь у Програмі, вирішили застосувати варіант d);
- (b) на додаток до статті 33 (1) Додатка IV, бенефіціар ЄІС вирішив скористатись можливістю використання Практичного посібника з контрактних процедур для зовнішньої діяльності ЄС;
- (c) на додаток до статті 34 (1) Додатка IV, ці Особливі умови дозволяють брати участь в конкурсі заявок суб'єктам без утворення юридичної особи;
- (d) на додаток до статті 34 (5) Додатка IV, прийнятність, як це визначено в цій статті, не обмежується додатково національною приналежністю, географічним розташуванням або характером заявників;
- (e) на додаток до статті 40 (1) Додатка IV, Держави-члени, які беруть участь у Програмі, та країна-партнер ЄІС надали органу аудиту повноваження на виконання своїх функцій безпосередньо на всій території. Вони зазначили, коли орган аудиту має супроводжувати аудитор Держави-члена або третьої країни;
- (f) на додаток до статті 41 (2) Додатка IV, країна-партнер ЄІС надала дозвіл органу аудиту на безпосереднє виконання функцій, передбачених у статті 127 Регламенту (ЄС) № 1303/2013 на всій території, яка охоплюється Програмою.
- (g) на додаток до статті 44 Додатка IV, країна-партнер ЄІС делегувала свою роль з управління участі Уряду України в Програмі Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.
- (h) на додаток до статті 48 Додатка IV, ставка співфінансування, а також максимальний розмір допомоги ЄІС для кожного фонду та вісі пріоритетів визначені в Додатку III;

Національне публічне фінансування – внесок у грошовій формі, що здійснюється бюджетною установою або суб'єктом господарювання державної або комунальної форми власності, в рамках реалізації його участі у проекті.

Національне приватне фінансування – внесок у грошовій формі, що здійснюється суб'єктом господарювання приватної форми власності, в рамках реалізації його участі у проекті.

- (i) у доповнення статті 56 (3) Додатка IV, методом, обраним для цієї Програми, є метод, зазначений в пункті (b) першого підпункту цієї статті;
- (j) у доповнення статті 67(3) Додатка IV, країни-учасники прийняли рішення не стягувати неправомірно виплачену суму, якщо сума, що підлягає відшкодуванню з боку бенефіціара, без урахування відсотків, не перевищує 250 євро у розмірі внеску від допомоги ЕФПР.

Стаття 8 - Додаткова двостороння угода

Уряд України та Уряд Угорщини погодилися, що детальні домовленості між ними не обов'язково мають бути частиною цієї Угоди про фінансування у формі конкретного Додатка, оскільки всі питання достатньо висвітлені в Програмі, Загальних та Особливих умовах, «Посібнику Заявника», «Посібнику з реалізації», «Керівних принципах з контролю» та «Посібнику з технічної допомоги», що затверджені Моніторинговим комітетом.

У таких детальних домовленостях вичерпно викладені всі правила, що регулюють відповідні відносини між керуючим органом (включаючи технічний секретаріат), органом з сертифікації та органом аудиту Програми, а також відповідними органами влади в Уряді України.

Стаття 9 - Набрання чинності

Ця Угода про фінансування вважається укладеною на дату, коли вона підписується останньою стороною, за умови її підписання до 31 грудня 2017 року. Угода про фінансування набирає чинності з дати отримання Комісією повідомлення від Уряду України, що підтверджує завершення внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання нею чинності. Комісія інформує країну-партнера ЄС про дату отримання такого повідомлення.

Ця Угода про фінансування складена у трьох примірниках англійською мовою, один з яких надано Уряду України, один - Комісії, та один – Уряду Угорщини.

За Уряд України (підпис)

Іванна Климпуш-Цинцадзе

Віце-прем'єр-міністр України з питань
європейської та євроатлантичної інтеграції

Брюссель, 8/12/2017 р.

За Комісію (підпис)

Марк Леметр

Генеральний директор
Генеральний директорат регіональної політики
та урбанізації

Брюссель, 7/12/2017 р.

За Уряд Угорщини (підпис)

Імре Чалаговіц

Керівний орган Дунайської транснаціональної програми
Міністерство національної економіки

Будапешт, 15/12/2017 р.

Програми співробітництва в рамках європейської територіальної співпраці

CCI	2014TC16M6TN001
Назва	Дунай
Редакція	3.0
Перший рік	2014
Останній рік	2020
Початок впровадження	1 січня 2014 р.
Кінець впровадження	31 грудня 2023 р.
Основна поправка (вимагає схвалення ЄК - див. Ст. 96 Регламенту про загальні положення)	
Погоджено Моніторинговим комітетом	√
Обґрунтування поправки	Включення початкового значення показника результативності для Конкретної цілі 2.2. Передбачалося, що це значення буде включено до версії Програми 2.1 / 2.2, але це було помилково пропущено. В рамках прийнятої версії 2.2 Програми співробітництва (ПС) використано дослідження початкових значень, що містить ці данні.
Номер рішення ЄК	C(2017)4091
Дата рішення ЄК	12 червня 2017 р.
Номер рішення про внесення змін країна-членів	15-та письмова процедура
Дата прийняття рішення про внесення змін країнами-членами	10 лютого 2017 р.

Дата набрання чинності рішення про внесення змін країн-членів	10 лютого 2017 р.
Регіони NUTS, охоплені програмою співробітництва	<p> AT - ÖSTERREICH AT11 - Burgenland (AT) AT12 - Niederösterreich AT13 - Wien AT21 - Kärnten AT22 - Steiermark AT31 - Oberösterreich AT32 - Salzburg AT33 - Tirol AT34 - Vorarlberg BA - BOSNIA AND HERZEGOVINA BG - БЪЛГАРИЯ (BULGARIA) BG31 - Северозападен (Severozapaden) BG32 - Северен централен (Severen tsentralen) BG33 - Североизточен (Severoiztochen) BG34 - Югоизточен (Yugoiztochen) BG41 - Югозападен (Yugozapaden) BG42 - Южен централен (Yuzhen tsentralen) CZ - ČESKÁ REPUBLIKA CZ01 - Praha CZ02 - Střední Čechy CZ03 - Jihozápad CZ04 - Severozápad CZ05 - Severovýchod CZ06 - Jihovýchod CZ07 - Střední Morava CZ08 - Moravskoslezsko DE - DEUTSCHLAND DE1 - BADEN-WÜRTTEMBERG DE11 - Stuttgart DE12 - Karlsruhe DE13 - Freiburg DE14 - Tübingen DE2 - BAYERN DE21 - Oberbayern DE22 - Niederbayern DE23 - Oberpfalz DE24 - Oberfranken DE25 - Mittelfranken DE26 - Unterfranken DE27 - Schwaben HR - HRVATSKA HR03 - Jadranska Hrvatska </p>

	<p> HR04 - Kontinentalna Hrvatska HU - MAGYARORSZÁG HU10 - Közép-Magyarország HU21 - Közép-Dunántúl HU22 - Nyugat-Dunántúl HU23 - Dél-Dunántúl HU31 - Észak-Magyarország HU32 - Észak-Alföld HU33 - Dél-Alföld MD - Moldova ME - ЦРНА ГОРА / CRNA GORA RO - ROMÂNIA RO11 - Nord-Vest RO12 - Centru RO21 - Nord-Est RO22 - Sud-Est RO31 - Sud - Muntenia RO32 - București - Ilfov RO41 - Sud-Vest Oltenia RO42 - Vest RS - SERBIA SI - SLOVENIJA SI01 - Vzhodna Slovenija SI02 - Zahodna Slovenija SK - SLOVENSKO SK01 - Bratislavský kraj SK02 - Západné Slovensko SK03 - Stredné Slovensko SK04 - Východné Slovensko UA - Ukraine UA01 - Chernivetska Oblast UA02 - Ivano-Frankiviska Oblast UA03 - Zakarpatska Oblast UA04 - Odessa Oblast </p>
--	--

1. СТРАТЕГІЯ СПРИЯННЯ ПРОГРАМИ СПІВРОБІТНИЦТВА З РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ЄС ЩОДО РОЗУМНОГО, СТАЛОГО ТА ВСЕОХОПЛЮЮЧОГО ЗРОСТАННЯ, А ТАКОЖ ДОСЯГНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ, СОЦІАЛЬНОЇ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ

1.1 Стратегія сприяння програми співробітництва з реалізації стратегії ЄС щодо розумного, сталого та всеохоплюючого зростання, а також досягнення економічної, соціальної та територіальної цілісності

1.1.1 Опис стратегії програми співробітництва з огляду її сприяння реалізації стратегії ЄС щодо розумного, сталого та всеохоплюючого зростання, а також досягнення економічної, соціальної та територіальної цілісності.

1.1.1.1 Роль програми співробітництва

Європейські програми територіального співробітництва мають на меті доповнювати інші європейські програми, такі як "розвиток сільських територій" або "підтримка розвитку та працевлаштування", що передбачають інвестиції в інфраструктуру, підприємство та людський капітал. Програми співробітництва, головним чином, розробляються з метою подальшої територіальної інтеграції шляхом посиленого співробітництва у конкретних сферах політики. З огляду на загальний розмір бюджету, програми співробітництва не можуть бути спрямовані на широкомасштабні інвестиційні проекти та, відповідно, не передбачають значного економічного впливу.

Дунайська транснаціональна програма (ДТП) є фінансовим інструментом з визначеною сферою дії та незалежним Керівним органом, яка спрямована на підтримку інтеграції політики в Дунайському регіоні в обраних сферах відповідно до європейських нормативів РЗП/ЄФРР (Регламент про загальні положення/ Європейський фонд регіонального розвитку), пов'язаних зі Стратегією ЄС для Дунайського регіону (ЄСДР). Стратегічне бачення полягає в "інтеграції політики" нижче рівня ЄС (не дублюючи заходів з політики інтеграції на рівні ЄС, наприклад, TEN-T) та вище національного рівня в конкретних сферах діяльності. Транснаціональні проекти повинні впливати на національну / регіональну / місцеву політику ("політичний стимул").

З метою досягнення вищого рівня територіальної інтеграції дуже неоднорідно розвинутого Дунайського регіону транснаціональна програма співробітництва виконуватиме роль політичного стимулу і першопочатківця у вирішенні загальних проблем і потреб у конкретних сферах політики, в яких транснаціональне співробітництво повинно досягнути позитивних результатів через розвиток і практичне впровадження політичних рамок, інструментів, послуг, а також визначених пілотних інвестицій, що забезпечить суттєвий взаємозв'язок з іншими партнерами ЄСДР.

Серед питань, що потребують вирішення, є вдосконалення інституційних засад співробітництва, покращення якості політики та її впровадження, а також реалізація рішень за допомогою визначених інструментів фінансування та належних пілотних заходів.

Успіх реалізації програми буде залежати від цільового вибору найбільш актуальних заходів, а також подальшого підвищення ефективності адміністративних процедур і зменшення адміністративного навантаження для бенефіціарів.

Одним із уроків, засвоєних у період 2007-2013 рр., було те, що кількість установ, які можуть виконувати функцію основного партнера, була обмеженою з різних причин. Тому, програма на період 2014-2020 рр. має бути розроблена з урахуванням сфер співробітництва, в яких зможе вяти участь достатня кількість компетентних суб'єктів та можна реалізувати достатньо ефективних ідей.

Метою є максимальне використання потенціалу для підтримки збалансованого створення груп, платформ, мереж, форумів з обміну практикою, а також спільних ініціатив, проведення спільних заходів і впровадження спільних пілотних проектів в рамках всієї сфери співробітництва.

Програма транснаціонального співробітництва Південно-Східної Європи на 2007-2013 рр.

Транснаціональне співробітництво має певну традицію в Дунайському регіоні, яка розпочалася в 1996 році з впровадженням програми CADSES. До 2007 було реалізовано програму CADSES II, і саме тоді створено програму співробітництва Південно-Східної Європи (ПСЄ), що мала деякі географічні відмінності та яку можна вважати безпосереднім попередником Дунайської транснаціональної програми.

ПСЄ була спрямована на поліпшення інтеграції та конкурентоспроможності такого складного та різноманітного регіону як і регіон, охоплений Дунайською транснаціональною програмою. Враховуючи здобутий позитивний та цінний досвід, можна зробити висновок, що програма була успішною. Такий досвід є кращою практикою, що братиметься до уваги в майбутньому. Одним із перших прикладів успіху є прийняття рішення сприяти підтримці інтегрованої системи управління для фондів Інструменту передвступної допомоги II (далі – ІІД) та Європейського інструменту сусідства (далі – ЄІС), створених у рамках ПСЄ.

У Програмі співробітництва Південно-Східної Європи брали участь 16 країн-учасниць, з яких деякі не будуть залучені до Дунайської транснаціональної програми, але продовжать співпрацю в рамках Адріатично-Іонічної програми (Албанія, Греція, Італія). Натомість, в програмі візьмуть участь німецькі землі Баден-Вюртемберг, Баварія та Чеська Республіка.

ПСЄ мала чотири основні пріоритетні напрями: інновації, захист навколишнього середовища, доступність та сталий розвиток. Про успіх програми свідчить велика кількість профінансованих проектів - 122, більшість з яких базується на широких партнерських відносинах десяти та більше організацій. Така кількість проектів свідчить, про те, що, незважаючи на складність сфери програми, існує значна потреба та бажання співпрацювати на транснаціональному рівні в даному регіоні. Дунайська транснаціональна програма повинна об'єднати енергію співробітництва та спрямувати її на виконання стратегічних цілей європейського та макрорегіонального рівнів. Двері, в які постукала програма співробітництва Південно-Східної Європи, можуть бути відкритими Дунайською транснаціональною програмою завдяки досягнутим результатам та ініційованому співробітництву.

Дунайська транснаціональна програма на 2014 - 2020 рр.

У грудні 2012 року Європейська Комісія представила своє бачення щодо територіального охоплення новими програмами, у тому числі Дунайською транснаціональною програмою,

яка об'єднує 14 країн. У січні 2013 року в Європейській Комісії за участю представників залучених країн відбулося попереднє обговорення питання взаємозв'язку ДТП та ЄСДР, основою якого є взаємодія та взаємна підтримка.

1.1.1.2 Географічне охоплення програми

Програма охоплює дев'ять держав-членів (Австрія, Болгарія, Хорватія, Чехія, Угорщина, Німеччина - Баден-Вюртемберг і Баварія, Румунія, Словаччина, Словенія) та п'ять держав, які не є членами ЄС (Боснія і Герцеговина, Молдова, Чорногорія, Сербія та Україна - 4 області), що складаються з 69 регіонів NUTS2 (номенклатури територіальних одиниць для цілей статистики).

Географічно територія ДТП охоплює територію, передбачену Стратегією ЄС для Дунайського регіону (ЄСДР), що включає також Дунайський басейн і гірські райони (такі як Карпати, Балкани та частина Альп). Це найбільший міжнародний басейн річок у світі. Площа регіону становить одну п'яту частину території ЄС, а кількість населення - приблизно 114 мільйонів осіб. Різноманітність природного середовища, соціально-економічні відмінності та культурне різноманіття різних частин регіону можуть виглядати серйозними проблемами, але насправді є важливими можливостями та невикористаним потенціалом.

Рисунок 1. Територія Дунайської транснаціональної програми

Див. мапу в Додатку 10

1.1.1.3 Основні факти про регіон програми

Економічна цілісність Дунайського регіону

Однією з найбільш помітних рис регіону є непропорційний рівень економічного розвитку. З огляду на економічний потенціал, західна частина регіону значно випереджає інші частини. Найбільш вживаним показником у визначенні економічного розвитку є валовий внутрішній продукт, який в даному регіоні на душу населення є нижчим за середній показник 28 країн ЄС (дані ZEW та інших організацій станом на 2014 рік¹). Аналіз ВВП регіону за 2011 рік свідчить, що дві федеральні землі Німеччини, які є учасницями програми, виробляють майже половину ВВП всієї території. Більш глибокий аналіз показав, що рівень дисбалансу є ще більш вражаючим, якщо порівняти частку держав-членів ЄС у ВВП регіону (88-90%) з державами, які не є членами ЄС (10%). Тим не менше, темп приросту ВВП у період 2003-2012 рр. у східній частині регіону (приблизно 26%) значно перевищував темп приросту в західних країнах (16%), що є основою для посилення цілісності та зменшення розриву в розвитку на макрорегіональному рівні.

Крім того, навіть якщо економіка країн регіону значною мірою покладається на малі та середні підприємства, такі країни не здатні повністю використовувати свій наявний потенціал через структурні труднощі та відсутність інтернаціоналізації діяльності. Прикладом може слугувати той факт, що, навіть якщо малі та середні підприємства

---

1 Центр європейських економічних досліджень (ZEW), Інститут прикладних економічних досліджень (IAW), Віденський інститут з міжнародних економічних досліджень (WIIW) (березень 2014 р.): Соціально-економічна оцінка Дунайського регіону: стан регіону, виклики та розробка стратегії

виробляють чверть загального ВВП регіону, це не повністю відображено в експортній діяльності, де їх частка становить лише 10%.

Ринок праці в регіоні, що є ключовим елементом економічного зростання, страждає від негативних наслідків економічної кризи, яка розпочалася в Європі у 2008 році. Через кризу проявилися структурні проблеми в економіці регіону, які також суттєво позначилися на ринках праці, про що свідчить рівень безробіття. Це питання, як і багато інших питань, демонструє, що картина регіону не є однаковою і на цьому рівні розбіжності також проявляють. У західній частині регіону програми рівень зайнятості варіюється від 70% до 75%, тоді як у східних країнах цей показник становить нижче 55% у більшості регіонах NUTS2 часто на загальнодержавному рівні.

Аналіз ринків праці вказує на ще більшу неоднорідність регіону, крім того, причини проблем відрізняються на національному та навіть регіональному рівнях (регіональний аналіз Дунайського регіону, проведений Центральноевропейською службою транскордонних ініціатив (CESCI)). Однією з найважливіших проблем, щонайменше у Східній частині регіону програми, є масштаб тіньового ринку праці, однак існують й інші значні перешкоди для розвитку цього сектору, зокрема, рівень освіти, рівень інвестицій та загальне бізнес-середовище. Взагалі, економічно менш розвинені регіони також є менш урбанізованими, при цьому значна частка активної робочої сили зайнята в аграрному секторі, що показує вищий рівень безробіття.

Рисунок 2. Національні та регіональні відмінності рівня зайнятості в регіоні басейну річки Дунай

Див. мапу в Додатку 10

Співробітництво на макрорегіональному рівні може стати важливим інструментом у подоланні труднощів, навіть якщо не існує універсального рішення, можна розглянути деякі найкращі практики, особливо ті, що пов'язані з нетиповою зайнятістю, та заходи з адаптації освітніх систем до вимог ринку.

Соціальна цілісність Дунайського регіону

Дунайський регіон має дивовижне розмаїття культур. Незважаючи на міжусобиці історичного характеру це розмаїття може перетворитися на ефективну складову регіону, оскільки такі соціальні ресурси сприяють діям та розвитку. Крім етнічних викликів регіон має проблеми в інших сферах соціальної інтеграції, зокрема, наявність різних маргінальних груп. Їх потреби потрібно вирішувати на рівні суспільства в цілому, інакше може виникнути серйозна загроза сталому розвитку регіону.

У розподілі населення в регіоні не спостерігається такої неоднорідності, як в інших економічних показниках. Тим не менш, концентрація населення спостерігається навколо столичних міст, а також інших великих економічних і культурних міст (наприклад, Мюнхена або Штутгарта), де концентрація становить 4000 осіб/км², тоді як мінімальні показники щільності населення зареєстровані в гірських районах. У середньому щільність населення варіюється від 50 до 250 осіб/км².

У Дунайському регіоні простерігаються великі відмінності в показниках ринку праці. Розрив є особливо великим між найбільш розвиненими країнами регіону та найменш розвиненими країнами-кандидатами на вступ до ЄС, а також країнами сусідства, де простежується найнижча частка робочої сили в загальній чисельності та найнижчий рівень зайнятості, особливо серед молоді.

У Дунайському регіоні спостерігається значна міграційна активність. Міграція є національною (з сільської місцевості до міст), транскордонною (зі східних країн до західних) та зовнішньою (з країн Азії та Африки).

Більшість країн Дунайського регіону стикаються з проблемами старіння населення, що спричиняє тиск на системи соціального забезпечення. Крім України, Словенії та Сербії, всі інші країни у тій чи іншій мірі переживають явище старіння населення. Найвищі показники зафіксовані в Австрії, Німеччині та центральній частині Болгарії, де кількість громадян віком старше 65 років приблизно вдвічі перевищує кількість громадян віком до 15 років. Таким чином, необхідно розробити політику щодо створення систем соціального захисту, які б сприяли вирішенню зростаючих проблем, а також були б орієнтовані на поліпшення умов для молоді у сільських та економічно відсталих регіонах.

Рисунок 3. Індекс старіння Дунайського регіону на рівні NUTS3

Див. мапу в Додатку 10

Територіальна цілісність

Значна адміністративна фрагментація Дунайського регіону є однією з головних проблем територіальної цілісності регіону. Демаркаційні лінії державних кордонів створюють різні рівні адміністративних перешкод для в'їзду та переміщення в межах регіону, що має важливі наслідки для транспорту, зв'язку, соціально-економічного співробітництва та розвитку. Рівень відкритості державних кордонів є різним - від практично неіснуючих кордонів між державами Шенгенської зони, до кордонів країн, які не входять до зони Шенген, кордонів асоційованих країн ЄС та кордонів сусідніх третіх країн.

Територіальна цілісність Дунайського регіону залежить від поліцентричного та збалансованого територіального розвитку регіону. Дунайський регіон характеризується моноцентричними міськими районами без потужних транскордонних зв'язків. Така особливість створює можливість для розвитку поліцентричних столичних районів, що вже часто проявляється через формування функціональних міських районів і потужних столичних регіонів європейського розвитку. Цей процес заохочується через послаблення кордонів між державами-членами, але для країн, які не є членами ЄС, кордони до сих пір залишаються бар'єрами.

Дунайський регіон має велику різноманітність біогеографічних особливостей, а отже і широкий спектр різних середовищ для проживання. Така різноманітність зумовлена різними типами клімату в регіоні та різними ландшафтами. Це робить макрорегіон дуже цінним природним середовищем з унікальними особливостями. Значення природного середовища визнано у всьому світі, зокрема, вісім природних об'єктів регіону занесені до списку об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО. Проте, людська діяльність, така як сільське господарство, промисловість, розвиток інфраструктури, регулювання та інтенсивне використання води, загрожує збереженню та сталому розвитку всього регіону.

Основним елементом макрорегіону є гідрографічний басейн річки Дунай. Уздовж своєї протяжності 2857 км в річку впадають води 74 притоків з поверхні площею 801463 км² з особливими та цінними екосистемами, що також зазнають втручанням людини. Так, екосистема річки часто руйнується встановленням інфраструктурних об'єктів для захисту від паводків, вироблення гідроенергії або водопостачання.

Рисунок 4. Річка Дунай та її притоки

Див. мапу в Додатку 10

1.1.1.4 Процес визначення потреб транснаціонального співробітництва

З метою проведення координації та прийняття рішень під час виконання заходів з підготовки програми у лютому 2013 року був створений **Програмний Комітет**, до складу якого увійшли представники країн-учасниць. Окрім визначення змісту програми, завданням Комітету було проведення консультацій з національними та міжнародними зацікавленими сторонами з метою розробки програми на основі політичної програми, яка б найкращим чином відповідала потребам потенційних бенефіціарів і цільових груп. З метою впровадження практичного досвіду транснаціонального співробітництва в цьому регіоні, було ініційовано консультаційний процес зі Спільним технічним секретаріатом програми транснаціонального співробітництва Південно-Східної Європи, внесок якої став корисним в оцінці доцільності та практичного виконання заходів.

У 2013 році Програмний Комітет провів кілька зустрічей за результатами яких були визначені деякі можливі орієнтири для змісту майбутньої програми та узгоджено інституційну структуру управління. У липні 2013 року під час проведення зустрічі в Бухаресті вирішено, що особливу увагу необхідно приділяти таким питанням, як інституційне співробітництво, інновації та дослідження, захист навколишнього середовища, ефективне використання ресурсів, транспорт, проблеми, спричинені процесами зміни клімату, зменшення викидів вуглецю та питання освіти. Проте, не було прийнято остаточного рішення щодо пріоритетів програми. З метою забезпечення ефективного та цільового впровадження програми були проведені подальші обговорення та аналіз під час наступних зустрічей, які відбулися у 2013 році в Белграді, Штутгарті та Загребі, а також у 2014 році - в Любляні, Будапешті, Спліті та Брюсселі.

Для забезпечення всеохоплюючого процесу визначення транснаціональних викликів і потреб у Дунайському регіоні, було використано комплексну систему інструментів, у тому числі **територіальний аналіз регіону, результати, отримані в рамках програми транснаціонального співробітництва Південно-Східної Європи, та громадські консультації**. Всі ці питання були інтегровані в два етапи під контролем Програмного Комітету, що дозволило визначити найбільш актуальні виклики та потреби, які необхідно розглянути в рамках Дунайської транснаціональної програми.

Щоб мати основу для прийняття рішень щодо пріоритетів програми, перш за все, майбутній Керівний орган залучив до роботи зовнішніх експертів, які мали підготувати комплексний **територіальний аналіз**. Документ готувався у період з осені 2013 року до першого півріччя 2014 року. Відповідні результати та висновки послуговували основою для розробки змісту програми.

Аналіз є комплексним оглядом регіону програми, у тому числі територіальних, економічних і соціальних аспектів без орієнтації на тематичні цілі, які визначені Регламентом про загальні положення. Проблеми, виявлені під час аналізу, стали важливим елементом у процесі прийняття рішень Програмним Комітетом щодо відповідних тематичних цілей та пріоритетів програми. Крім того, результати територіального аналізу були доповнені досвідом, накопиченим в рамках впровадження програми транснаціонального співробітництва Південно-Східної Європи. Це надало можливість отримати важливі матеріали щодо практичних аспектів транснаціонального співробітництва в усьому регіоні програми. Під час засідання Програмного Комітету, яке відбулося в Любляні в березні 2014 року, було погоджено перелік тематичних цілей Дунайської транснаціональної програми, у т.ч. ТЦ1, ТЦ6, ТЦ7 та ТЦ11.

Наступним кроком в напрямку кінцевого вибору пріоритетів фінансування і визначення конкретних цілей було подальше уточнення та деталізація попередньо обраних пріоритетів фінансування незалежною командою експертів, відповідальних за розробку програми співробітництва. Проблемні питання, визначені територіальним аналізом, який

підготувала Центральноєвропейська служба транскордонних ініціатив (CESCI), були розглянуті на предмет можливості їх вирішення в рамках Дунайської транснаціональної програми. Ті питання, які могли бути вирішені програмою, були додатково розглянуті та досліджені з метою визначення сфер, в яких можна досягнути найбільшого транснаціонального впливу.

В рамках розробки заходів програми було передбачено комплексну процедуру **громадських консультацій**, яка надавала можливість зацікавленим сторонам активно сприяти розробці програми співробітництва.

Такий поглиблений та комплексний аналіз транснаціональних викликів і потреб визначених пріоритетів дозволив Програмному Комітету визначити елементи, на які повинна бути зорієнтованою програма, що стали основою для формулювання конкретних цілей, результатів та дій.

Загальні рамки політики

Дунайська транснаціональна програма була розроблена з урахуванням загальних рамок політики, спрямованої на проведення заходів з макрорегіонального, національного та регіонального розвитку. Програма була розроблена, в першу чергу, відповідно до цілей та пріоритетів, визначених багатовекторними стратегіями на європейському та макрорегіональному рівнях.

Стратегія "Європа 2020", як інструмент координації політики на національному та європейському рівнях, що використовується для ініціювання та підтримки розвитку на рівні ЄС, базується на трьох основних засадах концепції росту - "розумний", "сталий" та "всеосяжний". Механізм, необхідний для досягнення вищезазначених цілей, включає в себе програми національних реформ, які охоплюють цілі національного рівня, що відповідають цілям Стратегії "Європа 2020".

"Порядок денний територіального розвитку Європейського Союзу 2020", (TA2020) який направлений на досягнення всеохоплюючого, розумного та сталого зростання різних регіонів Європи, має на меті визначити стратегічні орієнтири для територіального розвитку, сприяти інтеграції територіального виміру в рамках різних політичних секторів на всіх рівнях управління та забезпечити імплементацію Стратегії "Європа-2020" відповідно до принципів територіальної цілісності.

Стратегія Європейського Союзу для Дунайського регіону (ЄСДР) має на меті розробку узгодженої політики та впровадження ряду заходів в регіоні, посилюючи зобов'язання щодо Стратегії "Європа 2020" у напрямку розумного, сталого та всеохоплюючого зростання, що має чотири основні тематичні цілі та одинадцять пріоритетних напрямів, які повинні вирішувати такі основні проблеми, як мобільність, енергетика, біорізноманіття, соціально-економічний розвиток та безпека. Відповідно до цілей територіального співробітництва, орієнтиром Стратегії є не фінансування, а посилення співробітництва на відповідній території. Ключовим елементом Стратегії є координація шляхом заохочення до підвищення рівня та якості мережевих заходів, зміцнення існуючого регіонального та міжрегіонального співпрацтва, а також сприяння розвитку нових напрямів співробітництва.

Стратегія "Південно-Східна Європа 2020" (SEE 2020) започаткована країнами-учасницями у 2011 році, як визнання того, що тісна співпраця може прискорити досягнення цілей у ключових галузях. Враховуючи принципи Стратегії "Європа 2020", Стратегія "Південно-Східна Європа 2020" передбачає досягнення подібних цілей з урахуванням особливостей регіону. Документ містить важливі стратегічні принципи для країн Західних Балкан, що не є членами ЄС, щодо забезпечення вищого рівня відповідності з цілями ЄС-2020.

Крім того, з метою забезпечення максимального задоволення потреб в визначених галузях, в документі та під час розробки програми враховано тематичні політичні рамки, та цілі, визначені в тематичних областях. До списку стратегічних документів та політичних рамок входять:

- Водна Рамкова Директива ЄС (2000)
- Проект ЄС "TEN-T Connecting Europe" ("*Транс'європейські транспортні мережі, що об'єднують Європу*")
- Стратегія біорізноманіття ЄС (2011)
- Рамки пріоритетних заходів Програми "NATURA2000"
- Сьома програма дій ЄС з охорони навколишнього середовища
- Кліматичний та енергетичний пакет ЄС
- Плани дій з підвищення енергоефективності / план SET
- Акт підтримки малого і середнього підприємництва
- Платформа Розумної Спеціалізації ЄС
- Дунайське інноваційне партнерство
- Європейський дослідницький простір, Стратегічні дослідницькі програми, розроблені в рамках Спільних програмних ініціатив
- Західнобалканська стратегія розвитку інновацій - WISE (розроблена Світовим банком/ Радою регіонального співробітництва з метою моніторингу прогресу)

1.1.1.5 Дослідження та інновації

Характеристика

Сектор досліджень та інновацій має особливе значення для регіону, оскільки він може створити додану вартість, необхідну для подолання відносної економічної відсталості регіону в цілому, а також сприяти вирішенню нових соціальних викликів регіону, таких як демографічні зміни або міграція. У цій сфері Дунайський регіон розвивається асиметрично, як з огляду існуючих ресурсів, так і з огляду структур і наявних людських ресурсів. Західна частина регіону знаходиться на рівні розвитку, який відповідає найбільш розвинутих європейським країнам, тоді як східна частина серйозно відстає. Така ситуація була представлена в системі показників "Інноваційне табло ЄС" у 2014 році, згідно якої німецькі землі Баварія та Баден-Вюртемберг визнані лідерами в сфері інновацій на рівні Союзу, тоді як більша частина регіону належить до "помірних інноваторів".

Рисунок 5. Інноваційне табло ЄС 2014 р.

Див. мапу в Додатку 10

Нерівномірний розподіл науково-дослідницького та інноваційного капіталу спричинений, головним чином, різними базовими умовами в даній сфері. Широкий спектр фінансових асигнувань та політика, що регулює науково-дослідницький сектор, визначають інституційну спроможність залучених учасників, що призводить до різного рівня показників ефективності. У 2011 році обсяг загальних внутрішніх витрат на науково-дослідницькі роботи становив від 600 до 1000 євро в Німеччині та Австрії, тоді як в Чехії та Словаччині ця сума становила менше 150 євро. За даними 2010 року, частка ВВП була виділена цьому сектору на регіональному рівні лише в Німеччині та Австрії, які є єдиними регіонами, що досягнули цільового показника на рівні 3% згідно Стратегії "Європа 2020". Країни центральної частини регіону виділяють на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР) на регіональному рівні 1 - 2% ВВП, тоді як ситуація в південній та східній частинах регіону є значно гіршою - не більше 0,5% ВВП.

Така диспропорція може бути вирішена за рахунок підвищення рівня взаємозв'язку між учасниками сектору, створюючи умови для кращого використання потенціалу менш

розвинутих регіонів. Стратегії транснаціонального рівня в галузі інновацій та широке застосування принципів розумної спеціалізації можуть посилити дослідницьку та інноваційну ефективність регіону, завдяки кращій координації спроможностей, створити синергію та забезпечити використання принципів взаємодоповнюваності. Крім того, посилення потоку знань та інформації через транснаціональні канали може сприяти розвитку інституційного співробітництва та розробці відповідних інструментів управління.

На макрорегіональному рівні також простежується нерівномірна інтенсивність передачі знань від наукового сектора до виконавців. Більша частина регіону має серйозні труднощі з трансформацією наукових результатів в комерційний успіх, що пояснюється, головним чином, слабкими взаємозв'язками між науковими центрами, органами державної влади, а також малим і середнім бізнесом. Цей факт є серйозним викликом для конкурентоспроможності регіону, адже інновації позитивно впливають на розвиток і показники малих і середніх підприємств, а також забезпечують зростання рівня зайнятості та підвищення якості робочих місць. Транснаціональне співробітництво може сприяти кращому поширенню знань та наукових результатів, а також може посилити спроможність малих і середніх підприємств брати активну участь у створенні інновацій або впровадженні результатів наукової сфери. Крім того, завдяки підвищенню рівня інтернаціоналізації транснаціональні заходи можуть сприяти створенню важливих мереж поширення результатів та практик, що дозволить ще більше посилити їх ефективність та сприяти зменшенню внутрішньо регіональних диспропорцій.

З метою сприяння сталому та всеосяжному розвитку напрямів Програми, необхідно брати до уваги й інші аспекти інновацій, такі як еко-інновації та соціальні інновації. Складність географічної зони вимагає нових підходів з огляду екологічних технологій, які допомагають створювати екологічно чисті робочі місця та забезпечують сталий розвиток регіону. Враховуючи, що більшість країн регіону імпортують необхідну енергію, а також зважаючи на нестійкий стан світового енергетичного ринку та екологічний вплив виробництва енергії на зміну клімату, існує потреба в підвищенні енергоефективності. Транснаціональні ініціативи в цьому сенсі можуть надати індивідуальні рішення для Дунайського регіону, з урахуванням його особливостей.

Розвиток науково-дослідницького та інноваційного секторів базується на людських ресурсах, задіяних у процесах. Статистика свідчить про низький рівень зайнятості в науковій сфері на макрорегіональному рівні та вказує на потребу в підвищенні кваліфікації та навичок, з метою підтримки використання та поширення результатів інновацій. Крім того, через ситуацію на ринках праці, використання можливостей, що виникають завдяки розвитку підприємницької культури, з особливим орієнтиром на інноваційні сектори, може надавати цінну підтримку в розвитку інноваційного потенціалу регіону. У цьому контексті транснаціональне співробітництво може відігравати важливу роль в адаптації інноваційних систем навчання, а отже, в підвищенні пристосованості робочої сили до технічного прогресу.

Крім того, Дунайський регіон має вирішувати важливі суспільні проблеми, що виникають внаслідок складності та специфіки регіону. Традиційні підходи не завжди дозволяють докорінно вирішити такі проблеми, тому в багатьох аспектах їх слід вирішувати за допомогою нових методів, процедур та інструментів, розроблених за допомогою інструментів **соціальних інновацій**. Стандартні методи мають обмежений вплив, особливо в країнах, що стикаються з економічними труднощами, тому нові, інноваційні методи можуть допомогти у вирішенні відповідних проблем, залучаючи відповідні групи суспільства до їх розв'язання.

Протягом 2014 - 2020 рр. основою політики ЄС у сфері НДДКР є розумна спеціалізація, тому багато країн розробили науково-дослідницькі та інноваційні стратегії для розумної

спеціалізації (S3). Серед проблем, які з'явилися після розробки стратегій S3, є відсутність досвіду впровадження S3 регіональними/ національними органами влади, а також обмежене міжрегіональне та міжнаціональне співробітництво у схожих пріоритетних сферах S3 у всіх макрорегіонах.

Країни/регіони Дунайського макрорегіону характеризуються різним рівнем інноваційного розвитку. Тому, питання розумного, сталого та всеохоплюючого розвитку, а також питання конкурентоспроможності Дунайського макрорегіону повинні вирішуватися за допомогою узгодженого комплексу заходів, інтегрованих через концепцію S3, які можуть сприяти визначенню конкурентних пріоритетів НДДКР, а також правильному підбору заходів у сфері політики у відповідності з баченням, стратегічним позиціонуванням та стратегіями S3 країн/регіонів Дунайського макрорегіону. Вирішення таких проблем через концепцію S3 може забезпечити більш ефективну координацію між різними зацікавленими сторонами у процесі багаторівневого управління, а, отже, сприяти впровадженню чітко визначеної конкурентної інноваційної політики в макрорегіоні.

Застосовуючи підхід розумної спеціалізації в транснаціональному співробітництві, Дунайські регіони/ країни можуть досягнути унікального поєднання додаткових навиків, використовувати свою компетенцію в НДДКР, отримувати необхідні дослідницьку спроможність, вирішувати питання браку критичної маси, фрагментації та кращого доступу до глобальних ланцюгів доданої вартості. Транснаціональний підхід до підтримки розумної спеціалізації через взаємне навчання також посилює впровадження S3 та сприяє створенню транснаціональних проектів співробітництва S3 у вертикальних пріоритетних сферах і відповідних горизонтальних питаннях НДДКР.

Виклики та необхідність для співробітництва

- На інституційному рівні простежується слабке транснаціональне співробітництво та координація, що потребують вдосконалення задля покращення дослідницького та інноваційного потенціалу регіону, а також зменшення існуючого рівня диспропорцій.
- Створення стимулюючого середовища для дослідницької та інноваційної діяльності залежить від впровадження відповідної політики, якої не існує в багатьох країнах регіону.
- Пасивний обмін інформацією та знаннями між регіонами, охопленими Програмою, призводить до розбіжностей в науково-дослідницькій та інноваційній діяльності, тому необхідно створити функціональні та ефективні канали зв'язку.
- Спроможність малих і середніх підприємств адаптуватися до інноваційних потреб повинна підтримуватися шляхом посилення передачі інформації та застосування чотирирівневого спірального підходу також у сфері екологічних інновацій.
- Існує потреба у вдосконаленні знань та навичок, необхідних для отримання і використання результатів дослідницько-інноваційної сфери та забезпечення їх трансферу до економіки для вирішення соціальних проблем.

1.1.1.6 Культурна спадщина та туризм

Характеристика

Окрім дивовижного біорізноманіття, регіон Дунайської транснаціональної програми є одним із найбагатших регіонів Європи з огляду на наявне різноманіття культур. Неймовірна різноманітність етнічних груп (приблизно 30) з власними мовами, релігіями, архітектурою та традиціями нанесли свій відбиток на регіон. Цінність більшості об'єктів культурної спадщини є визнаною. Крім того, велика кількість об'єктів світової спадщини на території Дунайського регіону знаходяться під охороною. Регіон має 65 культурних об'єктів світової спадщини, а також 8 об'єктів природної спадщини, що забезпечують

привабливість регіону для туризму, у тому числі еко-туризму. Однак, для підвищення вартості таких активів через туризм, необхідно покращити систему управління об'єктами з огляду збереження природних ресурсів і розвитку сталих методів експлуатації. Досі відсутня політична база для координації заходів популяризації Дунайського регіону як туристичного об'єкту. Також різні країни регіону мають різні можливості з огляду розміщення туристів та забезпечення привабливості регіону. За даними аналізу CESCO, Австрія лідирує в рейтингу найбільш відвідуваних країн - 12000 відвідувачів за добу/1000 осіб, друге місце посідає Хорватія - 8000 відвідувачів, Словенія, Чехія, Німеччина - 4000 відвідувачів, Угорщина, Словаччина, Болгарія - 2000 відвідувачів за добу/1000 осіб. Найменше свій туристичний потенціал використовує Румунія - 2000 відвідувачів за добу/1000 населення.

Рисунок 6. Місця світової спадщини Дунайського регіону

Див. мапу в Додатку 10

Культурне різноманіття може представляти високий потенціал для розвитку, а співіснування численних етнічних, мовних і релігійних груп створюють передумови для покращення комунікації та більш інтенсивного співробітництва. Така історично-культурна різноманітність ще більше посилюється за рахунок великої кількості іммігрантів, зосереджених, головним чином, у великих містах регіону. Вони сприяють культурній ідентичності регіону, що має важливий вплив на його подальший розвиток. Специфічне мультикультурне середовище є джерелом для розвитку культурної творчості та рушійною силою для творчої індустрії, що сприяє створенню нових і кращих робочих місць як у сфері культури, так і в туризмі, підвищуючи привабливість регіону.

Виклики та необхідність для співробітництва

- Існує потреба у посиленні управлінської та координаційної спроможності з метою збереження та підвищення вартості культурних і природних ресурсів.
- Існує потреба в популяризації Дунаю як осередку різних туристичних продуктів, посилюючи туристичне значення всього регіону.
- Існує потреба в захисті дивовижного ландшафту регіональних культурних ресурсів та посиленні їх зв'язків як інструментів для співробітництва та розвитку ідентичності Дунайського регіону.

1.1.1.7 Екосистеми та біорізноманіття

Характеристика

Дунайський регіон разом із низовинами та горами – це унікальна екосистема, що складається з великої кількості біогеографічних регіонів з їх особливими середовищами існування та зі своєрідними ландшафтами та геологічними утвореннями. Розуміючи важливість екосистеми, країнами регіону виділено великі площі для збереження цього багатства. Зокрема, регіон нараховує 70 національних парків та понад 1000 територій мережі "NATURA-2000", що охоплюють великий спектр природних цінностей. Міжнародне співробітництво може сприяти створенню платформи для підтримки збереження природи та біорізноманіття, а також формуванню умов для сталого підвищення економічної вартості цих природних цінностей як на рівні управління, так і на практичному рівні.

Рисунок 7. Заповідні території Дунайського регіону

Див. мапу в Додатку 10

Розвиток регіону та активне людське втручання спричинили тиск у сфері землекористування, що призвело до високої роздробленості ландшафтів, головним чином, в результаті створення транспортних мереж, змін у землекористуванні, лісозаготівель та

пожеж. Цей процес негативно вплинув на біорізноманіття, оскільки став причиною створення великих штучних площ, які майже непридатні для використання з точки зору екосистем. Крім негативних наслідків утворення штучних площ, фрагментація призвела до значного скорочення території з когерентними екологічними зв'язками, в результаті чого деякі природні середовища сильно постраждали. Транснаціональні дії можуть забезпечити основу для розробки відповідної політики, спрямованої на підтримку функціональної екологічної мережі. Інтенсивне використання та розвиток зеленої інфраструктури, а також посилені та узгоджені спроможності управління водними та природоохоронними ресурсами можуть стати ефективними інструментами в цьому напрямку.

Рисунок 8. Фрагментація ландшафтів у Дунайському регіоні

Див. мапу в Додатку 10

Виклики та необхідність для співробітництва

- Необхідно зменшити високий рівень фрагментації біогеографічних територій та природних середовищ існування, а також створити і зберегти цілісні транснаціональні екологічні коридори.
- Необхідно визначити та впровадити на транснаціональному рівні заходи щодо сталої валоризації природоохоронних територій за рахунок створення зеленої інфраструктури.

1.1.1.8 Зміна клімату та управління ризиками

Характеристика

Оскільки річка є своєрідним каталізатором Дунайського регіону, центральним елементом міжнародного співробітництва в цьому регіоні є управління водними ресурсами. Згідно Водної Рамкової Директиви, План управління басейном ріки Дунай (DRBMP) визначає загальні цілі щодо захисту та покращення річкового басейну, а також сталого та довгострокового використання водних ресурсів. У таких рамках країни регіону готують свої плани управління басейном ріки Дунай, розробляють інструменти моніторингу і заходи щодо покращення якості води та екологічної рівноваги. З метою максимізації їх впливу, залучені країни повинні співпрацювати на міжнародному рівні. Транснаціональні ініціативи можуть сприяти цій роботі, а також подальшій розробці Плану управління басейном ріки Дунай.

Через свою географічну особливість у Дунайському регіоні часто виникають повені, інколи навіть вражаючого масштабу та періодичності. За даними статистики від цієї негоди найбільш страждає Румунія, де у період з 1998 р. по 2009 р. сталося дев'ять масштабних повеней. В Угорщині, Словаччині та Сербії також трапляються великі повені, тоді як в Словенії та Чорногорії це природне явище трапляється не часто. У разі настання такого стихійного лиха заходи повинні бути скоординованими, оскільки в більшості випадків таке природне явище має міжнародний характер. Транснаціональні дії можуть слугувати інструментом для покращення точності прогнозування, забезпечення готовності та спроможності проводити дії у скоординований спосіб.

Рисунок 9. Виникнення великих повеней в Дунайському регіоні

Див. мапу в Додатку 10

Окрім повеней та забруднення водних ресурсів, існують також інші фактори ризику для людського та природного середовища регіону, зокрема, промислові аварії, пожежі або посухи. Не менш важливим явищем є зміна клімату, що дедалі частіше спричиняє

виникнення вищеперерахованих ризиків, створюючи загрозу для всього регіону. Найбільш вразливим до зміни клімату та негативних наслідків є східна частина регіону, тоді як ситуація є значно кращою в західній частині (особливо в Німеччині), де, згідно результатів дослідження, зміна клімату не матиме або матиме мінімальний вплив на загальне середовище.

Транснаціональні ініціативи можуть генерувати узгоджену політику та оперативну спроможність для міжнародної реакції у разі виникнення різних видів ризиків. Деякі країни регіону вже мають здатність адаптуватися до зміни клімату, що може слугувати кращою практикою для решти регіону. Завдяки передачі таких знань можливо значно посилити управлінську спроможність регіону в сферах, пов'язаних із екологічними ризиками.

Рисунок 10. Вразливість до зміни клімату в Дунайському регіоні

Див. мапу в Додатку 10

Виклики та необхідність для співробітництва

- Існує потреба у міжнародній координації політики, пов'язаної з управлінням водними ресурсами в рамках планів управління басейном ріки Дунай, оскільки вода є важливим ресурсом регіону.
- Необхідно створити ефективні транснаціональні системи управління надзвичайними ситуаціями для розвитку спроможності призупиняти ризики та мінімізувати збитки від ризиків, що виникають.
- Необхідно розробити транснаціональні стратегії та плани дій для управління викликами, які виникають в результаті зміни клімату.

1.1.1.9 Транспорт і мобільність

Характеристика

Через своє географічне розташування Дунайський регіон є важливим транспортним коридором як на Північно-Південному, так і на Східно-Західному напрямках. Таким чином, було створено мультимодальну Транс'європейську Транспортну Мережу (TEN-T), яка знаходиться на різних стадіях впровадження, та охоплює такі коридори: Скандинавський-Середземноморський (Коридор 1), Балто-адриатичний (Коридор 4), Східно-Середземноморський (Коридор 5), Рейнско-Дунайський (коридор 8) та Середземноморський (коридор 9). Повна реалізація цього проекту підтримується, головним чином, за рахунок коштів Інструменту об'єднання Європи (CEF). Функціонування такої мережі дозволить створити високопродуктивну інфраструктуру для міжрегіональної та зовнішньої мобільності. Крім головних шляхів, Дунайський регіон має серйозні проблеми доступності, особливо для регіонів, розташованих поза визначеними коридорами. Приєднання цих регіонів до мережі TEN-T через вторинні та третинні вузли має особливе значення для створення умов розвитку регіону. Однак, для забезпечення належної ефективності цей процес має бути інтегрований та узгоджений на макрорегіональному рівні. Оскільки такі координаційні механізми поки що не існують, Дунайська транснаціональна програма може допомогти у створенні спільної транспортної стратегії для регіону.

Оскільки швидкість та ефективність перевезення вантажів є ключовим фактором успіху для глобальної конкурентоспроможності, особливу увагу слід приділити розвитку пріоритетних логістичних ланцюгів в макрорегіоні. Відсутність повністю мультимодальних мереж (автомобільного, залізничного, повітряного, водного транспорту) є значним недоліком, який потребує вирішення. Крім того, якість та кількість

інфраструктурних елементів, взаємозв'язок та мобільність можуть бути покращені за рахунок вдосконалення стратегічного управління транспортом, зокрема, координації між службами, інтермодальних систем, використовуючи наявну транспортну інфраструктуру, а також вирішення питань, пов'язаних із безпекою транспорту, або вирішення питання щодо цілісності між кордонами. Вирішення зазначених питань може також сприяти усуненню "стримуючих факторів розвитку" в мережі регіону та допомогти використати його потенціал мобільності. Ефективних результатів у цьому напрямку можна досягнути лише за допомогою застосування транснаціональних підходів.

Транспортна сфера є найбільшою сферою впливу діяльності людини на біорізноманіття, оскільки транспорт може спричинити фізичну фрагментацію природного середовища, а також є вагомим чинником повітряного та шумового забруднення. Однією з найбільш характерних рис регіону з точки зору транспортування є річка Дунай, яка є важливою частиною Рейнсько-Дунайського коридору TEN-T. Водний транспорт має порівняно низький вплив на навколишнє середовище, тому створення ефективної системи мультимодальних перевезень в регіоні може стати основою в підтримці його сталого розвитку.

Водний транспорт повинен відповідати Водній Рамковій Директиві та Плану управління басейном річки Дунай (ПУБРД). Навігаційні проекти повинні належним чином враховувати вимоги Водної Рамкової Директиви, зокрема, Статті 4 (7).

Рисунок 11. Можливий мультимодальний доступ

Див. мапу в Додатку 10

Виклики та необхідність для співробітництва

- З метою забезпечення доступності регіонів, що знаходяться за межами коридорів TEN-T, необхідно створити інноваційну та стабільну систему мобільності.
- Крім інфраструктурного розвитку, актуальним питанням є стратегічне управління, зокрема, підвищення ефективності громадського транспорту в міських і сільських районах, а також підвищення рівня безпеки транспортних мереж у регіоні.
- Існує потреба в повному використанні потенціалу регіону з точки зору мобільності, шляхом розвитку ефективних мультимодальних вузлів / мереж.
- Негативні наслідки, спричинені транспортом, та відносна крихкість екологічного балансу потребують інноваційних рішень щодо зменшення шкідливого впливу.

1.1.1.10 Енергетика

Характеристика

Енергозабезпечення є основою економічного зростання, тому його дефіцит або нестача є стримуючим фактором в розвитку економіки. Дунайський регіон, як і держави-члени ЄС та інші країни світу, в даний час стикається з величезними проблемами в енергетичному секторі. Враховуючи різноманітність систем виробництва/розподілу енергії та цілей енергоефективності на європейському рівні, існує потреба в підготовці національних планів щодо раціонального використання існуючих джерел та забезпечення більш високого рівня енергетичної безпеки.

У зв'язку з вищим рівнем розвитку та більш активною економічною діяльністю, західна частина Дунайського регіону має більш високий рівень споживання енергії, ніж східна частина. З іншого боку, вони також є лідерами у виробництві енергії, значна частина якої здобувається за допомогою використання відновлюваних джерел. Основними елементами

забезпечення надійності постачання є диверсифікація джерел енергії та транспортування енергії, а також розвиток систем енергетичної інфраструктури (передача та розподіл). Дунайський регіон має вирішити проблему високого рівня втрат енергії в мережі, що в більшості країн перевищує 10%, що також є значною причиною збільшення витрат за користування системою передачі та розподілу.

Це питання вимагає застосування макрорегіонального підходу, що дозволить забезпечити більш ефективне регіональне планування, особливо зважаючи на слабке співробітництво між країнами Дунайського регіону в галузі енергетики.

Виклики та необхідність для співробітництва

- Існує потреба у впровадженні скоординованих заходів в різних секторах виробництва/ розподілу/ використання енергії, з метою забезпечення роботи стабільної системи постачання енергії в регіоні.
- Існує потреба в посиленні взаємозв'язку мереж передачі/ розподілу енергії, створенні функціональних регіональних енергетичних ринків, підвищенні рівня енергоефективності та раціональному використанні потенціалу відновлюваних джерел енергії, що підвищує безпеку енергопостачання в регіоні.

1.1.1.11 Управління

Характеристика

Регіон Дунайської транснаціональної програми характеризується значною адміністративною фрагментацією. Макрорегіон складається з 14 країн, що мають різну площу та адміністративні структури. Окрім різних принципів, які лежать в основі адміністративних систем, країни регіону мають різні рівні ефективності управління, що відображає різні шляхи розвитку. Таким чином, країни мають різні інституційні можливості, деякі з них не мають стратегічної та виробничої спроможності реагувати на виклики, оскільки використання інвестиційного забезпечення, наданого європейськими фондами, є основним джерелом розвитку. Згідно стратегічного звіту ЄК про імплементацію 2007 - 2013, опублікованого в жовтні 2013 року, більшість країн Дунайського регіону мають найнижчі показники поглинання структурних фондів ЄС-27.

Крім того, на більшості території регіону участь громадянського суспільства та інших зацікавлених сторін в процесах прийняття рішень є обмеженою, в результаті чого зменшується вплив втручання.

За деякими винятками (одним із яскравих прикладів ефективного транснаціонального співробітництва в сфері управління є Міжнародна комісія із захисту річки Дунай (МКЗРД), спостерігається недостатня спроможність використовувати потенціал територіального співробітництва для вдосконалення системи управління, навіть зважаючи на те, що існують деякі дуже важливі напрямки політики, які можуть бути ефективними тільки за умови функціонування спільної транснаціональної системи. Транснаціональні дії можуть допомогти посилити таку спроможність, а також сприяти розвитку належної практики надання державних послуг та заохочувати до обміну досвідом, що, в свою чергу, сприятиме досягненню цілей ЄС.

Підхід до інтегрованого вирішення проблем на транснаціональному рівні вже був визнаний ефективним інструментом країнами, розташованими в басейні ріки Дунай. В результаті було розроблено **Стратегію Європейського Союзу для Дунайського регіону (ЄСДР)**, яка була схвалена державами-членами у квітні 2011 року. Стратегія має чотири основні засади та одинадцять пріоритетних напрямів, її метою є сприяння розвитку регіону через співробітництво. Макрорегіональна стратегія допомагає формулювати

спільні цілі політики та забезпечує належну узгодженість політики ЄС у Дунайському регіоні. Система управління стратегією контролюється координаторами пріоритетних напрямків, які забезпечують реалізацію пріоритетних напрямів шляхом планування та надання технічної допомоги у досягненні поставлених цілей. Таким чином, робота координаторів є надзвичайно важливою для успішної реалізації Стратегії та створення якісних транснаціональних проектів.

Враховуючи накопичений досвід, навіть, якщо початок є перспективним, завжди існують деякі питання впровадження, що потребують подальшого доопрацювання та розвитку, щоб покращити функціонування та ефективність системи управління ЄСДР. Дунайська транснаціональна програма може цьому сприяти шляхом надання допомоги в управлінні стратегією, підтримуючи діяльність координаторів пріоритетних напрямів або забезпечуючи підготовку якісних проектів для реалізації цілей ЄСДР. Більш того, програма може забезпечити платформу для комунікацій між різними зацікавленими сторонами, що представляють інтереси регіональних урядових органів і громадянського суспільства.

Виклики та необхідність для співробітництва

- Використання коштів Європейського фонду регіонального розвитку (ЄФРР) як джерела інвестицій є відносно низьким через обмежену спроможність національних систем, яка може бути посилена завдяки транснаціональному обміну досвідом.
- Потенціал транснаціонального співробітництва в обміні передовим досвідом і координації політики був недостатньо вивчений при вирішенні основних соціальних проблем регіону.
- Процес прийняття управлінських рішень повинен бути покращеним шляхом підвищення рівня співробітництва між різними урядовими рівнями, урядовими та неурядовими організаціями, а також узгодженості галузевої політики.
- Необхідно сприяти роботі системи управління ЄСДР, підтримуючи діяльність координаторів пріоритетних напрямів, що забезпечить більш ефективне впровадження стратегії.
- Зважаючи на труднощі, з якими стикаються потенційні бенефіціари проекту, існує потреба в підтримці розробки зрілих проектів, з метою забезпечення кращого доступу до різних джерел фінансування для впровадження ЄСДР
- Для того, щоб підтримувати реалізацію ЄСДР, існує потреба у створенні Секретаріату Дунайської Стратегії, який сприятиме інформаційному потоку між ключовими учасниками ЄСДР.

1.1.1.12 Стратегічне реагування програми співробітництва на потребу сприяти формуванню стратегії "Європа 2020".

У 2010 році Європейський Союз та його держави-члени розпочали реалізацію стратегії "Європа 2020", що слугує дорожньою картою на десятирічний період. Стратегія являє собою загальні стратегічні рамки (передбачає п'ять основних цілей ЄС) та має три взаємопов'язаних пріоритети:

- Розумне зростання: розвиток економіки на основі знань та інновацій;
- Сталий розвиток: сприяння розвитку більш ресурсозберігаючої, екологічно чистої та конкурентоспроможної економіки;
- Всеохоплююче зростання: стимулювання економіки з високим рівнем зайнятості, що забезпечує соціальну та територіальну цілісність.

Взаємозв'язок Дунайської транснаціональної програми з цілями Стратегії "Європа 2020" забезпечується шляхом визначення тематичних цілей (Стаття 9 РЗП) та вимог до тематичної сконцентрованості (Стаття 6 Регламенту ЄТС). Тематичні цілі розподіляються на пріоритети фінансування (Стаття 5 Регламенту ЄФРР) та конкретні цілі (Стаття 7 Регламенту ЄТС). Представлені пріоритетні напрямки об'єднують пріоритети фінансування однієї або декількох тематичних цілей з метою досягнення синергії.

Пріоритети програми співробітництва враховують специфічні особливості та потреби регіону, які були визначені та узгоджені в рамках складання програм та консультацій із зацікавленими сторонами програми та фахівцями з питань ЄТС. Крім того, в ході розробки програми було враховано досвід попередніх програмних періодів, існуючу фінансову структуру та наявність відповідних структур впровадження та адміністрування.

Пріоритетами програми співробітництва є вибір тематичних цілей та пріоритетів фінансування.

Дунайська транснаціональна програма сприятиме реалізації стратегії "Європа 2020" шляхом інвестування в нижче перераховані тематичні цілі та відповідні пріоритети фінансування, які завдяки транснаціональному співробітництву та досвіду програми транснаціонального співробітництва Південно-Східної Європи матимуть хороші результати ("фільтр ТНК"):

- Тематична ціль (1) "Розвиток у сфері досліджень, технологій та інновацій" - пріоритет 1b), у тому числі соціальний вимір інновацій та аспекти людських ресурсів, які слід розглянути.
- Тематична ціль (6) "Збереження і захист навколишнього середовища та підвищення ефективності використання ресурсів" - пріоритети фінансування 6b), 6c) та 6d), у тому числі управління ризиками.
- Тематична ціль (7) "Сприяння сталому розвитку транспортної системи та усунення врахливих місць в розвитку ключових мережевих інфраструктурах" - пріоритети фінансування 7c) та 7e), у тому числі енергетична безпека та енергоефективність.
- Тематична ціль (11) "Підвищення інституційної спроможності органів державної влади та зацікавлених сторін, а також забезпечення ефективного державного управління" - з точки зору розвитку інституційного потенціалу в макрорегіоні та підтримки управління та впровадження ЄСДР.

Програма співробітництва показує чітку тематичну сконцентрованість на тематичних цілях 1, 6, 7 та 11. Це відповідає Регламенту ЄТС, оскільки принаймні 80% фінансових ресурсів Європейського фонду регіонального розвитку (ЄФРР) повинні зосереджуватися не більше ніж на чотирьох тематичних цілях.

Для підтримки орієнтуру на тематичну сконцентрованість та обмеження кількості пріоритетів фінансування було розглянуто та використано взаємодоповнюючі елементи та потенційну синергію між пріоритетами фінансування. Наприклад, інвестиції у створення та/або підтримку екологічних коридорів безпосередньо пов'язані з управлінням водними ресурсами та контролем факторів ризику для навколишнього середовища, таких як зміна клімату та ризику повеней. В рамках програми співробітництва зручніше застосовувати інтегрований підхід, оскільки проект, в першу чергу, стосується структур управління та розбудови потенціалу, а не значних фізичних інвестицій.

Детальне обґрунтування обраних пріоритетів фінансування наведено в пункті 1.1.2.

Наступні тематичні цілі рамок ЄС не були безпосередньо відібрані Програмним Комітетом з наступних причин:

- Тематична ціль (2) "Підвищення доступу, використання та якість ІКТ" - Тема є недостатньо актуальною для транснаціонального співробітництва та розглядається тільки як суміжне питання.
- Тематична ціль (3) "Підвищення конкурентоспроможності МСП" - Існує потреба в цій темі, але найважливішими аспектами є використання нових ідей, інновацій - частина ТЦ1, тому ТЦ3 не була обрана.
- Тематична ціль (4) "Підтримка переходу до економіки з низьким рівнем викидів вуглецю у всіх секторах" (ТЦ4) не була обрана, однак деякі питання можуть бути вирішені в рамках ТЦ1, де інноваційні підходи можуть бути ініційовані як частина екологічних інновацій, а також в рамках тематичної цілі ТЦ7, яка стосується енергетичної безпеки та енергоефективності.
- Тематична ціль (5) "Сприяння адаптації до кліматичних змін, запобігання та управління ризиками" - пріоритет фінансування 5b) вважався надзвичайно актуальним з точки зору ризиків проходження повеней, але відповідні аспекти повинні розглядатися в рамках ТЦ6.
- Тематична ціль (8) "Сприяння стабільній та якісній зайнятості, а також підтримка мобільності робочої сили" - найбільші потреби в цій сфері стосуються розвитку людських ресурсів. Ця тематична ціль не була обрана через вимоги до тематичної сконцентрованості, але окремі питання можуть розглядатися в рамках ТЦ11. Крім того, програма співробітництва повинна підтримувати інноваційні рішення (згідно підпункту 1b) для ефективного подолання складних викликів.
- Тематична ціль (9) "Сприяння соціальній інтеграції, боротьба з бідністю та дискримінацією" - складність проблеми вимагає застосування ширшого підходу до її вирішення, ніж одна Тематична Ціль. Незважаючи на це, деякі важливі проблеми можуть бути ефективно вирішені в рамках питання щодо соціальних інновацій, передбачених пріоритетом фінансування 1b, та в рамках питання щодо потенційних ініціатив, передбачених ТЦ 11.
- Тематична ціль (10) "Інвестиції в освіту, навчання та професійну підготовку для вдосконалення навичок та підвищення кваліфікації" - у регіоні були виявлені основні потреби в галузі освіти, але через вимоги до тематичної сконцентрованості ця Тематична Ціль не була обрана. Деякі питання цієї сфери можуть бути розглянуті в рамках ТЦ1 через інноваційні системи навчання, тоді як питання розбудови інституційного потенціалу та співпраця можуть бути розглянуті в рамках ТЦ11.

Місія

Як загальний орієнтир для виконання пріоритетних питань програми, Програмний Комітет сформулював основні завдання, які коротко можна представити наступним чином:

- Сприяння більш високому рівню територіальної інтеграції дуже неоднорідного Дунайського регіону шляхом розробки та реалізації стратегічних рамок та спільних перспектив у низці сфер, де заходи не можуть бути ефективними без транснаціональних рамок. Там, де існує обізнаність про спільні потреби, виклики та можливості, пілотні заходи можуть дозволяти відповідним суб'єктам розробляти нові підходи на загальних підставах.
- Виконання ролі політичного фактору та першопочатківця у вирішенні загальних проблем та задоволенні потреб у конкретних галузях політики, де

транснаціональне співробітництво повинне забезпечити досягнення позитивних результатів.

- Розробка політичних рамок, інструментів, послуг, а також передбачення відповідних пілотних інвестицій, що забезпечить суттєвий взаємозв'язок з іншими програмами та партнерами ЄСДР.
- Проведення цільового відбору найбільш актуальних сфер та поліпшення ефективності адміністративних процедур, а також зменшення адміністративного навантаження для бенефіціарів, що дозволить забезпечити успішну реалізацію програми.

Пріоритетні напрями Дунайської транснаціональної програми

Програма співробітництва складається з п'яти пріоритетних напрямів (у тому числі пріоритетні напрями для технічної допомоги), які передбачають розробку узгодженої політики та дій на території регіону програми, посилюючи зобов'язання щодо стратегії "Європа 2020" у напрямку розумного, сталого та всеохоплюючого зростання.

Пріоритетний напрям 1: Інноваційність та соціальна відповідальність в Дунайському регіоні.

Пріоритетний напрямок охоплює один пріоритет фінансування (1b), що відповідає тематичній цілі 1 (дослідження та інновації).

З метою сприяння реалізації флагманської ініціативи "Інноваційний Союз" Стратегії "Європа 2020" у країнах Дунайського регіону, програма охоплює низку інноваційних тем, що мають широке значення в сфері співробітництва, зокрема, екологічні інновації, передача знань, кластерна політика, соціальні інновації та кваліфіковане підприємництво, у тому числі технологічні та нетехнологічні інноваційні аспекти. Велике значення має соціальний аспект інновацій (соціальні інновації, освітні аспекти та навички підприємництва). Дослідження та інновації взаємопов'язані з іншими тематичними цілями програми: ТЦ6 (захист навколишнього середовища, у тому числі кліматична адаптація, інноваційні технології для адаптації та запобігання ризикам), ТЦ7 (сприяння сталому розвитку транспортної системи та усунення " стримуючих факторів розвитку": інноваційні рішення для екологічно чистих та низько вуглецевих транспортних систем, а також для енергетичної безпеки та енергоефективності), ТЦ1 (адміністративна спроможність може бути посилена завдяки інноваціям).

Пріоритетний напрям 2: - Екологічна та культурна відповідальність у Дунайському регіоні

Пріоритетний напрям охоплює три пріоритети фінансування (6b, 6c та 6d), що відповідають тематичній цілі 6 (Збереження і захист навколишнього середовища та підвищення ефективності використання ресурсів).

Програма зміцнює спільні та комплексні підходи до збереження та управління різноманітним природних і культурних цінностей як основу для сталого розвитку та стратегії зростання у Дунайському регіоні. Крім того, програма передбачає інвестування в створення та / або підтримку екологічних коридорів транснаціонального значення в Дунайському регіоні. Такі заходи безпосередньо пов'язані з управлінням водними ресурсами та контролем факторів ризику для навколишнього середовища, таких як зміни клімату та ризику повеней. Крім цього, такі питання, як запобігання стихійним лихам та ліквідація їх наслідків (управління ризиками) розглядаються у контексті ризиків, які спричинені нефункціонуючими екосистемами та техногенними змінами в кліматичних умовах.

Пріоритетний напрям 3: - Покращення інфраструктурних зв'язків та енергоефективність в Дунайському регіоні

Пріоритетний напрям охоплює два пріоритети фінансування (7с та 7е), що відповідають тематичній цілі 7 (Транспорт).

Програма співробітництва буде спрямована на вирішення загальних проблем, пов'язаних із екологічно чистими (у тому числі з низьким рівнем шуму) та безпечними транспортними системами з низьким вмістом вуглецю, у тому числі внутрішні водні шляхи та порти, а також мультимодальні зв'язки, з метою сприяння сталому розвитку регіональної та місцевої мобільності, модальної інтеграції та розумного транспорту. Програма також має на меті підтримувати регіональний взаємозв'язок та збалансовану доступність міських і сільських територій. Підвищення ефективності управління регіональною мобільністю та відкритість кордонів на регіональному рівні дозволить міським і сільським регіонам користуватися можливостями, які пропонують основні транспортні мережі, що розвиваються на європейському рівні. Крім того, енергетика є типовим питанням, що потребує транснаціонального підходу для забезпечення безпеки постачання енергоресурсів країнами, інтеграції ринків та більш ефективного регіонального планування, а також для спільного визначення найбільш важливих інфраструктурних змін. Існує потреба у вдосконаленні регіонального енергетичного планування та координації в усьому Дунайському регіоні в рамках більш широкого контексту формування енергетичної політики ЄС, щоб забезпечити безпеку та ефективність енергопостачання. Інший аспект полягає в розробці інтелектуальних систем розподілу, яка наразі знаходиться на початковій стадії. Програма має на меті в рамках своєї сфери дії сприяти розвитку «розумних» систем розподілу енергії, що дозволить регіону зробити значні інвестиції у відновлювані джерела енергії, підвищити енергоефективність та забезпечити ефективність «розумних» мереж.

Пріоритетний напрям 4: - Ефективне управління в Дунайському регіоні.

Пріоритетний напрям охоплює один пріоритет фінансування, який розподілений між двома конкретними цілями ("11a" / ЄФРР та "11b" / ЄТС), що відповідають тематичній цілі 11 (Управління).

Інституційне співробітництво та спроможність є ключовою метою та життєво важливим елементом програми одночасно. Інституційна спроможність - це не просто технічне питання підготовки державних службовців, а й здатність органів державної влади взаємодіяти та надавати послуги бізнесу та населенню. "Належне управління" є основою та кінцевою метою розбудови інституційної спроможності. Належне управління формує довіру та соціальний капітал. Держави з високим рівнем соціального капіталу, як правило, мають кращі економічні показники.

Необхідність була визначена шляхом аналізу для розвитку потенціалу органів державної влади та інших державних і громадських зацікавлених сторін, щоб вони могли ефективно вирішувати проблеми, що є найбільш актуальними для регіону. Встановлення інституційного співробітництва в рамках впровадження програми сприятиме вдосконаленню законодавчих і політичних рамок, розробці стратегій та планів дій, розвитку спільних можливостей та узгодженому наданню послуг у регіонах, що мають серйозні соціальні проблеми, зокрема, політика ринку праці, систему і політику в галузі освіти, демографічні зміни та міграція, вразливі та маргінальні групи, процес планування за участі громадян і залучення громадянського суспільства, співробітництво та партнерство між містами і селами, співпраця у питаннях безпечності, безпеки та юстиції. Крім того, існує потреба у покращенні можливостей та спроможності державних установ та ключових суб'єктів, залучених до розробки складного транснаціонального проекту з метою забезпечення ефективного впровадження ЄСДР.

Останнім, але не менш важливим, є **Пріоритетний напрям 5 (ехнічна допомога)**, який покликаний забезпечити ефективну та безперешкодну імплементацію Дунайської Транснаціональної Програми.

Загальні рамки програми співробітництва представлені в таблиці нижче.

Рисунок 12. Огляд пріоритетних напрямів та конкретних цілей програми співробітництва

Див. ілюстрацію в Додатку 10

Види заходів, що впроваджуватимуться за підтримки програми співробітництва

Загалом, наступні види заходів підлягають підтримці в рамках програми співробітництва:

- Розробка **спільних орієнтирів, рамок і стратегій** у сферах транснаціонального значення, які потребують допомоги в розробці політики (тобто у тих сферах, які до сих пір не були охоплені проектами протягом попередніх програмних періодів).
- Розробка та практичне впровадження **транснаціональних інструментів і послуг** (наприклад, аналітичні інструменти, інструменти управління, технічні інструменти, програмні інструменти, інструменти моніторингу).
- **Підготовка транснаціональних інвестицій** (інфраструктура, обладнання), що надалі фінансуватиметься з інших джерел.
- **Пілотні заходи**, у тому числі незначні фіксовані інвестиції (випробувального чи демонстраційного характеру).
- Розробка і проведення **тренінгів та підвищення кваліфікації** (наприклад, навчальні семінари та курси, навчальні поїздки, експертні оцінки).
- Забезпечення супровідної **інформації, проведення заходів з розповсюдження, накопичення та реклами** з метою інформування зацікавлених сторін та/ або широкої громадськості про діяльність і результати проекту.

Програма співробітництва підтримує створення груп, платформ, мереж і форумів з обміну передовою практикою з метою розробки та впровадження спільних ініціатив, спільних дій та пілотних проектів.

Вищезгадані **транснаціональні інвестиції** здійснюються в рамках спільної транснаціональної роботи. Підготовка, реалізація та оцінка такого фінансування повинна проводитися у чіткому транснаціональному контексті. Це означає, що проект повинен:

- Бути орієнтованим на транснаціональний фізичний або функціональний взаємозв'язок (наприклад, транспортний коридор, туристичний напрямок, мережа), роль та місце якого були проаналізовані з транснаціональної точки зору, та який показує соціально-економічний або екологічний вплив за межами державного кордону, або
- Формувати практичні рішення ("нариси") шляхом проведення тематичних досліджень в одній з країн регіону, результати яких будуть спільно проаналізовані партнерами проекту, а відповідні рішення будуть передані для пілотного впровадження щонайменше до двох інших країн-учасниць.

Приклади заходів, впровадженню яких сприятиме програма співробітництва, описані в розділі 2.

Взаємозв'язок запланованих заходів зі Стратегією ЄС для Дунайського регіону (ЄСДР) на рівні підготовки та впровадження програми описаний в пункті 4.4.

[1] Центр європейських економічних досліджень (ZEW), Інститут прикладних економічних досліджень (IAW), Віденський інститут з міжнародних економічних досліджень (WIIW) (березень 2014 р.): Соціально-економічна оцінка Дунайського регіону: Стан Регіону, Виклики та Розробка Стратегії

1.1.2 Обґрунтування вибору тематичних цілей та відповідних пріоритетів фінансування, обраних з урахуванням Загальних Стратегічних Рамок, що ґрунтуються на результатах аналізу потреб регіону в цілому, та стратегії, яка обрана для вирішення таких потреб, зокрема, відсутність зв'язків в транскордонній інфраструктурі, враховуючи результати попередньої оцінки.

Таблиця 1: Обґрунтування вибору тематичних цілей та відповідних пріоритетів фінансування

Обрана тематична ціль	Обраний пріоритет фінансування	Обґрунтування вибору
01 - Розвиток у сфері досліджень, технологій та інновацій.	1b - Підтримка досліджень та розробки, розвиток взаємодії між підприємствами, центрами досліджень та центрами розвитку і сектором вищої освіти, зокрема, заохочення інвестицій у розробку продуктів і послуг, передачу технологій, соціальні інновації, еко-інновації, прикладні програми державних служб, стимулювання попиту, створення мереж, кластерів та відкритих інновацій за рахунок розумної спеціалізації, та підтримуючи технологічні та прикладні дослідження, експериментальні лінії, початкові заходи з перевірки продукції, посилені виробничі спроможності та введення в промислову експлуатацію, зокрема, у сфері ключових технологій і розповсюдження технологій загального призначення.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Існує вагомий потенціал для координації дослідницької та інноваційної спроможності макрорегіону, неоднорідність якого надає можливість використовувати порівняльні переваги оптимізованої внутрішньої синергії. ➤ Існує потреба в посиленні недостатньо розвинених взаємозв'язків між підприємствами, науково-дослідними установами та державним сектором (тривимірний підхід), оскільки це сприятиме комерційному використанню інноваційних технологій та процесів. ➤ Наявні людські ресурси можуть краще використовуватися завдяки підвищенню навичок і кваліфікації, за допомогою використання інноваційних методів. Таким чином, люди зможуть краще користуватися наукомісткою продукцією та послугами, а також сприяти подальшій розробці інноваційних продуктів/ процесів/ послуг.
06 - Збереження і захист навколишнього	6b - Фінансова підтримка водного сектору для задоволення вимог	➤ Існує потреба у вдосконаленні механізмів управління та контролю

Обрана тематична ціль	Обраний пріоритет фінансування	Обґрунтування вибору
середовища та підвищення ефективності використання ресурсів.	природоохоронного законодавства ЄС та потреб, визначених державами-членами, що потребують підтримки, які виходять за рамки таких вимог.	водних ресурсів як ключового ресурсу регіону. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Стале та довгострокове використання водних ресурсів повинне передбачати захист від повеней.
06 - Збереження і захист навколишнього середовища та підвищення ефективності використання ресурсів.	6с - Збереження, захист, популяризація та розвиток природної і культурної спадщини.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Управління об'єктами багатой культурної та природної спадщини повинно бути покращено шляхом вдосконалення системи менеджменту та забезпечення їх збереження. ➤ Простежується слабка транснаціональна координація в підвищенні рівня відвідування туристами культурних і природних об'єктів Дунайського регіону. ➤ Співробітництво є ключовим інструментом для покращення сталого планування та сприяння сталому розвитку туристичних напрямків у регіоні.
06 - Збереження і захист навколишнього середовища та підвищення ефективності використання ресурсів.	6d - Захист та відновлення біорізноманіття та ґрунту, а також просування екосистемних послуг, у тому числі через мережу Natura 2000 та зелену інфраструктуру.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Значна фрагментація природного середовища через втручання людини (транспортні коридори, землекористування, лісозаготівля) ставить під загрозу унікальне біорізноманіття регіону. ➤ Питання неналежно розвиненої зеленої інфраструктури має бути вирішене, що дозволить покращити систему управління заповідними зонами. ➤ Існує потреба в координації спроможностей регіону прогнозувати, проводити підготовчі заходи та діяти у випадку настання катастроф природного характеру або таких, що спричинені людськими діями.
07 - Сприяння сталому розвитку транспортної системи та усунення стримуючих факторів розвитку в ключових мережевих інфраструктурах	7с - Розробка та вдосконалення екологічних (з низьким рівнем шуму та низьким вмістом вуглецю) транспортних систем, у тому числі внутрішні водні шляхи і морський транспорт, порти, мультимодальні сполучення, інфраструктури аеропортів, з метою сприяння сталому розвитку регіональної та місцевої мобільності.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Регіон має віддалені райони, які мають обмежені можливості доступу, тому існує потреба в їх під'єднанні до (транс'європейських) транспортних мереж. ➤ З метою скорочення рівня забруднення, існує загальна потреба в забезпеченні роботи більш екологічного транспорту, шляхом розробки ефективних управлінських рішень в транспортній сфері. ➤ Мультимодальність сприяє сталому розвитку транспортних систем, тому

Обрана тематична ціль	Обраний пріоритет фінансування	Обґрунтування вибору
		зусилля повинні бути спрямовані на їх розвиток.
07 - Сприяння сталому розвитку транспортної системи та усунення стримуючих факторів розвитку в ключових мережевих інфраструктурах	7e - Підвищення енергоефективності та безпеки постачання шляхом розробки інтелектуальних систем розподілу, зберігання та передачі енергії, а також за допомогою інтеграції розподіленої генерації електроенергії з відновлювальних джерел.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Впровадження цілей у сфері енергоефективності на рівні ЄС вимагає розробки ефективних систем передачі та розподілу з метою підвищення рівня енергетичної безпеки. ➤ Енергетичну залежність регіону можна зменшити шляхом кращої координації між напрямками енергетичної політики країн.
11 - Підвищення інституційної спроможності органів державної влади та зацікавлених сторін, а також забезпечення ефективного державного управління	11a - Підвищення інституційної спроможності органів державної влади та зацікавлених сторін, і забезпечення ефективного державного управління шляхом зміцнення інституційного потенціалу та ефективності роботи державних адміністрацій і громадських служб, пов'язаних із впровадженням ЄФРР, і підтримкою заходів, що впроваджуються в рамках Європейського Соціального фонду (ESF), з метою зміцнення інституційного потенціалу та ефективності державного управління.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Крім посилення обміну передовою практикою, існує потреба в покращенні інституційної та політичної координації між країнами регіону, що забезпечить кращу інституційну спроможність для функціонування та подальшого розвитку існуючих структур і процесів, необхідних для більш ефективної адміністративної роботи державного сектору в сферах, основних соціальних проблем. ➤ У багатьох країнах регіону спостерігається низький рівень розвитку та використання сучасних систем та інструментів управління державними установами, що негативно впливає на якість державного управління. Отже, це питання потребує вирішення.
11 - Підвищення інституційної спроможності органів державної влади та зацікавлених сторін, а також забезпечення ефективного державного управління	11c - Розробка та координація макрорегіональних і морських басейнових стратегій (ETC-TN).	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Враховуючи накопичений досвід, сприяння розвитку системи управління ЄСДР повинне забезпечуватись шляхом підтримки діяльності ключових виконавців і розробки нових інструментів для посилення комунікації між ключовими учасниками. ➤ Ефективна імплементація ЄСДР залежить від якісних і ефективних проектів, тому, враховуючи труднощі, з якими стикаються потенційні бенефіціари проекту, існує потреба в підтримці залучення різних джерел фінансування для реалізації Стратегії ЄС.

1.2 Обґрунтування фінансових асигнувань

Обґрунтування фінансових асигнувань (тобто підтримки ЄС) на кожну тематичну ціль та, у деяких випадках, на кожний пріоритет фінансування підготовлено відповідно до тематичних вимог щодо сконцентрованості, з урахуванням результатів попередньої оцінки.

Загальний розмір фінансової допомоги ЄС на впровадження програми співробітництва становить приблизно 222 млн. євро, при цьому розмір внеску ЄФРР становить приблизно 202 млн. євро, а розмір внеску ІПД - приблизно 20 мільйонів, що більш детально представлено в розділі 3 (План фінансування). Додаткові інвестиції будуть здійснюватися за рахунок державного та приватного фінансування. Після інтеграції коштів ЄС загальна допомога ЄС на підтримку впровадження програми співробітництва становить приблизно 232 млн. євро. Зведена таблиця всіх витрат ЄС на підтримку впровадження програми та відповідних національних внесків представлена в окремому документі, що додається до цього документа.

Під час планування бюджету варто зважати на те, що програма співробітництва передбачає фінансування, головним чином, заходів "помірного характеру", таких як розробка спільних рамок, транснаціональних інструментів і послуг, підготовка транснаціональних інвестицій, підготовка кадрів та створення потенціалу, а також заходи з поширення результатів, доповнені невеликими інвестиціями в матеріальні активи. Фізичні інфраструктурні типи інвестицій не входять до рамок програми співробітництва.

Фінансові асигнування на обрані тематичні цілі ТЦ1, ТЦ6, ТЦ7 та ТЦ11 відображають пріоритети, визначені програмним Комітетом, і враховують досвід програмного періоду за 2007-2013 рр. та результати робіт у перспективних сферах політики, таких як інновації та захист навколишнього середовища, а також враховують тематичні питання, які становлять значний інтерес, але не були безпосередньо охоплені попередньою програмою співробітництва, зокрема, енергетична безпека, навички та знання, а також підтримка управління та впровадження ЄСДР.

Досвід впровадження програми транснаціонального співробітництва Південно-Східної Європи протягом 2007-2013 рр. показав, що найкращих показників досягнуто в пріоритетних напрямках 1 (Інновації) та 2 (Захист навколишнього середовища), хоча до кінця періоду програми значних результатів також досягнуто за іншими двома пріоритетними напрямками (3. Доступність та 4. Сталий розвиток). В рамках виконання пріоритету 3 (Доступність) залучення зацікавлених сторін у сфері транспорту було складнішим, ніж очікувалося. З іншого боку, зацікавленість країн ІПД до питань транспорту та мобільності виявилася досить жвавою.

Враховуючи попередній досвід та необхідність врахування нових тем в рамках програми співробітництва, Програмний Комітет прийняв стратегічне рішення щодо розподілу фінансових ресурсів:

- Приблизно 28% коштів від фонду ЄФРР та близько 27% коштів від фонду ІПД виділені на тематичну ціль (1) "Розвиток у сфері досліджень, технологій та інновацій", зокрема, на виконання пріоритету фінансування 1b). Цей напрямок охоплює такі питання, як інновації, передача технологій, підприємництво,

підвищення потенціалу бізнесу та соціальні інновації, які повинні бути вирішені за допомогою програми співробітництва. Іншим поясненням такого вибору також є міжсекторальний характер інновацій.

- 32% коштів від ЄФРР та близько 31% коштів від ІПД виділені на тематичну ціль (6) "Збереження і захист навколишнього середовища та підвищення ефективності використання ресурсів", зокрема, на виконання пріоритетів фінансування 6b), 6c) та 6d). Найбільші фінансові асигнування обґрунтовані наявністю великого попиту на спільні транснаціональні дії та підходи у цій сфері, а Дунайська транснаціональна програма повинна сприяти інтеграції політики у низці тісно взаємопов'язаних сфер діяльності, таких як стале використання природної та культурної спадщини і ресурсів, відновлення екологічних коридорів, управління водними ресурсами, запобігання ризику виникнення повеней та управління ризиками стихійних лих.
- 21% коштів від ЄФРР та близько 20% коштів від ІПД виділені на тематичну ціль (7) "Сприяння сталому розвитку транспортної системи та усунення стримуючих факторів розвитку в ключових мережевих інфраструктурах", зокрема, на виконання пріоритетів фінансування 7c) та 7e). Цей напрямок охоплює такі питання, як розвиток розумних і сталих транспортних систем із низьким вмістом вуглецю, збалансована доступність міських і сільських територій, енергетична безпека та енергоефективність. Оскільки програма співробітництва передбачає надання підтримки у впровадженні заходів "помірного характеру" та повинна лише доповнювати інші європейські ініціативи та програми, меншого розміру асигнування, порівнюючи з асигнуваннями в сфері інновацій та захисту навколишнього середовища, є виправданими. Варто також враховувати, що енергетична безпека є новою темою для програми, що пояснює практично відсутній досвід впровадження, з точки зору програми транснаціонального співробітництва.
- 13% коштів від ЄФРР та близько 12% коштів від ІПД виділені на тематичну ціль (11) "Підвищення інституційної спроможності органів державної влади та зацікавлених сторін, а також забезпечення ефективного державного управління", що передбачає розвиток інституційного потенціалу в макрорегіоні, а також надання підтримки в управлінні та впровадженні ЄСДР. Проекти орієнтовані на меншу групу суб'єктів багаторівневого управління передбачають менші витрати (проекти розбудови інституційної спроможності повинні бути менш масштабними), але мають значний фактор впливу.
- Крім того, 6% коштів від ЄФРР та 10% коштів від ІПД виділені на Технічну Допомогу.

Загалом, теми "інновації" (у тому числі інвестиції в підвищення рівня знань і навичок) та "захист навколишнього середовища" (у тому числі управління ризиками) є основними пріоритетами Дунайської транснаціональної програми, на які виділено приблизно 60% бюджету програми.

Таблиця 2: Огляд стратегії фінансування програми співробітництва

Пріоритетний напрям ок	Внесок ЄФРР (€)	Відсоток (%) загального внеску ЄС у впровадження програми співробітництва (Фондом)			Тематична ціль /Пріоритет фінансування/ Конкретна ціль	Індикатори результатів відповідно до конкретного індикатора
		ЄФРР	ЄС (у разі доцільності)	ІПД (у разі доцільності)		
1	56,586,713.00	25.50%	0.00%	2.40%	<p>01 - Розвиток у сфері досліджень, технологій та інновацій</p> <p>1b – Підтримка досліджень та розробки, розвиток взаємодії між підприємствами, центрами досліджень та розвитку і сектором вищої освіти, зокрема, заохочення інвестицій у розробку продуктів і послуг, передачу технологій, соціальні інновації, еко-інновації, прикладні програми державних служб, стимулювання попиту, створення мереж, кластерів та відкритих інновацій за рахунок розумної спеціалізації, підтримуючі технологічні та прикладні дослідження, експериментальні напрями, початкові заходи з перевірки продукції, посилені виробничі спроможності та введення в промислову експлуатацію, зокрема, у сфері ключових технологій і розповсюдження технологій загального призначення.</p> <p>1.1 - Покращення рамок умов для інновацій (коротка назва). Покращення інституційних та інфраструктурних рамок умов, а також вдосконалення інструментів політики у сфері досліджень та інновацій з метою забезпечення більш широкого доступу до знань, необхідних для розвитку нових технологій і соціального виміру інновацій.</p> <p>1.2 - Підвищення компетенції для бізнесу та соціальних інновацій (коротка назва). Вдосконалення інноваційних навчальних систем з метою підвищення компетентності працівників у бізнесі, покращення підприємницької культури та навчання, що сприяє кращому задоволенню соціальних потреб і наданню послуг загального значення.</p>	[1.1, 1.2]
2	64,670,530.00	29.14%	0.00%	2.74%	<p>06 - Збереження і захист навколишнього середовища та підвищення ефективності використання ресурсів</p> <p>6b – Фінансова підтримка водного сектору для задоволення вимог природоохоронного законодавства ЄС та потреб, визначених Державами-членами, що потребують фінансування, які виходять за рамки таких вимог.</p> <p>2.1 - Покращення транснаціонального управління водними ресурсами та запобігання паводкам (коротка назва). Зміцнення спільних та інтегрованих підходів до подальшого</p>	[2.1, 2.2, 2.3, 2.4]

Пріоритетний напрям ОК	Внесок ЄФРР (€)	Відсоток (%) загального внеску ЄС у впровадження програми співробітництва (Фондом)			Тематична ціль /Пріоритет фінансування/ Конкретна ціль	Індикатори результатів відповідно до конкретного індикатора
		ЄФРР	ЄС (у разі доцільності)	ПД (у разі доцільності)		
					<p>розвитку та впровадження планів управління басейном річки в державах-партнерах відповідно до Загального плану управління басейном річки Дунай з метою покращення транснаціонального управління водними ресурсами та попередження небезпеки повеней, що сприяє сталому забезпеченню екосистемних послуг.</p> <p>6с - Збереження, захист, популяризація та розвиток природної і культурної спадщини.</p> <p>2.2 - Сприяння сталому використанню природної і культурної спадщини та ресурсів (коротка назва). Зміцнення спільних та інтегрованих підходів до збереження та управління різноманіттям природної і культурної спадщини та ресурсами Дунайського регіону як основну стратегію сталого розвитку та зростання.</p> <p>6d - Захист та відновлення біорізноманіття та ґрунту, а також просування екосистемних послуг, у тому числі через систему Natura 2000 та зелену інфраструктуру.</p> <p>2.3 - Сприяння відновленню та управлінню екологічними коридорами (коротка назва). Забезпечення ефективних підходів до збереження, відтворення та управління біокоридорами та водно-болотними угіддями, що мають міжнародне значення, з метою сприяння кращому охоронному стану екосистем європейського значення.</p> <p>2.4 - Підвищення готовності до управління ризиками охорони навколишнього середовища (коротка назва). Створення та розвиток більш ефективної системи управління охороною навколишнього середовища, спрямованої на подолання надзвичайних ситуацій та підвищення готовності органів державної влади та організації цивільного захисту, що сприяє зменшенню ризиків і впливу на екосистемні послуги, біорізноманіття та здоров'я людей.</p>	
3	42,440,035.00	19.12%	0.00%	1.80%	<p>07 - Сприяння сталому розвитку транспортної системи та усунення стримуючих факторів розвитку в ключових мережевих інфраструктурах</p> <p>7с - Розробка та вдосконалення екологічних (з низьким рівнем шуму) та низьким вмістом вуглецю транспортних систем, у тому числі внутрішні водні шляхи і морський транспорт, порти, мультимодальні сполучення, інфраструктури аеропортів, з метою сприяння сталому розвитку регіональної та місцевої мобільності.</p>	[3.1,3.2]

Пріоритетний напрям	Внесок ЄФРР (€)	Відсоток (%) загального внеску ЄС у впровадження програми співробітництва (Фондом)			Тематична ціль /Пріоритет фінансування/ Конкретна ціль	Індикатори результатів відповідно до конкретного індикатора
		ЄФРР	ЄС (у разі доцільності)	ІПА (у разі доцільності)		
					<p>3.1 - Підтримка розвитку екологічних і безпечних транспортних систем, а також забезпечення збалансованої доступності міської та сільської місцевості (коротка назва). Поліпшення планування, координації та практичних рішень для екологічної, низьковуглецевої та більш безпечної транспортної мережі та послуг в регіоні програми, що сприяє збалансованій доступності міських і сільських територій.</p> <p>7e - Підвищення енергоефективності та безпеки постачання шляхом розробки інтелектуальних систем розподілу, зберігання та передачі енергії, а також за допомогою інтеграції розподіленої генерації електроенергії з відновлювальних джерел.</p> <p>3.2 - Поліпшення енергетичної безпеки та енергоефективності (коротка назва). Сприяння енергетичній безпеці та енергоефективності регіону шляхом підтримки спільних регіональних рішень та стратегій щодо зберігання і розподілу енергії, з метою підвищення енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії.</p>	
4	26,272,403.00	11.84%	0.00%	1.11%	<p>11 - Підвищення інституційної спроможності органів державної влади та зацікавлених сторін, а також забезпечення ефективного державного управління</p> <p>11a - Підвищення інституційної спроможності органів державної влади та зацікавлених сторін, забезпечення ефективного державного управління шляхом зміцнення інституційного потенціалу та ефективності роботи державних адміністрацій і громадських служб, пов'язаних із впровадженням ЄФРР, а також підтримка заходів, що впроваджуються в рамках Європейського Соціального Фонду (ЄСФ), з метою зміцнення інституційного потенціалу та ефективності державного управління.</p> <p>4.2 - Надання підтримки в управлінні та впровадженні ЄСДР (коротка назва). Поліпшення системи управління, можливостей та спроможності державних інституцій та ключових суб'єктів, що беруть участь у розробці складних транснаціональних проектів, з метою забезпечення більш ефективного впровадження ЄСДР.</p> <p>4.1 - Підвищення інституційної спроможності для вирішення основних соціальних проблем (коротка назва). Зміцнення багаторівневого та транснаціонального управління, а також інституційної спроможності, та забезпечення життєздатних інституційних і правових рамок</p>	[4.1, 4.2]

Пріоритетний напрям	Внесок ЄФРР (€)	Відсоток (%) загального внеску ЄС у впровадження програми співробітництва (Фондом)			Тематична ціль /Пріоритет фінансування/ Конкретна ціль	Індикатори результатів відповідно до конкретного індикатора
		ЄФРР	ЄІС (у разі доцільності)	ІПД (у разі доцільності)		
					<p>для більш ефективного, ширшого та поглибленого транснаціонального співробітництва в країнах Дунайського регіону, що мають серйозні соціальні проблеми.</p> <p>11с - Розробка та координація макрорегіональних і морських басейнових стратегій (ЄТС-TN).</p> <p>4.2 - Надання підтримки в управлінні та впровадженні EUSDR (коротка назва). Поліпшення системи управління, можливостей та спроможності державних інституцій та ключових суб'єктів, що беруть участь у розробці складних транснаціональних проектів, з метою забезпечення більш ефективного впровадження EUSDR.</p>	
5	12,125,724.00	5.46%	0.00%	0.89%	5.1 - Забезпечення ефективної та безперешкодної імплементації Дунайської Транснаціональної Програми.	[-]

2. Пріоритетні напрями

2.A Опис пріоритетних напрямів за винятком технічної допомоги

2.A.1 Пріоритетний напрям 1

Номер пріоритетного напрямку	1
Назва пріоритетного напрямку	Інноваційність та соціальна відповідальність в Дунайському регіоні

☐	Весь пріоритетний напрям буде впроваджуватися виключно за допомогою фінансових інструментів
☐	Весь пріоритетний напрям буде впроваджуватися виключно за допомогою фінансових інструментів, створених на рівні ЄС
☐	Весь пріоритетний напрям буде впроваджуватися за допомогою місцевого розвитку під керівництвом громади

2.A.2 Обґрунтування встановлення пріоритетного напрямку, що охоплює більше однієї тематичної цілі (у разі доцільності)

Не застосовується

2.A.3 Фонди та основа розрахунку внесків ЄС

Фонд	Основа розрахунку (загальні допустимі витрати або допустимі державні витрати)
ЄФРР	Всього
ІПД	Всього

2.A.4 - Пріоритет фінансування

Номер пріоритету фінансування	1b
Назва пріоритету фінансування	Сприяння виробничим інвестиціям у дослідження та розробки, розвиток взаємодії між підприємствами, центрами досліджень та розвитку і сектором вищої освіти, зокрема, заохочення інвестицій у розробку продуктів і послуг, передачу технологій, соціальні інновації, еко-інновації, прикладні програми державних служб, стимулювання

Номер пріоритету фінансування	1b
	попиту, створення мереж, кластерів та відкритих інновацій за рахунок розумної спеціалізації, підтримуючи технологічні та прикладні дослідження, експериментальні напрями, початкові заходи з перевірки продукції, посилені виробничі спроможності та введення в промислову експлуатацію, зокрема, у сфері ключових технологій і розповсюдження технологій загального призначення.

2.A.5 Конкретні цілі, що відповідають пріоритету фінансування та очікувані результати

Номер конкретної цілі	1.1
Назва конкретної цілі	Покращення рамкових умов для інновацій (коротка назва). Покращення інституційних та інфраструктурних рамкових умов, а також вдосконалення інструментів політики у сфері досліджень та інновацій з метою забезпечення більш широкого доступу до знань, необхідних для розвитку нових технологій і соціального виміру інновацій.
Результати, яких держави-члени очікують досягнути з допомогою ЄС	<p>Відомо, що інноваційна спроможність та сталі структури для досліджень та інновацій визначаються взаємозв'язком основних факторів, які дозволяють перетворити знання на нові продукти, процеси та організаційні форми, що, в свою чергу, сприяють економічному розвитку та зростанню. Основу інновацій становлять наука, технології та нетехнологічний потенціал до інституційної спроможності, тобто якісне державне управління інноваціями, відмінна дослідницька інфраструктура, ефективні інститути передачі технологій, надійна банківська та фінансова системи, професійна (вища) освіта та навчальні системи, а також сприятливе середовище для інновацій.</p> <p>Покращення інноваційної структури, зокрема, інституційного співробітництва, інструментів політики та налагодження практичної взаємодії між підприємствами, науково-дослідницькими установами, вищою освітою, державним сектором та користувачами (чотиривимірний підхід) є основним викликом для більшості частин Дунайського регіону, як зазначено в розділі аналізу. Слабка співпраця між науковими центрами, освітою, органами державної влади та МСП становлять основну проблему для перетворення наукових результатів на комерційний успіх та забезпечення більш широкого доступу до знань.</p> <p>Транснаціональне співробітництво може відігравати важливу роль у розробці спільних орієнтирів, засад та інструментів (політичних інструментів), шляхом</p>

Номер конкретної цілі	1.1
Назва конкретної цілі	<p>Покращення рамок умов для інновацій (коротка назва). Покращення інституційних та інфраструктурних рамок умов, а також вдосконалення інструментів політики у сфері досліджень та інновацій з метою забезпечення більш широкого доступу до знань, необхідних для розвитку нових технологій і соціального виміру інновацій.</p>
	<p>об'єднання ключових суб'єктів, у тому числі державні установи, науково-технічні установи, МСП та установи передачі технологій, а також фінансування практичних пілотних заходів з вивчення та оцінки практичного значення транснаціональних інструментів і послуг.</p> <p>Основними запланованими результатами є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Поліпшення стратегічних рамок та налагодження співробітництва з метою створення відмінної дослідницької інфраструктури в Дунайському регіоні. ➤ Проведення ефективних спільних заходів у сфері досліджень та інновацій, а також підтримка розвитку взаємодії між підприємствами, науково-дослідними центрами, професійною і вищою освітою та державним сектором, з метою покращення комерційного використання результатів досліджень, сприяння передачі технологій та розширення доступу до знань. ➤ Підвищення рівня координації та розробка практичних рішень для кластерної політики і транснаціонального кластерного співробітництва, з метою забезпечення інноваційного розвитку в технологічних сферах (наприклад, екологічні технології та енергоефективність) та нетехнологічних сферах (інновації в сфері послуг, соціальні інновації) на основі підходу розумної спеціалізації (RIS3). ➤ Поліпшення стратегічних рамок та розробка практичних рішень щодо вирішення факторів стимулюючих факторів розвитку, які перешкоджають інноваційному розвитку малого та середнього бізнесу, наприклад, кращий доступ до фінансування інноваційної діяльності, підтримка розвитку інноваційних стартапів та допомога в управлінні правами інтелектуальної власності. <p>Особлива увага повинна приділятися суміжним питанням, що становлять загальний інтерес, зокрема, екологічним інноваціям (наприклад, адаптація до зміни клімату, зменшення впливу на ресурси), соціальним інноваціям (наприклад, задоволення соціальних потреб, пов'язаних із демографічними змінами, старінням населення) та інноваціям у сфері послуг (наприклад, підвищення рівня зайнятості та розвиток наукомістких культурних і творчих</p>

Номер конкретної цілі	1.1
Назва конкретної цілі	Покращення рамоквих умов для інновацій (коротка назва). Покращення інституційних та інфраструктурних рамоквих умов, а також вдосконалення інструментів політики у сфері досліджень та інновацій з метою забезпечення більш широкого доступу до знань, необхідних для розвитку нових технологій і соціального виміру інновацій.
	індустрій), які є пріоритетом для програми і які можуть бути вирішені на різних рівнях. Участь в ініціативах щодо співробітництва є досить непропорційною в Дунайському регіоні, особливо суб'єкти та організації з менш розвинутих країн Дунайського регіону повинні більше залучатися до процесів співробітництва та відповідних мереж.

Назва конкретної цілі	1.2
Номер конкретної цілі	Підвищення компетенції для бізнесу та соціальних інновацій (коротка назва). Вдосконалення інноваційних навчальних систем з метою підвищення компетентності працівників у бізнесі, покращення підприємницької культури та навчання, що сприяє кращому задоволенню соціальних потреб і наданню послуг загального значення.
Результати, яких держави-члени очікують досягнути з допомогою ЄС	Ціль розширює коло класичних представників у сфері інновацій та передбачає подолання розриву між освітою, установами та розробниками політики на всіх рівнях. Транснаціональні дії повинні зміцнювати міждисциплінарні зв'язки між відповідними суб'єктами, зокрема, особами, що приймають рішення, освітніми та навчальними центрами, науково-дослідними установами, бізнесом, організаціями ринку праці. Очевидно, що існує значна сукупна взаємодія між знаннями, навичками та інноваціями. Кваліфіковані люди відіграють вирішальну роль в розвитку інновацій завдяки новим знанням, які вони здобувають, впровадженню та розвитку існуючих ідей, а також завдяки їх здатності підвищувати свій рівень компетентності та адаптуватися до змін середовища. У деяких частинах Дунайського регіону відсутність привабливих робочих місць для висококваліфікованих людей призводить до відтоку мізків молодих і добре освічених людей, що може бути обумовлено розвитком

Назва конкретної цілі	1.2
Номер конкретної цілі	Підвищення компетенції для бізнесу та соціальних інновацій (коротка назва). Вдосконалення інноваційних навчальних систем з метою підвищення компетентності працівників у бізнесі, покращення підприємницької культури та навчання, що сприяє кращому задоволенню соціальних потреб і наданню послуг загального значення.
	<p>навчальної та соціально інноваційної культури на рівні місцевого бізнесу.</p> <p>Крім того, Дунайський регіон має краще використовувати наявний потенціал старіючого суспільства. Відповідні тренінги та навчання повинні дозволяти всім людям адаптуватися до соціально-економічних змін та отримувати необхідну кваліфікацію, якої потребує економіка, що базується на знаннях.</p> <p>Крім того, основним орієнтиром повинні бути соціальні інновації та соціальні послуги. У зв'язку з тривалим процесом трансформації та низьким рівнем спроможності, міграцією робочої сили, демографічними змінами у багатьох постсоціалістичних країнах Дунайського регіону, багато соціальних послуг не надаються в соціальній сфері, а також в сфері охорони здоров'я та освіти. Тому існує потреба в застосуванні інноваційних підходів для гарантування послуг, що становлять загальний інтерес.</p> <p>В цілому, транснаціональні дії повинні забезпечувати сприятливе середовище в сфері освіти та професійної підготовки з конкретною метою підвищити рівень знань та компетенції, навичок інновацій та творчості, ділових і комунікаційних навичок, що, в свою чергу, дозволить посилити (соціальні) інновації в Дунайському регіоні. Такі дії передбачають наступні результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Покращення навчального процесу та розробка практичних рішень щодо адаптації людських ресурсів до технологічних змін і вимог ринку. ➤ Поліпшення політики та практичних рішень щодо підприємницької культури та навчання. Створення розвинутої культури підприємництва, вдосконалення навичок і компетенцій для інноваційного підприємництва, включаючи гендерні аспекти, а також вирішення питання високоякісного

Назва конкретної цілі	1.2
Номер конкретної цілі	Підвищення компетенції для бізнесу та соціальних інновацій (коротка назва). Вдосконалення інноваційних навчальних систем з метою підвищення компетентності працівників у бізнесі, покращення підприємницької культури та навчання, що сприяє кращому задоволенню соціальних потреб і наданню послуг загального значення.
	<p>початкового та середнього навчання. Зміцнення спроможності так званих підтримуючих організацій.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Покращене середовище, вищий рівень навичок і компетенції сприятимуть розвитку соціальних інновацій та соціальних послуг, що дозволить забезпечити краще задоволення соціальних потреб та подальше підвищення рівня спроможності регіонів і державних установ долати нові виклики, зокрема, ті, що виникають в результаті демографічних змін, міграції та витоку мізків, а також покращене надання послуг, що становлять загальний інтерес. ➤ Формування спільних освітніх пропозицій у конкретних сферах, що становлять інтерес (наприклад, у сфері стабільно розвиваючої транспортної системи). ➤ Вдосконалені системи інституційного навчання та розбудови потенціалу державного управління для кращого вирішення питань інноваційних процесів. <p>Оскільки ця конкретна ціль відповідає тематичній цілі 1 (дослідження та інновації), акцент зроблено на "інноваційні системи навчання" (питання більш широких сфер, зокрема, освіти, професійної освіти, підготовки та підвищення кваліфікації, без непосреднього зв'язку з інноваціями можуть вирішуватися в рамках цілі ТЦ 11 "Управління").</p>

Таблиця 3: Індикатори результатів програми (за конкретними цілями)

Конкретна ціль		1.1 - Покращення рамок умов для інновацій (коротка назва). Покращення інституційних та інфраструктурних рамок умов, а також вдосконалення інструментів політики у сфері досліджень та інновацій з метою забезпечення більш широкого доступу до знань, необхідних для розвитку нових технологій і соціального виміру інновацій.					
Номер	Індикатор	Одиниця виміру	Базове значення	Базовий рік	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності
1.1	Інтенсивність співробітництва ключових учасників регіону програми, що сприятиме вдосконаленню засад для досліджень та інновацій (комплексний показник)	Напівкількісний показник	3.68	2014	Збільшення інтенсивності (якісна ціль)	Опитування серед обраних ключових установ у галузі досліджень та інновацій	2018, 2020, 2023

Конкретна ціль		1.2 - Підвищення компетенції для бізнесу та соціальних інновацій (коротка назва). Вдосконалення інноваційних навчальних систем з метою підвищення компетентності працівників у бізнесі, покращення підприємницької культури та навчання, що сприяє кращому задоволенню соціальних потреб і наданню послуг загального значення					
Номер	Індикатор	Одиниця виміру	Базове значення	Базовий рік	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності
1.2	Інтенсивність співробітництва ключових учасників регіону програми, що сприятиме підвищенню компетенції бізнесу та розвитку соціальних інновацій (комплексний показник на основі опитування)	Напівкількісна шкала	3.22	2014	Збільшення інтенсивності (якісна ціль)	Опитування серед обраних ключових установ у галузі освіти та підвищення кваліфікації (потенційні учасники цього напрямку)	2018, 2020, 2023

2.A.6 Заходи, впровадження яких підтримується в рамках пріоритету фінансування (за пріоритетом фінансування)

2.A.6.1 Види та приклади заходів, у реалізації яких надаватиметься підтримка, а також їх вплив на конкретні цілі, у тому числі, визначення основних цільових груп, конкретних цільових територій та бенефіціарів.

Пріоритет фінансування	1b - Сприяння дослідженням та розробки, розвиток взаємодії між підприємствами, центрами досліджень та розвитку і сектором вищої освіти, зокрема, заохочення інвестицій у розробку продуктів і послуг, передачу технологій, соціальні інновації, еко-інновації, прикладні програми державних служб, стимулювання попиту, створення мереж, кластерів та відкритих інновацій за рахунок розумної спеціалізації та підтримка технологічних та прикладних досліджень, експериментальних напрямів, початкових заходів з перевірки продукції, посилення виробничої спроможності та введення в промислову експлуатацію, зокрема, у сфері ключових технологій і розповсюдження технологій загального призначення.
<p>У відповідності з моделлю SFC2014 (Європейська система управління фондами) в наступній частині наведено огляд видів заходів, впровадженню яких сприятиме програма співробітництва. Відповідний огляд доповнений орієнтовними тематичними прикладами.</p> <p>За пріоритетом фінансування 1b можуть фінансуватися наступні види заходів:</p> <p>Розробка спільних орієнтирів, засад і стратегій, розробка та практичне впровадження транснаціональних інструментів і послуг, підготовка транснаціональних інвестицій, пілотних заходів, у тому числі невеликі інвестиції, розробка та проведення тренінгів і заходів з розбудови потенціалу, підготовка та розповсюдження супровідної інформації, заходи з популяризації (Див. Пункт 1.1.1.12).</p> <p>Наступні орієнтовні приклади заходів можуть розглядатися як такі, що сприятимуть досягненню конкретної цілі № 1.1. Поліпшення рамок умов для інноваційного розвитку.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Сприяння розвитку науково-дослідницької інфраструктури в Дунайському регіоні, перш за все у формі спільного планування та управління дослідницькими інфраструктурами з транснаціональною сферою дії (а не фізичним будівництвом). Крім того, Дунайська транснаціональна програма також може підтримувати спільні заходи для конкретної та/ або меншої дослідницької інфраструктури з метою її вдосконалення. ➤ Надання підтримки у покращенні координації кластерної політики та проектів кластерного співробітництва, які сприяють розробці спільних інновацій та спільних підходів розумної спеціалізації в технологічних і нетехнологічних сферах, наприклад, розвиток та поширення кластерних ініціатив шляхом проведення спільного навчання, спільних досліджень ринку та координації програм підтримки кластерів. Соціальні кластери також можуть враховуватись. Кластерна політика може бути пов'язана з подальшою розробкою підходів розумної спеціалізації та концепцій «розумних регіонів» шляхом передачі знань та розбудови спроможності органів влади, відомств, соціальних та економічних	

<p>Пріоритет фінансування</p>	<p>1b - Сприяння дослідженням та розробки, розвиток взаємодії між підприємствами, центрами досліджень та розвитку і сектором вищої освіти, зокрема, заохочення інвестицій у розробку продуктів і послуг, передачу технологій, соціальні інновації, еко-інновації, прикладні програми державних служб, стимулювання попиту, створення мереж, кластерів та відкритих інновацій за рахунок розумної спеціалізації та підтримка технологічних та прикладних досліджень, експериментальних напрямів, початкових заходів з перевірки продукції, посилення виробничої спроможності та введення в промислову експлуатацію, зокрема, у сфері ключових технологій і розповсюдження технологій загального призначення.</p>
<p>партнерів, освітньої та дослідницької спільноти, з метою повного використання потенціалу для розумної спеціалізації в Дунайському регіоні.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Розробка і впровадження стратегій та інструментів для забезпечення кращого доступу до фінансування інновацій та підтримки інноваційних стартапів. Можуть бути підтримані спільні зусилля, направлені на вдосконалення інструментів, необхідних для кращого фінансування інноваційних малих і середніх підприємств, стартапів, створення нових робочих місць, інтернаціоналізацію, доступ до нових ринків. Вивчення інноваційних методів фінансування (наприклад, поліпшена координація національних, регіональних та європейських фондів, фінансування фізичними особами тощо). Орієнтиром можуть бути творчі індустрії, зелені технології, екологічна індустрія та культурні інкубатори. ➤ Розробка та впровадження стратегій, що охоплюють інноваційні ідеї з практичною цінністю, та забезпечення спільної роботи винахідників з підприємцями, що мають досвід у розвитку бізнесу, з тим, щоб ці ідеї могли стати комерційно успішними; Розробка та адаптація законодавства з метою підтримки успішної реалізації інноваційних ідей на практиці; проведення спільних заходів, спрямованих на підвищення рівня знань про інтелектуальну власність. ➤ Сприяння спільній науково-дослідній та інноваційній діяльності та розвитку відповідних мереж між підприємствами, науково-дослідними центрами, центрами інформаційних технологій, освітою та вищою освітою, державним сектором і користувачами для подальшого розвитку інноваційних екологічних технологій та спільних стандартів і критеріїв ефективності використання ресурсів, у тому числі технології енергоефективності та міжнародне управління водними ресурсами, а також покращення комерційного використання результатів досліджень. Розробка нових відкритих інноваційних підходів залучення чотирьох сторін. ➤ Створення транснаціональних мереж між відповідними партнерами з метою розробки та впровадження продуктів, послуг і моделей для задоволення соціальних потреб і створення нових соціальних відносин або налагодження співробітництва. Наприклад, дослідження в сфері охорони здоров'я можуть заохочуватися з метою надання більш повної інформації особам, що приймають рішення, та практичного використання. ➤ Підтримка спільних зусиль, направлених на посилення спроможності так званих підтримуючих організацій у сфері послуг та інструментів, пов'язаних з інноваціями. 	

Пріоритет фінансування	1b - Сприяння дослідженням та розробки, розвиток взаємодії між підприємствами, центрами досліджень та розвитку і сектором вищої освіти, зокрема, заохочення інвестицій у розробку продуктів і послуг, передачу технологій, соціальні інновації, еко-інновації, прикладні програми державних служб, стимулювання попиту, створення мереж, кластерів та відкритих інновацій за рахунок розумної спеціалізації та підтримка технологічних та прикладних досліджень, експериментальних напрямів, початкових заходів з перевірки продукції, посилення виробничої спроможності та введення в промислову експлуатацію, зокрема, у сфері ключових технологій і розповсюдження технологій загального призначення.
-------------------------------	--

Зазначені орієнтовні заходи є лише прикладами заходів, які можуть бути виконані в рамках проектів.

Очікується, що проекти будуть розроблятися цілісно та охоплювати більше заходів, а не орієнтуватися виключно на одному заході.

Наступні орієнтовні приклади заходів можуть розглядатися як такі, що сприятимуть досягненню конкретної цілі № 1.2. Підвищення компетенції для бізнесу та соціальних інновацій.

- Підтримка взаємного навчання та співробітництва з метою підвищення кваліфікації працівників і роботодавців, щоб вони краще адаптувалися до технологічних змін та вимог ринку (наприклад, інноваційне навчання на основі роботи).
- Розробка та впровадження стратегій, спрямованих на заохочення молоді працювати в сфері науки та інновацій, а також розвиток молодіжного підприємництва ("інноваційна молодь", розширення можливостей для молоді).
- Підтримка спільного розвитку навичок та знань з метою впровадження соціальних інновацій та інноваційних систем навчання у сфері соціальних послуг; подвійна професійна освіта за соціальними спеціальностями, наприклад, для людей похилого віку та людей з особливими потребами; розвиток навичок та інноваційних послуг у таких сферах, як міграція, охорона здоров'я та старіння; бізнес-інкубація, інновації на робочих місцях.
- Створення міждисциплінарних мереж та розробка спільних транснаціональних інформаційно-тренінгових заходів з метою покращення відповідних кваліфікацій та компетенцій.
- Розробка спільних інструментів і послуг, необхідних для підвищення компетенції для інноваційного підприємництва, вдосконалення навичок інноваційної культури та інноваційного менеджменту, підвищення спроможності стартапів.
- Підвищення обізнаності про навчальні системи для розвитку відкритих інновацій.
- Підтримка освітнього процесу та практичних інноваційних підходів до середньої спеціальної освіти з метою реформування освітніх систем.
- Розбудова потенціалу державного управління для здійснення інноваційних державних закупівель, щоб сприяти залученню ринку інноваційних продуктів та послуг.

<p>Пріоритет фінансування</p>	<p>1b - Сприяння дослідженням та розробки, розвиток взаємодії між підприємствами, центрами досліджень та розвитку і сектором вищої освіти, зокрема, заохочення інвестицій у розробку продуктів і послуг, передачу технологій, соціальні інновації, еко-інновації, прикладні програми державних служб, стимулювання попиту, створення мереж, кластерів та відкритих інновацій за рахунок розумної спеціалізації та підтримка технологічних та прикладних досліджень, експериментальних напрямів, початкових заходів з перевірки продукції, посилення виробничої спроможності та введення в промислову експлуатацію, зокрема, у сфері ключових технологій і розповсюдження технологій загального призначення.</p>
<p>➤ Підтримка стратегічних підходів транснаціональних освітніх і навчальних мереж у вищих навчальних закладах для кращого поєднання академічної та ділової кваліфікації.</p> <p><i>Зазначені орієнтовні заходи є лише прикладами заходів, які можуть бути виконані в рамках проектів. Очікується, що проекти будуть розроблятися цілісно та охоплювати більше заходів, а не орієнтуватися виключно на одному заході.</i></p> <p>2.1.3.3. Основні цільові групи та бенефіціари, яким надаватиметься підтримка в рамках виконання пріоритету фінансування</p> <p>Основними цільовими групами є державні та приватні суб'єкти, які користуються транснаціональними досягненнями, такими як інтеграція політики, передача знань та розбудова потенціалу, конкретні рішення у сфері інновацій, дослідження, передача технологій, кластери, розвиток МСП, соціальні інновації та кваліфікація.</p> <p>Бенефіціарами за своєю правовою формою є місцеві, регіональні та національні державні органи / установи, органи публічної влади, ЕГТС (Європейська група територіального співробітництва), міжнародні та громадські організації.</p> <p>Бенефіціари тематично згруповані серед місцевих регіональних та національних державних органів і організацій, створених і керованих органами державної влади, відповідальними за дослідження, інновації, освіти, професійну освіту та професійну підготовку (Vacational Education Training). Бенефіціарами також є секторальні відомства і відомства регіонального розвитку, мережі, кластери та асоціації, науково-дослідні установи, університети з дослідницькою базою, організації з підтримки бізнесу (наприклад, торгово-промислова палата, центри бізнес-інновацій, центри інформаційних технологій), вищі навчальні заклади, навчально-виховні центри та школи, неурядові організації, приватні підприємства, у тому числі малі та середні підприємства.</p> <p>2.1.3.4. Конкретні території, охоплені пріоритетом фінансування.</p> <p>Конкретні території не визначені. Програма охоплює весь регіон.</p>	

2.A.6.2 Основні принципи вибору заходів.

Пріоритет фінансування	1b - Сприяння дослідженням та розробки, розвиток взаємодії між підприємствами, центрами досліджень та розвитку і сектором вищої освіти, зокрема, заохочення інвестицій у розробку продуктів і послуг, передачу технологій, соціальні інновації, еко-інновації, прикладні програми державних служб, стимулювання попиту, створення мереж, кластерів та відкритих інновацій за рахунок розумної спеціалізації, підтримуючи технологічні та прикладні дослідження, експериментальні лінії, початкові заходи з перевірки продукції, посилені виробничі спроможності та введення в промислову експлуатацію, зокрема, у сфері ключових технологій і розповсюдження технологій загального призначення.
Вибір заходів буде здійснюватися відповідно до статті 12 Регламенту ЄТС (ЄС) № 1299/2013. Керівні принципи відбору проектів описані в пункті 5.3.3 програми співробітництва і тут не дублюються. Детальні критерії оцінювання будуть викладені та надані потенційним заявникам у посібнику програми та зазначені в погоджених додатках.	

2.A.6.3 Заплановане використання фінансових інструментів (у разі доцільності)

Пріоритет фінансування	1b - Сприяння дослідженням та розробки, розвиток взаємодії між підприємствами, центрами досліджень та розвитку і сектором вищої освіти, зокрема, заохочення інвестицій у розробку продуктів і послуг, передачу технологій, соціальні інновації, еко-інновації, прикладні програми державних служб, стимулювання попиту, створення мереж, кластерів та відкритих інновацій за рахунок розумної спеціалізації, підтримуючи технологічні та прикладні дослідження, експериментальні напрями, початкові заходи з перевірки продукції, посилені виробничі спроможності та введення в промислову експлуатацію, зокрема, у сфері ключових технологій і розповсюдження технологій загального призначення.
Не застосовується	

2.A.6.4 Заплановане використання основних проектів (у разі доцільності)

Пріоритет фінансування	1b - Сприяння дослідженням та розробки, розвиток взаємодії між підприємствами, центрами досліджень та розвитку і сектором вищої освіти, зокрема, заохочення інвестицій у розробку продуктів і послуг, передачу технологій, соціальні інновації, еко-інновації, прикладні програми державних служб, стимулювання попиту, створення мереж, кластерів та відкритих інновацій за рахунок розумної спеціалізації, підтримуючи технологічні та прикладні дослідження, експериментальні напрями, початкові заходи з перевірки продукції, посилені виробничі спроможності та введення в промислову експлуатацію, зокрема, у сфері ключових технологій і розповсюдження технологій загального призначення.
Не застосовується	

2.А.6.5- Результати впровадження проекту (за напрямом фінансування)

Таблиця 4: Загальні та специфічні результати

Пріоритет фінансування	1b - Сприяння дослідженням та розробки, розвиток взаємодії між підприємствами, центрами досліджень та розвитку і сектором вищої освіти, зокрема, заохочення інвестицій у розробку продуктів і послуг, передачу технологій, соціальні інновації, еко-інновації, прикладні програми державних служб, стимулювання попиту, створення мереж, кластерів та відкритих інновацій за рахунок розумної спеціалізації, підтримуючі технологічні та прикладні дослідження, експериментальні лінії, початкові заходи з перевірки продукції, посилені виробничі спроможності та введення в промислову експлуатацію, зокрема, у сфері ключових технологій і розповсюдження технологій загального призначення.				
Номер	Індикатор	Одиниця вимірювання	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності
CO04	Підтримка виробництва: кількість підприємств, які отримують нефінансову підтримку.	Підприємства	450.00	Система моніторингу	щорічно
CO26	Дослідження, інновації: кількість підприємств, що співпрацюють з науково-дослідними установами.	Підприємства	450.00	Система моніторингу	щорічно
PO1	Кількість розроблених та/ або впроваджених стратегій вдосконалення інституційних та інфраструктурних засад для досліджень та інновацій.	Од.	14.00	Система моніторингу	щорічно
PO2	Кількість розроблених та/ або впроваджених інструментів для вдосконалення інституційних та інфраструктурних засад для досліджень та інновацій.	Од.	28.00	Система моніторингу	щорічно
PO3	Кількість розроблених та/ або впроваджених пілотних заходів щодо вдосконалення інституційних та інфраструктурних засад для досліджень та інновацій.	Од.	7.00	Система моніторингу	щорічно
PO4	Кількість розроблених та/ або впроваджених стратегій підвищення компетентності працівників у бізнесі та зміцнення підприємницьких навичок (підприємливості)	Од.	13.00	Система моніторингу	щорічно
PO5	Кількість розроблених та/ або впроваджених інструментів для підвищення компетентності працівників у бізнесі та зміцнення підприємницьких навичок (підприємливості)	Од.	26.00	Система моніторингу	щорічно
PO6	Кількість розроблених та/ або впроваджених пілотних заходів щодо підвищення компетентності працівників у бізнесі та зміцнення підприємницьких навичок (підприємливості)	Од.	7.00	Система моніторингу	щорічно

Пріоритет Фінансування	1b - Сприяння дослідженням та розробки, розвиток взаємодії між підприємствами, центрами досліджень та розвитку і сектором вищої освіти, зокрема, заохочення інвестицій у розробку продуктів і послуг, передачу технологій, соціальні інновації, еко-інновації, прикладні програми державних служб, стимулювання попиту, створення мереж, кластерів та відкритих інновацій за рахунок розумної спеціалізації, підтримуючи технологічні та прикладні дослідження, експериментальні лінії, початкові заходи з перевірки продукції, посилені виробничі спроможності та введення в промислову експлуатацію, зокрема, у сфері ключових технологій і розповсюдження технологій загального призначення.				
	Номер	Індикатор	Одиниця вимірювання	Цільове значення (2023)	Джерело даних
R07	Кількість документально зафіксованих пілних навчальних заходів у впроваджених заходах.	Од.	81.00	Система моніторингу	щорічно

2.A.7 Система показників ефективності

Таблиця 5: Система показників ефективності пріоритетних напрямів

Пріоритетний напрям		1 - Інноваційність та соціальна відновальність в Дунайському регіоні					
Код	Тип індикатора	Індикатор або ключовий етап впровадження	Одиниця вимірювання, у разі доцільності	Показник за 2018 р.	Кінцева ціль (2023)	Джерело даних	Обґрунтування актуальності індикатора, у разі доцільності
F11	F	Загальна сума допустимих витрат ЄК на пріоритетний напрямок 1	євро	2,063,929	72,826,617.00	ОС	Фінансові індикатори системи показників ефективності, зокрема, "Загальна сума допустимих витрат, занесена до бухгалтерської системи сертифікуючого органу та завірена органом", для відповідного пріоритетного напрямку, безпосередньо пов'язані з інформацією, зазначеною в розділі 3 КП (План фінансування). Значення показників за 2018 рік забезпечує досягнення цілі п + 3 за 2018 рік відповідно до річних зобов'язань для ЄФРР та ІПД, зазначених у пункті 3.1 КП.
K15	I	Кількість документально зафіксованих спільних навчальних заходів (в погоджених проектах)	Од.	17	81.00	КО (моніторинг ова система)	Ключовий етап впровадження відповідає кількості документально зафіксованих взаємодій у погоджених додатках. Очікується, що кожний проект буде, в першу чергу, розвивати та документально фіксувати принаймні три навчальні взаємодії. Очікується, що деякі партнери проекту та, у разі потреби, також зовнішні організації будуть залучатися до навчальної взаємодії.

1 - Іноваційність та соціальна відповідальність в Дунайському регіоні

Код	Тип індикатора	Індикатор або ключовий етап впровадження	Одиниця вимірювання, у разі доцільності	Показник за 2018 р.	Кінцева ціль (2023)	Джерело даних	Обґрунтування актуальності індикатора, у разі доцільності
P07	0	Кількість документально зафіксованих навчальних взаємодій у впроваджених заходах	Од.	0	81.00	КО (моніторинг ова система)	<p>Під час оцінки виконання індикатора буде враховуватися кількість спільних документально зафіксованих навчальних взаємодій, а не кількість залучених партнерів.</p> <p>Індикатор буде вимірюватися на основі кінцевих звітів проєктів. Вихідний індикатор відноситься до 60% фінансових асигнувань на пріоритет, оскільки кожний проєкт пріоритету має розробити та документувати три спільні навчальні взаємодії.</p>

Додаткова якісна інформація про створення системи показників ефективності

2.A.8 Категорії взаємодій (заходів)

Категорії заходів, що відповідають змісту пріоритетних напрямків, на основі номенклатури, прийнятої Комісією, та орієнтовний розподіл фінансової підтримки Союзу.

Таблиця 6-9: Категорії взаємодій :

Таблиця 6: Вимір 1 Сфера заходів

Пріоритетні напрями	1 - Інноваційність та соціальна відповідальність в Дунайському регіоні	
Код		Сума (€)
060. Науково-дослідні та інноваційні заходи у державних дослідницьких центрах та експертно-консультативних центрах, у тому числі створення мереж		3,095,130.00
062. Передача технологій та співробітництво між університетами та підприємствами, головним чином, на користь МСП		9,285,394.00
063. Підтримка кластерів та бізнес-мереж, головним чином, на користь МСП		3,095,132.00
065. Науково-дослідна та інноваційна інфраструктура, процеси, передача технологій та співпраця підприємств, орієнтовані на низьковуглецеву економіку та стійкість до кліматичних змін		6,190,262.00
067. Розвиток бізнесу малих і середніх підприємств, підтримка підприємництва та інкубації (у тому числі підтримка спінофф- та спінаут компанії)		9,285,394.00
117. Забезпечення рівних можливостей усіх вікових груп підвищувати кваліфікацію у формальних і неформальних умовах, підвищення рівня знань, навичок та компетенції робочої сили, а також заохочення до гнучких навчальних програм, у тому числі шляхом профорієнтації та перевірки набутої компетенції.		15,475,656.00

Пріоритетні напрями	1 - Інноваційність та соціальна відповідальність в Дунайському регіоні	
118. Посилення значення системи освіти та підготовки кадрів на ринку праці, сприяння переходу від освіти до роботи, а також зміцнення системи професійної освіти, підготовки кадрів та підвищення їх якості, у тому числі через механізми передбачення навичок, адаптації навчальних програм, створення та розвитку навчальних систем без відриву від виробництва, у тому числі подвійні системи навчання та програми стажування.	15,475,656.00	

Таблиця 7: Вимір 2 Форма фінансування

Пріоритетний напрям	1 - Інноваційність та соціальна відповідальність в Дунайському регіоні	
Код		Сума (€)
01. Грант без повернення		61,902,624.00

Таблиця 8: Вимір 3 Тип території

Пріоритетний напрям	1 - Інноваційність та соціальна відповідальність в Дунайському регіоні	
Код		Сума (€)
07. Не застосовується		61,902,624.00

Таблиця 9: Вимір 6 Механізми територіальної реалізації проектів

Пріоритетний напрям	1 - Інноваційність та соціальна відповідальність в Дунайському регіоні	
Код		Сума (€)
07. Не застосовується		61,902,624.00

2.A.9 Огляд запланованого використання технічної допомоги, у тому числі заходи, у разі потреби, щодо посилення адміністративної спроможності органів, залучених до управління та контролю за програмами та роботою бенефіціарів, а також, у разі потреби, заходи щодо підвищення адміністративної спроможності відповідних партнерів для участі у впровадженні програм (у разі доцільності).

Пріоритетний напрям:	1 - Інноваційність та соціальна відповідальність в Дунайському регіоні
Не застосовується	

2.A.1 Пріоритетний напрям

Номер пріоритетного напрямку	2
Назва пріоритетного напрямку	Екологія та культурна відповідальність в Дунайському регіоні

☐	Весь пріоритетний напрям буде здійснюватися виключно через фінансові інструменти
☐	Весь пріоритетний напрям буде здійснюватися виключно через фінансові інструменти, встановлених на рівні ЄС
☐	Весь пріоритетний напрям буде впроваджуватися за допомогою місцевого розвитку під керівництвом громади

2.A.2 Обґрунтування створення пріоритетного напрямку, що охоплює більше однієї тематичної цілі (у разі доцільності)

Не застосовується

2.A.3 Фонди та основа розрахунку внесків ЄС

Фонд	Основа розрахунку (загальні допустимі витрати або допустимі державні витрати)
ЄФРР	Всього
ІПД	Всього

2.A.4 - Пріоритет фінансування

Номер пріоритету фінансування	6b
Назва пріоритету фінансування	Фінансова підтримка водного сектору для задоволення вимог природоохоронного законодавства ЄС та потреб, визначених державами-членами, що потребують підтримки, які виходять за рамки таких вимог.

2.A.5 Конкретні цілі, що відповідають пріоритету фінансування, та очікувані результати

Номер конкретної цілі	2.1
Назва конкретної цілі	<p>Покращення транснаціонального управління водними ресурсами та запобігання паводкам (коротка назва). Зміцнення спільних та інтегрованих підходів до подальшого розвитку та впровадження планів управління басейном річки в державах-партнерах відповідно до загального плану управління басейном річки Дунай з метою покращення транснаціонального управління водними ресурсами та попередження небезпеки виникнення повеней, що сприяє сталому забезпеченню екосистемних послуг.</p>
Результати, яких держави-члени прагнуть досягнути з допомогою ЄС	<p>Сприяння створенню та/або підтримці екологічних коридорів (наприклад, уздовж основних річкових систем), як це передбачено в рамках конкретної цілі 2.3, безпосередньо пов'язані з управлінням водними ресурсами та контролем факторів ризику навколишнього середовища, таких як зміна клімату та ризику виникнення повеней.</p> <p>Відповідно, програма співробітництва спрямована на фінансову підтримку розвитку зеленої інфраструктури (що сприяє захисту та відновленню біорізноманіття, а також наданню екосистемних послуг), що також передбачає комплексний спосіб захисту від повеней, і підвищення якості та забезпечення доступності води.</p> <p>Водна політика ЄС в значній мірі базується на Водній Рамковій Директиві, основним елементом якої є плани управління річковим басейном (ПУРБ). Такі плани містять детальний опис яким чином у встановлений термін будуть досягатися цілі щодо річкового басейну (екологічний статус, кількісний статус, хімічний статус та цілі природоохоронних територій).</p> <p>Таким чином, ПУРБ забезпечують загальний контекст для управління водними ресурсами в Дунайському регіоні, у тому числі усунення прогалів, організацію заходів та визначення цілей. Кошти програми співробітництва повинні бути спрямовані в рамках контексту відповідних ПУРБ.</p> <p>Плани управління річковим басейном визначають шлях до забезпечення, принаймні, належного стану всіх вод басейну Дунаю. У Дунайському регіоні всі країни (у тому числі країни, що не є членами ЄС) розробляють свої національні плани управління. Оскільки такі плани повинні розроблятися для кожного річкового басейну (національні плани з управління</p>

Номер конкретної цілі	2.1
Назва конкретної цілі	<p>Покращення транснаціонального управління водними ресурсами та запобігання паводкам (коротка назва). Зміцнення спільних та інтегрованих підходів до подальшого розвитку та впровадження планів управління басейном річки в державах-партнерах відповідно до загального плану управління басейном річки Дунай з метою покращення транснаціонального управління водними ресурсами та попередження небезпеки виникнення повеней, що сприяє сталому забезпеченню екосистемних послуг.</p>
	<p>річковими басейнами), країни також співпрацюють у цьому напрямку на міжнародному рівні з метою обговорення та узгодження транскордонного аспекту управління водними ресурсами. Для подальшого захисту та покращення стану всіх вод і з метою забезпечення сталого та довгострокового використання водних ресурсів існує потреба в забезпеченні більш ефективної координації та співробітництва на транснаціональному рівні, а також об'єднанні зусиль існуючих органів.</p> <p>Крім того, на основі директиви ЄС про оцінку і управління ризиками затоплення та враховуючи часті загрози виникнення повеней в басейні річки Дунай (2002, 2005, 2006, 2009, 2010 та 2013 роки), існує потреба в розробці плану управління ризиками виникнення повеней, який повинен бути тісно взаємопов'язаний з планами управління річковим басейном.</p> <p>Таким чином, спільні плани щодо управління водними ресурсами та захисту від повеней є ключовими інструментами для адаптації водного господарства до зміни клімату, а також вирішення проблеми дефіциту води та посухи.</p> <p>Існує потреба в розробці інструментів, необхідних для створення нових спільних планів з управління водними ресурсами та захисту від повеней, що є головним завданням всіх регіонів-партнерів.</p> <p>Транснаціональні заходи можуть сприяти вирішенню управлінських проблем та підвищити рівень знань щодо розробки комплексних планів управління водними ресурсами та захисту від повеней. Результатом таких заходів можуть бути, наприклад, дані або доказова база для таких планів та гармонізація національних дій та заходів.</p> <p>Загалом, основними запланованими результатами є:</p>

Номер конкретної цілі	2.1
Назва конкретної цілі	<p>Покращення транснаціонального управління водними ресурсами та запобігання паводкам (коротка назва). Зміцнення спільних та інтегрованих підходів до подальшого розвитку та впровадження планів управління басейном річки в державах-партнерах відповідно до загального плану управління басейном річки Дунай з метою покращення транснаціонального управління водними ресурсами та попередження небезпеки виникнення повеней, що сприяє сталому забезпеченню екосистемних послуг.</p>
	<p>➤ Кращі інтегровані плани та розроблені рішення для подальшого захисту та покращення стану всіх вод, а також забезпечення сталого та довгострокового використання водних ресурсів Дунайського регіону, добре узгодженого з управлінням ризиками виникнення повеней.</p> <p>Опис видів та прикладів заходів, у впровадженні яких надаватиметься підтримка, представлений в окремому розділі (відповідно до моделі програм співробітництва).</p>

Таблиця 3: Індикатори результатів програми (за конкретними цілями)

Конкретна ціль	2.1 - Покращення транснаціонального управління водними ресурсами та запобігання паводкам (коротка назва). Зміцнення спільних та інтегрованих підходів до подальшого розвитку та впровадження планів управління басейном річки в державах-партнерах відповідно до загального плану управління басейном річки Дунай з метою покращення транснаціонального управління водними ресурсами та попередження небезпеки повеней, що сприяє сталому забезпеченню екосистемних послуг.						
Номер	Індикатор	Одиниця вимірювання	Базове значення	Базовий рік	Цільове значення (2023)	Джерело дани	Частота звітності
2.1	Інтенсивність співробітництва ключових учасників регіону програми, що сприятиме покращенню транснаціонального управління водними ресурсами та запобігання ризикам виникнення повеней (комплексний індикатор на основі опитування)	Напівкількісний показник	3.76	2014	Підвищення рівня співробітництва (якісна ціль)	Опитування серед обраних ключових суб'єктів у сфері управління водними ресурсами та запобігання ризиків повеней	2018, 2020, 2023

2.A.6 Заходи, впровадження яких підтримується в рамках пріоритету фінансування (за пріоритетом фінансування)

2.A.6.1 Види та приклади заходів, у реалізації яких надаватиметься підтримка, а також їх вплив на конкретні цілі, у тому числі, визначення основних цільових груп, конкретних цільових територій та бенефіціарів.

Пріоритет фінансування	6b – Фінансова підтримка водного сектору для задоволення вимог природоохоронного законодавства ЄС та потреб, визначених державами-членами, що потребують інвестицій, які виходять за рамки таких вимог.
<p>У відповідності з моделлю SFC2014 в наступній частині наведено огляд видів заходів, впровадженню яких сприятиме програма співробітництва. Відповідний огляд доповнений орієнтовними тематичними прикладами.</p> <p>За інвестиційним пріоритетом 6b можуть фінансуватися наступні види заходів:</p> <p>Розробка спільних орієнтирів, засад і стратегій, розробка та практичне впровадження транснаціональних інструментів і послуг, підготовка транснаціональних інвестицій, пілотних заходів, у тому числі невеликі інвестиції, розробка та проведення тренінгів і заходів з розбудови потенціалу, підготовка та розповсюдження супровідної інформації, заходи з популяризації (Див. пункт 1.1.1.12).</p> <p>Наступні <u>орієнтовні</u> приклади заходів можуть розглядатися як такі, що сприятимуть досягненню конкретної цілі № 2.1. Покращення транснаціонального управління водними ресурсами та запобігання паводкам.</p> <p>Підвищення обізнаності щодо впровадження найбільш відповідних методів та екологічних практик, у тому числі подальше покращення ефективності очищення стічних вод та рівня очищення;</p> <p>Забезпечення інтеграції політики з метою зменшення загального рівня забруднення, наприклад, біогенними та небезпечними речовинами, що потрапляють до басейну річки Дунай. Проведення спільного моніторингу за екологічним і хімічним станом, а також спільна розробка заходів щодо підвищення якості води та екологічного стану;</p> <p>Поліпшення інтеграції політики з метою запобігання погіршенню якості підземних вод та концентрації забруднюючих речовин в ґрунтових водах. Сприяння вдосконаленню системи управління ґрунтовими водами та виведенню резервуарів підземних вод (у тому числі покращення системи моніторингу кількісного та якісного балансу водних ресурсів);</p> <p>Послаблення конфлікту інтересів, розробка інноваційних заходів, а також покращення координації та діалогу між користувачами водних та інших ресурсів, наприклад, між фермерами та іншими користувачами водних ресурсів.</p> <p>Заохочення до більш ефективного обміну інформацією, взаємного навчання та використання сталого підходу до управління ризиками виникнення повеней з метою захисту життя, здоров'я та майна людей, а також заохочення до збереження та вдосконалення водних ресурсів і екосистем</p>	

<p>Пріоритет фінансування</p>	<p>6b – Фінансова підтримка водного сектору для задоволення вимог природоохоронного законодавства ЄС та потреб, визначених державами-членами, що потребують інвестицій, які виходять за рамки таких вимог.</p>
<p>Сприяння спільній транскордонній імplementації Директиви про оцінку та управління ризиками виникнення повеней (спільні системи моніторингу та оповіщення про повені) шляхом інтегрованого та більш ефективного інформаційного прогнозування настання повені (виходячи за рамки проектів, що підтримувалися у попередні періоди), координації роботи гідротехнічних споруд, обміну технологіями та досвідом щодо захисту від повеней, гармонізації оперативних методів захисту від повеней;</p> <p>Сприяння належному управлінню наносами та донними відкладами з метою відстеження транспортування донних наносів і морфологічних змін у річковій системі;</p> <p>Підвищення рівня обізнаності щодо спільних заходів та сприяння обміну передовим досвідом (наприклад, комунікація з громадськістю та конкретними цільовими групами);</p> <p>Розробка та впровадження освітніх програм і розбудова потенціалу з метою підтримки раціонального управління водними ресурсами.</p> <p><i>Зазначені орієнтовні заходи є лише прикладами заходів, які можуть бути виконані в рамках проектів. Очікується, що проекти будуть розроблятися цілісно та охоплювати більше заходів, а не орієнтуватися виключно на одному заході.</i></p> <p>1.1.1.1 Основні цільові групи та бенефіціари, яким надаватиметься підтримка в рамках виконання інвестиційного пріоритету</p> <p>Основними цільовими групами є державні та приватні суб'єкти, які користуються транснаціональними досягненнями, такими як інтеграція політики, передача знань та розбудова потенціалу, конкретними рішеннями у сфері розвитку зеленої інфраструктури, управління водними ресурсами, запобігання ризику повеней, управління ризиками стихійних лих.</p> <p>Бенефіціарами за своєю правовою формою є місцеві, регіональні та національні державні органи / установи, органи публічної влади, EGTC (Європейська група територіального співробітництва), міжнародні та громадські організації.</p> <p>Бенефіціари тематично згруповані серед місцевих, регіональних і національних державних органів і організацій, створених і керованих органами державної влади, відповідальними за питання охорони навколишнього середовища та інфраструктури. Бенефіціарами також є постачальники (державних) послуг (наприклад, водопостачання), зацікавлені групи, у тому числі неурядові організації (наприклад, міжнародні організації, організації захисту навколишнього середовища, добровільні об'єднання тощо), науково-дослідні установи, університети з науково-дослідною базою, вищі освітні заклади, навчально-виховні центри та школи.</p> <p>1.1.1.2 Конкретні території, охоплені пріоритетом фінансування.</p>	

Пріоритет фінансування	6b - Фінансова підтримка водного сектору для задоволення вимог природоохоронного законодавства ЄС та потреб, визначених державами-членами, що потребують інвестицій, які виходять за рамки таких вимог.
Конкретні території не визначені. Програма передбачає охоплення всього регіону.	

2.A.6.2 Основні принципи вибору заходів.

Пріоритет фінансування	6b - Фінансова підтримка водного сектору для задоволення вимог природоохоронного законодавства ЄС та потреб, визначених державами-членами, що потребують підтримки, які виходять за рамки таких вимог.
Вибір заходів буде здійснюватися відповідно до Статті 12 Регламенту ЄТС (ЄС) № 1299/2013. Керівні принципи відбору проектів описані в пункті 5.3.3 Програми співробітництва і тут не дублюються. Детальні критерії оцінювання будуть викладені та надані потенційним заявникам у посібнику до Програми та зазначені в погоджених пакетах документів на кожен конкурс проектів.	

2.A.6.3 Заплановане використання фінансових інструментів (у разі доцільності)

Пріоритет фінансування	6b - Фінансова підтримка водного сектору для задоволення вимог природоохоронного законодавства ЄС та потреб, визначених державами-членами, що потребують підтримки, які виходять за рамки таких вимог.
Не застосовується	

2.A.6.4 Заплановане використання основних проектів (у разі доцільності)

Пріоритет фінансування	6b - Фінансова підтримка водного сектору для задоволення вимог природоохоронного законодавства ЄС та потреб, визначених державами-членами, що потребують підтримки, які виходять за рамки таких вимог.
Не застосовується	

2.А.6.5 Результати впровадження проекту (за пріоритетом фінансування)

Таблиця 4: Загальні та програмні результати

Пріоритет фінансування		6b - Фінансова підтримка водного сектору для задоволення вимог природоохоронного законодавства ЄС та потреб, визначених державами-членами, що потребують підтримки, які вносять за рамки таких вимог.					
Номер	Індикатор	Одиниця вимірювання	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності		
P07	Кількість документально зафіксованих навчальних взаємодій у впроваджених заходах.	Од.	15.00	Система моніторингу	щорічно		
P08	Кількість розроблених та/або впроваджених стратегій щодо поліпшення транснаціонального управління водними ресурсами та запобігання ризику виникнення повеней.	Од.	5.00	Система моніторингу	щорічно		
P09	Кількість розроблених та/або впроваджених інструментів для поліпшення транснаціонального управління водними ресурсами та запобігання ризику виникнення повеней.	Од.	10.00	Система моніторингу	щорічно		
P10	Кількість розроблених та/або впроваджених пілотних заходів для поліпшення транснаціонального управління водними ресурсами та запобігання ризику виникнення повеней.	Од.	3.00	Система моніторингу	щорічно		

2.A.4 – Пріоритет фінансування

Номер пріоритету фінансування	6с
Назва пріоритету фінансування	Збереження, захист, популяризація та розвиток природної і культурної спадщини.

2.A.5 Конкретні цілі, що відповідають пріоритету фінансування та очікувані результати

Номер конкретної цілі	2.2
Назва конкретної цілі	Сприяння сталому використанню природної і культурної спадщини та ресурсів (коротка назва). Зміцнення спільних та інтегрованих підходів до збереження та управління різноманіттям природної і культурної спадщини та ресурсами Дунайського регіону як основи стратегій сталого розвитку та зростання.
Результати, яких держави-члени очікують досягнути з допомогою ЄС	<p>Вдосконалення системи управління та зміцнення спроможності для сталого використання та валоризації дуже багатой та різноманітної природно-культурної спадщини та ресурсів Дунайського регіону, що є головною проблемою для більшості країн регіону, про що зазначено в розділі, що містить аналіз. Необхідно встановити належний баланс між збереженням, захистом і розвитком.</p> <p>Дунайський регіон привабливий для туристів своїм культурним надбанням і надзвичайними ландшафтами. Одним із найважливіших критеріїв розвитку туризму має бути сталість.</p> <p>Обов'язковим є сталий розвиток туризму у всьому Дунайському регіоні, який повинен інтегрувати досвід країн Західної Європи у верхній частині Дунаю щодо важливості належного балансу між туризмом, захистом навколишнього середовища та економічним зростанням.</p> <p>Таким чином, розвиток туризму та охорона культурної спадщини є можливістю сприяти транснаціональному співробітництву між державами, регіонами та громадами, і бути важливим інструментом для інтеграції країн Дунайського регіону. Це також сприяє постійному створенню туристичних продуктів, з орієнтиром, наприклад, на природу, культуру, сільську місцевість, виноградарство, велосипедні маршрути, річкові тури та круїзи.</p> <p>Співробітництво є основною вимогою для сталого планування та розвитку туристичних напрямків. Важливу</p>

Номер конкретної цілі	2.2
Назва конкретної цілі	Сприяння сталому використанню природної і культурної спадщини та ресурсів (коротка назва). Зміцнення спільних та інтегрованих підходів до збереження та управління різноманіттям природної і культурної спадщини та ресурсами Дунайського регіону як основи стратегій сталого розвитку та зростання.
	<p>роль у застосуванні політики туризму для Дунайського регіону можуть відігравати існуючі суб'єкти та мережі, шляхом їх співробітництва.</p> <p>Спільні підходи до захисту та сталого використання природної і культурної спадщини, а також ресурсів визначаються шляхом впровадження спільних стратегій. Такі стратегії можна вважати ключовими факторами для забезпечення сталого розвитку та уникнення конфліктів (наприклад, з використанням природних ресурсів).</p> <p>Транснаціональне співробітництво може мати важливу перевагу при розробці спільних орієнтирів, рамок та інструментів для обміну знаннями і досвідом між регіонами. Програма повинна об'єднати різні зацікавлені сторони, що займаються питаннями захисту природної та культурної спадщини/ ресурсів, а також питаннями розробки стратегій розвитку з метою формування спільних і комплексних підходів.</p> <p>Загалом, основними запланованими результатами є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кращі засади, можливості та рішення для сталого розвитку туризму в Дунайському регіоні на основі захисту та сталого використання природної і культурної спадщини та ресурсів, зменшення споживання ресурсів та енергії, управління екологічно стійкою транспортною системою з метою досягнення економічного розвитку, захисту навколишнього середовища та підвищення якості життя. ➤ Більш ефективні стратегії та інструменти для сталого використання культурної і природної спадщини та ресурсів для регіонального розвитку з метою уникнення або обмеження конфліктів щодо їх використання (наприклад, щодо туризму, споживання природних ресурсів). <p>Інвестиції в реконструкцію історичних будівель, об'єктів, пам'ятників повинні підтримуватися лише в тому випадку, якщо вони є частиною більш широкої стратегії розвитку та</p>

Номер конкретної цілі	2.2
Назва конкретної цілі	Сприяння сталому використанню природної і культурної спадщини та ресурсів (коротка назва). Зміцнення спільних та інтегрованих підходів до збереження та управління різноманіттям природної і культурної спадщини та ресурсами Дунайського регіону як основи стратегій сталого розвитку та зростання.
	пов'язані зі сталим зростанням. Програма не може замінити національні бюджети на підтримку культурної спадщини.

Таблиця 3: Індикатори результатів програми (за конкретними цілями)

Конкретна ціль		2.2 - Сприяння сталому використанню природної і культурної спадщини та ресурсів (коротка назва). Зміщення спільних та інтегрованих підходів до збереження та управління різноманіттям природної і культурної спадщини та ресурсами Дунайського регіону як основи стратегій сталого розвитку та зростання.					
Номер	Індикатор	Одиниця вимірювання	Базове значення	Базовий рік	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності
2.2	Інтенсивність співробітництва ключових суб'єктів регіону програми з метою забезпечення сталого використання природної і культурної спадщини та ресурсів (комплексний індикатор на основі опитування)	Напівкількісний показник	Встановлено через опитування серед обраних ключових суб'єктів	2014	3.87	Опитування обраних суб'єктів сталого розвитку туризму та управління використанню природних ресурсів. серед ключових у сфері розв'язку	2018, 2020, 2023

2.A.6 Заходи, впровадження яких підтримується в рамках пріоритету фінансування (за пріоритетом фінансування)

2.A.6.1 Види та приклади заходів, у реалізації яких надаватиметься підтримка, а також їх вплив на конкретні цілі, у тому числі, визначення основних цільових груп, конкретних цільових територій та бенефіціарів.

Пріоритет фінансування	бс - Збереження, захист, популяризація та розвиток природної і культурної спадщини.
<p>У відповідності з моделлю SFC2014 в наступній частині наведено огляд видів заходів, впровадженню яких сприятиме програма співробітництва. Відповідний огляд доповнений орієнтовними тематичними прикладами.</p> <p>За пріоритетом фінансування бс можуть фінансуватися наступні види заходів:</p> <p>Розробка спільних орієнтирів, засад і стратегій, розробка та практичне впровадження транснаціональних інструментів і послуг, підготовка транснаціональних інвестицій, пілотних заходів, у тому числі невеликі інвестиції, розробка та проведення тренінгів і заходів з розбудови потенціалу, підготовка та розповсюдження супровідної інформації, заходи з популяризації (Див. Пункт 1.1.1.12).</p> <p>Наступні орієнтовні приклади заходів можуть розглядатися як такі, що сприятимуть досягненню конкретної цілі № 2.2 Збереження, захист, популяризація та розвиток природної і культурної спадщини.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Удосконалення засад та розробка спільних і комплексних рішень щодо сталого розвитку туризму ("зелений туризм"), відпочинку та культури, наприклад, у сфері еко-туризму (зокрема, постійні туристичні заходи в національних парках та природних заповідниках, гео-парках), велосипедного туризму, агротуризму, розвитку нових та існуючих туристичних маршрутів у Дунайському регіоні, тематичних напрямків і спільних продуктів, що передбачені більш загальними стратегіями розвитку, які сприяють утворенню стабільних робочих місць і розвитку. ➤ Впровадження спільних стратегій з метою розробки спільних підходів до захисту та сталого використання природної і культурної спадщини та охорони ресурсів; Підтримка розвитку широких партнерських мереж, що об'єднують різні програми, центральні, регіональні та місцеві органи влади, неурядові організації, центри підтримки бізнесу та мережі мобільності. ➤ Забезпечення сталого збереження культурної спадщини шляхом створення відповідних кластерів і мереж об'єктів культурної спадщини, музеїв, перекладацьких та інформаційно-туристичних центрів в Дунайському регіоні, а також підтримка реалізації спільних стратегій. ➤ Координація стратегій та планів розвитку на регіональному та/ або місцевому рівні з метою забезпечення економічного впливу та популяризації за межами місцевого рівня. Необхідно розробити правильний баланс між збереженням,	

Пріоритет фінансування	бс - Збереження, захист, популяризація та розвиток природної і культурної спадщини.
<p>охороною природної спадщини та ресурсів, популяризацією та розвитком. Програма співробітництва не підтримує одновимірне економічне використання природної спадщини та ресурсів. Програма повинна об'єднати різні зацікавлені сторони, що займаються питаннями захисту природної і культурної спадщини/ресурсів, а також стратегіями розвитку з метою розробки спільних і комплексних підходів.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Скорочення споживання енергії, викидів CO₂ та споживання ресурсів (наприклад, води) за рахунок збільшення використання відновлюваних джерел енергії та заходів з енергоефективності та ресурсозбереження як інтегрованого аспекту сталого розвитку туризму. ➤ Удосконалення засад, розробка спільних і комплексних рішень щодо управління сталою мобільністю (наприклад, громадським транспортом) як інтегрованої частини управління туристичними напрямкам та просування на ринку туристичних продуктів. Зокрема, в сільських та більш периферійних регіонах поліпшення сталості транспортної системи є основним чинником для підтримки сталого розвитку туризму. Управління мобільністю підтримуватиметься в рамках пріоритету фінансування бс лише як інтегрована частина розвитку сталого туризму. Пріоритет фінансування бс не передбачає окремої категорії заходів у сфері транспорту та підтримку основної транспортної інфраструктури. ➤ Розробка та впровадження заходів у сфері освіти, підготовки кадрів та підвищенні кваліфікації з метою підтримки якісного туризму, екологічного туризму та екологічних транспортних рішень. ➤ Підтримка реалізації заходів у сферах мультикультуралізму, культурного обміну та встановлення зв'язків у сфері творчої індустрії з метою підвищення культурного розмаїття. Підвищення поінформованості про переваги культурного різноманіття в Дунайському регіоні. ➤ Підтримка спільних стратегій управління та захисту природних ресурсів у тісній взаємодії з природоохоронними територіями та культурною спадщиною. ➤ Сприяння розробці планів управління ризиками для об'єктів культурної та природної спадщини, які зазнають впливу кліматичних змін в рамках сталого розвитку туризму. <p><i>Зазначені орієнтовні заходи є лише прикладами заходів, які можуть бути виконані в рамках проектів. Очікується, що проекти будуть розроблятися цілісно та охоплювати більше заходів, а не орієнтуватися виключно на одному заході.</i></p> <p>2.2.3.3. Основні цільові групи та бенефіціари, яким надаватиметься підтримка в рамках виконання пріоритету фінансування</p> <p>Основними цільовими групами є державні та приватні суб'єкти, які користуються транснаціональними досягненнями, такими як інтеграція політики, передача знань та</p>	

Пріоритет фінансування	бс - Збереження, захист, популяризація та розвиток природної і культурної спадщини.
розбудова потенціалу, конкретними рішеннями у сфері сталого розвитку туризму, культури, управління та захисту природних ресурсів.	
Бенефіціарами за своєю правовою формою є місцеві, регіональні та національні державні органи / установи, органи публічної влади, EGTC (Європейська група територіального співробітництва), міжнародні та громадські організації.	
Бенефіціари тематично згруповані серед місцевих, регіональних і національних державних органів і організацій, створених і керованих органами державної влади, відповідальними за питання охорони навколишнього середовища, туризму, культури. Бенефіціарами також є галузеві відомства, відомства регіонального розвитку, туроператори, туристично-інформаційні центри (пункти), регіональні туристичні ради та музеї, науково-дослідні інститути, університети з науково-дослідною базою, організації підтримки бізнесу (наприклад, торгово-промислова палата, центри бізнес-інновацій), вищі навчальні заклади, навчально-виховні центри та школи, неурядові організації, приватні підприємства, у тому числі малі та середні підприємства.	
2.2.3.4. Конкретні території, охоплені пріоритетом фінансування.	
Конкретні території не визначені. Програма охоплює весь регіон.	

2.A.6.2 Керівні принципи у виборі заходів

Пріоритет фінансування	бс - Збереження, захист, популяризація та розвиток природної і культурної спадщини.
Вибір заходів буде здійснюватися відповідно до статті 12 Регламенту ЄТС (ЄС) № 1299/2013. Керівні принципи відбору проектів описані в пункті 5.3.3 програми співробітництва. Детальні критерії оцінювання будуть викладені та надані потенційним заявникам у посібнику програми та зазначені в погоджених додатках.	

2.A.6.3 Заплановане використання фінансових інструментів (у разі доцільності)

Пріоритет фінансування	бс - Збереження, захист, популяризація та розвиток природної і культурної спадщини.
Не застосовується	

2.A.6.4 Заплановане використання основних проектів (у разі доцільності)

Пріоритет фінансування	бс - Збереження, захист, популяризація та розвиток природної і культурної спадщини.
Не застосовується	

2.A.6.5 – Результати впровадження проекту (за напрямком фінансування)

Таблиця 4: Загальні та програмні результати

Пріоритет фінансування		6с - Збереження, захист, популяризація та розвиток природної і культурної спадщини.				
Номер	Індикатор	Одиниця вимірювання	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності	
P07	Кількість документально зафіксованих навчальних взаємодій у впроваджених заходах.	Од.	42.00	Система моніторингу	щорічно	
P11	Кількість розроблених та/ або впроваджених стратегій щодо збереження та управління природною і культурною спадщиною.	Од.	14.00	Система моніторингу	щорічно	
P12	Кількість розроблених та/ або впроваджених інструментів для збереження та управління природною і культурною спадщиною.	Од.	28.00	Система моніторингу	щорічно	
P13	Кількість розроблених та/ або впроваджених пілотних заходів щодо збереження та управління природною і культурною спадщиною.	Од.	7.00	Система моніторингу	щорічно	

2.A.4 Пріоритет фінансування

Номер пріоритету фінансування	6d
Назва пріоритету фінансування	Захист та відновлення біорізноманіття та ґрунту, а також просування екосистемних послуг, у тому числі через систему Natura 2000 та зелену інфраструктуру.

2.A.5 Конкретні цілі, що відповідають пріоритету фінансування та очікувані результати

Номер конкретної цілі	2.3
Назва конкретної цілі	Сприяння відновленню та управлінню екологічними коридорами (коротка назва). Забезпечення ефективних підходів до збереження, відтворення та управління біокоридорами та водно-болотними угіддями, що мають міжнародне значення, з метою сприяння кращому охоронному стану екосистем європейського значення.
Результати, яких держави-члени очікують досягнути з допомогою ЄС	<p>Враховуючи той факт, що лише невеликий відсоток мережі охоронних ділянок Співтовариства (наприклад, "Натура 2000") має належний природоохоронний статус у Дунайському регіоні, програма передбачає комплексний підхід до вирішення спільних питань розвитку зеленої інфраструктури, а також управління ризиками та адаптації до кліматичних змін.</p> <p>Транснаціональна програма заходів може сприяти, відповідно до стратегії ЄС щодо розвитку зеленої інфраструктури (2013 р.), покращенню взаємозв'язку природних середовищ, що мають вагомe значення для підтримки функціональної екологічної мережі.</p> <p>Збереження коридорів дикої природи є однією з найважливіших стратегій збереження біорізноманіття, що розширює стратегію збереження природоохоронних територій. Взаємозв'язок природних середовищ і коридорів дикої природи шляхом зменшення бар'єрів (наприклад, через "зелені мости" над транспортними інфраструктурами), вдосконалення управління земельними та водними ресурсами та охорона природи; Вдосконалення стратегічного планування та політичних рамок.</p> <p>Основна увага має бути направлена на біокоридори з транснаціональним значенням, такі як транскордонний</p>

Номер конкретної цілі	2.3
Назва конкретної цілі	Сприяння відновленню та управлінню екологічними коридорами (коротка назва). Забезпечення ефективних підходів до збереження, відтворення та управління біокоридорами та водно-болотними угіддями, що мають міжнародне значення, з метою сприяння кращому охоронному стану екосистем європейського значення.
	<p>біосферний заповідник "Мура-Дрова-Дунай", умови проживання вздовж річки Дунай та його притоках, а також інші ключові зелені інфраструктури, у тому числі Дельта Дунаю. Підтримка повинна бути спрямована на природоохоронні території та відповідні прилеглі райони у всьому Дунайському регіоні.</p> <p>Таким чином, основними передбачуваними результатами є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Покращені стратегічні засади та розроблені конкретні рішення щодо відновлення, збереження та вдосконалення мережі зеленої інфраструктури/біокоридорів Дунайського регіону, що складаються з природних і напівприродних середовищ існування, з метою зменшення фрагментації екосистем та покращення зв'язків між охоронними ділянками мережі "Натура 2000" для забезпечення біорізноманіття. <p>Цього можна досягнути завдяки вдосконаленню бази знань та створенню відповідних і надійних джерел інформації, відновленню чутливих ландшафтів і річок, комплексному управлінню природними середовищами, охороні та повторній колонізації ендемічних видів, контролю інвазивних видів, підвищенню рівня обізнаності щодо сталого землекористування та захисту ґрунтів, пом'якшенню негативних наслідків землевідведення та фрагментації земель. Останнім, але не менш важливим, є сприяння підвищенню обізнаності та екологічної освіти, що може бути частиною більш широкої проектної діяльності.</p>

Номер конкретної цілі	2.4
Назва конкретної цілі	Підвищення готовності до управління ризиками охорони навколишнього середовища (короткий титул). Створення та розвиток більш ефективної системи управління охороною навколишнього середовища, спрямованої на подолання надзвичайних ситуацій та підвищення готовності органів державної влади та організацій цивільного захисту, що сприяє зменшенню ризиків і впливу на екосистемні послуги, біорізноманіття та здоров'я людей.
Результати, яких держави-члени очікують досягнути з допомогою ЄС	<p>Питання політики щодо запобігання ризикам розглядаються в рамках конкретних цілей 2.1 та 2.3, тоді як конкретна ціль 2.4 спрямована на політику управління ризиками для навколишнього середовища та стратегії, пов'язані з ризиками, які виникають через не функціонуючі екосистеми та техногенні дії, а також інші фактори ризику, що ставлять під загрозу природне середовища регіону.</p> <p>Управління/ попередження стихійних лих багато в чому пов'язане з питаннями безпеки та подолання надзвичайних ситуацій, які, головним чином, є прерогативою органів державної влади на всіх рівнях. Крім того, організація цивільного захисту з залученням добровольців є основою в управлінні ліквідацією наслідків стихійних лих.</p> <p>Важливою функцією програми співробітництва є сприяння роботі професійних аварійно-рятувальних служб на всіх рівнях, з метою забезпечення їх реагування на надзвичайні ситуації національного та міжнародного рівнів. Існує потреба в посиленні інституційної та технічної спроможності для реагування в надзвичайних ситуаціях, шляхом прийняття спільних рішень між низкою профільних органів.</p> <p>Необхідно сприяти поширенню передової практики у сфері надання державних послуг та сприяти обміну досвідом/ налагодженню співробітництва між державними та приватними суб'єктами, що надають державні послуги. Це допоможе розробити сучасні системи та інструменти управління.</p> <p>Інвестиції в запобігання та підготовку до надзвичайних ситуацій повинні доповнювати ініціативи держав-членів та Європейської Комісії (наприклад, через Генеральний Директорат ЄС з питань гуманітарної допомоги та цивільного захисту) щодо запобігання надзвичайним ситуаціям.</p>

Номер конкретної цілі	2.4
Назва конкретної цілі	Підвищення готовності до управління ризиками охорони навколишнього середовища (короткий титул). Створення та розвиток більш ефективної системи управління охороною навколишнього середовища, спрямованої на подолання надзвичайних ситуацій та підвищення готовності органів державної влади та організацій цивільного захисту, що сприяє зменшенню ризиків і впливу на екосистемні послуги, біорізноманіття та здоров'я людей.
	<p>В рамках співробітництва між регіонами та державами-членами повинні розглядатися питання, що мають транснаціональний вплив, зокрема, питання щодо захисту від повеней, лісових пожеж, засух, дефіциту води та інших техногенних ризиків.</p> <p>Програма має зосереджуватися на всіх етапах циклу управління наслідками надзвичайних ситуацій (реагування, відновлення, пом'якшення наслідків, готовність), пріоритетною складовою якого має бути дотримання мір запобігання. Розбудова спроможності та передача знань повинні бути керівним принципом такої конкретної цілі.</p> <p>Оцінка ризику надзвичайних ситуацій повинна охоплювати як окремі, так і комплексні ризики, оскільки важливо проаналізувати негативну синергію надзвичайних ситуацій. Врахування та моделювання послідовного впливу допоможе органам влади та зацікавленим сторонам Дунайського регіону краще зрозуміти характер та сукупні наслідки надзвичайних ситуацій.</p> <p>Таким чином, основними передбачуваними результатами є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Поліпшення стратегічного та оперативного співробітництва і взаємодії між органами з питань надзвичайних ситуацій та зацікавленими сторонами на всіх рівнях країн Дунайського регіону, зокрема, розробка спільних стратегій і планів заходів для більш ефективного управління катастрофами природного та техногенного характеру; створення загальної бази знань та можливостей для спостереження за даними, а також розробка механізмів обміну інформацією; спільна розробка інструментів і їх практичне впровадження у сфері освіти, підготовки кадрів та підвищення кваліфікації. <p>Види та приклади заходів, у впровадженні яких надаватиметься підтримка, наведені в окремому розділі (відповідно до моделі програми співробітництва).</p>

Таблиця 3: Індикатори результатів програми (за конкретними цілями)

Конкретна ціль		2.3 - Сприяння відновленню та управлінню екологічними коридорами (коротка назва). Забезпечення ефективних підходів до збереження, відтворення та управління біокоридорами та водно-болотними угіддями, що мають міжнародне значення, з метою сприяння кращому охоронному стану екосистем європейського значення.					
Номер	Індикатор	Одиниця виміру	Базове значення	Базовий рік	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності
2.3	Інтенсивність співробітництва ключових учасників регіону програми, що сприятиме відновленню та управлінню екологічними коридорами (комплексний показник на основі результатів опитування)	Напівкількісний показник	3.55	2014	Підвищений рівень співробітництва (якісна ціль)	Опитування серед обраних ключових суб'єктів у сфері захисту навколишнього середовища/ природоохоронних органів	2018 р. , 2020 р., 2023 р.

Конкретна ціль		2.4 - Підвищення готовності до управління ризиками охорони навколишнього середовища (короткий титул). Створення та розвиток більш ефективної системи управління охороною навколишнього середовища, спрямованої на подолання надзвичайних ситуацій та підвищення готовності органів державної влади та організації цивільного захисту, що сприяє зменшенню ризиків і впливу на екосистемні послуги, біорізноманіття та здоров'я людей.					
Номер	Індикатор	Одиниця виміру	Базове значення	Базовий рік	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності
2.4	Інтенсивність співробітництва ключових учасників регіону програми, з	Напівкількісний показник	3.65	2014	Підвищений рівень	Опитування обраних ключових	2018 р., 2020 р., 2023 р.

	метою покращення стану готовності до управління ризиками охорони навколишнього середовища (комплексний показник на основі результатів опитування)				співробітництва (якісна ціль)	суб'єктів у сфері управління ризиками	
--	---	--	--	--	-------------------------------	---------------------------------------	--

2.A.6 Заходи, впровадження яких підтримується в рамках пріоритету фінансування (за пріоритетом фінансування)

2.A.6.1 Види та приклади заходів, у реалізації яких надаватиметься підтримка, а також їх вплив на конкретні цілі, у тому числі, визначення основних цільових груп, конкретних цільових територій та бенефіціарів.

Пріоритет фінансування	6d - Захист та відновлення біорізноманіття та ґрунту, а також просування екосистемних послуг, у тому числі через систему Natura 2000 та зелену інфраструктуру.
------------------------	--

У відповідності з моделлю SFC2014 в наступній частині наведено огляд видів заходів, впровадженню яких сприятиме програма співробітництва. Відповідний огляд доповнений орієнтовними тематичними прикладами.

За інвестиційним пріоритетом 6d можуть фінансуватися наступні види заходів:

Розробка спільних орієнтирів, засад і стратегій, розробка та практичне впровадження транснаціональних інструментів і послуг, підготовка транснаціональних інвестицій, пілотних заходів, у тому числі невеликі інвестиції, розробка та проведення тренінгів і заходів з розбудови потенціалу, підготовка та розповсюдження супровідної інформації, заходи з популяризації (Див. Пункт 1.1.1.12).

Наступні орієнтовні приклади заходів можуть розглядатися як такі, що сприятимуть досягненню конкретної цілі № 2.3 Сприяння відновленню та управлінню екологічними коридорами.

- Надання підтримки у формуванні стратегічних засад і розробці конкретних рішень щодо відновлення, збереження та вдосконалення мережі зеленої інфраструктури/ біокоридорів транснаціонального значення в Дунайському регіоні, що складаються з природних і напівприродних середовищ існування, з метою зменшення фрагментації екосистем та покращення зв'язків між охоронними ділянками мережі "Натура 2000".
- Покращення бази знань та створення надійних джерел даних: надання підтримки в проведенні спільних дослідницьких та оціночних заходів, у тому числі розробка передових інструментів для картографування, діагностики, захисту та управління природними ландшафтами. Підтримка спільних зусиль для покращення картографування екосистем, моніторингу їх змін, змін у землекористуванні та їх впливу на біорізноманіття.
- Сприяння встановленню взаємозв'язку між природними середовищами існування та коридорами дикої природи шляхом зменшення бар'єрів, повторного з'єднання сусідніх заплав річки/ водно-болотних угідь, вдосконалення управління земельними і водними ресурсами та охорони природи; вдосконалення стратегічного планування та політики використання земель.
- Підтримка інтегрованого управління природними середовищами існування, захисту та відтворення (флагманських) видів.
- Сприяння інтегрованому підходу, спрямованого на забезпечення кращої координації питань захисту навколишнього середовища з питаннями захисту від наслідків повені,

Пріоритет фінансування	бd - Захист та відновлення біорізноманіття та ґрунту, а також просування екосистемних послуг, у тому числі через систему Natura 2000 та зелену інфраструктуру.
<p>а також подальше розширення внутрішньої системи судноплавства та транспортної інфраструктури шляхом налагодження багатогалузевого партнерства (створення мережі зацікавлених сторін). Розробка пілотних заходів з гармонізації систем протипаводкового захисту та реабілітації річкових систем. Забезпечення ефективного управління процесом відвідування охоронних територій.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Сприяти просвітницькій та екологічній освіті, що є частиною більш широкої проектної діяльності. ➤ Посилення інтегрованих підходів до захисту ґрунтів та поінформованості з даного питання. ➤ Визначення та впровадження узгоджених заходів з управління, контролю та викорінення інвазивних чужорідних видів у Дунайському регіоні. ➤ Зміцнення спроможності та мереж неурядових організацій, зацікавлених сторін та органів, що займаються питаннями збереження біорізноманіття та охорони природи, сприяючи міжгалузевому співробітництву та підвищенню рівня поінформованості. <p><i>Зазначені орієнтовні заходи є лише прикладами заходів, які можуть бути виконані в рамках проектів. Очікується, що проекти будуть розроблятися цілісно та охоплювати більше заходів, а не орієнтуватися виключно на одному заході.</i></p> <p>Наступні <u>орієнтовні</u> приклади заходів можуть розглядатися як такі, що сприятимуть досягненню конкретної цілі № 2.4 Підвищення готовності до управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Розробка спільних стратегій та планів заходів щодо управління ризиками: зміцнення оперативного співробітництва та взаємодії між органами оперативного реагування на надзвичайні ситуації в країнах Дунайського регіону; Вдосконалення професійних стратегій щодо реагування на стихійні лиха, поліпшення планів (у тому числі оцінка впливу ризиків, пов'язаних із виникненням стихійного лиха, на здоров'я людини) та підвищення потенціалу на місцевому та національному рівнях для реагування на надзвичайні ситуації національного та міжнародного масштабу, а також налагодження транснаціонального співробітництва в межах Дунайського регіону. ➤ Створення загальної бази знань та можливостей для спостереження за даними, а також розробка механізмів обміну інформацією, наприклад, надання підтримки в картографуванні ризиків та оновленні існуючої бази даних з інформацією про місця, 	

Пріоритет фінансування	bđ - Захист та відновлення біорізноманіття та ґрунту, а також просування екосистемних послуг, у тому числі через систему Natura 2000 та зелену інфраструктуру.
-------------------------------	--

де існує найбільша ймовірність виникнення стихійного лиха, забруднені місця та місця, що використовуються для зберігання небезпечних речовин; координація ведення документації про небезпечні природні явища та їх наслідки.

- Об'єднання зусиль в розробці майбутніх сценаріїв управління ризиками, розробка комплексних заходів з подолання наслідків; створення супровідних платформ для обговорення питань адаптації до кліматичних змін та зменшення ризику виникнення стихійних лих у Дунайському регіоні.
- Спільна розробка інструментів, наприклад, сучасних систем та інструментів управління для підвищення ефективності роботи державних установ на всіх рівнях; розробка процедур і планів швидкого реагування у разі промислового аварійного забруднення річкових вод; встановлення стандартизованих операційних процедур проведення спільних заходів у разі виникнення транскордонних технологічних аварій на воді.
- Розробка та практичне впровадження заходів у сфері освіти, підготовки кадрів та підвищення кваліфікації з метою підтримки належного рівня управління ризиками. Забезпечення підготовки спеціалістів відповідно до стандартів ЄС; розробка освітніх програм для працівників служб з надзвичайних ситуацій та управління стихійними лихами.
- Покращення співробітництва з метою ліквідації нетрадиційних вибухових та запальних пристроїв, а також небезпечних боєприпасів, та вирішення питань щодо небезпечних речовин та можливих нещасних випадків, спричинених вибухом небезпечних боєприпасів.

Зазначені орієнтовні заходи є лише прикладами заходів, які можуть бути виконані в рамках проектів. Очікується, що проекти будуть розроблятися цілісно та охоплювати більше заходів, а не орієнтуватися виключно на одному заході.

2.2.4.3. Основні цільові групи та бенефіціари, яким надаватиметься підтримка в рамках виконання інвестиційного пріоритету

Основними цільовими групами є державні та приватні суб'єкти, які користуються транснаціональними досягненнями, такими як інтеграція політики, передача знань та розбудова потенціалу, конкретні рішення у сфері розвитку зеленої інфраструктури, управління водними ресурсами, запобігання ризику повеней, управління ризиком стихійних лих.

Бенефіціарами за своєю правовою формою є місцеві, регіональні та національні державні органи/ установи, органи публічної влади, EGTC (Європейська група територіального співробітництва), міжнародні та громадські організації.

Бенефіціари **тематично згруповані** серед місцевих регіональних та національних державних органів і організацій, створених і керованих органами державної влади, відповідальними за питання охорони навколишнього середовища. Бенефіціарами також є постачальники (державних) послуг (наприклад, водопостачання), зацікавлені групи, у тому

Пріоритет фінансування	6d - Захист та відновлення біорізноманіття та ґрунту, а також просування екосистемних послуг, у тому числі через систему Natura 2000 та зелену інфраструктуру.
числі неурядові організації (наприклад, міжнародні організації, організації захисту навколишнього середовища, добровільні об'єднання тощо), науково-дослідні установи, університети з науково-дослідною базою, вищі освітні заклади, навчально-виховні центри та школи.	
2.2.4.4. Конкретні території, охоплені пріоритетом фінансування.	
Конкретні території не визначені. Програма охоплює весь регіон.	

2.A.6.2 Основні принципи вибору заходів.

Пріоритет фінансування	6d - Захист та відновлення біорізноманіття та ґрунту, а також просування екосистемних послуг, у тому числі через систему Natura 2000 та зелену інфраструктуру.
Вибір заходів буде здійснюватися відповідно до статті 12 Регламенту ЄТС (ЄС) № 1299/2013. Керівні принципи відбору проектів описані в пункті 5.3.3 програми співробітництва. Детальні критерії оцінювання будуть викладені та надані потенційним заявникам у посібнику програми та зазначені в погоджених додатках.	

2.A.6.3 Заплановане використання фінансових інструментів (у разі доцільності)

Пріоритет фінансування	6d - Захист та відновлення біорізноманіття та ґрунту, а також просування екосистемних послуг, у тому числі через систему Natura 2000 та зелену інфраструктуру.
Не застосовується	

2.A.6.4 Заплановане використання основних проектів (у разі доцільності)

Пріоритет фінансування	6d - Захист та відновлення біорізноманіття та ґрунту, а також просування екосистемних послуг, у тому числі через систему Natura 2000 та зелену інфраструктуру.
Не застосовується	

2.A.6.5 – Результати впровадження проекту (за пріоритетом фінансування)

Таблиця 4: Загальні та спеціфічні результати

Пріоритет фінансування	6d - Захист та відновлення біорізноманіття та ґрунту, а також просування екосистемних послуг, у тому числі через систему Natura 2000 та зелену інфраструктуру.					
	Номер	Індикатор	Одиниця вимірювання	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності
P07	Кількість документально зафіксованих навчальних взаємодій у впроваджених заходах	Од.	33.00	Система моніторингу	щорічно	
P14	Кількість розроблених та/або впроваджених стратегій щодо посилення підходів до збереження, відтворення та управління біокоридорами та водно-болотними угіддями.	Од.	6.00	Система моніторингу	щорічно	
P15	Кількість розроблених та/або впроваджених інструментів для посилення підходів до збереження, відтворення та управління біокоридорами та водно-болотними угіддями.	Од.	12.00	Система моніторингу	щорічно	
P16	Кількість розроблених та/або впроваджених пілотних заходів щодо посилення підходів до збереження, відтворення та управління біокоридорами та водно-болотними угіддями.	Од.	3.00	Система моніторингу	щорічно	
P17	Кількість розроблених та/або впроваджених стратегій щодо поліпшення співробітництва між органами оперативного реагування на надзвичайні ситуації із зацікавленими сторонами.	Од.	5.00	Система моніторингу	щорічно	
P18	Кількість розроблених та/або впроваджених інструментів для покращення співробітництва та взаємодії між органами оперативного реагування на надзвичайні ситуації та зацікавленими сторонами.	Од.	10.00	Система моніторингу	щорічно	

Пріоритет фінансування		6d - Захист та відновлення біорізноманіття та ґрунту, а також просування екосистемних послуг, у тому числі через систему Natura 2000 та зелену інфраструктуру.				
Номер	Індикатор	Одиниця вимірювання	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності	
P19	Кількість розроблених та/або впроваджених пілотних заходів для покращення співробітництва та взаємодії між органами оперативного реагування на надзвичайні ситуації та зацікавленими сторонами.	Од.	3.00	Система моніторингу	щорічно	

2.A.7 Система показників ефективності

Таблиця 5: Система показників ефективності пріоритетних напрямків

Пріоритетний напрям		2 - Екологічно та культурно відповідальний Дунайський регіон					
номер	Тип індикатора	Індикатор або ключовий етап впровадження	Одиниця вимірювання, у разі доцільності	Показник за 2018 р.	Кінцева ціль (2023)	Джерело даних	Обґрунтування актуальності індикатора, у разі доцільності
F12	F	Загальна сума допустимих витрат ЄК на пріоритетний напрямок 2	євро	2,358,777	83,230,421.00	ОС (орган сертифікації)	Фінансові показники системи показників ефективності, зокрема, "Загальна сума допустимих витрат, занесена до бухгалтерської системи органу сертифікації та завірена органом", для відповідного пріоритетного напрямку, безпосередньо пов'язані з інформацією, зазначеною в розділі 3 КП (План фінансування). Значення показників за 2018 рік забезпечує досягнення цілі п + 3 за 2018 рік

2 - Екологічно та культурно відповідальний Дунайський регіон

Пріоритетний напрям	2 - Екологічно та культурно відповідальний Дунайський регіон						
номер	Тип індикатора	Індикатор або ключовий етап впровадження	Одиниця вимірювання, у разі доцільності	Показник за 2018 р.	Кінцева ціль (2023)	Джерело даних	Обґрунтування актуальності індикатора, у разі доцільності
KIS	I	Кількість документально зафіксованих навчальних взаємодій (в погоджених додатках)	Од.	20	90.00	КО - керівний орган (моніторингова система)	Відповідно до річних зобов'язань для ЄФРР та ІПД, зазначених у пункті 3.1 КП. Ключовий етап впровадження відповідає кількості документально зафіксованих взаємодій у погоджених додатках. Очікується, що кожний проект буде, в першу чергу, розвивати та документально фіксувати принаймні три навчальні взаємодії. Очікується, що деякі партнери проекту та, у разі потреби, також зовнішні організації будуть залучатися до спільних навчальних процесів. Під час оцінки виконання індикатора буде враховуватися кількість спільних документально зафіксованих навчальних заходів, а не кількість залучених партнерів.
P07	0	Кількість документально зафіксованих навчальних взаємодій (в впроваджених заходах)	Од.	0	90.00	КО (моніторингова система)	Індикатор буде вимірюватися на основі кінцевих звітів проектів. Вихідний індикатор відноситься до 60% фінансових асигнувань на пріоритет, оскільки кожний проект пріоритету має розробити та документувати три спільні навчальні заходи.

Додаткова якісна інформація про створення системи показників ефективності

2.А.8 Категорії взаємодій (заходів)

Категорії заходів, що відповідають змісту пріоритетних напрямків, на основі номенклатури, прийнятої Європейською Комісією, та орієнтовний розподіл фінансової підтримки Європейського Союзу.

Таблиці 6-9: Категорії взаємодій

Таблиця 6: Вимір 1 Сфера заходів

Пріоритетні напрями	2 - Екологічно та культурно відповідальний Дунайський регіон	Код	Сума (€)
021. Управління водними ресурсами, охорона та раціональне використання питної води (у тому числі управління річковим басейном, водопостачання, спеціальні заходи з адаптації до кліматичних змін, облік споживання на рівні району та окремими споживачами, системи нарахування, зниження рівня витоків).			12,535,282.00
085. Захист та покращення біорізноманіття, охорона природи та зеленої інфраструктури.			6,262,113.00
086. Захист, відновлення та стале використання об'єктів мережі "Натура 2000".			6,262,114.00
087. Заходи з адаптації до зміни клімату, а також запобігання та управління ризиками, пов'язаними зі змінами клімату, наприклад, ерозія, пожежі, повені, шторми та посуха, в тому числі підвищення рівня обізнаності, цивільний захист, інфраструктури та системи управління надзвичайними ситуаціями.			6,262,113.00
088. Запобігання ризикам та управління природними ризиками, що не пов'язані зі змінами клімату (наприклад, землетрус) та ризиками, пов'язаними з діяльністю людини (наприклад, техногенні аварії), у тому числі підвищення рівня обізнаності, цивільний захист, інфраструктури та системи управління надзвичайними ситуаціями.			6,262,114.00
091. Розвиток та просування туристичного потенціалу природних територій.			16,581,060.00
094. Захист, розвиток та популяризація суспільних об'єктів культурної та архітектурної спадщини.			8,290,530.00

Пріоритетні напрями	2 - Екологічно та культурно відповідальний Дунайський регіон	
095. Розвиток та просування послуг у сфері культурної та архітектурної спадщини.		8,290,531.00

Таблиця 7: Вимір 2: Форма фінансування

Пріоритетний напрямок	2 - Екологічно та культурно відповідальний Дунайський регіон	
	Код	Сума (€)
01. Грант без повернення		70,745,857.00

Table 8: Вимір 3: Тип території

Пріоритетний напрямок	2 - Екологічно та культурно відповідальний Дунайський регіон	
	Код	Сума (€)
07. Не застосовується		70,745,857.00

Таблиця 9: Вимір 6 Механізми територіальної доставки

Пріоритетний напрям	2 - Екологічно та культурно відповідальний Дунайський регіон	
	Код	Сума (€)
07. Не застосовується		70,745,857.00

2.A.9 Огляд запланованого використання технічної допомоги, у тому числі заходи щодо посилення адміністративної спроможності органів, залучених до управління та контролю за програмами та роботою бенефіціарів, а також, у разі потреби, заходи щодо підвищення адміністративної спроможності відповідних партнерів для участі у впровадженні програм (у разі доцільності).

Пріоритетний напрям:	2 - Екологічно та культурно відповідальний Дунайський регіон
Не застосовується	

2.A.1 Пріоритетний напрям

Ідентифікатор пріоритетного напрямку	3
Назва пріоритетного напрямку	Покращення інфраструктурних зв'язків та енергоефективність в Дунайському регіоні

☐	Уся діяльність за цим пріоритетним напрямом буде реалізована виключно через фінансові інструменти
☐	Уся діяльність за цим пріоритетним напрямом буде реалізована виключно через фінансові інструменти, встановлені на рівні ЄС
☐	Уся діяльність за цим пріоритетним напрямом буде реалізована за допомогою місцевого розвитку під керівництвом громади

2.A.2 Обґрунтування для створення пріоритетного напрямку, що охоплює більше однієї тематичної цілі (де це застосовно)

Не застосовується

2.A.3 Фонд та база для розрахунків допомоги ЄС

Фонд	База для розрахунків (Загальні прийнятні витрати або відповідні державні витрати)
Європейський фонд регіонального розвитку (ЄФРР)	Загальні
Інструмент Предвступної Допомоги (ІПД)	Загальні

2.A.4 Пріоритет фінансування

Номер пріоритету фінансування	7c
Назва пріоритету фінансування	Розробка та вдосконалення екологічно чистих (включаючи низький рівень шуму) та низьковуглецевих транспортних систем, включаючи внутрішні водні шляхи та морський транспорт, порти, мультимодальні зв'язки та

Номер пріоритету фінансування	7с
	інфраструктуру аеропортів, з метою сприяння сталому розвитку регіональної та місцевої мобільності

2.A.5 Конкретні цілі, що відповідають пріоритету фінансування та очікувані результати

Ідентифікатор конкретної цілі	3.1
Назва конкретної цілі	Підтримка екологічно чистих та безпечних транспортних систем та збалансованої доступності міських та сільських територій (коротка назва). Поліпшення планування, узгодження практичних рішень для екологічно безпечної, низьковуглецевої та безпечної транспортної мережі та послуг в сферах охоплених програмою, що сприяє збалансованій доступності міських та сільських територій.
Результати, які держави-члени прагнуть досягти за допомогою підтримки Союзу	<p>В цілому, існує розрив у якості та безпеці транспортної інфраструктури від західних до східних країн Дунайського регіону. Це стосується доріг, залізниць, портів та аеропортів. На додаток до існуючих проблем, майбутній розвиток транспорту створює значні виклики для регіону. Очікується, що протягом наступних років кількість транспорту у Дунайському регіоні збільшиться. Економічне зростання регіону напряму залежить від розвитку та зростання транспортної інфраструктури. Сучасні тенденції відображають значне зростання автомобільних перевезень, що збільшує споживання енергії та забруднення навколишнього середовища.</p> <p>Транспортна політика необхідна для спрямування зростаючого попиту в бік більш екологічно чистих видів транспортування з низьким вмістом вуглецю, наприклад, залізничних, внутрішніх водних шляхів, модальної інтеграції, стійкої міської та сільської мобільності та інтелектуального транспорту. У той же час необхідно забезпечити збалансовану доступність міських та сільських територій.</p> <p>Однією з характерних рис регіону з точки зору транспортування є річка Дунай як важлива частина коридору Рейн-Дунай Транс'європейської транспортної мережі. Річка Дунай має низький коефіцієнт використання</p>

Ідентифікатор конкретної цілі	3.1
Назва конкретної цілі	<p>Підтримка екологічно чистих та безпечних транспортних систем та збалансованої доступності міських та сільських територій (коротка назва). Поліпшення планування, узгодження практичних рішень для екологічно безпечної, низьковуглецевої та безпечної транспортної мережі та послуг в сферах охоплених програмою, що сприяє збалансованій доступності міських та сільських територій.</p>
	<p>та великий потенціал для створення надійного транспортного забезпечення в майбутньому. В принципі, водний транспорт може потенційно впоратися із частиною зростаючого обсягу перевезень. Проте якість річкових перевезень Дунаю та його портів як мультимодальних вузлів потребують значного покращення. Але збільшення судноплавства збільшить місцеві екологічні проблеми річки Дунай та її оточення. Тому особливо складним завданням є повною мірою використовувати економічний потенціал річки Дунай як транспортного шляху та водночас зберегти екологічну рівновагу незмінною.</p> <p>Крім основних шляхів, Дунайський регіон стикається з важливими проблемами доступності, особливо для районів, розташованих поза встановлених коридорів. З'єднання цих регіонів з Транс'європейською транспортною мережею (як один із багатьох інших аспектів) через вторинні та третинні вузли має особливе значення для створення умов для забезпечення якості життя та економічного зростання в регіоні, особливо в тих регіонах, що постраждали від демографічних змін.</p> <p>Транснаціональний план дій повинен доповнювати (а не дублювати) ініціативи з координації політики на рівні ЄС та пріоритетних сфер 1a та 1b ЄСДР та передбачати наступні результати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Сприяння розвитку екологічно чистої транспортної системи, що володіє кращими взаємозв'язками та можливістю взаємодіяти. ➤ Краща інтегрована політика та практичні рішення для подальшого розвитку водних шляхів при обмеженні негативного впливу транспортних систем на екосистему Дунаю.

Ідентифікатор конкретної цілі	3.1
Назва конкретної цілі	Підтримка екологічно чистих та безпечних транспортних систем та збалансованої доступності міських та сільських територій (коротка назва). Поліпшення планування, узгодження практичних рішень для екологічно безпечної, низьковуглецевої та безпечної транспортної мережі та послуг в сферах охоплених програмою, що сприяє збалансованій доступності міських та сільських територій.
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Поліпшення координації та транснаціональної інтеграції між зацікавленими сторонами транспорту для подальшого розвитку мультимодальних вузлів, терміналів та зв'язків. ➤ Сприяння безпеці транспортної мережі. ➤ Сприяння кращій організації та кращому сполученню ліній громадського транспорту та інших транспортних засобів в функціонуючих зонах міст та сел. <p>Опис типу та прикладів заходів, яким надається підтримка, наведено в окремому розділі (відповідно до моделі програм співробітництва). Взагалі, фізичні будівельні роботи виходять за межі програми співробітництва. В окремих випадках можуть розглядатися дрібні фіксовані інвестиції у тестування або демонстраційні роботи.</p>

Таблиця 3: Індикатори результативності на рівні програми (за конкретною ціллю)

Конкретна ціль		3.1 - Підтримка екологічно чистих та безпечних транспортних систем та збалансованої доступності міських та сільських територій (коротка назва). Поліпшення планування, узгодження та практичних рішень для екологічно безпечної, низьковуглецевої та безпечної транспортної мережі та послуг в районі програми, що сприяє збалансованій доступності міських та сільських територій.						
Ідентифікатор	Індикатор	Одиниця вимірювання	Базове значення	Базовий рік	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності	
3.1	Інтенсивність співробітництва ключових учасників програми на території, з метою зміцнення екологічно безпечних та збалансованих транспортних систем (комбінований показник на основі опитування)	Напівкількісна шкала	4,05	2014	Підвищення рівня співробітництва (якісна ціль)	Опитування вибраних ключових суб'єктів, пов'язаних з галуззю транспорту	2018, 2020, 2023	

2.A.6 Заходи, яким надається підтримка згідно пріоритету фінансування (за пріоритетами фінансування)

2.A.6.1 Опис типу та прикладів заходів, яким надається підтримка, та їхній очікуваний внесок у досягнення конкретних цілей, включаючи, де це необхідно, визначення основних цільових груп, конкретних цільових територій та видів бенефіціарів

Пріоритет фінансування	7с - Розробка та вдосконалення екологічно чистих (включаючи низький рівень шуму) та низьковуглецевих транспортних систем, включаючи внутрішні водні шляхи та морський транспорт, порти, мультимодальні зв'язки та інфраструктуру аеропортів, з метою сприяння сталому розвитку регіональної та місцевої мобільності
<p>Відповідно до моделі SFC2014 в наступній частині наведено огляд типів заходів, які планується підтримувати програмою співробітництва. Цей огляд доповнюється орієнтовними тематичними прикладами.</p> <p>В рамках пріоритету фінансування 7с можуть фінансуватися наступні види діяльності</p> <p>Розробка спільних орієнтирів, рамок та стратегій, розробка та практичне впровадження транснаціональних інструментів та послуг, підготовка транснаціональних інвестицій, пілотні заходи, включаючи невеликі інвестиції, розробку та практичне впровадження тренінгів та розбудову потенціалу, супровідну інформацію, заходи розповсюдження та реклами (див. Пункт 1.1.1.12).</p> <p>Наступні <u>орієнтовні</u> приклади заходів можуть розглядатися як такі, що сприяють досягненню конкретної мети № 3.1. Підтримка екологічно чистих та безпечних транспортних систем та збалансована доступність міських та сільських територій.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Сприяння розвитку інтегрованих транспортних рамок та інших спільних координаційних заходів для Дунайського регіону. Підвищення координації та транснаціональної інтеграції між зацікавленими сторонами транспортної системи для кращого управління та управління екологічно чистими транспортними коридорами. Створення платформ, які допоможуть зібрати фінансування, планувати та керувати подальшим скороченням викидів та енергоефективним вантажним та пасажирським транспортом. Шляхом інтеграції політики, сприяння створенню всеохоплюючої взаємозв'язаної транспортної системи, тобто приєднання транспортних шляхів нижчого рівня до системи Транс'європейської транспортної мережі. ➤ Сприяння більш інтегрованій стратегії та практичним рішенням щодо подальшого розвитку водних шляхів через обмін та передачу ноу-хау та кращої практики у сфері інфраструктури водного транспорту, утримання та управління водними шляхами, модернізації флоту або розвитку портів (інфраструктури). ➤ Сприяння більш ефективному обміну інформацією, діалогу та інтегрованим підходам для обмеження впливу транспортних систем на екосистему Дунаю, беручи	

<p>Пріоритет фінансування</p>	<p>7с - Розробка та вдосконалення екологічно чистих (включаючи низький рівень шуму) та низьковуглецевих транспортних систем, включаючи внутрішні водні шляхи та морський транспорт, порти, мультимодальні зв'язки та інфраструктуру аеропортів, з метою сприяння сталому розвитку регіональної та місцевої мобільності</p>
<p>до уваги законодавство з охорони навколишнього середовища та сприяючи міжгалузевому співробітництву, встановлюючи більш ефективну співпрацю між адміністраціями водних шляхів та адміністраціями захищених територій.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Покращення координації та транснаціональної інтеграції між зацікавленими сторонами транспортної системи для подальшого розвитку мультимодальних вузлів, терміналів та зв'язків; сприяння розвитку ефективних мультимодальних терміналів на портах річки Дунай і сухих портах для з'єднання внутрішніх водних шляхів із залізничним та автомобільним транспортом; обмін знаннями в галузі розвитку портової інфраструктури, визначення нових ринків і потоків вантажів, заохочення переходу від автомобільних до водних шляхів (Дунай), підтримка співробітництва мультимодальних терміналів поряд з Дунаєм; підвищення ефективності транскордонних переміщень вантажів на зовнішні кордони ЄС шляхом подолання адміністративних та податкових бар'єрів; гармонізування технічних, безпекових, юридичних, організаційних та інших аспектів транспортних режимів та мереж. ➤ Водний транспорт повинен дотримуватися Рамкової директиви Європейського союзу щодо водних ресурсів та Плану управління басейном річки Дунай (DRBMP). Навігаційні проекти повинні належним чином враховувати вимоги щодо Рамкової директиви щодо водних ресурсів та, зокрема, вимоги статті 4 (7) в разі необхідності. ➤ Сприяння безпеці транспортної мережі шляхом вдосконалення процедур, розробки конкретних екологічно безпечних та стабільних транспортних рішень та надання інструментів навчання, технологій та звітності для створення та підтримки національних, регіональних та місцевих можливостей для обміну досвідом та знаннями щодо ефективних програм безпеки дорожнього руху в регіоні. ➤ Сприяння кращій організації зв'язків громадського транспорту та інших стабільних форм транспорту у функціональних міських та сільських районах. Обмін та передача ноу-хау та передового досвіду для кращої організації зв'язків громадського транспорту в функціональних сферах (наприклад, транспортними асоціаціями), управління мобільністю, громадський транспорт на вимогу, сприяння руху пішоходів та велосипедистів, електронної мобільності, безпеки дорожнього руху, включаючи пілотні інвестиції. Підтримка підготовки інвестицій у центри мобільності та автобусні термінали. Висвітлення теми доступності стосовно сільської місцевості. ➤ Заохочення спільного планування та розробки міських, міжміських та транскордонних велосипедних маршрутів у Дунайському регіоні. Підтримка мультимодального велосипедного туризму, що найбільш сприяє зростаючій тенденції велосипедного туризму - особливо вздовж річок - а також через бум електро-велосипедів. Дунай пропонує унікальну можливість поєднання їзди на велосипеді з подорожами на човні. Проекти можуть охоплювати транскордонні 	

<p>Пріоритет фінансування</p>	<p>7с - Розробка та вдосконалення екологічно чистих (включаючи низький рівень шуму) та низьковуглецевих транспортних систем, включаючи внутрішні водні шляхи та морський транспорт, порти, мультимодальні зв'язки та інфраструктуру аеропортів, з метою сприяння сталому розвитку регіональної та місцевої мобільності</p>
<p>мульти-модальності, включаючи залізничні перевезення, включаючи вирішення організаційних та правових бар'єрів.</p> <p>➤ Сприяння забезпеченню доступності сільської місцевості, особливо тих районів, які зазнають демографічних змін.</p> <p><i>Ці орієнтовні заходи - лише приклади заходів, які можуть бути виконані в межах проектів. Очікується, що проекти будуть розроблені в повному обсязі, щоб поєднувати більше заходів, а не просто будуватися виключно на одному з них.</i></p> <p>2.3.3.3. Основні цільові групи та види бенефіціарів, яким надається підтримка в рамках пріоритету фінансування.</p> <p>Основними цільовими групами є державні та приватні суб'єкти, які отримують вигоду від транснаціональних досягнень, таких як інтеграція політики, передача знань та розбудова потенціалу, конкретні рішення у сфері сталого та більш взаємозв'язаного транспорту. Бенефіціарами, відповідно до їх юридичної форми, є місцеві, регіональні та національні структури / установи, органи державної влади, діяльність яких регламентується публічним правом, EGTC (Європейська група територіального співробітництва), міжнародні та громадські організації.</p> <p>Бенефіціарами, відповідно до їх тематичного спрямування, є, серед інших, місцеві, регіональні та національні державні органи та організації, сформовані та керовані органами державної влади, відповідальними за транспорт та економічний розвиток, інфраструктуру та провайдерів (громадських) послуг (наприклад, для громадського транспорту), державні та приватні логістичні компанії та оператори громадського транспорту, зацікавлені групи, у тому числі громадські організації (наприклад, міжнародні організації, природоохоронні організації, добровільні об'єднання тощо), організація підтримки бізнесу (наприклад, торгово-промислова палата, центри бізнес інновацій), науково-дослідницькі установи, університети, що мають науково-дослідницькі установи, вищі навчальні заклади, освітні/навчальні центри та школи.</p> <p>2.3.3.4. Конкретні території, що є об'єктами пріоритету фінансування</p> <p>Не визначено конкретних фокусних областей. Усі території, що входять до сфери діяльності програми, мають право на пріоритет фінансування.</p>	

2.A.6.2 Керівні принципи вибору операцій

Пріоритет фінансування	7с - Розробка та вдосконалення екологічно чистих (включаючи низький рівень шуму) та низьковуглецевих транспортних систем, включаючи внутрішні водні шляхи та морський транспорт, порти, мультимодальні зв'язки та інфраструктуру аеропортів, з метою сприяння сталому розвитку регіональної та місцевої мобільності
Вибір операцій буде здійснюватися відповідно до Статті 12 Регламенту ЄТС - Європейського територіального співробітництва (ЄС) № 1299/2013. Керівні принципи вибору проектів описані в пункті 5.3.3 програми співробітництва, і тут не повторюються. Детальні критерії оцінювання будуть викладені та надані потенційним заявникам у Посібнику до Програми та пакетах для заявників, орієнтованих на запити.	

2.A.6.3 Плановане використання фінансових інструментів (у разі доцільності)

Пріоритет фінансування	7с - Розробка та вдосконалення екологічно чистих (включаючи низький рівень шуму) та низьковуглецевих транспортних систем, включаючи внутрішні водні шляхи та морський транспорт, порти, мультимодальні зв'язки та інфраструктуру аеропортів, з метою сприяння сталому розвитку регіональної та місцевої мобільності
Не застосовується	

2.A.6.4 Плановане використання масштабних проектів (де це можливо)

Пріоритет фінансування	7с - Розробка та вдосконалення екологічно чистих (включаючи низький рівень шуму) та низьковуглецевих транспортних систем, включаючи внутрішні водні шляхи та морський транспорт, порти, мультимодальні зв'язки та інфраструктуру аеропортів, з метою сприяння сталому розвитку регіональної та місцевої мобільності
Не застосовується	

2.A.6.5 Індикатори виконання задач (за пріоритетом фінансування)

Таблиця 4: Індикатори виконання задач - загальні та на рівні програми

Пріоритет фінансування	7с - Розробка та вдосконалення екологічно чистих (включаючи низький рівень шуму) та низьковуглецевих транспортних систем, включаючи внутрішні водні шляхи та морський транспорт, порти, мультимодальні зв'язки та інфраструктуру аеропортів, з метою сприяння сталому розвитку регіональної та місцевої мобільності					
Ідентифікатор	Індикатор	Одиниця вимірювання	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності	
P07	Кількість задокументованих навчальних заходів у завершених операціях	од.	39.00	Система моніторингу	щорічно	
P20	Кількість розроблених та / чи впроваджених стратегій для вдосконалення транспорту та транспортних систем	од.	13.00	Система моніторингу	щорічно	
P21	Кількість розроблених та / чи впроваджених інструментів для вдосконалення транспорту та транспортних систем	од.	26.00	Система моніторингу	щорічно	
P22	Кількість розроблених та / чи впроваджених пілотних операцій для вдосконалення транспорту та транспортних систем	од.	7.00	Система моніторингу	щорічно	

2.A.4 – Пріоритет фінансування

Ідентифікатор пріоритету фінансування	7e
Назва пріоритету фінансування	Підвищення енергоефективності та забезпечення постачання шляхом розробки інтелектуальних систем розподілу, зберігання та передачі енергії та шляхом інтеграції розподіленого виробництва енергії з відновлюваних джерел

2.A.5 Конкретні цілі, що відповідають пріоритету фінансування та очікуваним результатам

Ідентифікатор конкретної цілі	3.2
Назва конкретної цілі	Підвищення енергетичної безпеки та енергоефективності (коротка назва). Сприяння енергетичній безпеці та енергоефективності регіону шляхом підтримки розробки спільних регіональних рішень для зберігання та розподілу та стратегій підвищення енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії.
Результати, яких держави-члени прагнуть досягти за допомогою підтримки Союзу	<p>Енергетика є типовим питанням, в якому транснаціональний підхід має важливе значення для забезпечення безпеки постачань країн, інтеграції ринків та більш ефективного регіонального планування, а також для спільного визначення найбільш важливих інфраструктурних змін.</p> <p>Країни Дунайського регіону (як держави-члени, так і країни, що не є членами ЄС) все більше залежать від імпорту первинних джерел енергії - головним чином, газу та нафти - і ця сировина часто імпортується виключно з одного джерела. Внутрішнє виробництво викопних видів палива (нафти, газу, вугілля) та урану є або недостатнім або в занепаді, тоді як розвиток відновлюваних джерел енергії, як правило, ще недостатньо розвинений, за винятком країн Західних Балкан, де гідроенергетика відіграє значну роль, а також Австрії та Німеччини.</p> <p>Більшість енерго- та тепло-генеруючих установок у регіоні є застарілими, неефективними та сильно забруднюють навколишнє середовище. Значна частина інфраструктури транспорту та розподілу енергії в регіоні (трубопроводи, лінії електропередач тощо) досягли та навіть перевищили очікувану тривалість терміну експлуатації та потребують значних замін. Лише у деяких країнах Дунайського регіону значна частка енергії виробляється від використання відновлюваних джерел та ефективного використання енергії. Крім того, спостерігається загальний брак співробітництва у</p>

Ідентифікатор конкретної цілі	3.2
Назва конкретної цілі	Підвищення енергетичної безпеки та енергоефективності (коротка назва). Сприяння енергетичній безпеці та енергоефективності регіону шляхом підтримки розробки спільних регіональних рішень для зберігання та розподілу та стратегій підвищення енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії.
	<p>сфері енергетики між країнами Дунайського регіону та відсутність функціональних регіональних енергетичних ринків.</p> <p>Більшість національних енерготранспортних мереж у Дунайському регіоні мають мало взаємозв'язків, і багато з газових мереж не є двонаправленими (не допускають повернення потоків енергії), що робить їх вразливими до постачання. Балканські країни Дунайського регіону як і раніше мають відносно низьку енергоефективність у всіх галузях економіки: від промисловості до побутового споживання енергії.</p> <p>Що стосується цих викликів, необхідно вжити подальших кроків для поліпшення координації політики в Дунайському регіоні в ширшому контексті формування енергетичної політики ЄС.</p> <p>Крім того, Дунайський регіон все ще знаходиться на ранніх стадіях фактичного розгортання інтелектуальних систем розподілу енергії. Всі регіони повинні будуть інвестувати значну частину фінансування ERDF (Європейського фонду регіонального розвитку) у стійку енергетику, включаючи відновлювані джерела енергії, енергоефективність та інтелектуальні мережі. Інтелектуальні мережі можуть управляти безпосередньою взаємодією та комунікаціями між споживачами, домогосподарствами або компаніями, іншими користувачами мережі та постачальниками енергії. Крім того, інтелектуальні мережі можуть сформувати основу майбутньої декарбонізованої енергетичної системи. Вони дозволяють інтегрувати відновлювані джерела енергії та електричні транспортні засоби, зберігаючи доступність до традиційного виробництва електроенергії та адекватність енергетичної системи.</p> <p>Виробництво, зберігання, розподіл та споживання енергії також означають пошук належного балансу між централізованими (висококонцентрованими) та децентралізованими (малими, близькими до споживача)</p>

Ідентифікатор конкретної цілі	3.2
Назва конкретної цілі	Підвищення енергетичної безпеки та енергоефективності (коротка назва). Сприяння енергетичній безпеці та енергоефективності регіону шляхом підтримки розробки спільних регіональних рішень для зберігання та розподілу та стратегій підвищення енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії.
	<p>рішеннями. Такий баланс між централізованими та децентралізованими енергетичними системами є бажаним.</p> <p>Загалом, основними передбаченими результатами транснаціонального заходу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Поліпшення обміну інформацією та практичної координації регіонального енергетичного планування для досягнення ефективного розподілу енергії, зберігання енергії, диверсифікації джерел енергії, включаючи сприяння розвитку усіх видів поновлюваних джерел енергії та підвищення енергоефективності, для того щоб сприяти надійності енергопостачання. <p>Опис типу та прикладів заходів, яким надається підтримка, наведено в окремому розділі.</p>

Таблиця 3: Індикатори результативності на рівні програми (за конкретними цілями)

Конкретна ціль		3.2 - Підвищення енергетичної безпеки та енергоефективності (коротка назва). Сприяння енергетичній безпеці та енергоефективності регіону шляхом підтримки розробки спільних регіональних рішень для зберігання та розподілу енергії, та стратегій підвищення енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії.				
Ідентифікатор	Індикатор	Одиниця вимірювання	Базове значення	Базовий рік	Цільове значення (2023)	Джерело даних
3.2	Інтенсивність співробітництва ключових учасників програми в регіоні з метою сприяння енергетичній безпеці та енергоефективності (комплексний індикатор на основі опитування)	Порядкова шкала	3.90	2014	Підвищення інтенсивності співробітництва	Опитування обраних ключових осіб, пов'язаних з галузю енергетичної політики, Спільний дослідницький центр
						2018, 2020, 2023

2.A.6 Заходи, яким надається підтримка згідно пріоритету фінансування (за пріоритетами фінансування)

2.A.6.1 Опис типу та приклади заходів, яким надається підтримка, та їх очікуваний внесок у досягнення конкретних цілей, включаючи, де це необхідно, визначення основних цільових груп, конкретних цільових територій та видів бенефіціарів

Пріоритет фінансування	7e - Підвищення енергоефективності та забезпечення постачання шляхом розробки інтелектуальних систем розподілу, зберігання та передачі енергії та шляхом інтеграції розподіленого виробництва енергії з відновлюваних джерел
<p>Відповідно до моделі SFC2014 в наступній частині наведено огляд типів заходів, яким планується надавати підтримку програми співробітництва. Цей огляд доповнено орієнтовними тематичними прикладами.</p> <p>В рамках пріоритету фінансування 7e можуть фінансуватися наступні види діяльності</p> <p>Розробка спільних орієнтирів, рамок та стратегій, розробка та практичне впровадження транснаціональних інструментів та послуг, підготовка транснаціональних інвестицій, пілотні заходи, включаючи невеликі інвестиції, розробку та практичне впровадження тренінгів та розбудову потенціалу, супровідну інформацію, заходи розповсюдження та реклами (див. Пункт 1.1.1.12).</p> <p>Наступні <u>орієнтовні</u> приклади заходів можуть розглядатися як такі, що сприяють досягненню конкретної мети № 3.2. Підвищення енергетичної безпеки та енергоефективності</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Сприяння транснаціональній інтеграції різних енергетичних мереж та вивчення можливості розвитку спільної енергетичної інфраструктури в Дунайському регіоні. Енергетичні взаємозв'язки у Дунайському регіоні мають найвищу актуальність для забезпечення його енергетичної безпеки. ➤ Сприяння розвитку Інтелектуальних Мереж у Дунайському регіоні шляхом підтримки інтеграції політики інтелектуальних мереж та спільних планів дій. ➤ Сприяння регіональному плануванню виробництва енергії та координації транснаціональної актуальності у Дунайському регіоні в рамках більш широкого контексту енергетичної політики ЄС з метою диверсифікації джерел енергії та сприяння надійності енергопостачання; Полегшення процесу вивчення політики та розробка практичних стратегій та рішень щодо збільшення використання відновлюваних джерел енергії (наприклад, біомаси, гідроенергетика, сонячна / фотоелектрична енергія, геотермальна та вітроенергетика) на основі наявного потенціалу. Належну увагу слід приділяти Керівним принципам гідроенергетики, розробленим Міжнародною комісією із захисту ріки Дунай (ICPDR), оскільки вони безпосередньо пов'язані з вимогами Рамкової директиви Європейського союзу щодо водних ресурсів ➤ Сприяння практичній транснаціональній координації розробки концепцій енергоефективності.	

Пріоритет фінансування	7e - Підвищення енергоефективності та забезпечення постачання шляхом розробки інтелектуальних систем розподілу, зберігання та передачі енергії та шляхом інтеграції розподіленого виробництва енергії з відновлюваних джерел
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Сприяння спільним зусиллям щодо всебічного просторового планування з метою адекватного розміщення потужностей з виробництва та передачі енергії; ➤ Підтримка розвитку людських ресурсів та обмін відповідними знаннями та досвідом, що супроводжують політику та розвиток технологій. 	
<p><i>Ці орієнтовні заходи - лише приклади заходів, які можуть бути виконані в межах проектів. Очікується, що проекти будуть розроблені в повному обсязі, щоб поєднувати більше заходів, а не просто будуватися виключно на одному з них.</i></p>	
<p>2.3.4.3. Основні цільові групи та види бенефіціарів, яким надається підтримка в рамках пріоритету фінансування.</p>	
<p>Основними цільовими групами є державні та приватні суб'єкти, які отримують вигоду від транснаціональних досягнень, таких як інтеграція політики, передача знань та розбудова потенціалу, конкретні рішення у сфері диверсифікації джерел енергії, більш ефективного розподілу енергії.</p>	
<p>Бенефіціарами, відповідно до їх юридичної форми, є місцеві, регіональні та національні структури / установи, органи державної влади, діяльність яких регламентується публічним правом, EGTC (Європейська група територіального співробітництва), міжнародні та громадські організації.</p>	
<p>Бенефіціарами, відповідно до їх тематичного спрямування, є, серед інших, місцеві, регіональні та національні державні органи та організації, сформовані та керовані органами державної влади, відповідальними за питання енергетики, галузеві установи, агенції регіонального розвитку, інфраструктурні та (державні) провайдери послуг (наприклад, постачання енергії); Оператори та постачальники енергосистем, науково-дослідницькі установи, університети, що мають науково-дослідницькі установи, організації підтримки бізнесу (наприклад, торгово-промислова палата, центри бізнес інновацій), вищі навчальні заклади, навчально-виховні центри та школи, приватні підприємства, включаючи малі та середні підприємства.</p>	
<p>2.3.4.4. Конкретні території, що є об'єктами пріоритету фінансування</p>	
<p>Не визначено конкретних фокусних областей. Усі території, що входять до сфери діяльності програми, мають право на пріоритет фінансування.</p>	

2.A.6.2 Керівні принципи вибору операцій

Пріоритет фінансування	7e - Підвищення енергоефективності та забезпечення постачання шляхом розробки інтелектуальних систем розподілу, зберігання та передачі енергії та шляхом інтеграції розподіленого виробництва енергії з відновлюваних джерел
Вибір операцій буде здійснюватися відповідно до Статті 12 Регламенту ЄТС - Європейської територіальної співробітництва (ЄС) № 1299/2013. Керівні принципи вибору проектів описані в пункті 5.3.3 програми співробітництва, і тут не повторюються. Детальні критерії оцінювання будуть викладені та надані потенційним заявникам у Посібнику до Програми та пакетах для заявників, орієнтованих на запити.	

2.A.6.3 Плановане використання фінансових інструментів (у разі доцільності)

Пріоритет фінансування	7e - Підвищення енергоефективності та забезпечення постачання шляхом розробки інтелектуальних систем розподілу, зберігання та передачі енергії та шляхом інтеграції розподіленого виробництва енергії з відновлюваних джерел
Не застосовується	

2.A.6.4 Плановане використання масштабних проектів (у разі доцільності)

Пріоритет фінансування	7e - Підвищення енергоефективності та забезпечення постачання шляхом розробки інтелектуальних систем розподілу, зберігання та передачі енергії та шляхом інтеграції розподіленого виробництва енергії з відновлюваних джерел
Не застосовується	

2.A.6.5 Індикатори виконання задач (за пріоритетом фінансування)

Таблиця 4: Індикатори виконання задач – загальні та на рівні програми

Пріоритет фінансування	7e - Підвищення енергоефективності та забезпечення постачання шляхом розробки інтелектуальних систем розподілу, зберігання та передачі енергії та шляхом інтеграції розподіленого виробництва енергії з відновлюваних джерел				
Ідентифікатор	Індикатор	Одиниця вимірювання	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності
P07	Кількість задокументованих навчальних заходів у завершених операціях	од.	21.00	Система моніторингу	щорічно
P23	Кількість розроблених та / чи впроваджених стратегій для вдосконалення енергетичної безпеки та енергоефективності	од.	7.00	Система моніторингу	щорічно
P24	Кількість розроблених та / чи впроваджених інструментів для вдосконалення енергетичної безпеки та енергоефективності	од.	14.00	Система моніторингу	щорічно
P25	Кількість розроблених та / чи впроваджених пілотних операцій для вдосконалення енергетичної безпеки та енергоефективності	од.	4.00	Система моніторингу	щорічно

2.A.7 Структура показників ефективності

Таблиця 5: Структура показників ефективності пріоритетних напрямів

Пріоритетний напрям		3 - Покращення інфраструктурних зв'язків та енергоефективність в Дунайському регіоні					
Ідентифікатор	Вид індикатора	Індикатор або ключові етапи імплементації	Одиниця вимірювання, у разі доцільності	Віха для 2018	Кінцева мета (2023)	Джерело даних	Пояснення релевантності індикатора, де це доречно
F13	F	Загальна сума дозволених витрат,	EUR	1,547,947	54,619,964.00	ОС	Фінансові індикатори, включені до структури показників ефективності, а саме "Загальна сума"

Пріоритетний напрям		3 - Покращення інфраструктурних зв'язків та енергоефективність в Дунайському регіоні					
Ідентифікатор	Вид індикатора	Індикатор або ключові етапи імплементації	Одиниця вимірювання, у разі доцільності	Віха для 2018	Кінцева мета (2023)	Джерело даних	Пояснення релевантності індикатора, де це доречно
		затверджених ЄК для пріоритетного напрямку 3					допустимих витрат, внесених до системи бухгалтерського обліку вповноваженої організації та затверджена організацією для відповідного пріоритетного напрямку", безпосередньо пов'язані з інформацією, включеною до розділу 3 Програми співробітництва (План фінансування). Значення для етапів(віх) 2018 року забезпечують можливість досягнення п + 3 цільового значення у 2018 році згідно з річними зобов'язаннями перед ЄФРР (Європейським Фондом Регіонального Розвитку) та ІІД (Інструменту передвступної допомоги), зазначеними у пункті 3.1 Програми співробітництва.
K15	I	Кількість задокументованих спільних навчальних заходів у завершених операціях (у схвалених додатках)	Од.	13	60.00	Моніторинговий орган Monitoring authority Керівний Орган (Система моніторингу)	Ключовий крок виконання відповідає кількості задокументованих взаємодій у затверджених додатках. Очікується, що кожен проект у пріоритеті здійснюватиме розробку та документування принаймні трьох навчальних взаємодій. Очікується також, що у навчальній взаємодії будуть задіяні де кілька партнерів проекту та, якщо це буде доречно, також зовнішні організації. Даний індикатор буде фіксувати кількість спільних задокументованих навчальних взаємодій, а не кількість окремих залучених партнерів.
P07	0	Кількість задокументованих спільних навчальних заходів у завершених операціях	Од.	0	60.00	Моніторинговий орган Monitoring authority Керівний Орган	Індикатор буде вимірюватися на основі остаточних звітів проектів. Індикатор виконання задач відноситься до 60% фінансових асигнувань в пріоритетній напрямку, оскільки кожний пріоритетний проект має розробити та задокументувати три спільні навчальні заходи.

Пріоритетний напрям		3 - Покращення інфраструктурних зв'язків та енергоефективність в Дунайському регіоні					
Ідентифікатор	Вид індикатора	Індикатор або ключові етапи імплементації	Одиниця вимірювання, у разі доцільності	Віха для 2018	Кінцева мета (2023)	Джерело даних	Пояснення релевантності індикатора, де це доречно
						(Система моніторингу)	

Додаткова якісна інформація щодо встановлення структури показників ефективності

2.А.8 Категорії оперативних заходів

Категорії оперативних заходів, що відповідають змісту пріоритетного напрямку, на основі номенклатури, прийнятої Європейською Комісією, та орієнтовного розподілу допомоги від Європейського Союзу

Таблиці 6-9: Категорії оперативних заходів

Таблиця 6: Вимір 1 Область оперативних заходів

Пріоритетний напрям	3 - Покращення інфраструктурних зв'язків та енергоефективність в Дунайському регіоні	Сума (€)
Код		
012. Інші відновлювані джерела енергії (включаючи гідроелектричну, геотермальну та енергію морських течій) та інтеграція відновлюваної енергетики (включаючи інфраструктуру зберігання, перетворення відновлюваних джерел енергії на газ, та відновлювано-водневої енергетики)		9,285,394.00
015. Інтелектуальні системи розподілу енергії на рівнях середньої та низької напруги (включаючи інтелектуальні мережі та системи ІКТ)		6,190,262.00
035. Мультимодальний транспорт (TEN-T - Транс'європейська транспортна мережа)		6,190,262.00

Пріоритетний напрям	3 - Покращення інфраструктурних зв'язків та енергоефективність в Дунайському регіоні	
036. Мультимодальний транспорт		6,190,262.00
039. Морські порти (TEN-T - Транс'європейська транспортна мережа)		1,547,566.00
040. Інші морські порти		1,547,566.00
041. Внутрішні водні шляхи та порти (TEN-T - Транс'європейська транспортна мережа)		6,190,262.00
042. Внутрішні водні шляхи та порти (регіональні та місцеві)		3,095,132.00
043. Чиста міська транспортна інфраструктура та сприяння (включаючи обладнання та рухомий склад)		3,095,132.00
044. Інтелектуальні транспортні системи (включаючи впровадження системи управління попитом, системи дорожнього мита, системи комп'ютерного моніторингу, контролю та інформаційні системи)		3,095,131.00

Таблиця 7: Вимір 2 Форма фінансування

Пріоритетний напрям	3 - Покращення інфраструктурних зв'язків та енергоефективність в Дунайському регіоні	
	Код	Сума (€)
01. Безповоротний грант		46,426,969.00

Таблиця 8: Вимір 3 Тип території

Пріоритетний напрям	3 - Покращення інфраструктурних зв'язків та енергоефективність в Дунайському регіоні	
	Код	Сума (€)
07. Не застосовується		46,426,969,00

Таблиця 9: Вимір 6 Територіальні механізми реалізації

Пріоритетний напрям	3 - Покращення інфраструктурних зв'язків та енергоефективність в Дунайському регіоні	
	Код	Сума (€)
07. Не застосовується		46,426,969,00

2.А.9 Короткий зміст планованого використання технічної допомоги, включаючи, де це необхідно, заходи щодо посилення адміністративної спроможності органів державної влади, залучених до управління та контролю програм та бенефіціарів, а також, у разі потреби, заходів щодо підвищення адміністративної спроможності відповідних партнерів для участі в імplementації програми (у разі доцільності)

Пріоритетний напрям:	3 - Покращення інфраструктурних зв'язків та енергоефективність в Дунайському регіоні
Не застосовується	

2.A.1 Пріоритетний напрям

Ідентифікатор пріоритетного напрямку	4
Назва пріоритетного напрямку	Управління в Дунайському регіоні

☐	Уся діяльність за цим пріоритетним напрямком буде реалізована виключно через фінансові інструменти
☐	Уся діяльність за цим пріоритетним напрямком буде реалізована виключно через фінансові інструменти, встановлені на рівні Європейського Союзу
☐	Уся діяльність за цим пріоритетним напрямком буде реалізована за допомогою місцевого розвитку під керівництвом громади

2.A.2 Обґрунтування для створення пріоритетного напрямку, що охоплює більше однієї тематичної мети (де це застосовно)

Не застосовується

2.A.3 Фонд та база для розрахунків допомоги Союзу

Фонд	База для розрахунків (Загальні прийнятні витрати або відповідні державні витрати)
Європейський фонд регіонального розвитку (ЄФРР)	Загальні
Інструмент передвступної допомоги (ІПД)	Загальні

2.A.4 - Пріоритет фінансування

Ідентифікатор пріоритету фінансування	11a
Назва пріоритету фінансування	Підвищення інституційної спроможності органів державної влади та зацікавлених сторін та ефективного державного управління шляхом здійснення заходів щодо зміцнення інституційного потенціалу та ефективності державних адміністрацій та громадських послуг, пов'язаних із впровадженням Європейського фонду регіонального розвитку (ЄФРР), а також підтримки заходів, які здійснюються в рамках Європейського соціального фонду (ESF) для зміцнення інституційної спроможності та ефективності державного управління

2.A.5 Конкретні цілі, що відповідають пріоритету фінансування та очікувані результати

Ідентифікатор конкретної цілі	4.1
Назва конкретної цілі	Підвищити інституційну спроможність для вирішення основних соціальних проблем (коротка назва). Зміцнення багаторівневого та транснаціонального врядування та інституційної спроможності та забезпечення життєздатних інституціональних та правових рамок для більш ефективного, більш широкого та глибокого транснаціонального співробітництва в Дунайському регіоні на територіях, які мають серйозні соціальні проблеми.
Результати, які держави-члени прагнуть досягти за допомогою підтримки Союзу	<p>Потреба була визначена шляхом аналізу необхідності розвитку спроможності органів державної влади та інших зацікавлених сторін з боку держави та громадянського суспільства, щоб вони могли більш ефективно вирішувати проблеми, що мають найвищу актуальність для регіону. Відсутність гармонізованих або скоординованих підходів до ефективного вирішення найбільш важливих проблем, що вимагають дій на транснаціональному рівні. Як видно з проведеного аналізу, в найближчі десять років найважливішими для регіону будуть проблеми що виникають у політичних сферах міграції, демографічні зміни або включення маргіналізованих прошарків населення, особливо циганських громад.</p> <p>Необхідно підтримувати проекти або ініціативи, які запускають співпрацю у нових сферах політики, наприклад, важливе значення мають ініціативи з каталітичною функцією. Установи повинні розвивати спроможність діяти в якості посередників та співрозмовників, таким чином створюючи сприятливі умови. Це викликає особливий інтерес у програмі, оскільки існують помітні відмінності в системах управління та досі існує проблема налагодження партнерських відносин у середовищі транснаціонального та багаторівневого управління.</p> <p>Інший важливий аспект полягає в підтримці співробітництва у тих сферах політики, де основні соціальні проблеми виникають у середньостроковій та довгостроковій перспективі. У сферах політики, де співпраця знаходиться на ранньому етапі, розвиток спільних перспектив, на базі аналізу даних, може розглядатися як перша віха. Більш розвинуте співробітництво переросте у розбудову спроможності, взаємне навчання та розробку стратегії в поєднанні з випробувальними пілотними акціями. Це важливі</p>

Ідентифікатор конкретної цілі	4.1
Назва конкретної цілі	Підвищити інституційну спроможність для вирішення основних соціальних проблем (коротка назва). Зміцнення багаторівневого та транснаціонального врядування та інституційної спроможності та забезпечення життєздатних інституціональних та правових рамок для більш ефективного, більш широкого та глибокого транснаціонального співробітництва в Дунайському регіоні на територіях, які мають серйозні соціальні проблеми.
	<p>елементи на шляху до сталого співробітництва та нових інституційних моделей.</p> <p>Транснаціональні дії можуть заохочувати національні, регіональні та місцеві установи та інші зацікавлені сторони співпрацювати у сферах, які значною мірою сприятимуть досягненню цілей програми. Встановлення інституційної співробітництва має сприяти вдосконаленню правових та політичних рамок, розробці стратегій та планів заходів, розвитку спільних можливостей та координації надання послуг на територіях, де наявні значні соціальні проблеми. Розбудова інституційної спроможності особливо важлива для розвитку людських ресурсів у менш розвинутих країнах.</p> <p>Відповідно, спроможні інституційні суб'єкти мають бути добре представлені в спільних заходах. Також важливо залучати найнижчий рівень державного управління (муніципалітети) та інтегрувати місцевий розвиток до транснаціональної співробітництва.</p> <p>Загалом, основними передбаченими результатами є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Підвищення спроможності державних установ та зацікавлених сторін до вирішення найважливіших суспільних проблем у таких сферах, як політика ринку праці, системи та політичні рішення в галузі освіти, демографічні зміни та проблеми міграції, включення вразливих та маргінальних груп, процеси колективного планування, а також залучення громадянського суспільства, співпраця та партнерство між міськими та сільськими районами, співробітництво в галузі безпеки, правосуддя та захисту, а також адміністративних питань. <p>Транснаціональні дії повинні призвести до створення конкретних інституційних спроможностей та вдосконалення інструментів політики для забезпечення застосування багаторівневого та транснаціонального врядування шляхом розробки, тестування,</p>

Ідентифікатор конкретної цілі	4.1
Назва конкретної цілі	Підвищити інституційну спроможність для вирішення основних соціальних проблем (коротка назва). Зміцнення багаторівневого та транснаціонального врядування та інституційної спроможності та забезпечення життєздатних інституціональних та правових рамок для більш ефективного, більш широкого та глибокого транснаціонального співробітництва в Дунайському регіоні на територіях, які мають серйозні соціальні проблеми.
	розширення, порівняння та оцінки інструментів, процесів, суб'єктів, організацій та інтерфейсів у сфері державних установ. Останнє, але не менш важливе, транснаціональні заходи повинні забезпечити висновки щодо актуальності, ефективності та сталості вищенаведених результатів шляхом здійснення моніторингу та оцінки.

Таблиця 3: : Індикатори результативності на рівні програми (за конкретними цілями)

Конкретна ціль		4.1 - Підвищити інституційну спроможність для вирішення основних соціальних проблем (коротка назва). Зміцнення багаторівневого та транснаціонального врядування та інституційної спроможності та забезпечення життєздатних інституціональних та правових рамок для більш ефективного, більш широкого та глибокого транснаціонального співробітництва в Дунайському регіоні на територіях, які мають серйозні соціальні проблеми.					
Ідентифікатор	Індикатор	Одиниця вимірювання	Базове значення	Базовий рік	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності
4.1	Інтенсивність співробітництва інституційних суб'єктів та інших зацікавлених сторін на території впровадження програми з метою вирішення основних соціальних проблем (комбінований показник на основі опитування)	Напівкількісна шкала	4.14	2014	Підвищення рівня співробітництва (якісна ціль)	Опитування серед вибраних ключових суб'єктів, пов'язаних з врядуванням	2018, 2020, 2023

2.A.6 Заходи, яким надається підтримка згідно пріоритету фінансування (за пріоритетами фінансування)

2.A.6.1 Опис типу та прикладів заходів, яким надається підтримка, та їхній очікуваний внесок у досягнення конкретних цілей, включаючи, де це необхідно, визначення основних цільових груп, конкретних цільових територій та видів бенефіціарів

Пріоритет фінансування	11a - Підвищення інституційної спроможності органів державної влади та зацікавлених сторін та ефективного державного управління шляхом здійснення заходів щодо зміцнення інституційної спроможності та ефективності державних адміністрацій та громадських послуг, пов'язаних із впровадженням Європейського фонду регіонального розвитку (ЄФРР), а також підтримки заходів, які здійснюються в рамках Європейського соціального фонду (ESF) для зміцнення інституційної спроможності та ефективності державного управління
Відповідно до моделі SFC2014 в наступній частині наведено огляд типів заходів, які планується підтримувати програмою співробітництва. Цей огляд доповнюється орієнтовними тематичними прикладами.	
В рамках пріоритету фінансування 11"а" можуть фінансуватися наступні види діяльності	
Розробка спільних орієнтирів, рамок та стратегій, розробка та практичне впровадження транснаціональних інструментів та послуг, підготовка транснаціональних інвестицій, пілотні заходи, включаючи невеликі інвестиції, розробку та практичне впровадження тренінгів та розбудову потенціалу, супровідну інформацію, заходи розповсюдження та реклами (див. Пункт 1.1.1.12).	
Наступні <u>орієнтовні</u> приклади заходів можуть розглядатися як такі, що сприяють досягненню конкретної мети № 4.1. Підвищити інституційну спроможності для вирішення основних соціальних проблем	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Підтримувати обмін та передачу ноу-хау та передового досвіду щодо політики ринку праці між установами ринку праці та організаціями соціальних партнерів у Дунайському регіоні, у тому числі, трудове право, соціальне партнерство / соціальний діалог, моделі співробітництва державних служб зайнятості та компаній, скорочення безробіття серед молоді з метою збільшення участі на ринку праці та боротьби з невідповідністю ринку праці між навичками та можливостями працевлаштування (нераціональне використання спеціалістів). Необхідно також підтримати спільні дії щодо реінтеграції незахищених груп населення на ринок праці. ➤ Підтримка інституційного потенціалу та рамкових умов для впровадження систем та політичних рішень у галузі освіти (включаючи активну політику щодо ринку праці), спрямовані на підвищення рівня освіти та кваліфікації та, таким чином, збільшення шансів знайти роботу в Дунайському регіоні. Освіта та навчання забезпечують широке поле для транснаціонального співробітництва з (потенційними) країнами-кандидатами в ЄС та Європейського Інструменту Сусідства (ЄІС). Вдосконалення знань, навичок та компетенцій усіх (включаючи молодь, низько кваліфікованих	

<p>Пріоритет фінансування</p>	<p>11a - Підвищення інституційної спроможності органів державної влади та зацікавлених сторін та ефективного державного управління шляхом здійснення заходів щодо зміцнення інституційної спроможності та ефективності державних адміністрацій та громадських послуг, пов'язаних із впровадженням Європейського фонду регіонального розвитку (ЄФРР), а також підтримки заходів, які здійснюються в рамках Європейського соціального фонду (ESF) для зміцнення інституційної спроможності та ефективності державного управління</p>
<p>дорослих тощо) шарів населення та на всіх рівнях освіти та професійної підготовки з метою підвищення рівня працевлаштування та адаптації (наприклад, розвиток інноваційних навчальних середовищ та навчальних програм, підвищення привабливості та якості професійної освіти та професійної технічної освіти (ПТО), подвійних та інших навчальних систем навчання на робочих місцях, впровадження стратегій навчання протягом усього життя, стимулювання підприємницької ініціативи, цифрових та мовних навичок, альтернативних можливостей для некваліфікованих дорослих тощо).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Підтримка спільної розробки та вдосконалення політик та інноваційних систем навчання, що стосуються демографічних змін та проблем міграції. Людський капітал потрібно посилювати через освіту, щоб компенсувати неминучий демографічний спад, прогнозований експертами. Це, безперечно, потребує транснаціонального підходу з огляду на посилення міграційних тенденцій. Потреба в гендерному підході стала очевидною через те, що розвиток людського капіталу має гендерно-специфічні елементи, а рівність між чоловіками та жінками у навчальній підготовці в Дунайському регіоні значно нижча за середнє значення в ЄС. ➤ Підтримувати обмін та передачу ноу-хау та передового досвіду щодо стратегії соціальної інтеграції, наприклад, між інститутами ринку праці та організаціями соціальних партнерів Дунайського регіону щодо включення маргіналізованих та уразливих груп, таких як громади ромів (приклад маргінальної групи). Населення рома опиняється у подібній ситуації у країнах Дунайського регіону, які мають великий потенціал щодо транснаціонального співробітництва та розробки спеціальних інструментів, методологій, політики та дій. ➤ Поліпшення спільної політики та впровадження інструментів для посилення процесу колективного планування та залучення громадянського суспільства до країн з перехідною економікою для сприяння розвитку громадянського суспільства. ➤ Посилити співпрацю між мережами міст та партнерствами між містами та селами. Підвищення якості та ефективності стратегічного планування функціональних галузей, що мають транскордонне значення (наприклад, більш вдалий склад партнерських відносин, краща мобілізація фінансових ресурсів, поліпшення участі у процесах, розробка спільних інструментів планування та баз даних, сприяння оцінці ефективності заходів). ➤ Підтримка посиленої співробітництва державної адміністрації на національному, регіональному та місцевому рівнях. ➤ Підтримка створення здорових місцевих громад на основі здорових міст та концепції здорових громад. Для розробки сучасних соціальних, медичних та освітніх послуг існуючі мережі громадянського суспільства можуть бути використані в 	

Пріоритет фінансування	11a - Підвищення інституційної спроможності органів державної влади та зацікавлених сторін та ефективного державного управління шляхом здійснення заходів щодо зміцнення інституційної спроможності та ефективності державних адміністрацій та громадських послуг, пов'язаних із впровадженням Європейського фонду регіонального розвитку (ЄФРР), а також підтримки заходів, які здійснюються в рамках Європейського соціального фонду (ESF) для зміцнення інституційної спроможності та ефективності державного управління
<p>довгострокових відносинах в Дунайському регіоні для ефективного "вкорінення" проектів у місцевому контексті.</p> <p><i>Ці орієнтовні заходи - лише приклади заходів, які можуть бути виконані в межах проектів. Очікується, що проекти будуть розроблені в повному обсязі, щоб поєднувати більше заходів, а не просто будуватися виключно на одному з них.</i></p> <p>2.4.3.3. Основні цільові групи та види бенефіціарів, яким надається підтримка в рамках пріоритету фінансування.</p> <p>Основними цільовими групами є державні та приватні суб'єкти, які отримують вигоду від транснаціональних досягнень, таких як Краще скоординовані підходи для ефективного вирішення основних соціальних проблем Дунайського регіону та більш ефективного впровадження Стратегія ЄС для Дунайського регіону (ЄСДР). Бенефіціарами, відповідно до їх юридичної форми, є місцеві, регіональні та національні структури / установи, органи державної влади, діяльність яких регламентується публічним правом, EGTC (Європейська група із територіального співробітництва), міжнародні та громадські організації.</p> <p>Бенефіціарами, відповідно до їх тематичного спрямування, є, серед інших, місцеві, регіональні та національні державні органи та організації, сформовані та керовані органами державної влади, постачальники соціальних послуг, неурядові організації, науково-дослідницькі установи, університети з науково-дослідницькими установами, вищі навчальні заклади, загальноосвітні та професійно-освітні заклади.</p> <p>2.4.3.4. Конкретні території, що є об'єктами пріоритету</p> <p>Не визначено конкретних фокусних областей. Усі території, що входять до сфери діяльності програми, мають право на пріоритет фінансування.</p>	

2.A.6.2 Керівні принципи вибору операцій

Пріоритет фінансування	11a - Підвищення інституційної спроможності органів державної влади та зацікавлених сторін та ефективного державного управління шляхом здійснення заходів щодо зміцнення інституційної спроможності та ефективності державних адміністрацій та громадських послуг, пов'язаних із впровадженням Європейського фонду регіонального розвитку (ЄФРР), а також підтримки заходів, які здійснюються в рамках Європейського соціального фонду (ESF) для зміцнення інституційної спроможності та ефективності державного управління
<p>Вибір операцій буде здійснюватися відповідно до Статті 12 Регламенту ЄТС - Європейської територіальної співробітництва (ЄС) № 1299/2013. Керівні принципи вибору проектів описані в пункті 5.3.3 програми співробітництва, і тут не повторюються.</p>	

Пріоритет фінансування	11a - Підвищення інституційної спроможності органів державної влади та зацікавлених сторін та ефективного державного управління шляхом здійснення заходів щодо зміцнення інституційної спроможності та ефективності державних адміністрацій та громадських послуг, пов'язаних із впровадженням Європейського фонду регіонального розвитку (ЄФРР), а також підтримки заходів, які здійснюються в рамках Європейського соціального фонду (ESF) для зміцнення інституційної спроможності та ефективності державного управління
Детальні критерії оцінювання будуть викладені та надані потенційним заявникам у Посібнику до Програми та пакетах для заявників, орієнтованих на запити.	

2.A.6.3 Плановане використання фінансових інструментів (у разі доцільності)

Пріоритет фінансування	11a - Підвищення інституційної спроможності органів державної влади та зацікавлених сторін та ефективного державного управління шляхом здійснення заходів щодо зміцнення інституційної спроможності та ефективності державних адміністрацій та громадських послуг, пов'язаних із впровадженням Європейського фонду регіонального розвитку (ЄФРР), а також підтримки заходів, які здійснюються в рамках Європейського соціального фонду (ESF) для зміцнення інституційної спроможності та ефективності державного управління
Не застосовується	

2.A.6.4 Плановане використання масштабних проектів (у разі доцільності)

Пріоритет фінансування	11a - Підвищення інституційної спроможності органів державної влади та зацікавлених сторін та ефективного державного управління шляхом здійснення заходів щодо зміцнення інституційної спроможності та ефективності державних адміністрацій та громадських послуг, пов'язаних із впровадженням Європейського фонду регіонального розвитку (ЄФРР), а також підтримки заходів, які здійснюються в рамках Європейського соціального фонду (ESF) для зміцнення інституційної спроможності та ефективності державного управління
Не застосовується	

2.А.6.5 – Результати впровадження проекту (за пріоритетом фінансування)

Таблиця 4: Загальні та спеціфічні результати

Пріоритет фінансування	11а - Підвищення інституційної спроможності органів державної влади та зацікавлених сторін та ефективного державного управління шляхом здійснення заходів щодо зміцнення інституційної спроможності та ефективності державних адміністрацій та громадських послуг, пов'язаних із впровадженням Європейського фонду регіонального розвитку (ЄФРР), а також підтримки заходів, які здійснюються в рамках Європейського соціального фонду (ЄСФ) для зміцнення інституційної спроможності та ефективності державного управління					
Ідентифікатор	Індикатор	Одиниця вимірювання	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності	
P07	Кількість задокументованих спільних навчальних заходів	од.	21.00	Система моніторингу	щорічно	
P26	Кількість розроблених та / чи впроваджених стратегій для посилення інституційної спроможності та транснаціонального багаторівневого врядування	од.	7.00	Система моніторингу	щорічно	
P27	Кількість розроблених та / чи впроваджених інструментів посилення інституційної спроможності та транснаціонального багаторівневого врядування	од.	14.00	Система моніторингу	щорічно	
P28	Кількість розроблених та / чи впроваджених пілотних операцій посилення інституційної спроможності та транснаціонального багаторівневого врядування	од.	4.00	Система моніторингу	щорічно	

2.A.4 – Пріоритет фінансування

Ідентифікатор пріоритету фінансування	11c
Назва пріоритету фінансування	Розробка та координація макрорегіональної стратегії та стратегії розвитку річкового басейну (ETC-TN)

2.A.5 Конкретні цілі, що відповідають пріоритету фінансування та очікуваним результатам

Ідентифікатор конкретної цілі	4.2
Назва конкретної цілі	Підтримка управління та впровадження Стратегії ЄС для Дунайського регіону (ЄСДР) (коротка назва). Поліпшення системи управління та можливостей державних установ та ключових суб'єктів, які беруть участь у розробці складних транснаціональних проектів для більш ефективного впровадження Стратегії ЄС для Дунайського регіону (ЄСДР).
Результати, яких держави-члени прагнуть досягти за допомогою підтримки Союзу	<p>Виходячи з попереднього досвіду з управління ЄСДР, була визначена потреба у підвищенні ефективності її управління.</p> <p>Потреби були також визначені у наступних галузях:</p> <p>Необхідно підтримувати амбіції стратегії щодо забезпечення підготовлених проектних пропозицій на базі стратегії для фінансуючих установ. Виявлено потребу в фінансових ресурсах, які можуть сприяти розробці ідей та проектних пропозицій, доки вони не досягнуть рівня готовності, необхідного для прийняття рішень щодо фінансування.</p> <p>До кінця 2014 р. Європарламент / Єврокомісія відіграли важливу роль у фінансуванні координаційних та управлінських ролей, що виконувались Координаторами пріоритетних напрямів (КПН) в програмі, шляхом надання їм прямого фінансування. Оскільки не передбачаються зміни ні в значенні, ані в обсязі діяльності КПН, очевидною є необхідність у наданні чіткого джерела фінансування діяльності пріоритетних галузей на період поточної програми співробітництва, для того щоб пріоритетна галузь досягла своїх цілей.</p> <p>Існує потреба у покращенні потоку інформації серед зацікавлених сторін ЄСДР, і водночас потреба в тому, щоб</p>

Ідентифікатор конкретної цілі	4.2
Назва конкретної цілі	Підтримка управління та впровадження Стратегії ЄС для Дунайського регіону (ЄСДР) (коротка назва). Поліпшення системи управління та можливостей державних установ та ключових суб'єктів , які беруть участь у розробці складних транснаціональних проектів для більш ефективного впровадження Стратегії ЄС для Дунайського регіону (ЄСДР).
	<p>надати КПН та Національним координаторам (НК) більш стратегічну позицію.</p> <p>В цілому, для вирішення цих потреб на різних рівнях основними передбаченими результатами транснаціональних заходів є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Підвищення ефективності координації та реалізації стратегії в кожному з пріоритетних напрямів ЄСДР шляхом створення системи прямої підтримки управління Стратегії ➤ Підвищення спроможності в регіонах для розробки складних стратегічних транснаціональних проектів, що сприяють Стратегії ЄС для Дунайського регіону шляхом створення фонду для стартового капіталу / фонду розробки проектів ➤ Посилення впровадження ЄСДР шляхом створення Секретаріату Дунайської Стратегії для полегшення потоку інформації між її ключовими учасниками. ➤ Посилення потенціалу КПН у впровадженні та передачі ЄСДР через Секретаріат Дунайської Стратегії . <p>Завдяки поєднанню цих заходів має бути досягнута краща загальна координація та впровадження ЄСДР.</p>

Таблиця 3: Індикатори результативності на рівні програми (за конкретними цілями)

Конкретна ціль		4.2 - Підтримка управління та впровадження Стратегії ЄС для Дунайського регіону (ЄСДР) (коротка назва). Поліпшення системи управління та можливостей державних установ та ключових суб'єктів , які беруть участь у розробці складних транснаціональних проектів для більш ефективного впровадження Стратегії ЄС для Дунайського регіону(ЄСДР).					
Ідентифікатор	Індикатор	Одиниця вимірювання	Базове значення	Базовий рік	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності
4.2	Стан управлінського потенціалу координаторів пріоритетних напрямків (КПН) для ефективного виконання цілей, завдань та ключових дій Стратегії (комплексний індикатор на основі опитування)	Напівкількісна шкала	3.59	2014	Покращення спроможності КПН (якісна ціль)	Опитування серед НК та КПН	2016, 2018, 2020, 2023

2.A.6 Заходи, яким надається підтримка згідно пріоритету фінансування (за пріоритетами фінансування)

2.A.6.1 Опис типу та приклади заходів, яким надається підтримка, та їх очікуваний внесок у досягнення конкретних цілей, включаючи, де це необхідно, визначення основних цільових груп, конкретних цільових територій та видів бенефіціарів

Пріоритет фінансування	11с - Розробка та координація макро-регіональної стратегії та стратегії розвитку річкового басейну (ETC-TN)
<p>Відповідно до моделі SFC2014 в наступній частині наведено огляд типів заходів, яким планується надавати підтримку програми співробітництва. Цей огляд доповнено орієнтовними тематичними прикладами.</p> <p>В рамках пріоритету 11 «а» та 11 «б» можуть фінансуватися наступні види діяльності</p> <p>Розробка спільних орієнтирів, рамок та стратегій, розробка та практичне впровадження транснаціональних інструментів та послуг, підготовка транснаціональних інвестицій, пілотні заходи, включаючи невеликі інвестиції, розробку та практичне впровадження тренінгів та розбудову потенціалу, супровідну інформацію, заходи розповсюдження та реклами (див. Пункт 1.1.1.12).</p> <p>Наступні приклади заходів мають отримати підтримку для досягнення конкретної мети № 4.2. Підтримка управління та впровадження ЄСДР</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Створення підрозділу прямої підтримки управління ЄСДР. Дунайська Стратегія вирішує широке коло питань; вони поділяються на чотири основоположні елементи та одинадцять пріоритетних напрямків. Кожен з одинадцяти пріоритетних напрямків Стратегії керується двома координаторами пріоритетних напрямків (КПН). КПН відповідають за виконання пріоритетних напрямків та були призначені Європейською Комісією (ЄС) у лютому 2011 року. Метою цього елемента пріоритету є забезпечення стабільного джерела фінансування для пріоритетного напрямку в довгостроковій перспективі. Програма зосереджена на забезпеченні інструментів КПН для більш ефективного виконання їх координаційної ролі. ➤ Створення установи фінансування стартового капіталу / розробки проектів (Фонд фінансування). Цей інструмент надає підтримку стратегічним проектам у тематичних сферах Стратегії. Невелика фінансова допомога доступна для концепцій проектів, пов'язаних з зі Стратегією, незалежно від того, який фінансовий інструмент буде використовуватися для розробленого проекту, будь то національний, формально європейський, транснаціональний або транскордонний або фінансування будь-яким іншим державним чи приватним інвестором (наприклад, міжнародні фінансові установи) або державно-приватним партнерством. ➤ Створити Стратегічний пункт Стратегії ЄС для Дунайського регіону. Пропонується, щоб Стратегічний пункт був незалежним від адміністрації Дунайської	

Пріоритет фінансування	11с - Розробка та координація макро-регіональної стратегії та стратегії розвитку річкового басейну (ETC-TN)
<p>транснаціональної програми, але рішення, що стосуються місця розташування, плану діяльності, заходів, фінансування та організації Стратегічного пункту, повинні прийматися усіма залученими сторонами. Основними його завданнями будуть: 1) підтримка реалізації Стратегії, включаючи підтримку системи зв'язків, організацію заходів та горизонтальну діяльність, а також створення платформи для залучення громадянського суспільства, регіонального та мультиуправлінського рівня; 2) Підтримка комунікацій, включаючи збір, розповсюдження інформації та управління засобами комунікації та публічності, а також надання підтримки КПП в їх комунікаційних заходах; 3) Підтримка моніторингу та оцінки та прийняття рішень на доказовій базі; 4) Підтримка з'єднання Стратегії з Дунайською транснаціональною програмою, включаючи підтримку обміну інформацією між Дунайською транснаціональною програмою, національними координаторами, координаторами пріоритетного напрямку, організація регулярного спілкування між Моніторинговим комітетом програми, Спільним секретаріатом та відповідними учасниками Стратегії та забезпечення координації комунікаційної діяльності між Спільним секретаріатом Програми та Стратегічним пунктом.</p> <p>2.4.4.3. Основні цільові групи та види бенефіціарів, яким надається підтримка в рамках пріоритету фінансування.</p> <p>Основними цільовими групами є державні та приватні суб'єкти, які отримують вигоду від транснаціональних досягнень, таких як краще координовані підходи до ефективного подолання головних соціальних проблем у Дунайському регіоні та краща реалізація Стратегії.</p> <p>Бенефіціарами, відповідно до їх юридичної форми, є місцеві, регіональні та національні структури / установи, органи державної влади, діяльність яких регламентується публічним правом, EGTC (Європейська група територіального співробітництва), міжнародні та громадські організації.</p> <p>Бенефіціарами, відповідно до їх тематичного спрямування, є, серед інших, місцеві, регіональні та національні державні органи та організації, сформовані та керовані органами державної влади, постачальники соціальних послуг, неурядові організації, науково-дослідницькі установи, університети з науково-дослідницькими установами, вищі навчальні заклади, загальноосвітні та професійно-освітні заклади.</p> <p>2.4.4.4. Конкретні території, що є об'єктами пріоритету фінансування</p> <p>Не визначено конкретних фокусних областей. Усі території, що входять до сфери діяльності програми, мають право на пріоритет фінансування.</p>	

2.А.6.2 Керівні принципи вибору операцій

Пріоритет фінансування	11с - Розробка та координація макрорегіональної стратегії та стратегії розвитку річкового басейну (ETC-TN)
Вибір операцій буде здійснюватися відповідно до Статті 12 Регламенту ЄТС - Європейського територіального співробітництва (ЄС) № 1299/2013. Керівні принципи вибору проектів описані в пункті 5.3.3 програми співробітництва, і тут не повторюються. Детальні критерії оцінювання будуть викладені та надані потенційним заявникам у Посібнику до Програми та пакетах для заявників, орієнтованих на запити.	

2.A.6.3 Плановане використання фінансових інструментів (у разі доцільності)

Пріоритет фінансування	11с - Розробка та координація макрорегіональної стратегії та стратегії розвитку річкового басейну (ETC-TN)
Не застосовується	

2.A.6.4 Плановане використання масштабних проектів (у разі доцільності)

Пріоритет фінансування	11с - Розробка та координація макрорегіональної стратегії та стратегії розвитку річкового басейну (ETC-TN)
Не застосовується	

2.A.6.5 Результати впровадження проекту (за пріоритетом фінансування)

Таблиця 4: Загальні та програмні результати

Пріоритет фінансування	11с - Розробка та координація макрорегіональної стратегії та стратегії розвитку річкового басейну (ЕТС-ТН)				
Ідентифікатор	Індикатор	Одиниця вимірювання	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності
P29	Кількість профінансованих пріоритетних напрямів ЄСДР	Од.	12.00	Система моніторингу	щорічно
P30	Кількість планів проектів підготовлених за кошти установ фінансування стартового капіталу (Seed Money)	Од.	50.00	Система моніторингу	щорічно
P31	Створено Стратегічний пункт ЄСДР	Од.	1.00	Система моніторингу	щорічно

2.A.7 Структура показників ефективності

Таблиця 5: Структура показників ефективності пріоритетних напрямів

Пріоритетний напрям		4 - Ефективне урядування в Дунайському регіоні						
Ідентифікатор	Вид індикатора	Індикатор або ключові етапи імплементації	Одиниця вимірювання, у разі доцільності	Віха для 2018	Кінцева мета (2023)	Джерело даних	Пояснення релевантності індикатора, де це доречно	
F14	F	Загальна дозволених затверджених ЄК для пріоритетного напрямку 4 сума витрат, для	EUR	958,253	33,812,359.00	Орган сертифікації	Фінансові індикатори, включені до структури показників ефективності, а саме "Загальна сума допустимих витрат, внесених до системи бухгалтерського обліку вповноваженої організації та затверджена організацією для відповідного пріоритетного напрямку", безпосередньо пов'язані з інформацією, включеною до розділу 3 СР (План фінансування). Значення для етапів (віх) 2018 року забезпечують можливість досягнення п + 3 цілового значення у 2018 році згідно з річними зобов'язаннями перед ЄФРР (Європейським Фондом Регіонального Розвитку) та ІПД (Інструмент передвступної допомоги), зазначеними у пункті 3.1 СР.	
KIS	I	Кількість задокументованих навчальних взаємодій у завершених операціях (у схвалених додатках)	Од.	5	21.00	Керівний орган (Система моніторингу)	Ключовий крок виконання відповідає кількості задокументованих взаємодій у схвалених додатках. Очікується, що кожен проект у пріоритеті здійснюватиме розробку та документацію принаймні трьох навчальних взаємодій. Очікується також, що у навчальній взаємодії будуть задіяні декілька партнерів проекту та, якщо це буде доречно, також зовнішні організації. Даний індикатор буде фіксувати кількість спільних документованих навчальних взаємодій, а не кількість окремих залучених партнерів.	
P07	O	Кількість задокументованих навчальних взаємодій у завершених операціях	Од.	0	21.00	Керівний орган (Система моніторингу)	З огляду на те, що через особливість цього пріоритету жоден окремих показник виконання задач не може сприяти понад 50% фінансових асигнувань у пріоритетний напрямок, цей показник був обраний як складова структури показників ефективності, що	

Пріоритетний напрям		4 - Ефективне урядування в Дунайському регіоні					
Ідентифікатор	Вид індикатора	Індикатор або ключові етапи імплементації	Одиниця вимірювання, у разі доцільності	Віха для 2018	Кінцева мета (2023)	Джерело даних	Пояснення релевантності індикатора, де це доречно
P30	0	Кількість планів проєктів підготовлених за кошти установ фінансування стартового капіталу	Од.	0	50.00	Керівний орган (Система моніторингу)	представляє одного з двох конкретних цілей що належить до пріоритетного напрямку 4. Один із головних очікуваних результатів, пов'язаних із цим показником виконання задач, - це збільшення можливостей для розробки складних стратегічних транснаціональних проєктів у Дунайському регіоні. Очікується, що це забезпечить значний поштовх до збільшення інституційного потенціалу шляхом навчальних взаємодій.

Додаткова якісна інформація щодо створення структури показників ефективності

2.A.8 Категорії оперативних заходів

Категорії оперативних заходів, що відповідають змісту пріоритетного напрямку, на основі номенклатури, прийнятої Комісією, та орієнтовного розподілу допомоги від Союзу

Таблиця 6-9: Категорії оперативних заходів

Таблиця 6: Вимір 1 Область оперативних заходів

Пріоритетний напрям		4 - Ефективне управління в Дунайському регіоні
Код		Сума (€)
119.	Інвестиції в інституційний потенціал та ефективність державних адміністрацій та державних служб на національному, регіональному та місцевому рівнях з метою проведення реформ, поліпшення регулювання та належного врядування	20,118,353.00
120.	Розбудова спроможності для всіх зацікавлених сторін, які надають послуги освіти, навчання протягом усього життя, загальноосвітнє та професійне навчання та зайнятість, а також соціальну політику, в тому числі через галузеві та територіальні пакти, задля мобілізації зусиль на здійснення реформ на національному, регіональному та місцевому рівнях	8,622,151.00

Таблиця 7: Вимір 2 Форма фінансування

Пріоритетний напрям		4 - Ефективне управління в Дунайському регіоні
Код		Сума (€)
01.	Безповоротний грант	28,740,504.00

Таблиця 8: Вимір 3 Вид території

Пріоритетний напрям	4 - Ефективне управління в Дунайському регіоні	
Код		Сума (€)
07. Не застосовується		28,740,504.00

Таблиця 9: Вимір 6 Територіальні механізми реалізації

Пріоритетний напрям	4 - Ефективне управління в Дунайському регіоні	
Код		Сума (€)
07. Не застосовується		28,740,504.00

2.A.9 Короткий зміст планованого використання технічної допомоги, включаючи, де це необхідно, заходи щодо посилення адміністративної спроможності органів державної влади, залучених до управління та контролю програм та бенефіціарів, а також, у разі потреби, заходів щодо підвищення адміністративної спроможності відповідних партнерів для участі в імplementації програми (у разі доцільності)

Пріоритетний напрям:	4 - Ефективне управління в Дунайському регіоні
Не є заявником	

2.В Опис пріоритетних напрямів для технічної допомоги

2.В.1 Пріоритетний напрям 5

Ідентифікатор	5
Назва	Технічна допомога

2.В.2 Фонд та база для розрахунків допомоги Європейського Союзу

Фонд	База для розрахунків (Загальні прийнятні витрати або допустимі державні витрати)
Європейський фонд регіонального розвитку (ERDF)	Загальна
Інструмент передвступної допомоги (IPA)	Загальна

2.В.3 Конкретні цілі та очікувані результати

Ідентифікатор	Конкретна ціль	Результати, яких держави-члени прагнуть досягти за допомогою підтримки Союзу
5.1	Забезпечення ефективної та безперешкодної реалізації Дунайської транснаціональної програми.	<p>Використання фінансових ресурсів Технічної Допомоги повинно забезпечувати функціонування органів, які діють у процесі реалізації програми, особливо на транснаціональному рівні, тобто, зокрема, Управляюча організація, Спільний секретаріат, Органи з аудиту та сертифікації та відповідна їх діяльність та, певною мірою, Національні органи влади та відповідні органи країн-учасниць та їх відповідна діяльність.</p> <p>Ключовими результатами програми є успішні проекти з помітними та стабільними результатами та виконаними задачами. Послуги, які підтримує технічна допомога, розглядаються як засіб для досягнення цього результату. Органи управління програмою повинні забезпечувати компетентні послуги заявникам та бенефіціарам на всіх етапах управління проектним циклом, тобто від</p>

Ідентифікатор	Конкретна ціль	Результати, яких держави-члени прагнуть досягти за допомогою підтримки Союзу
		<p>ініціації, відбору та підписання договорів до впровадження, просування, контролю та закриття.</p> <p>Подальшим виміром є робота з інформацією та комунікаціями.</p> <p>По-перше, ключовим моментом є забезпечення легкого доступу до інформації для всіх зацікавлених заявників та бенефіціарів. З метою надання додаткової технічної інформації для заявників та бенефіціарів, різні варіанти онлайн-послуг повинні супроводжуватися пропозиціями щодо особистих консультацій. Таким чином, слід враховувати широке коло потенційних заявників та бенефіціарів, а також їх різні вимоги до комунікацій.</p> <p>По-друге, рекламні матеріали та інформація повинні сприяти зростанню наглядності досягнень програми в регіоні програми за допомогою широкого спектру засобів, таких як поширення передового досвіду, публічні заходи для широкої аудиторії, кампанії тощо.</p> <p>Органи управління програмою забезпечать надійну звітність, яка сприятиме визнанню досягнень програми зацікавленими сторонами на території виконання програми, відповідних служб Європейської Комісії, її держав-членів та партнерів. Отже, звітність має допомогти продемонструвати додану вартість програм ЄТС (Європейського територіального співробітництва) в цілому та в різних галузях політики, в різних регіонах та для різних цільових груп зокрема.</p>

2.В.4 Індикатори результативності

Таблиця 10: Індикатори результативності на рівні програми (за конкретними цілями)

Пріоритетний напрям		5.1 - Забезпечення ефективної та безперешкодної реалізації Дунайської транснаціональної програми						
Ідентифікатор	Індикатор	Одиниця вимірювання	Базове значення	Базовий рік	Цільове значення (2023)	Джерело даних	Частота звітності	
	Не застосовується, оскільки внесок Європейського фонду регіонального розвитку (ЄФРР) у технічну допомогу не перевищує 15,000,000 євро (згідно з Виконавчим Регламентом Європейської Комісії 288/2014, Додаток II)	-						

2.В.5 Заходи, яким надається підтримка та їх очікуваний внесок у досягнення конкретних цілей (за пріоритетним напрямом)

2.В.5.1 Опис заходів, яким надається підтримка, та їх очікуваний внесок у досягнення конкретних цілей

Пріоритетний напрям	5 - Технічна допомога
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Забезпечення належного штату та функціонування Керівного органу та Спільного Секретаріату ➤ Забезпечення належних систем Контролю Першого Рівня в усіх країнах-учасницях, а також мережі контролерів ➤ Створення мережі Національних Контактних Пунктів ➤ Створення офісів та інформаційних систем ➤ Забезпечення служб та персоналу, що вимагається органами аудиту та сертифікації ➤ Забезпечення розробки та обслуговування системи моніторингу ➤ Забезпечення регулярного проведення та ефективної організації засідань Моніторингового комітету (МК), підгруп, створених МК (наприклад, Оцінювання Керуючої Групи) та технічних робочих груп (наприклад, для розробки шаблонів та керівних документів, правил допуску тощо) ➤ Пропозиція загальної інформації та порад місцевим заявникам та місцевим бенефіціарам ➤ Забезпечення проведення громадських та інформаційних заходів ➤ Налагодження послуг, пов'язаних з оцінкою, розробкою показників та програмуванням на майбутній період

2.В.5.2 Індикатори виконання задач, які, як очікується, сприятимуть досягненню результатів (за пріоритетним напрямом)

Таблиця 11: Результат виконання проекту

Пріоритетний напрям		5 - Технічна Допомога			
Ідентифікатор	Індикатор	Одиниця вимірювання	Цільове значення (2023)	Джерело даних	
P5.1	Кількість виконаних та успішно закритих проектів (P)	Одиниць	147.00	Система моніторингу	
P5.2	Кількість масштабних публічних заходів (P)	Од.	8.00	Система моніторингу	
P5.3	Кількість обов'язкових інформаційних заходів для заявників та бенефіціарів на початку проекту (P)	Од.	10.00	Система моніторингу	

2.В.6/P5 – Категорії оперативних заходів

Відповідні категорії оперативних заходів на основі номенклатури, прийнятої Європейською Комісією, та орієнтовного розподілу допомоги від Європейської

Таблиці 12-14: Категорії оперативних заходів

Таблиця 12: Вимір 1 Сфера оперативних заходів

Пріоритетний напрям	5 - Технічна допомога	Сума (€)
Код		

Пріоритетний напрям	5 - Технічна допомога	Сума (€)
Код		
122. Оцінка і дослідження		423,259.00
123. Інформація та комунікації		2,821,729.00

Таблиця 13: Вимір 2 Форма фінансування

Пріоритетний напрям	5 - Технічна допомога	Сума (€)
Код		
01. Безповоротний грант		14,108,643.00

Таблиця 14: Вимір 3 Тип території

Пріоритетний напрям	5 - Технічна допомога	Сума (€)
Код		
07. Не застосовується		14,108,643.00

3. План фінансування

2.1 Фінансові асигнування від Європейського фонду регіонального розвитку (далі - ЄФРР) (у €)

Таблиця 15

Фонд	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Загалом
ЄФРР	0.00	24,660,614.00	20,901,883.00	37,978,602.00	38,738,175.00	39,512,935.00	40,303,196.00	202,095,405.00
<i>Загал.</i>	0.00	24,660,614.00	20,901,883.00	37,978,602.00	38,738,175.00	39,512,935.00	40,303,196.00	202,095,405.00
ЄФРР								
ІПД (ІРА)	0.00	2,419,649.00	2,050,851.00	3,726,383.00	3,800,911.00	3,876,929.00	3,954,469.00	19,829,192.00
Total ІРА)	0.00	2,419,649.00	2,050,851.00	3,726,383.00	3,800,911.00	3,876,929.00	3,954,469.00	19,829,192.00
<i>Загалом</i>	0.00	27,080,263.00	22,952,734.00	41,704,985.00	42,539,086.00	43,389,864.00	44,257,665.00	221,924,597.00

3.2.А Фінансові асигнування від Європейського фонду регіонального розвитку (ERDF) та національне спів-фінансування (у €)

Таблиця 16: План фінансування

Пріоритетний напрям	Фонд	База для розрахунків підтримки Союзу (Загальна сума прийнятних витрат або відповіди публічні витрати)	Підтримка Союзу (а)	Національний партнер (b) = (c) + (d)	Орієнтовний розподіл внеску національного партнера		Загальний об'єм фінансування (e) = (a) + (b)	Частка спів-фінансування (f) = (a) / (e) (2)	Для довідки	
					Національне публічне фінансування (c)	Національне приватне фінансування (d)			Внески від третіх країн	Внески ЄІВ (Європейського інвестиційного банку)
1	ЄФРР	Загал.	56,586,713.00	9,985,891.00	8,987,302.00	998,589.00	66,572,604.00	84.9999993992%		
1	ІПД	Загал.	5,459,759.00	963,487.00	867,138.00	96,349.00	6,423,246.00	84.9999984432%		
2	ЄФРР	Загал.	64,670,530.00	11,412,447.00	10,271,202.00	1,141,245.00	76,082,977.00	84.9999994085%		
2	ІПД	Загал.	6,239,725.00	1,101,128.00	991,015.00	110,113.00	7,340,853.00	84.9999993189%		
3	ЄФРР	Загал.	42,440,035.00	7,489,418.00	6,740,476.00	748,942.00	49,929,453.00	84.9999998999%		
3	ІПД	Загал.	4,094,820.00	722,616.00	650,354.00	72,262.00	4,817,436.00	84.9999875452%		
4	ЄФРР	Загал.	26,272,403.00	4,636,307.00	4,172,677.00	463,630.00	30,908,710.00	84.9999983823%		
4	ІПД	Загал.	2,534,888.00	447,334.00	402,600.00	44,734.00	2,982,222.00	84.9999765276%		
5	ЄФРР	Загал.	12,125,724.00	4,041,908.00	4,041,908.00	0.00	16,167,632.00	75.0000000000%		
5	ІПД	Загал.	1,500,000.00	264,706.00	264,706.00	0.00	1,764,706.00	84.9999943333%		
Загалом	ЄФРР		202,095,405.00	37,565,971.00	34,213,565.00	3,352,406.00	239,661,376.00	84.3253962624%		
Загалом	ІПД		19,829,192.00	3,499,271.00	3,175,813.00	323,458.00	23,328,463.00	84.9999933558%		
Загальна сума			221,924,597.00	41,065,242.00	37,389,378.00	3,675,864.00	262,989,839.00	84.3852362676%		

(1) Заповнюється лише тоді, коли пріоритетні напрями виражаються у загальних витратах

(2) Ця ставка може бути округлена до найближчого цілого числа в таблиці. Точна ставка, що використовується для відшкодування платежів, є співвідношенням (f).

3.2.В Поділ за пріоритетними напрямками та тематичними цілями

Таблиця 17

Пріоритетний напрям	Тематична ціль	Підтримка ЄС	Національний партнер	Загальний об'єм фінансування
1	Посилення досліджень, технологічного розвитку та інновацій	56,586,713.00	9,985,891.00	66,572,604.00
1		5,315,911.00	938,102.00	6,254,013.00
2	Збереження і захист навколишнього середовища та підвищення ефективності використання ресурсів	64,670,530.00	11,412,447.00	76,082,977.00
2		6,075,327.00	1,072,117.00	7,340,853,007,147,444.00
3	Сприяння стійкому розвитку транспорту та стримуючих факторів розвитку в ключових мережевих інфраструктурах	42,440,035.00	7,489,418.00	49,929,453.00
3		3,986,934.00	703,577.00	4,690,511.00
4	Підвищення інституційної спроможності державних органів та зацікавлених сторін та ефективне державне управління	26,272,403.00	4,636,307.00	30,908,710.00
4		2,468,101.00	435,548.00	2,903,649.00
Загалом		207,815,954.00	36,673,407.00	244,489,361.00

Таблиця 18: Орієнтовна сума підтримки, виділена для цілей запобігання кліматичним змінам

Пріоритетний напрям	Орієнтовна сума підтримки, виділена для цілей запобігання кліматичним змінам (€)	Частка загальної суми асигнувань на програму (%)
1	6,190,262.00	2.79%
2	16,285,916.60	7.34%
3	27,856,181.20	12.55%
Загалом	50,332,359.80	22.68%

4. Інтегрований підхід до територіального розвитку

Опис комплексного підходу до територіального розвитку з урахуванням змісту та цілей програми співробітництва, в тому числі щодо регіонів та областей, зазначених у статті 174 (3) ДФЄС (Договору про функціонування Європейського Союзу), враховуючи Угоди про партнерство країн-учасниць, і показуючи, як це сприяє досягненню цілей Програми та очікуваних результатів

Дунайська транснаціональна програма (ДТП) не використовуватиме спеціальних інструментів інтегрованого територіального розвитку такі як Місцевий розвиток під керівництвом громад (CLLD) та Інтегровані територіальні інвестиції запропоновані Регламентами ЄС.

Проте ДТП підтримує інтегрований територіальний підхід, який в основному розуміється як комплексний та скоординований підхід до планування, управління та територіальної координації політики на визначених територіях.

ДТП визнає, що територіальний вимір та координація політики ЄС та національної секторальної політики є важливими принципами для сприяння територіальній єдності. Більшість політичних програм на кожному територіальному рівні можуть бути значно ефективнішими та можуть досягти синергії з іншими стратегіями, якщо враховуватимуть територіальний аспект та територіальний вплив.

Тому ДТП підтримує такі територіальні підходи, як:

- територіальна інтеграція в транскордонних та транснаціональних функціональних регіонах;
- покращення територіальної комунікації для окремих осіб, громад та підприємств;
- Управління екологічних, ландшафтних та культурних цінностей регіонів уздовж ключових зелених інфраструктур;
- поліпшення транснаціонального управління водними ресурсами та запобігання ризику повені в функціональних районах суб-басейну у відповідності з загальним Планом управління басейном річки Дунай.

4.1 Місцевий розвиток під керівництвом громади (у відповідних випадках)

Підхід до використання інструментів та принципів місцевого розвитку під керівництвом громади для визначення областей, де вони будуть впроваджуватися

Не застосовується

4.2 Інтегровані заходи щодо сталого розвитку міських територій (у відповідних випадках)

Принципи визначення міських територій, де мають бути впроваджені інтегровані заходи щодо сталого розвитку міст та орієнтовне надання підтримки ЄФРР для цих заходів

Не застосовується

Таблиця 19: Інтегровані заходи щодо сталого розвитку міських територій - орієнтовна сума підтримки ЄФРР

Орієнтовна сума підтримки ЄФРР (€)
0.00

4.3 Інтегровані територіальні інвестиції (ІТІ) (у відповідних випадках)

Підхід до використання інтегрованих територіальних інвестицій (ІТІ) (як визначено у статті 36 Регламенту (ЄС) № 1303/2013), крім випадків, передбачених пп 4.2, та їх орієнтовний фінансовий розподіл за кожним пріоритетним напрямом

Не застосовується

Таблиця 20: Орієнтовна сума фінансових асигнувань до ІТІ, крім зазначених у пункті 4.2 (загальна сума)

Пріоритетний напрям	Орієнтовна сума фінансових асигнувань (Підтримка Союзу) (€)
Загальна сума	0.00

4.4 Внесок запланованих проектних заходів щодо макро-регіональних стратегій та стратегій морського басейну, з урахуванням потреб в рамках Програми, визначених відповідними державами-членами і з урахуванням, у разі необхідності, стратегічно важливих проектів, визначених в цих стратегіях (у відповідних випадках)

(Де держави-члени та регіони беруть участь у макро-регіональних стратегіях та стратегіях морських басейнів)

Дунайська транснаціональна програма приділяє належну увагу ЄСДР як у процесі програмування, так і на стадії її реалізації.

4.4.1 Процес програмування

Під час процесу програмування, визначення стратегії, вибір та опис тематичних цілей та пріоритетів фінансування програми співробітництва враховують, зокрема, наступні пріоритетні напрями (та ключові заходи) Плану дій ЄСДР на 2010 рік (SEC 2010 1489)

Тематична ціль	Пріоритет фінансування	Конкретна ціль ДТП (інтегрований підхід)	Пріоритетний напрям, ЄСДР (ПН), де розглядаються конкретні аспекти
1 Дослідження та інновації	1b	1.1 Покращити інституційні та інфраструктурні базові умови та інструменти політики для досліджень та інновацій для забезпечення більш широкого доступу до знань для розвитку нових технологій та соціального виміру інновацій	ПН 07 Розвиток знань і освіта суспільства ПН 08 Підтримка конкурентноспроможності підприємств ПН 04 Відновлення та збереження якості води
1 Дослідження та інновації	1b	1.2 Заохочення інноваційних систем навчання для підвищення компетентності працівників у бізнесі, зміцнення підприємницької культури та навчання, що сприятиме кращому задоволенню соціальних потреб та надання послуг у загальних інтересах	ПН 08 Підтримка конкурентноспроможності підприємств ПН 09 Інвестиції в освіту та передпідготовку
6 Навколишнє середовище	6b	2.1 Зміцнення спільних та комплексних підходів до подальшого розвитку та впровадження Планів управління басейном річок у державах-партнерах відповідно до загального Плану управління басейном річки Дунай з метою поліпшення транснаціонального управління водними ресурсами та запобігання ризику наслідків паводків, що сприятиме сталому забезпеченню екосистемних послуг	ПН 04 Відновлення та збереження якості води ПН 05 Управління екологічними ризиками
6 Навколишнє середовище	6c	2.2 Зміцнення спільних та комплексних підходів до збереження та управління різноманіттям природної та культурної спадщини та ресурсів Дунайського регіону як	ПН03 Розвиток культури та туризму

		основи стратегій сталого розвитку та зростання	
6 Навколишнє середовище	6d	2.3 Зміцнення ефективних підходів до збереження, відтворення та управління біокоридорами та водно-болотними угіддями з транснаціональною значимістю для сприяння кращому статусу екосистем під охороною європейського значення	ПН 06 Збереження біорізноманіття, ландшафтів, якість повітря та ґрунтів
6 Навколишнє середовище	6d	2.4 Створення та розробка більш ефективної системи управління охороною навколишнього середовища, спрямованої на подолання надзвичайних ситуацій та підвищення готовності органів державної влади та громадських організацій охорони довкілля, що сприяють зменшенню ризиків та впливу на екосистемні послуги, біорізноманіття та здоров'я людей.	ПН 05 Управління екологічними ризиками
7 Транспорт	7c	3.1 Поліпшення планування, координації та практичних рішень для екологічно чистої, низьковуглецевої та безпечної транспортної мережі та послуг на території програми, що сприяє збалансованій доступності міст і сільських районів	ПН 1В Мобільність Залізничний-Автомобільний-Повітряний транспорт ПН 1А Мобільність Внутрішнє судноплавство
	7e	3.2 Сприяння енергетичній безпеці та енергоефективності регіону шляхом підтримки спільних регіональних рішень щодо зберігання та розподілу та стратегій підвищення енергоефективності та використання поновлюваних джерел енергії	ПН 02 Підтримка сталої енергетики
11 Врядування	11 a	4.1 Зміцнення багаторівневого транснаціонального управління та інституційного потенціалу, а також забезпечення життєздатних інституційних та правових рамок для ефективнішого, ширшого та глибшого транснаціонального співробітництва в Дунайському регіоні у сферах, що мають серйозні соціальні проблеми.	ПН 10 Інституційна спроможність та адміністрування ПН 09 Інвестиції в освіту та передпідготовку ПН 11 Безпеката боротьба з

			організованою злочинністю
	11 с	4.2 Поліпшення та підвищення ефективності системи та можливостей управління, а також можливостей державних установ та ключових суб'єктів, які беруть участь у розробці складного транснаціонального проекту для реалізації Стратегії	Усі пріоритетні напрями

Для сприяння належній та більш широкій координації ДТП з ЄСДР на етапі програмування було організовано три одноденні зустрічі, що визначають віхи спільної координації:

- 21 травня 2013 року, місто Любляна – Зустріч із КПН (Координаторами пріоритетних напрямів ЄСДР: КПН висловили свої сподівання та занепокоєння;
- 24 січня 2014 року, місто Будапешт – ДПК (Дунайський Програмний Комітет) – НКО (Національні Контактні Пункти вже перейменовані на Національних Координаторів) - Зустріч із КПН: Зацікавлені сторони підтримали три елементи, запропоновані Європейською Комісією, для підтримки управління та реалізації Стратегії;
- 1 вересні 2014 року, Брюссель – Зустріч між Єврокомісією - Дунайським Програмним Комітетом - ЄСДР: Учасники вказали детальну інформацію щодо Секретаріату Дунайської Стратегії, вибрали його місце розташування та приймаючу організацію

Окрім цих масштабних подій, Дунайські партнери постійно залучали, безпосередньо чи опосередковано, до підготовки програми співробітництва зацікавлених сторін з 14 країн-учасниць ЄСДР. В Червні 2014 року, в більшості країн-учасниць ДТП, відбулись **національні консультації із зацікавленими сторонами**. Кілька Національних Координаторів Стратегії (колишні Національні Контактні Пункти) були постійними членами делегацій **Національного комітету з програмування**, надаючи особисті та письмові матеріали та роздуми щодо вибору тематичних цілей та розробки логіки оперативних заходів у програмі співробітництва.

4.4.2 Реалізація програми співробітництва

У ході реалізації програма співробітництва забезпечить належну координацію з ЄСДР .

Механізми врядування для постійного взаємного обміну інформацією та координації з НК та КПН Стратегії у сферах, що становлять спільний інтерес у ході реалізації Дунайської транснаціональної програми, діють у всіх країнах, що беруть участь у програмі співробітництва, наприклад, Національні комітети.

На початковому етапі програми співробітництва буде запропоновано налагодити більш тісні робочі відносини між партнерами програми та зацікавленими сторонами ЄСДР, щоб

визначити питання та заходи, що становлять спільний інтерес на етапі реалізації; Це має сприяти обізнаності серед партнерів програми, які беруть участь у створенні проекту, а також підготувати майданчик для дій щодо капіталізації на більш пізньому етапі (тобто, коли програма співробітництва зможе показати відповідні результати).

Програма співробітництва також сприятиме врядуванню та впровадженню ЄСДР шляхом створення об'єкта прямої підтримки управління ЄСДР, фонду стартового капіталу/ розробки проектів та Секретаріату Дунайської Стратегії.

Спеціальна категорія ЄСДР буде створена в системі моніторингу. Отже, фінансування та/ або проекти, що сприяють реалізації ЄСДР, будуть визначені відповідним чином. Цей підхід включає в себе розгляд аспектів ЄСДР у оцінках та звітах програми, в яких визначається, яким чином програма співробітництва сприяє вирішенню проблем та виконанню пріоритетних дій, визначених ЄСДР.

Програма сприяє досягненню цілей Конвенції про захист річки Дунай шляхом орієнтовних заходів, передбачених конкретними цілями 2.1 та 2.4.

Крім того, Карпатська конвенція та пов'язані з нею протоколи відображені у програмі через орієнтовні заходи, передбачені конкретними цілями 2.2, 2.3 та 3.1.

5. Впровадження положень щодо програми співробітництва

5.1 Відповідні установи та органи

Таблиця 21: Органи Програми

Установа/орган	Назва установи/органу та департаменту чи відділу	Керівник установи/ органу (посада чи пост)
Керівний орган (КО)	Міністерство національної економіки Угорщини, Орган управління Транснаціональної програми Дунаю та Спільний секретаріат	Голова Керівного органу (Голова департаменту)
Орган сертифікації (ОС)	Угорське державне казначейство	Президент
Орган аудиту (ОА)	Генеральний директорат з питань аудиту використання європейських фінансових фондів	Генеральний директор

Орган, якому здійснюватися виплати Європейською Комісією:

Керівний орган

Орган сертифікації

Таблиця 22: Орган чи органи, що здійснюють контроль та аудит

Установа/орган	Назва установи/органу та департаменту чи відділу	Керівник установи/ органу (посада чи звання)
Орган чи органи, що здійснюють контроль	Агентство регіонального розвитку Республіки Хорватія (АРР)	Стелла Арнері, виконавчий директор
Орган чи органи, що здійснюють контроль	Центральний підрозділ фінансування та укладання контрактів (ЦПФУК) Міністерства фінансів та казначейства Боснії та Герцеговини (МФК БГ)	Заступник міністра
Орган чи органи, що здійснюють контроль	Центр регіонального розвитку Чеської Республіки	Жденек Вашак, голова ЦРР
Орган чи органи, що здійснюють контроль	Центральний відділ контролю департаменту управління європейськими програмами територіального співробітництва в межах консалтингового офісу програми Жечени та Некомерційного товариства з обмеженою відповідальністю (Széchenyi Programiroda Non-profit Ltd.), Угорщина	Марта Гордос., голова департаменту
Орган чи органи, що здійснюють контроль	Департамент Федеральної канцелярії IV / 4 Просторове планування та регіональна політика, Австрія	Голова департаменту, Георг Шадт
Орган чи органи, що здійснюють контроль	Урядовий офіс з питань політики розвитку та європейського згуртування, Відділ контролю - Програми Європейського територіального співробітництва (ЕТС), Інструменту передвступної допомоги (ІПД) та Міжнародного валютного фонду (МВФ), Словенія	Шпела Драгар, голова відділу контролю програм ЕТС, ІПД, МВФ
Орган чи органи, що здійснюють контроль	Урядовий офіс Словачької Республіки, Підрозділ діючих програм	Петер Костольни, генеральний директор підрозділу діючих програм

Установа/орган	Назва установи/органу та департаменту чи відділу	Керівник установи/ органу (посада чи звання)
Орган чи органи, що здійснюють контроль	Міністерство фінансів (Управління фінансування та укладання договорів з фондами допомоги ЄС - УФУД), Чорногорія	Марія Раденович, генеральний директор
Орган чи органи, що здійснюють контроль	Міністерство фінансів Баден-Вюртемберг - Відділ фінансового контролю ЄС (ФКЄС), Орган аудиту / Відділ незалежного аудиту структурних фондів	Сибіль Вайсенбергер заступник голови Відділу фінансового контролю ЄС (ФКЄС)
Орган чи органи, що здійснюють контроль	Міністерство фінансів Республіки Молдова	Октавіан Армасу, Міністр (Євген Козмуліці, голова відділу міжнародного співробітництва)
Орган чи органи, що здійснюють контроль	Міністерство фінансів України	Марченко С.М.
Орган чи органи, що здійснюють контроль	Міністерство фінансів - Республіка Сербія, Відділ укладання договорів та фінансування програм, що фінансуються з боку ЄС (УДФП)	Дусан Чакрич, виконуючий обов'язки заступника міністра
Орган чи органи, що здійснюють контроль	Міністерство регіонального розвитку та державного управління, Директорат з питань контролю першого рівня, Румунія	Директор
Орган чи органи, що здійснюють контроль	"Генеральний директорат "Управління територіальним співробітництвом" при Міністерстві регіонального розвитку та громадських робіт, Болгарія	Марія Дузова, генеральний директор
Орган чи органи, що відповідальні за здійснення аудиту	Рахункова палата України	Василь Невідомий, Юлія Мироненко, Яворська Людмила Василівна, Гелевей Надія Олегівна
Орган чи органи, що відповідальні за здійснення аудиту	Агентство з аудиту системи впровадження програм Європейського Союзу (ARPA), Хорватія	Невен Шпрлье, директор
Орган чи органи, що відповідальні за здійснення аудиту	Орган аудиту фондів ЄС, Республіка Сербія	Мілош Тодорович, директор

Установа/орган	Назва установи/органу та департаменту чи відділу	Керівник установи/ органу (посада чи звання)
Орган чи органи, що відповідальні за здійснення аудиту	Орган аудиту, Чорногорія	Міла Бар'яктаровіч, голова органу аудиту
Орган чи органи, що відповідальні за здійснення аудиту	Баварське державне міністерство фінансів, регіонального розвитку та регіональної ідентичності	Стефан Альберт, радник
Орган чи органи, що відповідальні за здійснення аудиту	Управління бюджетного нагляду Республіки Словенія	Наташа Праг, директор
Орган чи органи, що відповідальні за здійснення аудиту	Рахункова палата Республіки Молдова	Вечеслав Унтіла, президент (Ніна Онофрей, голова генерального управління з питань методології, планування та аналізу)
Орган чи органи, що відповідальні за здійснення аудиту	Департамент Федеральної канцелярії IV / 3, ЄФРР Контроль, Австрія	Сусанна Рафальзик, голова департаменту
Орган чи органи, що відповідальні за здійснення аудиту	Міністерство фінансів Словацької Республіки, відділ аудиту та контролю	Владімір Урманич, генеральний директор відділу аудиту та контролю
Орган чи органи, що відповідальні за здійснення аудиту	Міністерство фінансів, орган аудиту, Республіка Чехія	Станіслав Буреш, Директор департаменту з аудиту
Орган чи органи, що відповідальні за здійснення аудиту	Національний фонд (НФ) при Міністерстві фінансів та казначейства Боснії та Герцеговини (МФК БГ)	Заступник міністра
Орган чи органи, що відповідальні за здійснення аудиту	Румунська рахункова палата - Орган аудиту	Президент
Орган чи органи, що відповідальні за здійснення аудиту	Виконавче агентство "Аудит фондів ЄС", Болгарія	Людмила Рангелова, виконавчий директор

5.2 Порядок створення спільного секретаріату

Відповідно до пункту 2 статті 23 Регламенту ЄТС, країни-учасниці погодилися мати інтегровану структуру управління, яка поєднуватиме в собі Керівний орган та функції

спільного секретаріату, які будуть створені у приміщенні Міністерства національної економіки Угорщини в Будапешті. Будучи інтегрованим в єдиний відділ Міністерства, Керівний орган та спільний секретаріат є функціонально незалежним органом (що гарантує неупередженість процесу застосування проекту та процесу оцінки, а також впровадження транснаціональної програми). Заробітна плата та загальні умови працевлаштування співробітників Керівного органу та спільного секретаріату будуть визначатися країнами-учасницями відповідно до бюджету Технічної Допомоги (ТД) Програми. Будь-які зміни в структурі та штаті Керівного органу та спільного секретаріату повинні узгоджуватися Моніторинговим комітетом (МК) Дунайської транснаціональної програми (ДТП).

Персонал спільного секретаріату буде працевлаштований відповідно до чинного законодавства Угорщини; однак, **основні рішення стосовно персоналу Керівного органу та спільного секретаріату повинні узгоджуватися країнами-учасницями.** Кожна позиція повинна бути заповнена через тендерну процедуру, яка, залежно від посади, може бути **відкритою або обмеженою** та базується на технічних посадових інструкціях, узгоджених з моніторинговою комісією. **Комітет з набору персоналу** повинен бути призначений Моніторинговим комітетом для того, щоб керувати процесом найму персоналу спільного секретаріату.

5.3 Короткий опис механізмів управління та контролю

У наступних розділах описуються структури впровадження та механізми роботи ДТП. Більш детальні положення будуть включені в опис системи управління та контролю, в Керівництві по програмі (включаючи Посібник заявників та Керівництво з реалізації), Щорічні плани управління (включаючи щорічні комунікаційні плани), План оцінки та інші програмні документи, які будуть прийняті Моніторинговим комітетом. Країни-партнери, що входять до складу держав-членів ЄС, а саме: Австрія, Болгарія, Хорватія, Чеська Республіка, Німеччина (Баден-Вюртемберг та Баварія), Угорщина, Румунія, Словаччина, Словенія, а також бенефіціари ІПДІ, перелічені в Додатку I Регламенту (ЄС) № 231 / 2014 р., в рамках якого визначено Інструмент надання допомоги в період, що передує вступу в ЄС (далі - країни-бенефіціари ІПД), а саме Боснія і Герцеговина, Чорногорія та Сербія встановили спільну систему управління для того, щоб здійснювати керування, координацію та нагляд за впровадженням ДТП. У ДТП також беруть участь країни-партнери Європейського інструменту сусідства (ЄІС), а саме Республіка Молдова та території України (Чернівецька область, Івано-Франківська область, Закарпатська область, Одеська область).

Відповідно до принципів спільного управління, згаданих у статті 73 РЗП, **держави-члени та Європейська Комісія** повинні відповідати за управління та контроль ДТП. Без упередження до положень відповідної Угоди про фінансування, укладеної між Європейською Комісією та урядом Боснії та Герцеговини, Чорногорії, Республіки Сербії, Республіки Молдова та України, а також підписані Керівним органом (від імені Угорщини), застосовуються положення Регламенту (ЄС) № 1303/2013 Регламенту (ЄС) № 1299/2013, а також актів, що базуються на цих двох Положеннях.

Усі держави-партнери повинні забезпечити належне вжиття заходів для перевірки щодо всіх бенефіціарів на їх території, для розгляду скарг та проведення перевірок. Крім того, всі держави-партнери нести будуть повну відповідальність за відшкодування невиправданих сум, виплачених бенефіціарам та спільну відповідальність за порушення, що впливають з їх спільних рішень, прийнятих в Моніторинговому комітеті.

Мова програми – **англійська**.

5.3.1 Установи

Моніторинговий комітет (МК) – у складі представників кожної країни-учасниці - здійснює нагляд за впровадженням ДТП та обирає проекти, що підлягають фінансуванню. Його загальне завдання - забезпечити якість та ефективність виконання Програми за допомоги Спільного секретаріату.

Керівний орган (КО) за допомоги Спільного секретаріату (СС), що розміщується у Міністерстві національної економіки Угорщини, відповідає за загальну реалізацію Програми; виконуючи функції, передбачені статтею 125 Спільного регламенту, а також статтею 23 Регламенту Європейського територіального співробітництва. Спільний секретаріат стане центральним контактним пунктом для потенційних заявників проекту та Провідних бенефіціарів вибраних/здійснюваних операцій.

Партнери КО з координаційною роллю на території країн-учасниць будуть в першу чергу членами МК, які представлятимуть національні органи, відповідальні за ДТП. Тому ці члени МК та їхні заступники, відповідно, будуть центральними контактними особами, до яких КО буде звертатися щодо усіх запитів, пов'язаних з реалізацією ДТП у країнах-учасницях.

Орган сертифікації (ОС) виконуватиме функції, передбачені статтею 24 Регламенту ЄТС; зокрема, ОС відповідає за складання та подання завірених звітів про витрати та заявки на оплату Комісії та отримання платежів від Комісії. ОС використовує платежі, отримані від Комісії, для відшкодування основним бенефіціарам відповідно до статті 132 Спільного регламенту.

Орган аудиту (ОА) виконуватиме функції, передбачені статтею 127 Спільного регламенту та частиною 1 статті 25 Регламенту ЄТС; зокрема, ОА забезпечить проведення перевірок на системах управління та контролю за відповідною вибіркою операцій та на річних рахунках. ОА буде допомагати Група аудиторів (ГА), до складу якої входять представники від відповідальних органів кожної з держав-партнерів.

Кожна країна-учасниця створить **Національні Контактні Пункти (НКП)** для доповнення транснаціональної діяльності КО та СС шляхом залучення зацікавлених сторін національного рівня, а також для сприяння управління національними та транснаціональними програмами.

Головний бенефіціар (ГБ), який знаходиться в одній з держав-членів Дунайської програми співробітництва, буде призначений усіма бенефіціарами, які беруть участь у

проекті для виконання завдань, викладених у статті 13 Регламенту ЄТС. Зокрема, ГБ бере на себе відповідальність за забезпечення виконання всієї операції (включаючи заходи щодо відшкодування невинуватених сум); крім того, за забезпечення того, щоб витрати, заявлені іншими бенефіціарами, відповідали заходам, узгодженим між усіма бенефіціарами, щоб вони були перевірені контролером, а інші бенефіціари отримали загальну суму внесків з фондів.

Контролери призначаються кожною країною-партнером для забезпечення відповідності видатків, понесених національними партнерами проекту за національними правилами та правилами Співтовариства, шляхом проведення перевірок, як визначено статтею 23 (4) Регламенту ЄТС, а також статтею 125 (5) Регламенту про загальні положення, що охоплюють адміністративні, фінансові, технічні та фізичні аспекти операцій. Контролери призначаються відповідно до національних положень кожної держави-партнера. Кожна країна, що бере участь у ДТП, несе відповідальність за перевірки, проведені на її території.

Відповідно до Статті 123 (9) Регламенту про загальні положення, держави-партнери письмово встановлюють правила, що регулюють їхні відносини з КО, ОС та ОА, відносини між такими органами та відносини таких органів з Комісією. Зазначені правила містяться в Спільних положеннях та доповненні до СП, а також програмних документах (всі документи, затверджені МК та відповідають сфері виконання ДТП, включаючи Посібник з реалізації Програми, Посібник з оцінки, Керівні настанови з контролю, Керівництво з технічної допомоги та інші відповідні документи).

5.3.2 Подання заявки

Загальна мета ДТП полягає у впровадженні високоякісних, орієнтованих на результати транснаціональних проектів стратегічного характеру, актуальних для території реалізації програми.

Види конкурсів проектів:

- **Відкритий конкурс** проектів (орієнтований на всіх потенційних заявників та включає всі пріоритети програми)
- **Цільові конкурси** на проектні пропозиції:
  - Зосередження уваги на конкретних програмних пріоритетах;
  - Для розробки конкретних тематичних проектів (на основі детальних описів проектів);
  - З метою зменшення кількості потенційних бенефіціарів;
  - Встановлення конкретних критеріїв прийнятності щодо кількості та типу партнерів (або країн), діяльності тощо.
- **Обмежений конкурс** проектів для конкретних бенефіціарів, призначених МК (наприклад, щодо підтримки ЄСДР).

Підготовка цільових конкурсів може супроводжуватися тематичними семінарами на рівні зацікавлених сторін програми (цільових груп, експертів, органів управління програмою

тощо) для визначення потенційних сфер стратегічного співробітництва, які можуть слугувати основою для цільових конкурсів проектів.

Що стосується типів процедур подання заявки, то розглядатиметься одно- або двоетапний підхід залежно від особливостей конкурсів проектів.

Види процедур подання заявки на проекти будуть описані в Посібнику до реалізації Програми.

Порядок подання заявки та шаблони будуть розроблені для кожного конкурсу проектів і будуть включені до **специфічних Пакетів заявок**, які будуть широко поширюватися та які будуть розміщені на веб-сайті ДТП, а також на інших веб-сайтах, щоб забезпечити необхідні вказівки для підготовки заявки на реалізацію проекту.

5.3.3 Розробка та відбір проектів

Розробка проекту

Потенційним заявникам буде надаватися наступна допомога та підтримка у розробці їх проектів:

- КО та СС, а також всі країни-учасниці (за підтримки НКП) повинні забезпечувати поширення інформації щодо ДТП, включаючи можливості фінансування потенційних заявників. Такі заходи будуть інтегровані в Стратегію комунікацій щодо ДТП.
- СС (за підтримки мережі НКП) надаватиме інформацію потенційним заявникам щодо конкретних конкурсів проектів.

Під час розробки проектів необхідно забезпечити наступне:

- Усі потенційні заявники (визначені відповідно кожним конкурсом) повинні мати доступ до тієї самої інформації, незалежно від їх місцезнаходження.
- Створення партнерських відносин може бути підтримане органами Програми (СС та НКП), шляхом надання допомоги потенційним заявникам знайти зацікавлених дійових осіб (наприклад, за допомогою публічних заходів з пошуку партнерів тощо)

Відбір проекту

СС (з допомогою НКП / держав-партнерів у прийнятних питаннях та зовнішніх експертів, що спеціалізуються на тематичних аспектах) організовує та гарантує неупереджене оцінювання всіх заяв на основі критеріїв відповідності (опису мінімальних вимог) та критеріїв якості (стратегічних та операційних), затверджених МК. Члени МК отримують доступ до поданих заявок, а також результатів оцінки разом із пропозиціями щодо прийняття рішень.

Вибір проектів буде загальною відповідальністю МК відповідно до статті 12 Регламенту ЄТС. Для досягнення цілей програми, МК буде підтримувати проекти, що мають реальний транснаціональний характер та сильний, орієнтований на результат підхід, відображений у:

- Транснаціональна актуальність теми
- Забезпечення конкретних і вимірюваних результатів та виконаних задач у відповідь на чітко визначені транснаціональні проблеми, що впливають на територію виконання програми
- Забезпечення довгострокових результатів, таких як реалізація / активізація інвестицій, підготовлених у транснаціональному контексті
- Якість партнерства проекту
- Ефективність з точки зору мобілізованих ресурсів
- Внесок у стійкий розвиток
- Комплексний територіальний підхід

ДТП не підтримуватиме проекти, спрямовані на суто наукове співробітництво чи базові дослідження, або спрямовані на просте створення мереж та обмін досвідом та/ або такі, що не демонструють трансформації результатів, що виникають внаслідок "м'яких" дій (опитування, дослідження, мережі тощо), на конкретні та стабільні результати.

Будь-яка підтримка, надана ДТП, яка підпадає під категорію державної допомоги (включаючи мінімальну допомогу), повинна відповідати правовим рамкам Європейського Союзу. Конкретні правила щодо державної допомоги, які будуть застосовуватись, будуть описані в Керівництві із подання заявок.

5.3.4 Укладання договорів

Шаблон договору субсидування буде розроблений Керівним органом та затверджений Моніторинговим комітетом.

Претенденти на посаду керівників проекту будуть письмово повідомлені СС про рішення МК щодо схвалення чи відхилення їх заявки, включаючи умови / рекомендації щодо затвердження або причини відхилення. Після прийняття офіційного рішення МК (і можливого періоду в'яснення обставин), КО укладе договір субсидування з головним бенефіціаром кожного обраного проекту.

5.3.5 Правочинність бенефіціарів та партнерів проекту

Відповідно до статті 2 (10) Регламенту про загальні положення, бенефіціари несуть відповідальність за ініціювання та/або виконання проектів. Вони можуть бути державними чи приватними юридичними особами або міжнародними організаціями, які діють відповідно до національного законодавства будь-якої держави-партнера Дунайського регіону (або відповідно до міжнародного права за умови, що міжнародна організація виконує цю програму та національні вимоги щодо контролю та перевірки витрат); та буде співпрацювати відповідно до статті 12 (4) Регламенту ЄТС. Правочинність претендентів буде вказана в пакеті для заявників кожного конкурсу проектів. МК може обмежити обсяг правочинних заявників для окремого конкурсу, беручи до уваги конкретні механізми проектів цього конкурсу.

Треті сторони також можуть бути залучені головним бенефіціаром або партнерами проекту в якості субпідрядників для виконання частини своєї діяльності в рамках проекту.

В цьому випадку необхідно дотримуватися відповідних правил державних закупівель. У разі укладення договору субпідряду відповідальність за реалізацію відповідного проекту залишатиметься за замовником, тобто головним бенефіціаром або партнером проекту. Для контрактів на надання послуг, поставок та трудових договорів, що укладаються партнерами проекту ІПД або ЄТС, процедура закупівель повинна відповідати положенням відповідного Договору фінансування.

Як загальний принцип, правочинні заявники ДТП повинні бути розташовані (zareєстровані) на території програми (тобто всій території ДТП).

Центральні бюджетні організації / національні державні органи, розташовані поза межами території програми, в тих країнах, які не беруть участі у Дунайській транснаціональній програмі (ДТП) усією своєю територією (Німеччина та Україна) також мають право на участь, за умови що вони є компетентними в межах своїх повноважень для певних частин території Програми. Ці організації матимуть ті ж права та обов'язки, як і будь-які інші партнери проекту, розташовані в зоні ДТП.

У виняткових випадках, якщо МК прийме відповідне рішення, заявники / бенефіціари проекту, які знаходяться поза межами території програми (в межах ЄС або у третіх країнах), можуть також мати право на отримання максимум 20% від підтримки ЄФРР на рівні програми відповідно до статті 20 (2) Регламенту ЄТС. Однак, користь, додана до програми ззовні шляхом витрачання ресурсів ЄФРР, повинна контролюватися під час вибору проектів та під час перевірки витрат на проект. МК має право ввести територіальні обмеження у використанні вищевикладеного відступу щодо відповідності операцій залежно від місця розташування для різних конкурсів проектів.

5.3.6 Інформація та комунікації

Загальна комунікаційна стратегія буде розроблятися протягом усього періоду програмування відповідно до статті 116 РЗП (Регламенту про загальні положення) та передаватися на затвердження МК протягом шести місяців після прийняття Дунайської транснаціональної програми Європейською комісією. Вона буде враховувати детальні правила щодо інформаційних та комунікаційних заходів, як це передбачено статтею 115 та додатком XII СР. Детальні щорічні плани поширення інформації та публікацій будуть розроблені СС (з залученням НКП) і будуть підлягати затвердженню МК.

СС та мережа НКП є ключовими учасниками впровадження щорічних планів інформування та рекламних планів. Незважаючи на те, що загальна відповідальність за комунікації лежить на КО, країни-учасниці повинні доповнювати транснаціональні заходи на національному та регіональному рівнях шляхом створення та забезпечення належного функціонування мережі НКП. Проекти, підтримані ДПТ, також повинні відігравати важливу роль у передачі досягнень проекту на всіх рівнях.

5.3.7 Звітність

Для надання інформації про хід виконання проекту, як зазначено у робочому плані проекту, відповідно до положень та термінів, зазначених у договорі субсидування,

головним бенефіціаром регулярно подається Звіт про хід виконання проекту (далі -Звіт) та Заява на відшкодування коштів (Далі - Заява) до Спільного секретаріату (як правило кожні 6 місяців). Остаточний звіт про виконання проекту повинен бути представлений разом з останньою Заявою протягом трьох місяців після завершення проекту.

СС звірить відповідність наданих Звітів затвердженим заявкам та перевірить наявність зазначених у звіті видів діяльності та досягнутого прогресу, аналізуючи отримані результати.

СС може вимагати додаткової інформації та надання роз'яснення від ГБ. СС також здійснюватиме моніторингові візити для зустрічей із партнерами проекту та з метою підвищення ефективності проектів.

5.3.8 Система контролю

Процес перевірки у значенні статті 23 (4) Регламенту ЄТС, а також пункту 4 (а) (b) статті 125 та пункту 5 статті 125 РЗП, що проводиться на національному рівні, включає в себе адміністративну перевірку стосовно кожної заявки бенефіціара на компенсацію та належні перевірки на місці. Кожна країна-учасниця призначає контролера (-ів), відповідального за проведення перевірок щодо всіх бенефіціарів на своїй території.

КО повинен переконатися, що витрати кожного з партнерів проекту, які беруть участь в його виконанні, були перевірені призначеним контролером. У принципі, кожна держава-партнер повинна забезпечити, можливість перевірки витрат протягом двох місяців з моменту подання документів партнерами проекту. Це дозволить Головному бенефіціару своєчасно подавати Звіти протягом трьох місяців з кінця кожного звітного періоду.

Для забезпечення безперешкодного функціонування системи контролю в державах-партнерах представники контролерів кожної держави-партнера будуть організовані в мережі контролерів, які будуть координуватися та підтримуватися КО. У період реалізації програми організовуються регулярні консультації та тренінги для мережі контролерів.

З метою забезпечення спільного розуміння правил, що застосовуються для контролю на національному рівні, Керівним органом на рівні Програми будуть розроблені "**Керівні настанови з контролю**", що слугуватимуть методологічною вказівкою, включаючи стандартні шаблони.

Кожна країна-учасниця, окрім призначення контролерів, також несе відповідальність за їх підготовку щодо вимог ЄС та національних вимог, а також для перевірки якості роботи з контролю.

КО та Орган сертифікації (ОС) **повинні бути регулярно інформовані щодо функціонування системи контролю**, створеної кожною державою-партнером. Крім того, для забезпечення узгодженості між системами контролю всіх держав-партнерів КО збиратиме інформацію від усіх держав-партнерів щодо створення та функціонування відповідних систем контролю **відповідно до статей 72 та 74** Регламенту про загальні положення. Держави-партнери повинні надати опис, скориставшись шаблоном, наданим

КО. Зміни у відповідній системі повинні бути відображені в оновленому описі, який необхідно негайно передати КО.

Відповідно до пункту 4 (е) статті 125 РЗП **КО повинна скласти декларацію керівництва** щодо забезпечення функціонування системи управління та контролю, законності та регулярності операцій, що лежать в її основі, та дотримання принципу надійного фінансового менеджменту, а також звіт, в якому містяться результати здійснення контролю, будь-які недоліки, виявлені в системі управління та контролю, та будь-які вжиті дії з їх усунення.

Витрати на контрольні заходи на національному рівні можуть фінансуватися за рахунок національних джерел держав-партнерів або (у випадку децентралізованих систем) з бюджету проектів.

5.3.9 Фінансові процедури

Опис фінансових процедур від рівня проекту до рівня програми (ЄФРР, ІПД та ЄІС):

Процедури фінансового управління для ДТП будуть однаковими для відшкодування внесків ЄФРР, ІПД та ЄІС. Процес здійснення платежів головному бенефіціару буде докладно описаний в Посібнику до програми.

Фінансові процедури, включаючи компенсацію затверджених витрат технічної допомоги бенефіціарам ТД, також будуть описані в Посібнику до програми, який буде затверджений МК.

Фінансові процедури на рівні програми та процес перевірки:

Орган сертифікації відкриває єдиний обліковий запис для управління фінансуванням ЄФРР, ІПД та ЄІС, національних внесків спів-фінансування та грошових переказів головному бенефіціару та бенефіціарам технічної допомоги.

В допомогу органу сертифікації в його діяльності Керівний орган здійснює **систему звітування про перевірку**. Перш ніж скласти звіт про витрати до Європейської Комісії, КО подає звіт про верифікацію на рівні програми щодо процедур та перевірок, проведених у зв'язку з витратами, включеними у виписку про витрати.

Для отримання адекватної інформації про валідність та перевірку витрат КО здійснює запит інформації у формі звіту держави-партнера від кожної з держав-партнерів.

5.3.10 Вирішення спорів

Процедури, встановлені для вирішення скарг, диференціюються відповідно до об'єкта скарги та формально регулюються в Посібнику до програми.

Скарги, пов'язані з оцінкою та відбором:

Претенденти на посаду керівників проекту будуть письмово повідомлені СС про рішення МК щодо схвалення або відхилення їхніх заяв, включаючи причини відхилення. Будь-яка

скарга, пов'язана з оцінкою, повинна бути подана Головним заявником до КО, який, у співробітництві з МК, розгляне та подасть свою позицію щодо обґрунтованості скарги. У разі подання оскарження буде створена "ревізійна група", що складається з членів СС, які безпосередньо не беруть участі в оцінці, а також МО, щоб визначити, чи було оскарження виправданим чи ні. МК також може брати участь, якщо це вважається необхідним. У разі подання оскарження до системи судоустрою проти рішення органів управління програмою під час процесу оцінки та відбору проекту, ця справа належатиме до юрисдикції суду Угорщини.

Скарги, пов'язані з рішеннями, прийнятими ОМ чи СС під час впровадження проекту:

Будь-які скарги стосовно рішень КО або СС під час впровадження проекту на підставі договору субсидювання подаються ГБ проекту до КО, який розгляне та надасть відповідь (у співробітництві з МК, якщо це необхідно).

Скарги, пов'язані з національною системою контролю:

Головні бенефіціари проекту або партнери проекту, які мають скарги, пов'язані з національною системою контролю, створеною відповідно до статті 23 (4) Регламенту ЄТС, мають змогу подати скаргу відповідальному національному інституту відповідної держави-партнера відповідно до національних процедур, що застосовуються відповідно до статті 74 (3) РЗП. Відповідна держава-партнер розглядає такі скарги та інформує КО про результати.

5.3.11 Моніторинг та інформаційна система

Відповідно до пункту 2 статті 125 РЗП, КО відповідає за створення електронної системи обміну даними для запису та зберігання в комп'ютеризованому вигляді даних про кожну операцію, необхідну для моніторингу, оцінки, фінансового управління, перевірки та аудиту, включаючи дані щодо окремих учасників операцій.

Використовувана комп'ютерна система буде підтримувати як проектний цикл, так і реалізацію програми та задовольняти прийняті стандарти безпеки, щоб забезпечити відповідність поданих документів національним законодавчим вимогам і може бути використана для цілей аудиту.

Розробка, впровадження, підтримка та обслуговування системи моніторингу та інформаційної системи програми фінансуються з бюджету технічної допомоги.

5.3.12 Система обміну електронними даними

Як передбачено статтями 74 і 112 Регламенту про загальні положення, обмін даними з Європейською Комісією здійснюватиметься електронним способом.

5.3.13 Річні та остаточні звіти про хід виконання

Згідно зі статтею 14 Регламенту ЄТС та статті 50 РЗП КО подає щорічні звіти про хід виконання проекту до Європейської комісії до 31 травня 2016 року та до тієї ж дати

кожного наступного року, до 2023 року включно (крім 2017 року і 2019 р., для яких встановлений граничний термін - 30 червня). Усі звіти повинні бути затверджені МК перед поданням. Щорічні звіти про хід виконання будуть складені СС насамперед на основі відповідних даних, наданих проектами у звітах про виконання проекту та остаточних звітах, а також іншими органами управління програмою. Остаточний звіт про виконання буде представлений Комісії вчасно, з виконанням тих самих процедур, що й річні звіти.

5.3.14 Оцінка програми

Оцінка буде здійснюватися для покращення якості розробки та реалізації програм, а також для оцінки їх ефективності та впливу. Оцінка буде проводитись внутрішніми чи зовнішніми експертами, які є функціонально незалежними від органів, відповідальних за реалізацію програми; і фінансуватися з бюджету технічної допомоги ДТП.

Попередня оцінка ДТП, яка включає вимоги до стратегічної екологічної оцінки, була проведена групою незалежних експертів у відповідності зі статтею 55 (3) Регламенту про загальні положення з метою підвищення якості програми. Рекомендації оцінки були враховані під час розробки ДТП.

Відповідно до статті 56 РЗП, КО забезпечить проведення експертної оцінки на основі плану оцінки, який буде затверджений МК відповідно до пункту 2 (с) статті 110 РЗП. План оцінки, складений КО, включатиме в себе механізми та терміни проведення зовнішніх оцінок.

Принаймні один раз протягом періоду програмування, необхідно провести оцінку, як допомога від наданих коштів сприяла досягненню цілей для кожного пріоритету.

Відповідно до статті 57 РЗП, до 31 грудня 2024 року Європейська Комісія у співробітництва з країнами-партнерами повинна завершити оцінку.

5.3.15 Окремі правила виконання бюджету технічної допомоги

Технічна допомога (ТД) необхідна для надання допомоги спільним структурам у впровадженні Дунайської транснаціональної програми (ДТП), тобто для підтримки діяльності Керівного органу, спільного секретаріату, органів сертифікації та аудиту, а також транснаціональної діяльності національних контактних пунктів.

Діяльність, охоплена ТД, буде фінансуватися за допомогою підходу управління проектом у формі "проекти технічної допомоги". Проекти ТД співфінансуються за рахунок внесків Співтовариства та національної технічної допомоги держав-партнерів. Річна частка національних внесків ТД країн-партнерів у бюджеті ТД буде фіксована для кожної країни у Посібнику з технічної допомоги.

Держави-партнери щорічно заздалегідь перераховують кошти свого національного співфінансування технічної допомоги наступним чином:

- Надходження від національних внесків ТД у 2014 та 2015 роках повинні бути передані через 3 місяці після схвалення ПС

- З 2016 року надходження від національних внесків ТД будуть переведені до 31 січня відповідного року

ТД буде керуватися **інтегрованою системою ТД**, включаючи процедури фінансового управління, правила правочинства та закупівлі, які регулюватимуться в Посібнику з ТД ДТП. Конкретні заходи, що мають бути здійснені в рамках ТД та механізмів управління, також будуть описані в Посібнику з технічної допомоги.

5.3.16. Врегулювання у випадку труднощів реалізації

У разі виникнення труднощів зацікавлені держави-партнери повинні надати допомогу КО у з'ясуванні окремих випадків та сприяти усуненню можливих санкцій, введених ДТП, ГБ або Партнеру проекту.

Порушення правил та відшкодування невиправданих витрат.

Відповідно до Статті 122 (2) РЗП, держави-партнери запобігатимуть, виявлятимуть та виправлятимуть порушення правил, а також відшкодовуватимуть невиправдано сплачені суми разом із будь-якими відсотками за несвоєчасні платежі. Вони повинні повідомити Комісію про порушення, що перевищують 10 000 євро у внеску з фондів та інформують Комісію про значний прогрес у відповідних адміністративних та судових процесах.

Обов'язки держав-партнерів, пов'язані з порушенням правил, містять два основні зобов'язання: звітність перед Комісією та керуючим органом (КО), а також - повернення коштів, використаних неналежним чином.

Держави-партнери не повідомляють Комісію про порушення, що стосуються випадків, визначених в пункті (2) (а-с) Статті 122 РЗП.

Відповідно до статті 143 РЗП, держави-партнери, насамперед, несуть відповідальність за розслідування порушень та необхідності здійснення фінансових корекцій та здійснення відшкодувань. В разі фінансових порушень та їх подальшого врегулювання необхідно посилатися на пункт 5.4 що також буде додано до Фінансових угод

Фінансові корекції (суми, які повинні бути зняті, відраховані або відшкодовані), які вимагаються у зв'язку з окремим чи системними порушеннями, виявленими в проектах ТД або проектах ДТП, будуть контролюватися ОС та включатимуться до наступної видаткової відомості, поданої до Комісії.

Порушення, пов'язані з фінансовими корекціями, виявленими органом аудиту (ОА), повинні бути вираховані з видаткової відомості, поданої до Комісії, та відшкодовані державами-партнерами. Системні помилки на рівні Програми можуть бути виявлені ОА та / або державними органами влади, або Європейською Комісією та можуть призвести до фінансових корекцій, введених Європейською Комісією на підставі статей 85 та 144-147 РЗП.

У випадку, якщо розпочато розслідування стосовно можливого порушення, що впливає на витрати партнера по проекту, КО може порушити термін сплати, зазначений у Статті 132

(1). Відповідного головного бенефіціара (ГБ) необхідно повідомити в письмовій формі про недотримання строків сплати та його причини. Детальні процедури відшкодування коштів від партнерства проекту будуть описані в Посібнику до програми та в Договорі субсидіювання.

У випадку переривання або припинення платежів Європейською Комісією через помилки, порушення або навіть зовнішні чинники, такі як розриви грошових потоків на європейському рівні, КО інформує бенефіціарів та МК про призупинення платежів та його причини негайно після отримання інформації щодо останнього. КО розробить план дій для вирішення причин припинення відповідно до вказівок Європейської комісії. МК інформують щодо усіх вжитих заходів, зокрема щодо заходів, узгоджених з Європейською Комісією, та щодо наслідків призупинення ходу впровадження Дунайської транснаціональної програми.

Недотримання узгоджених положень та термінів

У випадку недотримання положень, узгоджених між державами-партнерами (коли контроль або перевірки демонструють системні або періодичні помилки, порушення, шахрайство або порушення обов'язків, особливо такі, що ставлять під сумнів надійність систем внутрішнього контролю відповідних держав-партнерів (ДП) або законність та відповідність нормам операцій, що лежать в основі) КО може запропонувати МК зупинити частину або всі платежі партнерам проекту, розташованих на території відповідної держави-партнера, у розмірі пропорційному серйозності помилок, порушень, шахрайства чи недотримання зобов'язань, за умови надання державі-партнеру можливості робити зауваження. У своїй пропозиції КО також повинен вказати підстави для висновку щодо того, що державі-партнеру не вдалося вжити ефективних заходів. Рішення будуть прийматися в кожному конкретному випадку окремо.

Процедури розгляду справи про невиконання узгоджених положень та строків виконання на рівні проекту будуть передбачені у Договорах субсидіювання та документах програми.

5.3.17. Врегулювання щодо закриття програми

Відповідно до ПС остаточне закриття ДТП буде базуватися лише на документах, що стосуються заключного звітнього фінансового року та остаточного звіту про виконання програми. КО та держави-партнери забезпечать, щоб подання пакета для закриття було забезпечене усіма зацікавленими сторонами вчасно, зважаючи, зокрема, на аспекти фінансових та людських ресурсів (необхідних для координації, аудиторської перевірки та належної документації та підтримки добре функціонуючої системи моніторингу та контролю, а також для задоволення подальших запитів, отриманих Європейською Комісією після подання документів, необхідних для закриття).

КО спільно з країнами-партнерами зобов'язується забезпечити, щоб уся проектна діяльність була виконана, а фінансове закриття проектів було завершено до закінчення періоду правочинності для того, щоб забезпечити своєчасне подання остаточного звіту про виконання.

5.4 Розподіл обов'язків між залученими державами-членами у випадку фінансового коригування, введеного Керівним органом або Європейською Комісією

Окрім відповідальності держав-членів за виявлення та виправлення порушень, для відшкодування невинуватених сум, сплачених відповідно до Статті 122 (2) РЗП та відповідно до пункту 3 статті 27 Регламенту ЄТС, **КО повинен забезпечити відшкодування будь-якої суми з боку ГБ у випадку фінансових порушень.** Партнери проекту повинні відшкодувати ГБ будь-які суми, використані неналежним чином. Якщо ГБ не в змозі забезпечити повернення коштів від партнера проекту або якщо КО не в змозі забезпечити повернення коштів від ГБ, держава-партнер, на території якої знаходиться відповідний партнер проекту, відшкодує КО суму, яка була використана партнером проекту неналежним чином. КО несе відповідальність за відшкодування відповідних сум (як тільки факт порушення було відслідковано) у загальний бюджет Європейського Союзу відповідно до розподілу зобов'язань між державами-партнерами Дунайського регіону, як зазначено нижче.

Оскільки держави-партнери несуть загальну відповідальність за допомогу Співтовариства (ЄФРР / ІПД / ЄІС), виділену головному бенефіціару або партнерам проекту, розташованим на їх території, вони повинні забезпечити, щоб - до підтвердження витрат - були забезпечені усі необхідні фінансові корекції, і вони прагнуть відшкодувати будь-які суми, втрачені внаслідок неправомірності або недбалості, спричинені бенефіціаром, розташованим на їх території. У разі необхідності, держава-партнер також може стягувати відсотки за несвоєчасними платежами.

Держави-партнери несуть відповідальність у зв'язку із використанням програми фінансування ЄФРР / ІПД / ЄІС:

- Кожна держава-партнер несе відповідальність за можливі фінансові наслідки неправомірних дій, спричинених головним бенефіціаром та партнерами проекту, розташованими на її території та власною системою контролю (наприклад, систематичні невідповідності, що відносяться до національної системи контролю);
- Для системної невідповідності або фінансової корекції на рівні програм, які не можуть бути пов'язані з конкретною державою-партнером (тобто, виходячи з рішень МК), зобов'язання сплачуються спільно державами-партнерами пропорційно до фонду ЄФРР / ІПД / ЄІС, заявленого до Європейської Комісії за період, який є основою для фінансової корекції. Якщо існує потреба в фінансовій корекції на рівні програми через неправильні суми, запропоновані ОА протягом одного року, що перевищує 2% затверджених коштів (розподілених відповідно до ЄФРР, ІПД або ЄІС) того року, держави-партнери несуть відповідальність за виплату такої корекції. На підставі рішення МК кожна держава-партнер сплачуватиме частку корекції, яка є пропорційною сумах, виявленим ОА у випадковій вибірці або внаслідок системної помилки, яка була помилково підтверджена цією державою-партнером;

- У випадку, якщо МК, ОС або ОА вчиняє порушення як бенефіціар технічної допомоги ДТП або щодо будь-якого завдання технічного рівня, пов'язаного з його власною відповідальністю, держава-партнер, на території якої знаходиться відповідний орган (тобто Угорщина) відшкодує Європейській Комісії суму, сплачену неналежним чином.
- Для витрат технічної допомоги, понесених національними структурами, створеними державами-партнерами з метою підтримки виконання програми на національному рівні (наприклад, НКП), відповідальність несе держава-партнер, в якій знаходиться відповідний бенефіціар технічної допомоги.

5.5 Використання євро (в разі доцільності)

Метод, обраний для конвертації витрат, понесених в іншій валюті, ніж євро

Витрати, понесені партнерами проекту в іншій валюті, ніж євро, конвертуються в євро, використовуючи щомісячний обмінний курс Європейської Комісії в місяці, протягом якого витрати були подані для перевірки контролеру відповідно до статті 28 (b) Регламенту (ЄС) № 1299/2013

Курс конвертації перевіряється контролером у державі-партнері, в якій знаходиться відповідний партнер проекту.

5.6 Залучення партнерів

Заходи, спрямовані на залучення партнерів, згаданих у статті 5 Регламенту (ЄС) № 1303/2013 в ході підготовки програми співробітництва та роль цих партнерів у підготовці та здійсненні програми співробітництва, включаючи їх участь у Моніторинговому комітеті

Залучення партнерів до підготовки програми співробітництва.

Розробка програм відповідно до "принципу партнерства" є чіткою вимогою законодавства ЄС. Відповідно до статті 5 РЗП, підготовка програми співробітництва повинна включати в себе партнерство з компетентними регіональними та місцевими органами влади. До партнерства також повинні бути залучені: компетентні міські та інші державні органи; економічні та соціальні партнери; відповідні органи, що представляють громадянське суспільство, включаючи екологічних партнерів, неурядові організації та органи, відповідальні за сприяння соціальній інтеграції, гендерній рівності та відсутності дискримінації.

Основною причиною залучення зацікавлених сторін у програмуванні є визначення взаємних інтересів та потреб, забезпечення взяття зобов'язання та відповідальності за програму та її практичну реалізацію.

Дунайська транснаціональна програма впровадила ряд платформ для ефективного спілкування з відповідними партнерами та зацікавленими сторонами протягом всього процесу програмування.

5 лютого 2013 року був створений **Програмний Комітет (ПК)** для підготовки програми на 2014-2020 роки; у період з лютого 2013 по вересень 2014 р було проведено 10 засідань. Програмний комітет складається з представників національних та регіональних органів влади 14 держав-партнерів, майбутнього КО та спостерігачів. Основним завданням ПК було розроблення документа програми співробітництва. ПК прийняв рішення на основі консенсусу. Його задачі включають також організацію та сприяння діалогу з відповідними зацікавленими сторонами (ЄСДР) та зв'язки з національними консультантами. Представники Європейської Комісії регулярно запрошувались та брали участь у сесійній роботі ПК.

Після завершення першого проекту програми співробітництва, у червні 2014 року, цей документ був відданий на процедуру громадських консультацій. Оскільки документ не був остаточно завершений, для консультацій було відкрито лише перші два розділи: стратегія програми та опис пріоритетних напрямків. Для того, щоб досягнути максимальної участі, процедура складалася з двох елементів: національних консультацій із зацікавленими сторонами та он-лайн консультацій. Метою було задовольнити потреби та інтереси зацікавлених сторін та цільових груп регіону з висновками територіального аналізу, стратегічних рамок, наданих Стратегією та підходом до оперативних дій, які вже були визначені Програмним Комітетом.

У червні 2014 року у більшості країн, що беруть участь у Дунайській транснаціональній програмі, було організовано проведення **національних консультацій із зацікавленими сторонами** (загалом проведено 10 засідань із залученням зацікавлених сторін). Члени Програмного Комітету були відповідальними за організацію заходів, технічна допомога була надана командою зовнішніх експертів, відповідальних за розробку програми співробітництва.

Запрошення взяти участь у громадських заходах були розіслані відповідним зацікавленим сторонам, чий контакт містяться у базі даних представників Програмного Комітету. У заходах брали участь експерти у відповідних галузях, економічні та соціальні партнери та органи, відповідальні за сталий розвиток, рівні можливості та відсутність дискримінації. У випадку, якщо кількість учасників була достатньою, організаторів закликали утворити чотири робочі групи, пов'язані з чотирма пріоритетними напрямками, для того, щоб зосередити обговорення на конкретних темах та дати можливість кожному самостійно вносити коментарі у своїй сфері компетенції.

Результати обговорень були зібрані в так звані "листи зібрання", щоб порівняти дані та керувати інформацією.

Паралельно з національними консультаціями з зацікавленими сторонами були відкриті он-лайн опитування для участі більш широкої аудиторії. Вони слугували мостом між підходом зверху вниз та знизу вгору для розробки програми співробітництва.

В період з 6 по 16 червня 2014 року була відкрита інтернет-платформа для громадськості. Щоб охопити якомога більше відповідних зацікавлених сторін, окрім приблизно 1500 запрошень електронною поштою, надісланих контактним особам, що містяться в базі даних спільного технічного секретаріату Південно-східної європейської програми, порядок також був розміщений на веб-сторінці Центральної програми на 2014-202 рр.

Респондентам були задані питання щодо сфер діяльності, визначених для кожної з тематичних цілей та конкретних цілей проекту програми співробітництва, який був доступний для завантаження на онлайн-платформі. Їм було запропоновано оцінити сфери діяльності відповідно до їх значимості для регіону, з урахуванням перспективи транснаціонального співробітництва. На базі висловлених думок команда зовнішніх експертів підготувала низку рекомендацій, пов'язаних з їх включенням у майбутню Дунайську транснаціональну програму. Рекомендації базуються виключно на результатах он-лайн опитування, без врахування інших елементів процесу консультацій з громадськістю.

З метою забезпечення високої точності результатів, ті анкети, які не містили назви організації, враховані не були. Таким чином респонденти заповнили 257 анкет.

Їм було запропоновано відмітити свою сферу компетенції та відповісти лише на ті теми, які відповідають їх досвіду та компетенції. Тим не менш, вони мали можливість вибрати більше, ніж одну сферу компетенції, враховуючи те, що серед організацій, що заповнювали анкети є установи, які активно працюють у кількох сферах (наприклад, муніципалітети, агентства з розвитку, університети тощо).

Крім того, зацікавленим сторонам було надано можливість робити коментарі щодо змісту проекту програми співробітництва. Отримано та проаналізовано більше 228 зауважень.

Стратегічна екологічна оцінка (CEO) програми базувалася на процесі громадських консультацій протягом 60 днів з серпня 2014 року по жовтень 2014 року. Широка громадськість у всіх державах-партнерах мала можливість прокоментувати програму співробітництва, особливо враховуючи очікувані екологічні наслідки її реалізації. Екологічні рекомендації були включені в остаточний варіант програми співробітництва.

Залучення партнерів до реалізації програми співробітництва

Представники відповідних державних, регіональних / місцевих органів влади, а також інших соціально-економічних партнерів від держав-партнерів беруть активну участь у реалізації програми співробітництва.

Адміністративний рівень усіх держав-партнерів буде представлений в Моніторинговому комітеті (МК), який, серед інших завдань, відповідає також за схвалення критеріїв оцінки та відбору, а також вибір операцій, які будуть фінансуватися програмою співробітництва.

Принцип партнерства буде забезпечений представниками МК за попередньої участі відповідних партнерів у національних координаційних комітетах (або інших механізмах /

органах, передбачених відповідними національними правилами) під час підготовки нарад МК.

Національні координаційні комітети допомагають членам МК під час виконання завдань МК, включаючи підготовку конкурсів проектів та звітів про хід виконання програми, а також моніторинг та оцінку програми. Національні координаційні комітети будуть організовані відповідно до застосовних національних вимог щодо їх складу, функціонування та управління зобов'язаннями щодо захисту даних, конфіденційності та конфлікту інтересів

Національні координаційні комітети представляють платформи, в яких відповідні національні партнери можуть висловлювати свої позиції щодо стратегічних питань, пов'язаних із здійсненням програми. Крім того, національні комітети (або інші механізми / органи, передбачені відповідними національними правилами) дозволять покращити координацію з програмами Європейських структурних та інвестиційних фондів та іншими національними інструментами фінансування через залучення представників установ, які беруть участь у здійсненні відповідних національних та / або регіональних програм.

6. Координація

Механізми, що забезпечують ефективну координацію між ЄФРР, Європейським соціальним фондом, Фондом згуртування, Європейським аграрним фондом розвитку сільської місцевості та Європейським фондом морського та рибного господарства, а також іншими інструментами Союзу та національного фінансування, включаючи координацію та можливу комбінацію з підключенням Європейського механізму взаємодії, ЄІС, Європейського фонду розвитку (ЄФР) та ІПД, а також з Європейського Інвестиційного Банку, з урахуванням положень, викладених у Спільній стратегічній програмі, як зазначено в додатку I до Регламенту (ЄС) № 1303/2013. Коли країни-члени ЄС та треті країни беруть участь у програмах співробітництва, що включає в себе використання асигнувань ЄФРР для найнижчих регіонів та ресурсів з ЄФР, механізми координації на відповідному рівні повинні сприяти ефективній координації використання цих ресурсів.

Координація між Європейськими структурними та інвестиційними фондами

Органи управління програми та держави-партнери прагнуть використовувати синергію та уникнути дублювання різних програм, що фінансуються Європейськими структурними та інвестиційними фондами (ЄСІФ). Таким чином, важливою є координація та взаємодоповнюваність таких програм для найбільш ефективного та дієвого використання коштів ЄС, виділених на програму співробітництва.

Буде здійснено наступні заходи для забезпечення координації з іншими програмами, що фінансуються ЄСІФ:

- Під час подання пропозицій заявники повинні описати узгодженість та взаємодоповнюваність з національними та регіональними програмами, що підтримуються фондами ЄСІФ, у розділі, що міститься у формі заявки, таким чином,

підтверджуючи додаткову цінність, яку слід очікувати від транснаціонального співробітництва. Зокрема, заявники, які пропонують дії з акцентом на підготовку інвестицій, повинні пояснити, як поєднати з іншими національними та регіональними програмами цілі "Інвестиції для зростання та працевлаштування" за підтримки ЄФРР та ЄСФ, а також з Фондом гуртування, ЄФРР (а особливо це стосується заявок на посаду керівника проекту) та програм Європейського Морського та Риболовецького Фонду.

- Національні координаційні комітети (або інші механізми / органи, передбачені національними правилами), які допомагають членам Моніторингового комітету, залучають представників установ, беруть участь у здійсненні національних та регіональних програм, що фінансуються з фондів ЄСІФ, прагнучи (наскільки це можливо) досягти координації на всіх етапах життєвого циклу програми.
- КО та СС у співробітництва з мережею національних контактних осіб повідомлятимуть результати та виконання задач Дунайської транснаціональної програми через відповідні інструменти та заходи, що застосовуються як на транснаціональному, так і на національному рівнях, як визначено в комунікаційній стратегії програми
- Програма співробітництва використовуватиме транснаціональні заходи та інструменти для посилення координації з іншими програмами та ініціативами. Зокрема, заходи та інструменти, пов'язані з ЄСДР, допоможуть краще узгодити діяльність ДТП з іншими програмами, що фінансуються ЄСІФ.

Такими заходами та інструментами, наприклад, є

- Щорічний форум Стратегії ЄС для Дунайського регіону, де зустрічаються представники різних програм
- Щорічні наради Дунайської транснаціональної програми
- Платформи INTERACT
- Секретаріат Дунайської Стратегії

Що стосується координації з іншими фондами ЄСІФ, особливу увагу буде приділено можливості координації з іншими програмами Європейського територіального співробітництва (ЄТС). У зв'язку з цим Дунайська транснаціональна програма буде шукати можливості обміну з Керівними органами інших програм ЄТС, що географічно перекривають її роботу. Для ефективної координації з зазначеними вище сусідніми транснаціональними програмами необхідно реалізувати наступні кроки:

- Обмін інформацією при оцінці заявок з метою виявлення та уникнення потенційного накладання та дублювання, а також для активізації взаємодії між додатковими операціями, що здійснюються в різних сферах співробітництва.
- Обмін інформацією під час моніторингу виконання затверджених операцій з метою встановлення взаємовигідних заходів (включаючи публічні заходи та тренінги для бенефіціарів), які дозволяють розгортати синергію між операціями, що вирішують одну і ту ж задачу, та вирішувати спільні потреби зацікавлених сторін, що знаходяться в різних сферах співробітництва.
- Використання географічної гнучкості, як це передбачено в частині 2 статті 20 Регламенту ЄТС, що дозволяє розвивати транснаціональні операції з географічним охопленням, що виходить за рамки програми, таким чином встановлюючи зв'язки,

створюючи можливості та сприяючи сталому розвитку всередині та поза межами територій, що поділяють спільні риси (наприклад, коридори та макрорегіони).

Координація з іншими європейськими інструментами фінансування

Крім того, важливою є координація з іншими інструментами ЄС, що мають відношення до сфер політики, що стосуються ЄФРР. Програма вирішує питання, що доповнюють різноманітні інструменти фінансування ЄС. Особливо важливими для програми є такі інструменти:

- Горизонт 2020 (HORIZON 2020)
- Програма підвищення конкурентноспроможності підприємництва і потенціалу малих і середніх підприємств (COSME) на 2014-2020 рр.
- Програма "Життя" (LIFE Programme)
- Європейський механізм взаємодії
- Механізм високого зростання та інновацій МСП (МЗІ)
- Фінансовий механізм розподілу ризиків (ФМРР)
- Програма PROGRESS

Координація з цими та іншими інструментами фінансування ЄС буде забезпечена на рівні проекту та на рівні програми. Під час подання проектної заявки заявникам пропонується описати узгодженість та взаємодоповнюваність свого проекту з іншими інструментами ЄС, що мають відношення до тем, які розглядаються в їх пропозиціях.

На рівні програми координація та взаємодоповнюваність повинні бути досягнуті завдяки чітким комунікаціям, особливо в технічному завданні, і завдяки врахуванню на етапі оцінки проекту того, що програма не буде доповнювати вищезгадані програми, але підтримає проекти, що передбачають транснаціональний вимір цих питань. Це означає, що програма співробітництва могла б фінансувати підготовку проектів, які будуть здійснюватися в рамках інших програм або навпаки, а результати, досягнуті проектами, що фінансуються іншими програмами, можуть бути впроваджені на практиці у транснаціональному вимірі програми співробітництва.

Координація з національними та регіональними інструментами фінансування

Транснаціональні проекти мають потенціал для вдосконалення національної, регіональної та місцевої політики та відповідних інструментів фінансування. Що стосується принципу пропорційності, програма співробітництва буде спрямована на координацію з національними та регіональними інструментами фінансування. Це буде реалізовано способом, описаним в розділі "Координація між фондами ЄСІФ".

Координація з Європейським інвестиційним банком

Проекти, що фінансуються програмою співробітництва, можуть підготувати майданчик для великих інвестицій, які можуть фінансуватися за рахунок фінансових інструментів, що управляються ЄІБ. В рамках програми співробітництва буде здійснюватися пошук можливостей координації з ЄІБ шляхом надання інформації та допомоги бенефіціарам

щодо можливостей фінансування, що надаються ЄІБ, які можуть бути використані для подальших заходів проєктів, що фінансуються програмою співробітництва.

7. Зменшення адміністративного навантаження для бенефіціарів

Стисла оцінка адміністративного навантаження для бенефіціарів та, у разі необхідності, запланованих заходів, супроводжуваних орієнтовними термінами, щодо зменшення адміністративного навантаження.

Спрощення проявляється у багатьох формах, деякі з них явні та прямі, а інші можуть потребувати перенесення в національні правила. Деякі ключові аспекти спрощення **вже включені в регламент Європейської Комісії**. Їх можна досягнути за допомогою різних методів, таких як гармонізація правил (наприклад, РЗП для декількох фондів, Регламент щодо правочинності в програмах ЄТС, електронна згуртованість), підвищена гнучкість та пропорційність (наприклад, простіші річні звіти, впровадження ковзного закриття), конверсія в цифровий формат документів та процесів, а також роз'яснення правил імплементації.

Спрощення та оптимізація реалізації програми є важливим для належного функціонування ДТП, оскільки це дозволяє зменшити адміністративне навантаження як на бенефіціарів, так і на органи управління програмою. Відомі різноманітні та численні приклади та уроки, **отримані під час впровадження Програми Південно-Східної Європи**, які вже розглядалися на етапі підготовки ДТП. Такі заходи зі спрощення включають в себе:

- Структура управління програмою настільки проста, наскільки це можливо, а **інтеграція функцій КО та СС** значно зменшить як тривалість процедур, так і вартість управління, і водночас забезпечить його прозорість.
- Особливу увагу буде приділено **своєчасному відшкодуванню коштів** кінцевим бенефіціарам: на підставі заявки на відшкодування, схваленої КО та ОС передає внесок ЄФРР, ІПД та ЄІС **безпосередньо** до ГБ (тобто не буде задіяно проміжного органу, як у разі Південно-східноєвропейської транснаціональної програми співробітництва (ПСЕТПС) у 2007-2013 рр.), що призведе до швидшої виплати коштів ЄС.
- **Система фінансового менеджменту** ДТП буде надалі спрощуватись шляхом отримання єдиного банківського рахунку, який належить ОС (у порівнянні з 5 банківськими рахунками, що обробляються у випадку програми ПСЕТПС протягом 2007-2013 рр.). Усі перекази коштів (сплата фінансової допомоги від ЄС та національних внесків Технічної Допомоги для 14 держав-партнерів) будуть здійснюватися на **єдиний банківський рахунок програми**, що скоротить час та витрати на проведення оплати.
- Будуть запроваджені **гармонізовані процедури**, що дозволяють більш **інтенсивно координувати національні системи контролю**. Це буде забезпечено шляхом встановлення прямого зв'язку між спільним управлінням програмою та національними системами контролю в системі моніторингу ДТП.

- Контролери з всіх 14 держав-партнерів матимуть змогу **перевірити витрати** відповідних партнерів проекту **в рамках єдиної Системи моніторингу**, що робить всі фінансові дані однаковими та доступними. Процес буде не тільки прозорим, але і набагато швидшим для ГБ, оскільки сукупні дані будуть автоматично складені з партнерського рівня на проектний рівень за допомогою системи моніторингу, та забезпечення належного аудиторського звіту. Крім того, це зменшить проблеми утримання даних, помилок при введенні даних та труднощів подачі паперових версій усіх документів..
- **Поєднання процедур контролю, подання звітів про хід впровадження проекту та моніторингу фінансових даних на рівні програми** Керівним органом дозволяють значно скоротити часові рамки процесу перевірки.
- **Подання заявок та супровідних документів буде вимагатися лише в електронному варіанті на етапі подання заявки** (шляхом безпосереднього введення даних та завантаження документів через систему моніторингу або через веб-сайт ДТП). Підписані друковані копії повинні надаватися лише у тому випадку, якщо заявка була обрана для фінансування МК. Таке спрощення процедури подання заявок (тобто шляхом усунення формальних / адміністративних вимог) могло б значно зменшити кількість неправочинних заявок. Водночас визнаються зусилля та ресурси програми, які витрачаються партнерами проектів на підготовку.
- **Спрощений процес моніторингу ходу впровадження проекту**, який також сприятиме пришвидшенню процесу відшкодування витрат ЄС зосереджуватиметься на аналізі основних **результатів та продуктів**: (чітко визначених заздалегідь) а не на аналізі незначних завершених дій (таких як документація нарад), яка буде перевірена контролерами на національному рівні. **Кількість і складність показників**, що використовуються для звітування про хід впровадження проекту, також повинні бути **максимально обмежені**. Це дозволить скоротити час, необхідний для підготовки та аналізу звітів про хід впровадження проекту, а також людських та часових ресурсів, необхідних для завершення циклів роз'яснення.

На підставі поточних обговорень, ініційованих INTERACT, вважається, що ДПТ має реалізувати наступні заходи:

- Застосування гармонізованих (і більш зручних для користувача) шаблонів, узгоджених між різними програмами територіального співробітництва (на основі INTERACT "НІТ"), може значно зменшити адміністративне навантаження для бенефіціарів як на етапі подання заявки, так і під час впровадження проекту. Використання одноманітних узгоджених документів контролю першого рівня гарантує, що партнери проекту, а також контролери, які беруть участь у кількох програмах ЄТС, мають справу з однаковими вимогами та процедурами.
- **Форми для подання заявок та звітності** будуть розроблені на основі шаблону НІТ, для того, щоб усі заявники на конкурс програми ЄТС могли користуватися гармонізованими підходами, єдиними для усієї програми.

- Запровадження **уніфікованих правил правочинності** (стосовно витрат на персонал, оренду офісу, адміністративних витрат, витрат на проїзд та проживання, залучення зовнішніх експертів, а також витрат на послуги та обладнання) на рівні ЄТС безумовно призведе до більш прозорих систем управління програмою та усунення ризику допущення помилок у звітності. Крім того, загальний набір правил правочинності ЄТС полегшить роботу Контролерів.
- Використання **спрощених варіантів витрат** (стосовно застосування ставок для витрат на роботу офісу, адміністративних витрат та витрат на персонал):
  - фіксована ставка для оренди, утримання офісу та адміністративних витрат відповідно до пункту 1 (b) статті 68 Регламенту ЄС 1303/2013;
  - фіксована ставка для витрат на персонал (за винятком витрат на ТД) відповідно до статті 19 Регламенту (ЄС) № 1299/2013 та Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) № 481/2014.

На додаток до спрощених вимог щодо звітності та контролю, ДТП також має на меті **спростити процедури впровадження проекту** шляхом запровадження певного рівня гнучкості процедур **укладання контрактів та модифікації проектів** (наприклад, перегляд дати початку проекту буде дозволено під час виявлення обставин, після схвалення МК, зміни в робочому плані та невеликі перерозподіли бюджетів можуть бути дозволені без попередньої згоди СС, якщо будуть досягнуті цілі та результати проекту; правила подання формалізованих додатків до договорів будуть легшими залежно від типу змін тощо).

Що стосується **операцій, що здійснюються на території програми**, але за межами ЄС, то пряме застосування відступів у проектах, зазначених у пунктах 2 статті 20 Регламенту ЄТС, може бути замінене на більш узгоджену та гармонізовану реалізацію програм співробітництва або для укладання нових типів проектів з точки зору партнерства.

8. Горизонтальні принципи

8.1 Сталий розвиток

При виборі операцій необхідно виконати опис конкретних дій з урахуванням вимог щодо захисту навколишнього середовища, ефективності використання ресурсів, пом'якшення дії та адаптації до змін клімату, стійкості до стихійних лих, запобігання та управління ризиками.

У Регламенті загальних положень (РЗП, Ст.8) зазначено: "Держави-члени ЄС та Комісія гарантують, що при підготовці та реалізації партнерських угод та програм будуть всіляко просуватися вимоги захисту навколишнього середовища, ефективності використання ресурсів, пом'якшення наслідків та адаптації до зміни клімату, збереження біорізноманіття та захисту екосистем, стійкості до стихійних лих, запобігання та управління ризиками".

На етапі підготовки програми важливими джерелами для систематичного розгляду принципів сталого розвитку були Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) та попередня оцінка.

Метою СЕО є "забезпечення високого рівня захисту навколишнього середовища та сприяння інтеграції екологічних аспектів у підготовку та затвердження планів і програм з метою сприяння сталому розвитку".

Проведене попереднє оцінювання підтвердило достатність запланованих заходів у рамках програми співробітництва для сприяння сталому розвитку. Процес СЕО був введений паралельно з попередньою оцінкою, а основні рекомендації були включені в програму співробітництва.

На оперативному рівні під час реалізації програми слід враховувати наступні аспекти (орієнтовний перелік, який слід розглянути у разі доцільності):

- Підбір інвестиційних проектів, з урахуванням найвищої ресурсоефективності та стійкості результатів
- Запобігання інвестиціям зі значним негативним екологічним та кліматичним впливом
- Розробка довгострокової перспективи при порівнянні витрат за час життєвого циклу проекту при різних варіантах інвестування
- Зміцнення екологічно відповідальної закупівельної діяльності (екологічні державні закупівлі)

Оцінка якості правочинних проектних пропозицій має базуватися на сукупності критеріїв якості, які є загальними для всіх пріоритетних напрямків та пріоритетів фінансування (див. положення пункту 5.3 щодо вибору операцій).

В якості технічного інструменту для експертів з оцінювання, при виборі проекту слід враховувати наступні аспекти (орієнтовний перелік, який слід розглянути, у разі доцільності):

- Сприяння підвищенню енергоефективності, використання відновлюваних джерел енергії, зменшення викидів парникових газів (ПГ) та поліпшення якості повітря (наприклад, зменшення долі твердих часток (ТЧ) та NO₂)
- Сприяння ефективному водопостачанню, очищенню стічних вод та повторному використанню води
- Систематичне застосування екологічно-орієнтованих державних закупівель
- Сприяння ефективному поводженню з відходами, повторному використанню та утилізації відходів
- Сприяння розвитку екологічних інфраструктур, включаючи сайти Natura 2000
- Сприяння зменшенню рівня забруднення атмосферного повітря від транспорту
- Сприяння сталому інтегрованому розвитку міста
- Сприяння підвищенню обізнаності щодо адаптації до кліматичних змін та запобігання ризикам

- Сприяння збільшенню кількості послуг з працевлаштування, освіти, навчання та підтримки в контексті охорони навколишнього середовища та сталого розвитку.

Основними цільовими показниками ЄС 2020 є очікуване зменшення викидів парникових газів, (потенційне) збільшення енергоефективності та виробництва відновлюваної енергії. В разі доцільності необхідно здійснювати моніторинг цих показників.

Для проектів, що передбачають закупівлю продукції, продукція повинна відповідати вимогам енергоефективності, викладеним у Додатку III Директиви щодо енергоефективності (2012/27/ЄС) для товарів, які підлягають державним закупівлям. Якщо проект передбачає будівництво та реконструкцію, необхідні економічно вигідні рівні енергетичної ефективності відповідно до Директиви 2010/31/ЄС. Перевага буде надаватися проектам, які виходять за межі оптимального рівня заощаджень.

8.2 Рівні можливості та недискримінація

Опис конкретних дій, спрямованих на заохочення рівних можливостей та запобігання будь-якій дискримінації за ознакою статі, расової та етнічної приналежності, релігії чи віросповідання, обмеженими фізичними можливостями, віку чи сексуальної орієнтації під час підготовки, розробки та реалізації програми співробітництва та, зокрема, щоб отримати доступ до фінансування, беручи до уваги потреби різних цільових груп, які зазнають ризику такої дискримінації, і, зокрема, вимог забезпечення доступності для людей з обмеженими фізичними можливостями.

Недискримінація стосується не тільки жінок (або чоловіків), але й будь-якої дискримінації за ознакою расової та етнічної приналежності, релігії чи віросповідання, обмеженими фізичними можливостями, віку чи сексуальної орієнтації. Хоча антидискримінаційне законодавство є набутим аспектом правових систем ЄС, практична реалізація антидискримінаційної практики відстає. З точки зору рівного доступу до фінансування ЄФРР це може означати, наприклад, що проекти туризму, що фінансуються ЄФРР не є доступними для людей з обмеженими фізичними можливостями (і що ніхто не перевіряє чи це так) або, що підприємці емігрантського походження не мають рівного доступу до, наприклад, фінансування, пов'язаного з бізнесом, оскільки вони не мають доступу до інформації про фінансування або не знають, як подати заявку. Тому програми, що фінансуються ЄФРР повинні забезпечити рівноправний доступ до інформації та існування адекватної системи перевірки дотримання вимог щодо рівності та відсутності дискримінації.

Європейська Комісія залишає за державами-членами реалізацію принципів рівних можливостей та відсутності дискримінації при програмуванні та реалізації.

На етапі підготовки програми співробітництва, аналіз сильних, слабких сторін, можливостей та загроз (SWOT-аналіз) виявив такі соціальні проблеми, як демографічні зміни, міграцію, включення уразливих та маргінальних груп, зокрема ромів. Стратегія ПС безпосередньо спрямована на вирішення цих суспільних проблем, зокрема в пріоритетних напрямках 1 і 4. Вона буде спрямована на забезпечення дотримання принципів рівних

можливостей для всіх та відсутності дискримінації на всіх етапах реалізації КП. Наприклад, в рамках громадських консультацій КО надав широкій громадськості, включаючи організації, що підтримують рівні можливості та відсутність дискримінації, можливість коментувати зміст ПС.

Щоб адекватно реалізовувати горизонтальні принципи рівних можливостей та недискримінації, було обрано систематичний поетапний підхід до вибору проектів у рамках ПС. У відповідних політичних сферах, зокрема, в пріоритетних напрямках 1 та 4, під час вибору та подальшої роботи з проектами можуть бути враховані наступні проблеми. Невичерпний перелік питань, які можуть бути застосовані як доречні та корисні:

- **Вибір проектів:** принцип рівного доступу є важливим для цього пункту. Актуальними питаннями є, наприклад: чи достатньо поінформовані різні соціальні групи щодо наявності фінансування? Чи існують перешкоди щодо просування проектів / заходів (наприклад, де вони рекламуються, якою мовою, тощо)? Чи були враховані особливі потреби людей з обмеженими можливостями під час розробки заходів (наприклад, правочинність витрат на безбар'єрні рішення)? Чи був врахований рівний доступ у критеріях відбору для проектів? Чи повинні проекти демонструвати свої процедури забезпечення рівних можливостей?
- **Виконання проекту та імплементація проекту:** Чи прихильники проекту обізнані щодо проблем недискримінації? Чи встановлені цілі для рівних можливостей? Чи розглядалися тренінги щодо рівних можливостей або курси управління різноманітними можливостями? Чи доступні заклади з догляду за дітьми, щоб забезпечити рівну участь у діяльності, де це необхідно? Чи доступні заходи для всіх з точки зору місцезнаходження (наприклад, доступні для громадського транспорту) та інфраструктури (наприклад, доступ для інвалідних крісел)?
- **Моніторинг:** чи були заплановані та використані відповідні індикатори, щоб мати змогу оцінити, наскільки дотримано принципи рівних можливостей? Вони можуть містити, наприклад:
  - Проект спрямований на вирішення питань рівних можливостей та проблем недискримінації
  - Проект не розглядає конкретно проблеми рівних можливостей та недискримінаціїПодальші показники можуть включати:
  - Кількість людей з певної цільової групи, які взяли участь у заходах
- **Оцінка:** чи була врахована в оцінці тема рівних можливостей та недискримінації, а також того, як програма сприяє цим принципам? Чи існують питання в ході оцінки, що стосуються цих проблем, коли це доречно?

Під час вибору проекту кожен проект буде підлягати перевірці відповідності принципам рівних можливостей та недискримінації, визначеним в законодавстві ЄС та національному законодавстві в рамках процедури оцінки та відбору. Дотримання рівних можливостей та недискримінації буде частиною критеріїв оцінки (див. Пункт 5.3 щодо вибору операцій).

8.3 Рівність чоловіків і жінок

Опис сприяння програми співробітництва забезпеченню рівності чоловіків і жінок та, у разі доцільності, механізмів інтеграції гендерного аспекту в програму співробітництва та на операційному рівні.

Ці фундаментальні цінності мають бути дотримані при реалізації фондів ЄС Європейського Союзу, як це зазначено в Регламенті загальних положень (РЗП): *"Держави-члени та Комісія повинні забезпечувати рівність чоловіків і жінок та інтеграцію гендерних аспектів в процесі підготовки та реалізації програм" і що "держави-члени та Комісія вживають відповідних заходів для запобігання будь-якій дискримінації за ознакою статі, расової та етнічної приналежності, релігії чи віросповідання, обмежених фізичних можливостей, віку чи сексуальної орієнтації під час підготовки та реалізації програм"*.

Рівноправність участі чоловіків та жінок та врахування гендерної проблематики забезпечується на рівні програм та операцій при впровадженні ПС. Гендерний аспект буде враховано на всіх етапах від вибору проектів до оцінки. Будуть взяті до уваги наступні питання та наведений нижче невичерпаний перелік питань, заданих, коли це доречно:

- **Вибір проектів:** гендерна рівність означає переконання, що принципи рівного доступу до фінансування фактично застосовуються, зокрема, у проектах у сфері соціальних інновацій та управління. Важливими питаннями є, наприклад: Чи врахована гендерна проблематика при формулюванні критеріїв відбору проектів? Чи повинні проекти демонструвати свої процедури забезпечення рівних можливостей?
- **Виконання проекту та імплементація проекту:** Чи прихильники проекту обізнані щодо проблем гендерної рівності та відсутності дискримінації? Чи встановлені цілі щодо гендерних та рівних можливостей? Чи розглядалися тренінги щодо рівних можливостей? Чи доступні заклади з догляду за дітьми, щоб забезпечити рівну участь чоловіків та жінок у діяльності? Чи доступні заходи для всіх з точки зору місцезнаходження (наприклад, доступні для громадського транспорту).
- **Моніторинг:** для вимірювання успіхів у сприянні рівності чоловіків і жінок та недопущення дискримінації, залучення жінок та чоловіків повинно бути враховане в плануванні моніторингу та оцінки відповідних проектів, зокрема в галузі соціальних інновацій та врядування. Було досягнуто відповідних показників, що уможливають оцінку ступеню досягнення цілей гендерної рівності та рівних можливостей, наприклад:
  - Кількість жінок та чоловіків, які беруть участь у заходах
  - Кількість жінок та чоловіків, які отримують користь від поліпшених послуг
  - Кількість жінок та чоловіків, які отримують користь від навчальних заходів

Без показників, розподілених за статтю, неможливо буде оцінити рівність участі та доступу до фінансування на більш пізньому етапі. Тому пропонується включати в План оцінки (ПО) заходи моніторингу та оцінки щодо гендерної рівності та відсутності дискримінації.

- **Оцінка:** чи існують фінансові показники та показники результативності в програмі? Чи були підготовлені в ПО необхідні кроки для моніторингу? Як саме програма сприяє рівності чоловіків і жінок?

Під час відбору проекту кожен проект буде підлягати перевірці дотримання принципів рівних можливостей та принципів недискримінації, визначених законодавством ЄС та національним законодавством. Дотримання рівних можливостей та відсутність дискримінації буде частиною критеріїв оцінки (див. Пункт 5.3 щодо вибору операцій).

9. Окремі елементи

9.1 Масштабні проекти, що впроваджуватимуться під час функціонування Програми

Таблиця 23: Список масштабних проектів

Проект	Планована дата повідомлення / подання (рік, квартал)	Планований старт реалізації (рік, квартал)	Планована дата завершення (рік, квартал)	Пріоритетні напрямки / Пріоритети фінансування
Не застосовується				

9.2 Структура показників ефективності для програми співробітництва

Таблиця 24: Структура показників ефективності (зведена таблиця)

Пріоритетний напрямок	Ідентифікатор	Індикатор або ключовий етап реалізації	Одиниця вимірювання, у разі доцільності	Віха для 2018р.	Кінцева ціль(2023р.)
1- Інноваційність та соціальна відповідальність в Дунайському регіоні	FI1	Загальна кількість дозволених витрат, виділених ЄК для Пріоритетного напрямку 1	EUR	2,063,929	72,826,617.00
1 - Інноваційність та соціальна відповідальність в Дунайському регіоні	KIS	Кількість задокументованих навчальних взаємодій (у схвалених додатках)	Од.	17	81.00
1 - Інноваційність та соціальна відповідальність	P07	Кількість задокументованих навчальних взаємодій у	Од.	0	81.00

Пріоритетний напрямок	Ідентифікатор	Індикатор або ключовий етап реалізації	Одиниця вимірювання, у разі доцільності	Віха для 2018р.	Кінцева ціль(2023р.)
в Дунайському регіоні		завершених операціях			
2 - Навколишнє середовище та культурна відповідальність у Дунайському регіоні	FI2	Загальна кількість дозволених витрат, виділених ЄК для Пріоритетного напрямку 2	EUR	2,358,777	83,230,421.00
2 - Навколишнє середовище та культурна відповідальність у Дунайському регіоні	KIS	Кількість задокументованих навчальних взаємодій (у схвалених додатках)	Од.	20	90.00
2 - Навколишнє середовище та культурна відповідальність у Дунайському регіоні	P07	Кількість задокументованих навчальних взаємодій у завершених операціях	Од.	0	90.00
3 - Покращення інфраструктурних зв'язків та енергоефективність в Дунайському регіоні	FI3	Загальна кількість дозволених витрат, виділених ЄК для Пріоритетного напрямку 3	EUR	1,547,947	54,619,964.00
3 - Покращення інфраструктурних зв'язків та енергоефективність в Дунайському регіоні	KIS	Кількість задокументованих навчальних взаємодій (у схвалених додатках)	Од.	13	60.00
3 - Покращення інфраструктурних зв'язків та енергоефективність в Дунайському регіоні	P07	Кількість задокументованих навчальних взаємодій у завершених операціях	Од.	0	60.00
4 - Ефективне урядування в Дунайському регіоні	FI4	Загальна кількість дозволених витрат, виділених ЄК для Пріоритетного напрямку 4	EUR	958,253	33,812,359.00.0 0

Пріоритетний напрямок	Ідентифікатор	Індикатор або ключовий етап реалізації	Одиниця вимірювання, у разі доцільності	Віха для 2018р.	Кінцева ціль(2023р.)
4 - Ефективне урядування в Дунайському регіоні	KIS	Кількість задокументованих навчальних взаємодій (у схвалених додатках)	Од.	5	21.00
4 - Ефективне урядування в Дунайському регіоні	P07	Кількість задокументованих навчальних взаємодій у завершених операціях	Од.	0	21.00
4 - Ефективне урядування в Дунайському регіоні	P30	Кількість планів проекту, підготовлених на кошти Фонду фінансування стартового капіталу	Од.	0	50.00

9.3 Відповідні партнери, які беруть участь у підготовці програми співробітництва

Дунайська транснаціональна програма впровадила ряд платформ для ефективного спілкування з відповідними партнерами та зацікавленими сторонами протягом всього процесу програмування.

- Програмний Комітет
- Консультації з національними зацікавленими сторонами
- Інтернет опитування
- Консультації під час Стратегічної екологічної оцінки (СЕО) та
- Зустрічі на рівні програм з ключовими учасниками Стратегії ЄС для Дунайського регіону

Програмний Комітет (ПК) для підготовки програми на 2014-2020 роки був створений 5 лютого 2013 року; провів 10 засідань у період з лютого 2013 р. по вересень 2014 р. Він складався з представників національних та регіональних органів влади 14 держав-партнерів, майбутнього Органу управління та спостерігачів.

У червні 2014 року було **організовано консультації з національними зацікавленими сторонами** в більшості країн, що беруть участь у Дунайській транснаціональній програмі. Було проведено 10 засідань з залученням зацікавлених сторін, належним чином задокументованих організаторами та включених до розробки програми. Було зібрано загалом 289 коментарів за допомогою «листів зібрання», найбільше число пов'язане з ТЦБ - Пріоритетний напрямок 2 (Навколишнє середовище).

В період з 6 по 16 червня 2014 року для громадськості було відкрито **Інтернет-платформу**. Якщо рахувати лише дійсні відповіді, респонденти заповнили 257 анкет.

Розподіл відповідей за країнами демонструє, що понад 60% заповнених анкет було отримано з Австрії, Німеччини, Угорщини, Румунії та Сербії. На жаль, жодної реакції не надійшло з Молдови, тоді як зацікавлені сторони з Боснії та Герцеговини, Словаччини та України були досить скромними (менше 10 респондентів).

Результати свідчать про більший інтерес від зацікавлених сторін, що володіють компетенціями / досвідом у дослідженнях та інноваціях та навколишньому середовищі, в той час як зацікавлені сторони у сфері транспорту заповнюють анкети меншою кількістю. Важливою є й кількість респондентів з іншої сфери компетенції, ця категорія представлена в основному університетами (також з іншими спеціальностями) та державними установами (особливо органами, відповідальними за надзвичайні ситуації).

Для сприяння належній та більш широкій **координації ДТП з Стратегією ЄС для Дунайського регіону** в фазі програмування було організовано три одноденні зустрічі, що визначають етапи спільної координації:

- 21 травня 2013 р., м. Любляна - Зустріч з КПН (Координаторами пріоритетних напрямків Стратегії ЄС для Дунайського регіону, далі - ЄСДР): КПН зазначили їх очікування та стурбованість
- 24 січня 2014 р., м. Будапешт - зустріч між ДПК (Дунайським Програмним Комітетом) - НКП (Національними контактними особами, які зараз називаються Національними Координаторами) - Зустріч КПН: зацікавлені сторони підтримали три елементи, запропоновані Європейською комісією для підтримки урядування та реалізації Стратегії ЄС для Дунайського регіону (ЄСДР)
- 1 вересня 2014 р., м. Брюссель - зустріч між ЄК-ДПК-ЄСДР: Учасники вказали деталі Секретаріату Дунайської Стратегії та обрали його місце розташування та приймаючу організацію

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) Програми була заснована на процесі громадських консультацій протягом 60 днів з серпня 2014 року по жовтень 2014 року. Широка громадськість в усіх державах-партнерах мала можливість прокоментувати Програму співробітництва, особливо враховуючи очікувані екологічні наслідки реалізації.

9.4. Застосовні умови виконання програми, що регулюють фінансове управління, програмування, моніторинг, оцінку та контроль за участі третіх країн у транснаціональних та міжрегіональних програмах за рахунок внесків ресурсів ЄІС та ІПД

Відповідно до Преамбули (37) Регламенту ЄТС треті країни можуть **брати участь шляхом внеску ресурсів ІПД та ЄІС** в програми транснаціонального співробітництва з метою зміцнення економічної, соціальної та територіальної єдності Союзу та посилення ефективності його політики згуртованості.

З метою забезпечення ефективної участі країн-не членів ЄС у Дунайській транснаціональній програмі, керованій згідно принципу розподіленого управління, **усі країни-учасниці поважатимуть та виконуватимуть умови реалізації програми**, що регулюють фінансове управління, а також програмування, моніторинг, оцінку та контроль участі третіх країн у встановленому порядку в рамках поточних Спільних положень, а також у фінансових договорах.

Кошти ІПД та ЄІС будуть інтегровані в систему управління програмами для забезпечення того, щоб всі Держави-партнери та бенефіціари мали однакові можливості та взяли на себе

однакові зобов'язання. Єдина система впровадження дає можливість повністю інтегрувати зовнішніх партнерів у транснаціональні партнерства, таким чином весь проект може управлятися одним єдиним контрактом під відповідальністю Головного Бенефіціара. Головний Бенефіціар повинен мати походження з країни-члена ЄС і нести відповідальність за загальний внесок Співтовариства ввірений проекту (наприклад, ЄФРР, ІПД, внесок ЄІС). Ці обов'язки викладені в єдиному договорі субсидування, який буде укладений між Керівним органом та Головним Бенефіціаром.

Для забезпечення безперешкодної інтеграції **коштів ІПД та ЄІС** в систему управління програмами необхідні наступні принципи:

- **Фінансові, управлінські та аудиторські системи** країн-бенефіціарів ІПД та ЄІС регулюються Спільними положеннями та фінансовими угодами; крім того, застосовуються всі програмні документи, затверджені Моніторинговим комітетом та органами програм (КО, ОС, ОА).
- Партнерам з країн-бенефіціарів ІПД та ЄІС також слід надавати можливість відіграти **стратегічну роль у транснаціональному партнерстві** та одночасно брати на себе обов'язки, подібні до тих які виконують партнери проекту, що походять із Держав-членів ЄС. Практично це означає, що не очікується значних відмінностей між ролями та відповідальністю партнерів ІПД, ЄІС та ЄФРР.
- В кожній країні-бенефіціарі ІПД та ЄІС мають бути вчасно забезпечені повністю **оперативні та сумісні системи/ процедури управління** (які схвалює Орган аудиту) для перевірки витрат партнерів проекту ІПД та ЄІС, а також відповідних бенефіціарів технічної допомоги.
- Органи Програми (КО, ОС, ОА) несуть ті самі обов'язки та виконують ті самі завдання для фондів ІПД та ЄІС, що і для фондів ЄФРР (відповідно до спільних положень та відповідних регламентів).

Спільні положення служать базовим документом для реалізації програми для всіх фондів програми (ЄФРР, ІПД, ЄІС). Якщо не зазначено інакше, правила, що застосовуються до компоненту програми ЄФРР, також будуть застосовні до фондів ІПД та ЄІС. Тому фонди ІПД та ЄІС інтегровані в загальну схему реалізації програми. Детальні правила щодо управління інтеграцією фондів ІПД та ЄІС будуть додатково висвітлені у Фінансових Угодах та документах на рівні програми. Зміст Фінансових Угод розроблятиметься Європейською Комісією із залученням КО / СС / ОС / ОА, за підписом відповідно ЄК, КО, держав-партнерів ІПД та ЄІС.

Детальні процедури подання пропозицій проектів, укладання контрактів та виконання проектів регулюватимуться документами на рівні програм, затвердженими Моніторинговим комітетом.

Документи

Назва документа	Тип документа	Дата документа	Місцеві повноваження	Посилання на Комісію	файли	Дата відправки	Відправлено
Завершення письмової процедури, викладеної Моніторинговим комітетом	Письмове погодження Змісту Програми	13 лютого 2017 р.		Ages(2017)3325027	Завершення процедури, викладеної Моніторинговим комітетом	03 липня 2017 р.	pepesimo

Представлені додатки імплементаційного регламенту Комісії, що визначає модель Програми

Назва	тип	версія	Дата документу	Місцеві повноваження	Посилання на Комісію	файли	Дата відправки	Відправлено
Остаточна попередня оцінка Звіт	Звіт попередньою оцінкою	1.0	06 листопада 2014 р.		Ages(2015)1003187	Остаточна попередня оцінка Звіт	06 березня 2015 р.	pbagszo
Дані програми перед відправкою 2014TC16M6TN001 3.0	Відправлені дані Програми	3.0	03 липня 2017 р.		Ages(2017)3325027	Дані програми перед відправкою 2014TC16M6TN001 3.0	03 липня 2017 р.	pepesimo
Завершення письмової процедури Моніторинговим комітетом	Письмове погодження Змісту Програми співробітництва	3.0	13 лютого 2017 р.		Ages(2017)3325027	Завершення письмової процедури Моніторинговим комітетом	03 липня 2017 р.	pepesimo
Карта та учасники Програми	Карта території, охопленої Програмою	1.0	05 листопада 2014 р.		Ages(2015)1003187	Дод. 10 карта та учасники Програми Перелік регіонів Номенклатури територіальних одиниць для цілей статистики NUTS2	06 березня 2015	pbagszo

ДОДАТОК II

Фінансовий план щорічних фінансових зобов'язань з боку Союзу (в євро)

Фонд	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Всього
ЄІС	0.00	0.00	5,000,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5,000,000.00
Всього	0.00	0.00	5,000,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5,000,000.00

ДОДАТОК III

Фінансовий план для фінансових внесків з боку Союзу та бенефіціарів ЄС відповідно до вісі пріоритетів (у євро);

Вісь пріоритетів	Фон	Основа для розрахунку підтримки Союзу (Загальні прийнятні витрати або публічні прийнятні витрати)	Підтримка Союзу (a)	Національний контрагент (b) = (c) + (d)	Орієнтовний розподіл національного контрагента (партнера)		Загальний обсяг фінансування (e) = (a) + (b)	Ставка співфінансування (f) = (a) / (e)	Для інформації	
					Національне публічне фінансування (c)	Національне приватне фінансування (d)			Внеск и третіх країн	Внеск и ЄІВ
1	ЄІС	Всього	1,340,426,586,713.00	236,546.00	212,892.00	23,654.00	1,576,972.00	84.9999993992%	0.00	0.00
2	ЄІС	Всього	1,531,915.00	270,338.00	243,304.00	27,034.00	1,802,253.00	84.9999972257%	0.00	0.00
3	ЄІС	Всього	1,005,319.00	177,410.00	159,668.00	17,742.00	1,182,729.00	84.9999450424%	0.00	0.00
4	ЄІС	Всього	622,340.00	109,825.00	98,843.00	10,982.00	732,165.00	84.9999658547%	0.00	0.00
5	ЄІС	Всього	500,000.00	0.00	0.00	0.00	500,000.00	100,0000000000%	0.00	0.00
Всього	ЄІС		5,000,000.00	794,119.00	714,707.00	79,412.00	5,794,119.00	86,2943960937%	0.00	0.00
Grand total			5,000,000.00	794,119.00	714,707.00	79,412.00	5,794,119.00	86,2943960937%	0.00	0.00

Ставка може бути округлена до найближчого цілого числа в таблиці. Точна ставка, що використовується для відшкодування виплат є співвідношенням (f).

ДОДАТОК IV- ЗАГАЛЬНІ УМОВИ

Зміст

Преамбула.....	4
Розділ I - Загальні положення і принципи	6
Стаття 1 - Визначення термінів.....	6
Стаття 2 - Обчислення строків для рішень Комісії.....	8
Стаття 3 - Загальні принципи.....	8
Стаття 4 - Дотримання норм законодавства Союзу та національного законодавства.....	10
Стаття 5 - Забезпечення рівності чоловіків і жінок і недопущення дискримінації	10
Стаття 6 - Сталий розвиток	10
Стаття 7 - Принцип партнерства.....	10
Розділ II - Складання програми	12
Стаття 8 - Географічне охоплення.....	12
Стаття 9 - Зміст Програми і тематична концентрація	12
Стаття 10 - Затвердження і внесення змін до Програми	12
Стаття 11 - Місцевий розвиток під керівництвом громади, плани спільних дій та комплексні територіальні інвестиції.....	13
Стаття 12 - Відбір операцій.....	13
Стаття 13 - Дозволи та схвалення.....	14
Стаття 14 - Бенефіціари	14
Розділ III – Моніторинг, оцінка та технічна допомога.....	16
Підрозділ 1: Моніторинг	16
Стаття 15 - Створення і склад Моніторингового комітету	16
Стаття 16 - Функції Моніторингового комітету.....	16
Стаття 17 – Звітність	17
Стаття 18 - Щорічне оглядове засідання.....	18
Стаття 19 - Передача даних	18
Стаття 20 - Інформація та комунікація.....	19
Підрозділ 2: Оцінка	19
Стаття 21 – Принципи оцінки та спеціальні оцінки	19
Підрозділ 3: Технічна допомога	19
Стаття 22 - Ціль	19
Стаття 23 - Гранична сума.....	20
Розділ IV - Правомірність витрат і тривалість операцій	21
Стаття 24 - Принципи прийнятності	21
Стаття 25 - Встановлені терміни.....	21
Стаття 26 - Форми підтримки; форми грантів та відшкодування надходжень	21
Стаття 27 - Фіксовані ставки для непрямих витрат і витрат на персонал	23
Стаття 28 - Нецільові витрати.....	23
Стаття 29 - Відповідність вимогам залежно від місця розташування.....	24
Стаття 30 - Особливі правила щодо відповідності для певних категорій витрат	25
Стаття 31 - Операції, що генерують чистий дохід	25
Стаття 32 - Тривалість операцій	26

Розділ V – Закупівлі, що здійснюються бенефіціарами з країни-партнера ЄС	27
Стаття 33 - Відповідні правила закупівель	27
Стаття 34 - Правила щодо національної приналежності та походження.....	27
Стаття 35 - Права інтелектуальної власності	28
Розділ VI – Управління, контроль та призначення	30
Підрозділ 1: Призначення і функції органів програми.....	30
Стаття 36 - Призначення органів	30
Стаття 37 - Функції керуючого органу.....	30
Стаття 38 - Спільний секретаріат	30
Стаття 39 - Функції органу з сертифікації.....	30
Стаття 40 - Функції аудиторського органу	30
Стаття 41 - Функції органів країни-партнера ЄС.....	31
Підрозділ 2: Управління та контроль	32
Стаття 42 - Загальні принципи систем управління та контролю	32
Стаття 43 - Спільне управління та обов'язки	32
Стаття 44 - Обов'язки країни-партнера ЄС.....	32
Стаття 45 - Повноваження та обов'язки Комісії.....	32
Стаття 46 - Співпраця між Комісією та аудиторським органом.....	32
Стаття 47 - Пропорційний контроль за Програмою	32
Розділ VII - Основа для розрахунку та інтенсивність допомоги	32
Стаття 48 - Основа для розрахунку допомоги ЕФРР або ЄС	32
Стаття 49 - Іntenсивність допомоги	33
Розділ VIII - Фінансовий менеджмент, знімання зобов'язань, ревізія та прийняття рахунків, закриття та фінансові коригування	34
Підрозділ 1: Зобов'язання та платежі	34
Стаття 50 - Бюджетні зобов'язання.....	34
Стаття 51 - Загальні правила для здійснення виплат	34
Стаття 52 - Загальні правила для розрахунку проміжних виплат та виплати кінцевого залишку ..	34
Стаття 53 - Заявки на здійснення виплати	34
Стаття 54 - Строки подання проміжних заявок на здійснення виплати та строки їх виплати	34
Стаття 55 - Виплата бенефіціарам	34
Стаття 56 - Використання євро	35
Стаття 57 - Попереднє фінансування	36
Стаття 58 - Переривання строку виплат і зупинення виплат	36
Підрозділ 2: Знімання зобов'язань	36
Стаття 59 - Принципи	36
Стаття 60 - Крайній строк для знімання зобов'язань	37
Стаття 61 - Винятки щодо знімання зобов'язань.....	37
Стаття 62 - Процедура	37
Підрозділ 3: Рахунки.....	37
Стаття 63 - Підготовка, подання, розгляд і затвердження рахунків.....	37
Стаття 64 - Наявність документів.....	38
Підрозділ 4: Фінансові коригування і відшкодування з боку країн-учасників	38
Стаття 65 - Обов'язки країн-учасників	38
Стаття 66 - Повідомлення про невідповідності.....	38
Стаття 67 - Відшкодування	39

Підрозділ 5: Фінансові коригування Комісії	40
Стаття 68 - Обсяг, критерії та процедура.....	40
Стаття 69 - Зобов'язання країн-учасників	40
Розділ ІХ - Припинення участі та проблеми реалізації.....	41
Стаття 70 - Непідписання цієї Угоди про фінансування	41
Стаття 71 - Проблеми реалізації	41
Розділ Х - Прикінцеві положення.....	42
Стаття 72 - Консультації між країнами-учасниками та Комісією	42
Стаття 73 - Внесення змін до цієї Угоди про фінансування	42
Стаття 74 - Зупинення дії цієї Угоди про фінансування	42
Стаття 75 - Припинення дії цієї Угоди про фінансування	43
Стаття 76 - Механізми врегулювання спорів	44

Преамбула

- (1) Відповідно до статті 7(7) Регламенту ЄІС, якщо існує потреба в ефективнішому здійсненні заходів на загальне благо Союзу та країн-партнерів у таких сферах, як транснаціональне співробітництво, ЄІС може бути об'єднаний разом з фінансуванням в рамках інших відповідних регламентів Союзу. У такому випадку Комісія має вирішити, який єдиний набір правил має застосовуватись до реалізації.
- (2) Для досягнення мети об'єднання ЄІС разом з іншим фінансуванням, що здійснюється Союзом, слід належним чином враховувати положення Регламенту (ЄС) № 1299/2013¹ ("Регламент ЄТС"), актів, прийнятих у зв'язку з ним, Регламенту (ЄС) № 1303/2013² (Регламент про загальні положення "РЗП") та актів, прийнятих у зв'язку з ним, що безпосередньо застосовуються до такого іншого фінансування, що здійснюється Союзом, для цієї Угоди про фінансування.
- (3) Реалізація Програми Interreg V-B Danube; номер CCI 2014TC16M6TN001, далі за текстом – "Програма", має здійснюватися під спільним керівництвом. Отже, відповідальними за реалізацію, керівництво та контроль за реалізацією Програми є Комісія та Угорщина, як держава-член, в якій розташований керуючий орган, далі за текстом – "держава-член".
- (4) Відповідно до статті 3 Особливих умов, положення цих Загальних умов доповнюють положення основних актів, перелічених у статті 1 (2) Особливих умов, та актів, прийнятих на їхній основі. Програмні органи в державі-члені зобов'язані дотримуватись всіх положень основних актів, навіть якщо в цих Загальних умовах відсутні конкретні посилання на всі їхні положення.
- (5) Державні та інші органи країни-партнера ЄІС мають надавати підтримку державі-члену у виконанні її обов'язків і віддано співпрацювати з окремими програмними органами, зокрема у випадках, коли лише державні та інші органи країни-партнера ЄІС можуть виконувати завдання на своїй території.
- (6) Мета цих Загальних умов полягає у викладенні правил реалізації Програми, як описано в Додатку I, а також визначенні прав та обов'язків країни-партнера ЄІС та Комісії, відповідно, у виконанні цих завдань.
- (7) Ці Загальні умови застосовуються до зобов'язань країни-партнера ЄІС, пов'язаних лише з внеском Союзу або в поєднанні з національним співфінансуванням країни-партнера ЄІС.
- (8) Країна-партнер ЄІС залишається відповідальною за надання підтримки програмним органам держави-члена у виконанні її зобов'язань відповідно до чинного законодавства ЄС, навіть якщо країна-партнер ЄІС передоручає виконання певних завдань іншим суб'єктам, визначеним у Програмі. Комісія, зокрема, залишає за собою право призупинити платежі, а також зупинити

¹ Регламент (ЄС) № 1299/2013 Європейського Парламенту і Ради від 17 грудня 2013 року про конкретні положення щодо підтримки Європейським фондом регіонального розвитку мети Європейського територіального співробітництва (OJ L 347, 20.12.2013, стор. 259).

² Регламент (ЄС) № 1303/2013 Європейського парламенту і Ради від 17 грудня 2013 року, що встановлює загальнозастосовні положення про Європейський фонд регіонального розвитку, Європейський соціальний фонд, Фонд гуртування, Європейський аграрний фонд розвитку сільських районів та Європейський фонд мореплавства та рибальства, а також встановлює загальні положення про Європейський фонд регіонального розвитку, Європейський соціальний фонд, Фонд гуртування та Європейський фонд мореплавства та рибальства і скасовує Регламент Ради (ЄС) № 1083/2006 (OJ L 347, 20.12.2013, стор. 320).

та/або припинити дію цієї Угоди про фінансування на підставі дій, бездіяльності та/або обставин будь-якого визначеного суб'єкта.

Розділ I - Загальні положення і принципи

Стаття 1 - Визначення термінів

1. Терміни, що вживаються у цих Загальних умовах, мають такі визначення:

- (a) "Країна-партнер ЄС" – один з бенефіціарів, зазначених у Додатку I до Регламенту ЄС;
- (b) "Країни-учасники" – країна-партнер ЄС спільно з державами-членами, які беруть участь у багаторічній програмі транснаціонального співробітництва, спільно складеній країнами-учасниками;
- (c) "Програма" – спільна програма транснаціонального співробітництва;
- (d) "Органи" – публічно-правові організації або органи країни-партнера ЄС або держави-члена на національному, регіональному або місцевому рівні;
- (e) "Угода про фінансування" – однорічна або багаторічна угода, укладена між Комісією та країною-партнером ЄС, а також державою-членом, в якій розміщений керуючий орган;
- (f) "Орган публічного права" – у країні-партнері ЄС, відповідно до національного законодавства, органи, що еквівалентні тим, які є в державах-членах (див. пункт (o) пункту 2 нижче);
- (g) "Суб'єкт господарської діяльності" – будь-яка фізична або юридична особа або інший суб'єкт, який бере участь у здійсненні операції в рамках Програми, за винятком держави-члена або країни-партнера ЄС, що використовують свою прерогативу як органа державної влади;
- (h) "Допомога ЄФРР" – підтримка Програми з боку Союзу від Європейського фонду регіонального розвитку;
- (i) "Допомога ЄС" – підтримка України з боку Союзу в рамках Програми за рахунок статті бюджету ЄС на 2016 рік: ЄС – Східне партнерство – Скорочення рівня бідності та сталий розвиток, Виконавче Рішення Комісії С(2016)4719³.

2. Для цілей цих Загальних умов застосовуються визначення, наведені в статті 2 РЗП, якщо вони не були адаптовані відповідно до пункту 1, та, зокрема:

- (j) "Складання програми" – процес організації, прийняття рішень та розподілу фінансових ресурсів у декілька етапів із залученням партнерів відповідно до статті 5, призначений для реалізації на багаторічній основі спільних дій Союзу та держав-членів для досягнення цілей стратегії Союзу із розумного, стійкого та інклюзивного зростання;
- (k) "Операція" – проект, контракт, дія або група проектів, відібраних Спільним моніторинговим комітетом або організацією-замовником Програми, або що належать до їхньої сфери відповідальності, і які сприяють досягненню цілей;

³ Виконавче Рішення Комісії С(2016) 4719 від 26 липня 2016 року про Спеціальний захід на 2016 рік щодо боротьби з корупцією і підтримки ключових реформ на користь України, який має фінансуватися із загального бюджету Європейського Союзу.

- (l) "Бенефіціар" – державний або приватний орган, відповідальний за ініціювання або ініціювання та здійснення операцій;
- (m) "Угода про партнерство" – документ, підготовлений державою-членом із залученням партнерів відповідно до підходу багаторівневого управління, в якому окреслені стратегії, пріоритети та механізми такої держави-члена для дієвого та ефективного використання європейських структурних та інвестиційних фондів з метою реалізації стратегії Союзу із розумного, стійкого та інклюзивного зростання, і який затверджується Комісією за результатами оцінки та діалогу з відповідною державою-членом;
- (n) "Державні видатки" – будь-який державний внесок у фінансування операцій, джерелом якого є бюджет національних, регіональних або місцевих органів державної влади, бюджет Союзу, пов'язаний з допомогою ЄІС, бюджет органів публічного права чи бюджет об'єднань органів державної влади або органів публічного права;
- (o) "Орган публічного права" – орган у державі-члені, який регулюється публічним правом відповідно до змісту пункту 4 статті 2(1) Директиви 2014/24/EU Європейського Парламенту і Ради⁴ та будь-яке Європейське об'єднання територіального співробітництва (ЄОТС), створене відповідно до Регламенту (ЄС) № 1082/2006 Європейського парламенту і Ради⁵, незалежно від того, вважається ЄОТС органом публічного права чи органом приватного права згідно з відповідними національними імплементуючими положеннями;
- (p) "Документ" – паперовий або електронний носій, на якому міститься інформація, що стосується цієї Угоди про фінансування;
- (q) "Звітний рік" – період з 1 липня по 30 червня, за винятком першого звітного року періоду дії програми, щодо якого він означає період з дати початку правомірності видатків до 30 червня 2015 року; підсумковий звітний рік триває з 1 липня 2023 року по 30 червня 2024 року;
- (r) "Фінансовий рік" – період з 1 січня по 31 грудня;
- (s) "Невідповідність" – будь-яке порушення законодавства Союзу, або національного законодавства, що стосується його застосування, що виникає внаслідок дій або бездіяльності суб'єкта господарської діяльності, який бере участь у здійсненні допомоги ЄФРР або ЄІС, і яке має або буде мати негативний вплив на бюджет Союзу у вигляді внесення невиправданої видаткової статті до бюджету Союзу;
- (t) "Системна невідповідність" – будь-яке порушення, яке може мати повторюваний характер, з високою ймовірністю виникнення в подібних типах операцій, яке виникає унаслідок серйозного недоліку в ефективному функціонуванні системи управління та контролю, включаючи незапровадження відповідних процедур відповідно до цього Регламенту та правил Фонду;

⁴ Директива 2014/24/EU Європейського Парламенту і Ради від 26 лютого 2014 року про державні закупівлі та про скасування Директиви 2004/18/ЕС, Текст щодо ЄЕЗ, ОJ L 94, 28.3.2014, стор. 65.

⁵ Регламент (ЄС) № 1302/2013 Європейського Парламенту і Ради від 17 грудня 2013 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 1082/2006 про Європейське об'єднання територіального співробітництва (ЄОТС) у частині роз'яснення, спрощення та вдосконалення створення і функціонування таких об'єднань, ОJ L 347, 20.12.2013, стор. 303.

- (u) "Серйозний недолік в ефективному функціонуванні системи управління та контролю" – недолік, який потребує істотних поліпшень в системі, який наражає допомогу ЄФРР або ЄІС на значний ризик порушень, та існування якого є несумісним з аудиторським висновком без застережень про функціонування системи управління та контролю;
  - (v) "Правила Фонду" – конкретні положення Регламенту (ЄС) № 1303/2013 Європейського Парламенту і Ради від 17 грудня 2013 року⁶, що застосовуються до Регламенту (ЄС) № 1299/2013 Європейського Парламенту і Ради⁷ (Регламент про Європейське територіальне співробітництво "Регламент ЄТС") і Регламенту (ЄС) № 1301/2013 Європейського Парламенту і Ради⁸.
3. Посилання в цій Угоді про фінансування на положення РЗП, Регламенту ЄТС та актів, прийнятих на їхній основі, розглядаються як такі, що також стосуються, у відповідних випадках, «Країни-партнера ЄІС», "Країн-учасників" та "Допомоги ЄФРР» або "Допомоги ЄІС», як це визначено в пункті 1.

Стаття 2 - Обчислення строків для рішень Комісії

Якщо, відповідно до статті 10(2) і (5) цієї Угоди або статті 107(2) і 108(3) РЗП, для Комісії встановлено строк прийняття або зміни рішення за допомогою імплементуючого акту, цей строк не включає період, який починається з дати, що настає за датою надсилання Комісією своїх зауважень державі-члену, та триває до тих пір, поки держава-член не відреагує на зауваження.

Стаття 3 - Загальні принципи

1. Допомога ЄІС має забезпечувати підтримку країні-партнеру ЄІС з метою подальшого просування у напрямку території спільного процвітання і добросусідства за участю Союзу та країни-партнера ЄІС шляхом розвитку особливих відносин, заснованих на співробітництві, мирі та безпеці, взаємній відповідальності та спільних зобов'язаннях щодо універсальних цінностей демократії, верховенства права та дотримання прав людини згідно з положеннями Договору про Європейський Союз.

Союз підтримує, розвиває і зміцнює цінності свободи, демократії, універсальності, неподільності та дотримання прав людини та основних свобод, а також принципи рівності і верховенства права, на яких він заснований, шляхом діалогу і співробітництва з третіми

---

⁶ Регламент (ЄС) № 1303/2013 Європейського парламенту і Ради від 17 грудня 2013 року, що встановлює загальнозастосовні положення про Європейський фонд регіонального розвитку, Європейський соціальний фонд, Фонд гуртування, Європейський аграрний фонд розвитку сільських районів та Європейський фонд мореплавства та рибальства, а також встановлює загальні положення про Європейський фонд регіонального розвитку, Європейський соціальний фонд, Фонд гуртування та Європейський фонд мореплавства та рибальства і скасовує Регламент Ради (ЄС) № 1083/2006, ОJ L 347, 20.12.2013, стор. 320.

⁷ Регламент (ЄС) № 1299/2013 Європейського Парламенту і Ради від 17 грудня 2013 року про конкретні положення щодо підтримки Європейським фондом регіонального розвитку мети Європейського територіального співробітництва, ОJ L 347, 20.12.2013, стор. 259.

⁸ Регламент (ЄС) № 1301/2013 Європейського Парламенту і Ради від 17 грудня 2013 року про Європейський фонд регіонального розвитку та про конкретні положення, що стосуються мети "Інвестиції для зростання і створення робочих місць" та скасовує Регламент (ЄС) № 1080/2006, ОJ L 347, 20.12.2013, стор. 289.

країнами, а також відповідно до принципів міжнародного права. Відповідно, фінансування в рамках цього Регламенту має відповідати таким цінностям і принципам, а також зобов'язанням Союзу відповідно до міжнародного права, з урахуванням відповідних політик і позицій Союзу.

2. Допомога ЄІС спрямована, зокрема, на таке:

- a) зміцнення субрегіонального, регіонального співробітництва, а також співробітництва в межах програми європейського сусідства, в тому числі у формі транснаціональних програм.
- b) сприяння взаєморозумінню і двосторонньому співробітництву у сфері регіональної політики, щодо методів розробки та впровадження регіональних політик, включаючи багаторівневе управління та партнерство, з особливим акцентом на розвитку неблагополучних районів і територіальному співробітництві, створюючи, тим самим, канали зв'язку і розширюючи обмін інформацією між національними, регіональними та місцевими органами влади, соціально-економічними суб'єктами та громадянським суспільством;
- c) підтримка та активізація участі місцевих і регіональних органів влади в регіональному співробітництві та відповідних структурах управління, підтримання та розробка заходів щодо нарощування потенціалу та сприяння зміцненню регіональних економіко-підприємницьких мереж;
- d) докладання зусиль для розвитку регіональних елементів, таких як транспорт, енергетика, комунікаційні мережі, культура, освіта, туризм, охорона здоров'я, які мають стосунок до регіонального співробітництва.

3. Комісія і країни-учасники мають забезпечувати, з урахуванням особливостей кожної держави-члена та країни-партнера ЄІС, щоб допомога ЄІС узгоджувалась з відповідними політиками, горизонтальними принципами, зазначеними в статтях 3, 5 і 6, а також пріоритетами Союзу, і щоб вона була доповненням до інших інструментів Союзу.
4. Допомога ЄІС має здійснюватися в тісній співпраці між Комісією, державою-членом і країною-партнером ЄІС відповідно до принципу субсидіарності.
5. Країни-учасники на відповідному територіальному рівні, відповідно до їхньої інституційної, правової та фінансової основи, а також органи, призначені ними для цієї мети, є відповідальними за підготовку та реалізацію Програми і виконання своїх завдань у співпраці з відповідними партнерами, зазначеними в статті 7, відповідно до цієї Угоди про фінансування.
6. Механізми реалізації та використання допомоги ЄІС і, зокрема, фінансових та адміністративних ресурсів, необхідних для підготовки та реалізації Програми, щодо моніторингу, звітності, оцінки, управління та контролю, мають відповідати принципу пропорційності, враховуючи рівень підтримки, що надається, і мають враховувати загальну мету, що полягає у зменшенні адміністративного навантаження на органи, що беруть участь в управлінні та контролі за виконанням Програми.
7. Комісія і країни-учасники забезпечують координацію між цією Програмою та іншими програмами ЄІС, а також між ЄФРР та іншими відповідними політиками, стратегіями та інструментами Союзу, включаючи ті, що входять в межі зовнішньої діяльності Союзу, відповідно до своїх обов'язків.

8. Частина бюджету Союзу, що виділяється на допомогу ЄІС, реалізовується в рамках спільного управління між державою-членом і Комісією відповідно до статті 59 Регламенту (ЄС, Євратом) № 966/2012 Європейського Парламенту і Ради⁹("Фінансовий регламент");
9. Комісія і країни-учасники мають дотримуватися принципу раціонального управління фінансами відповідно до статті 30 Фінансового регламенту.
10. Комісія і країни-учасники мають забезпечувати ефективність допомоги ЄІС у процесі підготовки і реалізації у частині, що стосується моніторингу, звітності та оцінки.
11. Комісія і країни-учасники мають виконувати свої відповідні функції щодо допомоги ЄІС з метою зменшення адміністративного навантаження на бенефіціарів.

Стаття 4 - Дотримання норм законодавства Союзу та національного законодавства

Операції, що здійснюються на основі підтримки ЄІС, мають відповідати нормам чинного законодавства Союзу і національного законодавства, що стосується його застосування ("чинне законодавство").

Стаття 5 - Забезпечення рівності між чоловіками та жінками і недопущення дискримінації

Комісія і країни-учасники мають забезпечувати врахування і пропагування рівності між чоловіками та жінками, а також інтеграції гендерних аспектів у підготовці та реалізації Програми, включаючи щодо моніторингу, звітності та оцінки.

Комісія і країни-учасники мають вживати відповідних заходів для запобігання будь-якій дискримінації за ознакою статі, расового чи етнічного походження, релігії чи переконань, інвалідності, віку чи сексуальної орієнтації у процесі підготовки та реалізації Програми. Зокрема, в ході підготовки та реалізації Програми має братись до уваги доступність для людей з обмеженими можливостями.

Стаття 6 - Сталий розвиток

Досягнення цілей допомоги ЄІС здійснюється відповідно до принципу сталого розвитку і сприяння з боку Союзу у досягненні цілі збереження, захисту та поліпшення якості навколишнього середовища, як це передбачено в статтях 11 і 191(1) Договору про функціонування Європейського Союзу (ДФЄС), з урахуванням принципу "забруднювач платить".

Комісія і країни-учасники мають забезпечувати просування вимог щодо захисту навколишнього середовища, ефективного використання ресурсів, пом'якшення наслідків зміни клімату та адаптації, біорізноманіття, протидії лихам і запобігання та управління ризиками у процесі підготовки та реалізації Програми.

Стаття 7 - Принцип партнерства

1. Країни-учасники організують для Програми партнерство з компетентними регіональними та місцевими органами влади відповідно до своєї організаційно-правової основи. До партнерства також входять такі партнери:

---

⁹ Регламент (ЄС, Євратом) № 966/2012 Європейського Парламенту і Ради від 25 жовтня 2012 року про фінансові правила, що застосовуються до загального бюджету Союзу, і який скасовує Регламент Ради (ЄС, Євратом) № 1605/2002, ОJ L 298, 26.10.2012, стор. 1.

- (a) компетентні міські та інші державні органи;
- (b) економічні та соціальні партнери; і
- (c) відповідні органи, що представляють громадянське суспільство, включаючи екологічних партнерів, неурядові організації, а також органи, відповідальні за сприяння соціальній інтеграції, гендерній рівності та недопущення дискримінації.

Країни-учасники можуть також залучати Європейські об'єднання територіального співробітництва, що здійснюють свою діяльність в районі, що охоплюється програмою, та органи, які беруть участь в розробці або реалізації макрорегіональної стратегії або стратегії морського басейну в районі, що охоплюється програмою, включаючи координаторів у пріоритетних зонах для макрорегіональної стратегії.

У випадку створення державними органами, економічними та соціальними партнерами, а також органами, що представляють громадянське суспільство, "парасолькової" організації, вони можуть висувати одного представника для представлення поглядів "парасолькової" організації у партнерстві.

2. Відповідно до підходу багаторівневого управління, партнери, що зазначені в пункті 1, залучаються країнами-учасниками до підготовки звітів про стан реалізації та до всього процесу підготовки і реалізації Програми, в тому числі шляхом участі в роботі моніторингового комітету для Програми відповідно до статті 15.
3. Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 240/2014¹⁰ застосовується, з урахуванням відповідних змін, на різних елементах складання програми, зазначених в пункті 2.

---

¹⁰ Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 240/2014 від 7 січня 2014 року про Кодекс поведінки Європейського союзу щодо партнерства в рамках Європейських структурних та інвестиційних фондів, OJ L 74, 14.3.2014, стор. 1.

Розділ II - Складання програми

Стаття 8 - Географічне охоплення

У Програму включається перелік регіонів, що відповідають вимогам, який має такий вигляд:

- (a) регіони другого рівня держав-членів відповідно до Номенклатури територіальних одиниць для цілей статистики (NUTS), які перелічені в Додатку III до Виконавчого Рішення Комісії 2014/388/EU від 16 червня 2014 року¹¹, забезпечуючи при цьому безперервність такого співробітництва в більших пов'язаних районах на основі попередніх програм, беручи до уваги, де це доцільно, макрорегіональні стратегії та стратегії морського басейну;
- (b) регіони другого рівня в країні-партнері ЄС відповідно до Номенклатури територіальних одиниць для цілей статистики (NUTS) або, у разі відсутності класифікації NUTS, еквівалентні райони, перелічені в інформаційних цілях у Додатку III до Виконавчого рішення Комісії 2014/388/EU, а також викладені в Програмі, яка затверджується Комісією.

Стаття 9 - Зміст Програми і тематична концентрація

1. Розробка Програми здійснюється відповідно до принципу партнерства, як зазначено в статті 7, і відповідно до статті 8 Регламенту ЄТС.
2. Тематичні цілі Програми узгоджуються між країнами-учасниками для кожного кордону або групи кордонів на основі тематичних цілей, визначених у частині першій статті 9 РЗП.
3. Тематичні пріоритети допомоги ЕФРР або ЄС визначені в статті 5 Регламенту (ЄС) № 1301/2013 і в статті 7 (1)(b) Регламенту ЄТС.
4. Не менше 80% від відрахування ЕФРР на цю транснаціональну програму зосереджується на не більше, ніж чотирьох тематичних цілях, визначених у частині першій статті 9 РЗП.

Стаття 10 - Затвердження і внесення змін до Програми

1. Комісія здійснює оцінку узгодженості програм із Регламентом про загальні положення та Регламентом ЄТС, а також правилами Фонду, їхнього ефективного внеску в досягнення окремих тематичних цілей і пріоритетів Союзу, що є специфічними для ЄТС і ЄФРР, і, залежно від залучення відповідних держав-членів, також узгодженості з Угодою про партнерство, з урахуванням відповідних рекомендацій для конкретних країн, прийнятих відповідно до статті 121(2) ДФЄС, і відповідних рекомендацій Ради, прийнятих відповідно до статті 148(4) ДФЄС, а також здійснює попередню оцінку. Предметом оцінки є, зокрема, адекватність стратегії програми, відповідних завдань, показників, цілей та розподілу бюджетних коштів.
2. Комісія вносить свої зауваження протягом трьох місяців з дати представлення програми. Країни-учасники надають Комісії всю необхідну додаткову інформацію і, в разі необхідності, здійснюють перегляд запропонованої програми.

¹¹ Виконавче Рішення Комісії від 16 червня 2014 року про створення переліку регіонів та районів, які мають право на отримання фінансування з Європейського фонду регіонального розвитку в рамках прикордонного і транснаціональних компонентів мети Європейського територіального співробітництва на період з 2014 по 2020 роки (повідомлено під номером документа С (2014) 3898), OJ L 183, 24.6.2014, стор. 75.

3. Європейський інвестиційний банк (ЄІБ) може на прохання країн-учасників брати участь в підготовці, а також у заходах, пов'язаних з підготовкою операцій.
4. Перед затвердженням Програми Комісія може звернутися до ЄІБ за консультаціями.
5. Запити щодо внесення змін до Програми, що подаються країнами-учасниками, мають бути належним чином обґрунтовані та, зокрема, повинні містити відомості про очікуваний вплив змін до програми на реалізацію стратегії Союзу із розумного, стійкого та інклюзивного зростання і досягнення конкретних цілей, визначених у програмі, з урахуванням Регламенту про загальні положення та Регламенту ЄТС, горизонтальних принципів, зазначених у статтях 5, 6 і 7, а також Угоди про партнерство. Ці запити мають супроводжуватися переглянутою програмою. До внесення змін до Програми застосовуються пункти 3 і 4.

Стаття 11 - Місцевий розвиток під керівництвом громади, плани спільних дій та комплексні територіальні інвестиції

1. В рамках Програми можуть здійснюватись заходи
  - a) з місцевого розвитку під керівництвом громад за змістом статей 32-35 РЗП,
  - b) планів спільних дій за змістом статей 104-109 РЗП, складених відповідно до статті 4 і Додатка IV Виконавчого Регламенту Комісії (ЄС) № 2015/207¹²; і
  - c) з комплексних територіальних інвестицій за змістом статті 36 РЗП.
2. У заходах, зазначених в пункті 1, мають також враховуватись положення статей 9-11 Регламенту ЄТС.

Стаття 12 - Відбір операцій

1. Відбір операцій в рамках Програми здійснюється моніторинговим комітетом. Моніторинговий комітет може для відбору операцій створити керівний комітет, який діє під його відповідальністю.
2. У відібраних операціях мають бути бенефіціари принаймні з двох країн-учасників, принаймні один з яких має бути з держави-члена. Операція може здійснюватися в одній країні-учаснику, за умови визначення транснаціональних вигод і переваг.

Проте, держави-члени, які беруть участь в операції, можуть у моніторинговому комітеті прийняти рішення про одне з нижченаведеного, якщо інше вже не погоджено в Програмі:

  - (a) операції, на які поширюється певний конкурс заявок, не можуть включати бенефіціарів з країни-партнера ЄІС, поки країна-партнер ЄІС не укладе Угоду про фінансування; або

¹² Виконавчий Регламент Комісії (ЄС) 2015/207 від 20 січня 2015 року, що встановлює докладні правила із виконання Регламенту (ЄС) № 1303/2013 Європейського Парламенту і Ради щодо зразків для звіту про стан реалізації, надання інформації про великий проект, плану спільних дій, звіту про реалізацію для мети "Інвестиції для зростання і створення робочих місць", управлінських декларацій, стратегії проведення аудиту, аудиторського висновку та річного звіту про контроль, а також методики проведення аналізу витрат і вигоди, і відповідно до Положення (ЄС) № 1299/2013 Європейського Парламенту і Ради щодо зразка для звіту про реалізацію для мети Європейського територіального співробітництва, OJ L 38, 13.2.2015, стор. 1.

- (b) бенефіціари з країни-партнера ЄС можуть брати участь у певному конкурсі заявок за умови, що країна-партнер ЄС уклала цю Угоду про фінансування до встановленого крайнього строку; або
  - (c) керуючий орган може відкласти підписання грантового документа відповідно до статті 14(7) до тих пір, поки країна-партнер ЄС не укладе цю Угоду про фінансування до встановленого крайнього строку; або
  - (d) керуючий орган може підписати грантовий документ відповідно до статті 14(7) з додаванням умови щодо дійсності підпису, який відноситься до дати, коли країна-партнер ЄС уклала цю Угоду про фінансування.
3. Бенефіціари співпрацюють між собою у розробці та реалізації операцій. Крім того, вони співпрацюють у сфері кадрового забезпечення або фінансування операцій.

Стаття 13 - Дозволи та схвалення

Компетентні органи країни-партнера ЄС надають будь-який вид дозволу та/або схвалення, що необхідний для реалізації Програми, відповідно до національного законодавства, до того, як грантовий документ, зазначений у статті 14(7), буде наданий керуючим органом головному бенефіціару.

Стаття 14 - Бенефіціари

1. У випадку, якщо для операції в Програмі є два або більше бенефіціарів, один з них має бути визначений усіма бенефіціарами як головний бенефіціар.
2. Головний бенефіціар виконує такі завдання:
  - a) формування домовленостей з іншими бенефіціарами в угоді, що містить положення, які, зокрема, гарантують належне фінансове управління коштами, виділеними на операцію, включаючи домовленості щодо відшкодування неправомірно виплачених сум;
  - b) взяття на себе відповідальності за забезпечення реалізації всієї операції;
  - c) забезпечення того, щоб видатки, представлені всіма бенефіціарами, були здійснені під час реалізації операції і щоб вони відповідали заходам, узгодженим між усіма бенефіціарами, а також, щоб вони відповідали документу, що надається керуючим органом відповідно до статті 12(5) Регламенту ЄТС;
  - d) забезпечення того, щоб видатки, представлені всіма бенефіціарами, були перевірені контролером (контролерами)¹³, якщо така перевірка не здійснюється керуючим органом відповідно до статті 23(1) Регламенту ЄТС.
3. Якщо інше не передбачено в домовленостях, зазначених в пункті (а) пункту (2), головний бенефіціар забезпечує отримання іншими бенефіціарами загальної суми державної підтримки якомога швидше і в повному обсязі. Жодні суми, спеціальна плата або інші збори з еквівалентним ефектом, які можуть зменшити ці суми для інших бенефіціарів, не вираховуються, не утримуються і не стягуються, відповідно.
4. Головні бенефіціари мають бути розташовані в державі-члені, яка бере участь у Програмі. Проте, держави-члени і країна-партнер ЄС, що беруть участь у Програмі, можуть погодитися на розташування головного бенефіціара у країні-партнері ЄС, що бере участь в цій Програмі,

¹³ Як визначено в статті 37(3).

еквівалентним ефектом, які можуть зменшити ці суми для інших бенефіціарів, не вираховуються, не утримуються і не стягуються, відповідно.

4. Головні бенефіціари мають бути розташовані в державі-члені, яка бере участь у Програмі. Проте, держави-члени і країна-партнер ЄС, що беруть участь у Програмі, можуть погодитися на розташування головного бенефіціара у країні-партнері ЄС, що бере участь в цій Програмі, за умови, що керуючий орган пересвідчиться, що головний бенефіціар може виконувати завдання, викладені в пунктах 2 і 3, і що вимоги до управління, контролю і аудиту виконані.
5. Єдині бенефіціари мають бути зареєстровані в державі-члені, яка бере участь у Програмі. Проте, вони можуть бути зареєстровані в державі-члені, що не бере участі в Програмі, за умови виконання умов, викладених в статті 12(3) Регламенту ЄТС.
6. Незважаючи на положення статті 12(2), ЄОТС або інша юридична особа, створена відповідно до законодавства однієї з країн-учасників, може подати заявку на участь в операції як єдиний бенефіціар, за умови, що він заснований органами державної влади або органами з не менше як двох країн-учасників.
7. Керуючий орган надає головному або єдиному бенефіціару для кожної операції документ, що встановлює умови для підтримки операції, включаючи конкретні вимоги щодо продукції або послуг, які мають бути отримані в рамках операції, план фінансування та термін виконання (далі – "грантовий документ").

У грантовому документі також зазначається метод, який буде застосовуватись для визначення витрат на операцію, та умови для виплати гранту.

Відповідно до рішення, прийнятого державами-членами, що беруть участь в Програмі, в моніторинговому комітеті відповідно до другого підпункту статті 12, керуючий орган може:

- a) відкласти підписання грантового документа; або
- b) викласти у грантовому документі умову, що грантовий документ набирає чинності лише щодо бенефіціара в країні-партнері ЄС, якщо країна-партнер ЄС схвалила таке рішення.

Розділ III – Моніторинг, оцінка та технічна допомога

Підрозділ 1: Моніторинг

Стаття 15 - Створення і склад Моніторингового комітету

1. Протягом трьох місяців з дати надсилання державі-члену повідомлення про рішення про затвердження Програми, країни-учасники створюють Моніторинговий комітет ("МК") за погодженням з керуючим органом для здійснення контролю за реалізацією програми.
2. МК розробляє і затверджує свій робочий регламент.
3. Склад МК узгоджується країнами-учасниками і до нього входять відповідні представники цих країн. До складу Моніторингового комітету можуть входити представники ЄОТС, що здійснюють діяльність, пов'язану з Програмою в межах регіону, що охоплюється програмою.
4. Список членів МК має бути опублікований.
5. Комісія бере участь у роботі МК як консультант.
6. У разі, якщо в реалізації Програми бере участь ЄІБ, він може також брати участь у роботі МК як консультант.
7. Головою МК обирається представник держави-члена або керуючого органу.

Стаття 16 - Функції Моніторингового комітету

1. МК збирається не рідше одного разу на рік і здійснює огляд реалізації програми та прогресу в досягненні поставлених цілей. При цьому, він розглядає фінансові дані, загальні і конкретні програмні показники, включаючи зміни в показниках результатів і прогресу порівняно з кількісними цільовими показниками, а також основні етапи, визначені в структурі показників ефективності, зазначеній в статті 21(1) РЗП і, де це доречно, результати якісних аналізів.
2. Моніторинговий комітет розглядає всі питання, які впливають на ефективність програми, включаючи висновки аналізу ефективності.
3. МК розглядає, зокрема, таке:
  - a) будь-які питання, що впливають на ефективність операційної програми;
  - b) досягнутий прогрес у реалізації плану оцінки та подальших заходів з огляду на результати оцінок;
  - c) реалізація комунікаційної стратегії;
  - d) реалізація спільних планів дій;
  - e) заходи, спрямовані на забезпечення рівності між чоловіками та жінками, рівних можливостей і недопущення дискримінації, включаючи доступність для людей з обмеженими можливостями;
  - f) заходи зі сприяння сталому розвитку.

4. МК розглядає і затверджує:
  - a) методику і критерії, що використовуються для відбору операцій;
  - b) річні і підсумкові звіти про хід реалізації;
  - c) план оцінки Програми та будь-які зміни до плану оцінки відповідно до статті 21(6) РЗП;
  - d) комунікаційну стратегію для Програми та будь-які зміни до стратегії;
  - e) будь-які пропозиції керуючого органу щодо будь-яких змін до Програми.
5. Моніторинговий комітет може вносити зауваження до керуючого органу щодо реалізації та оцінки програми, включаючи заходи, пов'язані зі зменшенням адміністративного навантаження на бенефіціарів. Моніторинговий комітет здійснює моніторинг заходів, що вживаються у відповідь на його зауваження.

Стаття 17 – Звітність

1. До 31 травня 2016 року і до тієї самої дати кожного наступного року до 2023 року включно, керуючий орган надає Комісії річний звіт про хід реалізації відповідно до статті 50(1) РЗП.

Звіт про хід реалізації, наданий у 2016 році, має охоплювати 2014 і 2015 фінансові роки.

2. Для звітів, що мають бути надані у 2017 та 2019 роках, крайнім строком, що зазначений в пункті 1, є 30 червня.
3. У річних звітах про хід реалізації відображається ключова інформація про хід реалізації Програми та її пріоритети з посиланням на фінансові дані, загальні і конкретні програмні показники, кількісні цільові показники, включаючи, у відповідних випадках, зміни в показниках результатів, і, починаючи з річного звіту про хід реалізації, який має бути наданий у 2017 році, основні етапи, визначені в структурі показників ефективності. Дані, що надаються, мають стосуватися оцінка показників для операцій, виконаних в повному обсязі, а також, де це можливо, з урахуванням стадії реалізації, для окремих операцій. У них також має бути викладено узагальнення результатів усіх оцінок програми, які стали доступними протягом попереднього фінансового року, будь-які питання, що впливають на ефективність програми, а також інформація про вжиті заходи.

У разі потреби, в річних звітах про хід реалізації має також бути викладено прогрес, досягнутий у підготовці і реалізації великих проектів і планів спільних дій.

4. До річних звітів про хід реалізації, які мають бути надані у 2017 та 2019 роках, застосовується стаття 14(4) Регламенту ЄТС.
5. Річні та підсумкові звіти про хід реалізації складаються відповідно до статті 8 та Додатку X до Виконавчого Регламенту Комісії (ЄС) № 2015/207.

Стаття 18 - Щорічне оглядове засідання

1. Щорічне оглядове засідання організується кожного року, починаючи з 2016 року і до 2023 року включно, за участі Комісії, держави-члена та країни-партнера ЄС, для розгляду ефективності реалізації Програми, з урахуванням річного звіту про хід реалізації та зауважень Комісії у відповідних випадках. На щорічному оглядовому засіданні може розглядатися більше, ніж одна програма.
2. Незважаючи на положення пункту 1, держава-член і Комісія можуть домовитися не організувати щорічне оглядове засідання для Програми в інші роки, крім 2017 і 2019. У такому випадку щорічне оглядове засідання може бути проведене у письмовій формі.
3. На щорічному оглядовому засіданні головує Комісія або, якщо цього забажає держава-член, співголовують держава-член та Комісія.
4. Держава-член і країна-партнер ЄС забезпечують вжиття відповідних заходів у відповідь на зауваження Комісії після щорічного оглядового засідання щодо питань, які суттєво впливають на реалізацію Програми, і, в разі потреби, інформують Комісію про вжиті заходи протягом трьох місяців.

Стаття 19 - Передача даних

1. До 31 січня, 31 липня та 31 жовтня кожного року, керуючий орган передає Комісії для цілей моніторингу, для Програми і згідно з віссю пріоритетів дані в електронному вигляді про:
  - (a) загальні і держані дозволені правилами видатки на операції і кількість операцій, відібраних для підтримки;
  - (b) загальну суму дозволених правилами видатків, заявлених бенефіціарами для керуючого органу.
2. Крім того, передача здійснена до 31 січня має містити вищезазначені дані з розбивкою за категоріями втручання. Ця передача вважається такою, що відповідає вимозі про подання фінансових даних, як зазначено в статті 50(2) РЗП.
3. Передачі даних, які мають бути здійснені до 31 січня і 31 липня мають супроводжуватися прогнозом суми, для якої керуючий орган очікує надати заявки на здійснення виплати на поточний фінансовий рік і на наступний фінансовий рік.
4. Кінцевою датою для даних, що подаються відповідно до цього пункту, має бути кінець місяця, що передує місяцю подачі.
5. Фінансові дані передаються відповідно до статті 2 та Додатку II до Виконавчого Регламенту Комісії (ЄС) № 1011/2014¹⁴.

¹⁴ Виконавчий регламент Комісії (ЄС) № 1011/2014 від 22 вересня 2014 року, що встановлює докладні правила застосування Регламенту (ЄС) № 1303/2013 Європейського Парламенту і Ради щодо шаблонів для подання Комісії певної інформації та докладні правила, що стосуються обміну інформацією між бенефіціарами та керуючими органами, органами з сертифікації, аудиторськими органами та проміжними органами, OJ L 286, 30.9.2014, стор. 1

Стаття 20 - Інформація та комунікація

1. Керуючий орган відповідає за інформаційну та комунікаційну діяльність, як визначено в статтях 115, 116 і 117 РЗП.
2. Застосовуються положення статей 3-5 Виконавчого регламенту Комісії (ЄС) № 821/2014¹⁵ щодо технічних характеристик інформаційно-комунікаційних заходів для операцій та інструкцій зі створення емблеми Союзу і визначення стандартних кольорів.

Підрозділ 2: Оцінка

Стаття 21 – Принципи оцінки та спеціальні оцінки

1. Оцінки проводяться з метою поліпшення якості розробки та реалізації програм, а також для оцінювання їхньої дієвості, ефективності та впливу. Оцінка впливу програм здійснюється з огляду на місію ЄФРР, стосовно цілей в рамках стратегії Союзу із розумного, стійкого та інклюзивного зростання і, з урахуванням масштабу програми, стосовно ВВП та рівня безробіття у відповідній частині, що охоплюється програмою, у відповідних випадках.
2. Держави-члени надають ресурси, необхідні для проведення оцінок, і забезпечують наявність процедур для отримання і збору даних, необхідних для оцінок, включаючи дані, пов'язані з загальними та, у відповідних випадках, конкретними програмними показниками.
3. Оцінки проводяться внутрішніми або зовнішніми експертами, які є функціонально незалежними від органів, що відповідають за реалізацію програми. Комісія надає рекомендації щодо способу проведення оцінок відразу після набуття чинності цим Регламентом.
4. Всі оцінки мають бути оприлюднені для громадськості.
5. Країни-учасники спільно проводять попередню оцінку відповідно до статті 55 РЗП.
6. Застосовуються положення статті 56 РЗП щодо оцінки в період дії програми.

Зокрема, керуючий орган розробляє план оцінок, який подається на розгляд МК не пізніше, ніж через один рік після затвердження Програми.

7. Застосовуються положення статті 57 РЗП щодо оцінки по факту виконання реалізації програми

Підрозділ 3: Технічна допомога

Стаття 22 - Ціль

З ініціативи держави-члена, допомога ЄФРР або ЄІС може бути спрямована на підтримку заходів з підготовки, управління, моніторингу, оцінки, інформації та комунікації, налагодження взаємодії, вирішення скарг та контролю і аудиту. Допомога ЄФРР або ЄІС може бути використана країнами-

---

¹⁵ Виконавчий регламент Комісії (ЄС) № 821/2014 від 28 липня 2014 року, що встановлює правила застосування Регламенту (ЄС) № 1303/2013 Європейського Парламенту і Ради щодо детальних механізмів передачі та управління програмними внесками, звітності про фінансові інструменти, технічних характеристик інформаційно-комунікаційних заходів для операцій і системи для запису та зберігання даних, OJ L 223, 29.7.2014, стор. 7.

учасниками для підтримки заходів щодо зменшення адміністративного навантаження на бенефіціарів, включаючи системи електронного обміну даними, а також заходів зі зміцнення потенціалу державних органів і бенефіціарів держав-членів щодо адміністрування та використання допомоги ЄФРР або ЄІС.

Допомога ЄФРР або ЄІС також може бути використана для підтримки заходів, спрямованих на зміцнення потенціалу відповідних партнерів (див. статтю 7 про партнерів та партнерство) відповідно до пункту (е) статті 5(3) РЗП, а також для підтримки обміну досвідом між такими партнерами.

Заходи, зазначені в цьому пункті, можуть стосуватися попередніх і наступних періодів дії програми.

Стаття 23 - Гранична сума

Сума допомоги ЄІС, виділеної на надання технічної допомоги, обмежена до 10% від загального обсягу допомоги ЄІС, виділеної на Програму.

Розділ IV - Правомірність витрат і тривалість операцій

Стаття 24 – Принципи прийнятності

1. Відповідно до статті 18(2) Регламенту ЄТС ієрархія правил відповідності для цієї Програми встановлюється таким чином:

Без порушення правил щодо встановлених вимог, викладених у цьому Розділі або в делегованих актах, зазначених у статтях 27 і 30, країни-учасники в МК встановлюють додаткові правила щодо відповідності витратів на Програму в цілому.

Щодо питань, які не охоплюються правилами відповідності, викладеними у цьому Розділі або в делегованих актах, зазначених у статтях 27 і 30, або в правилах, встановлених спільно країнами-учасниками відповідно до другого підпункту, застосовуються національні правила держави-члена або країни-партнера ЄІС, в якій витатки були понесені.

2. Операція може отримати підтримку в рамках цієї Програми та згідно з іншими інструментами Союзу, за умови, що для статті витратів, яка включена у заявку на здійснення виплати для відшкодування з допомоги ЕФРР або ЄІС, не надається підтримка з іншого інструменту Союзу або підтримка з допомоги ЕФРР або ЄІС в рамках іншої програми.
3. Відповідно до статті 3(2) Регламенту (ЄС) № 1301/2013 допомога ЕФРР або ЄІС може бути спрямована на підтримку обміном засобами та людськими ресурсами та всіма видами інфраструктури через кордони в рамках цієї Програми.
4. На додаток до статей 22 і 23, за винятком статті 31, положення цієї статті також застосовуються до Технічної допомоги.

Стаття 25 – Встановлені терміни

1. Витатки визнаються відповідними для отримання внеску з допомоги ЕФРР або ЄІС, як в державах-членах, так і в країні-партнері ЄІС, якщо вони були понесені бенефіціаром і сплачені в період з 1 січня 2014 року по 31 грудня 2023 року.
2. У разі відшкодування витрат відповідно до пунктів (b) і (c) першого підпункту статті 26(2), заходи, що є підставою для відшкодування, мають бути здійснені в період з 1 січня 2014 року по 31 грудня 2023 року.
3. Витатки, які стають правомірними в результаті внесення змін до програми, вважають такими лише з дати подання Комісії запиту про внесення змін або, в разі застосування статті 10(б), з дати вступу у дію рішення про внесення змін до Програми.

Стаття 26 - Форми підтримки; форми грантів і відшкодування надходжень

1. Допомога ЕФРР або ЄІС використовується для надання підтримки у вигляді грантів, премій і надходжень обов'язкових до відшкодування, або їх комбінації.

У випадку відшкодування надходжень, підтримка повернута органу, який її надав, або іншому компетентному органу держави-члена або країни-партнера ЄІС, зберігається на окремому рахунку або окремо з номерами рахунків і використовується повторно для тих самих цілей або відповідно до цілей Програми.

2. Гранти і принцип відшкодування можуть приймати будь-яку з таких форм:

- a) відшкодування фактично понесених і сплачених відповідних витрат, разом з, у певних випадках, негрошових внесків та амортизацією;
- b) стандартні розміри питомих витрат;
- c) паушальні платежі, що не перевищують 100 000 євро громадського внеску;
- d) фінансування за фіксованою ставкою, яке визначається шляхом застосування відсотків до однієї або декількох визначених категорій витрат.

Варіанти, зазначені в першому підпункті, можуть бути поєднані лише у тому випадку, коли кожен варіант охоплює різні категорії витрат або коли вони використовуються для різних проектів, що є частиною операції, або для послідовних етапів операції.

3. Якщо операція або проект, який є частиною операції, здійснюються виключно за рахунок державних закупівель робіт, товарів або послуг, застосовується лише пункт (a) першого підпункту пункту 2. У разі, якщо державні закупівлі в рамках операції або проекту, що є частиною операції, обмежуються певною категорією витрат, можуть застосовуватися всі варіанти, зазначені в першому підпункті пункту 2.

4. Суми, зазначені в пунктах (b), (c) і (d) першого підпункту пункту 2, встановлюються в один з таких способів:

(a) метод справедливого, неупередженого та об'єктивного розрахунку на основі:

- i. статистичних даних або іншої об'єктивної інформації;
- ii. перевірених даних окремих бенефіціарів за минулі періоди; або
- iii. застосування звичайних методів обліку витрат окремих бенефіціарів;

(b) відповідно до правил застосування відповідних розмірів питомих витрат, паушальних платежів і фіксованих ставок, що застосовуються в політиках Союзу для аналогічного типу операції та бенефіціара;

(c) відповідно до правил застосування відповідних розмірів питомих витрат, паушальних платежів і фіксованих ставок, що застосовуються в рамках програм виділення грантів, що фінансуються повністю за рахунок держави-члена для аналогічного типу операції та бенефіціара;

(d) ставки, встановлені цим Регламентом або правилами Фонду;

(e) конкретні методи визначення сум, встановлених згідно з правилами Фонду.

5. Що стосується відповідності негрошових внесків у вигляді надання робіт, товарів, послуг, землі і нерухомості, застосовується стаття 69(1) РЗП.

6. Амортизаційні витрати можуть вважатися прийнятними відповідно до статті 69(2) РЗП.

Стаття 27 - Фіксовані ставки для непрямих витрат і витрат на персонал

1. У разі, якщо здійснення операції призводить до непрямих витрат, вони можуть бути обчислені за фіксованою ставкою в один з таких способів:
  - a) фіксована ставка в розмірі до 25% від прийнятних прямих витрат, за умови, що ставка розраховується на основі методу справедливого, неупередженого та об'єктивного розрахунку або методу, що застосовується в рамках програм виділення грантів, що фінансуються повністю за рахунок держави-члена або країни-партнера ЄС для аналогічного типу операції та бенефіціара;
  - b) фіксована ставка в розмірі до 15% від прийнятних прямих витрат на персонал без наявності вимоги для держави-члена або країни-партнера ЄС виконувати розрахунок для визначення застосовної ставки;
  - c) фіксована ставка, що застосовується для прийнятних прямих витрат на основі існуючих методів і відповідних ставок, що застосовуються в політиках Союзу для аналогічного типу операції та бенефіціара;

Застосовуються статті 20 і 21 Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) № 480/2014¹⁶ щодо визначення фіксованої ставки і пов'язаних з ними методів, зазначених у пункті (с) першого підпункту цього пункту.

Для цілей визначення витрат на персонал, пов'язаних із здійсненням операції, застосовувана погодинна ставка може бути розрахована шляхом ділення останніх задокументованих річних валових витрат на утримання персоналу на 1 720 годин.

2. Витрати на персонал для операції можуть бути обчислені за фіксованою ставкою в розмірі до 20% від прямих витрат, крім витрат на персонал для цієї операції.

Стаття 28 – Нецільові витрати

1. Допомога ЄФРР або ЄС не призначена для підтримки такого:
  - a) виведення з експлуатації або будівництво атомних електростанцій;
  - b) інвестиції для досягнення скорочення викидів парникових газів від видів діяльності, що перелічені в Додатку I до Директиви 2003/87/ЄС;
  - c) виробництво, переробка і збут тютюну і тютюнових виробів;
  - d) Підприємства, що зазнають труднощів, як це визначено відповідно до правил державної допомоги з боку країн Союзу;
  - e) інвестиції в інфраструктуру аеропорту, якщо вони не пов'язані з охороною навколишнього середовища або не супроводжуються інвестиціями, необхідними для пом'якшення або зниження його негативного впливу на навколишнє середовище;

¹⁶ Зі змінами, внесеними відповідно до Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) № 2015/616 від 13 лютого 2015 року, що вносить зміни до Делегованого Регламенту (ЄС) № 480/2014 щодо посилань у ньому на Регламент (ЄС) № 508/2014 Європейського Парламенту та Ради, OJ L 102, 21.4.2015, стор. 33.

- f) відсотки з заборгованості;
  - g) купівля незабудованої земельної ділянки та забудованої земельної ділянки на суму в розмірі до 10% від загальної суми прийнятних видатків на відповідну операцію. Для покинутих ділянок і тих, що раніше були в промисловому використанні, на яких розташовані будівлі, ця гранична сума збільшена до 15%. У виняткових і належним чином обґрунтованих випадках, ця гранична сума може бути піднята вище відповідного попереднього відсотка для операцій, що стосуються збереження навколишнього середовища;
  - h) податок на додану вартість (ПДВ), крім випадків, коли він не відшкодовується відповідно до національного законодавства про ПДВ.
2. Операції, не можуть бути обрані для допомоги ЕФРР або ЄІС, якщо вони були фізично завершені або виконані в повному обсязі до подання бенефіціаром керуючому органу заявки на фінансування в рамках Програми, незалежно від того, чи були здійснені бенефіціаром всі пов'язані з нею платежі.
  3. Відповідно до пункту (l) статті 4 Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) № 481/2014, збори за фінансові операції в межах держави-члена або в межах країни-партнера ЄІС є неприйнятними.

Стаття 29 – Відповідність вимогам залежно від місця розташування

1. Операції, до яких застосовуються винятки, зазначені в пунктах 2 і 3, мають бути розташовані в районі, що охоплюється програмою, в який входить частина території країн-учасників, як це визначено в Програмі (далі за текстом – "район, що охоплюється програмою").
2. Керуючий орган може погодитися з тим, що вся або частина операції здійснюється за межами району, що охоплюється програмою, за умови виконання всіх таких умов:
  - (a) операція здійснюється на користь району, що охоплюється програмою;
  - (b) загальна сума, виділена в рамках Програми на операції, розташовані за межами району, що охоплюється програмою, не перевищує 20% від допомоги ЕФРР або ЄІС на рівні програми;
  - (c) обов'язки керуючого та аудиторських органів щодо управління, контролю і аудиту стосовно операції виконуються органами Програми або вони укладають угоди з органами влади в державі-члені або країні-партнері ЄІС, в якій здійснюється операція.
3. Для операцій, що стосуються технічної допомоги, стимулюючої діяльності та розвитку потенціалу, витрати можуть бути понесені за межами району, що охоплюється програмою, за умови виконання умов, передбачених у пунктах (a) і (c) пункту 2.
4. З урахуванням конкретних цілей ЄІС, викладених в статті 3(1) і (2), допомога ЄІС не надається в частині району, що охоплюється програмою, який включає територію Союзу.

Стаття 30 - Особливі правила щодо відповідності для певних категорій витрат

1. Застосовується Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 481/2014¹⁷.
2. Однак, частково відступаючи від статті 5(5)-(8) цього Регламенту, застосовуються таке:
  - a) Для операцій стосовно технічної допомоги або стимулюючої діяльності та розвитку потенціалу, витрати, понесені за межами району, що охоплюється програмою, є прийнятними, якщо вони були понесені відповідно до умов, викладених у пунктах а) та с) статті 29(2).
  - b) Що стосується інших осіб, крім тих, що зазначені в пунктах d) і e), керуючий орган може прийняти витрати на проживання та харчування, понесені в закладах, розташованих за межами району, що охоплюється програмою, але в межах Союзу, як це є прийнятним для внеску ЕФРР з бюджетної позиції 1b, якщо вони були понесені відповідно до статті 29(2). Це також стосується місцевих витрат на поїздки до місця проведення заходу за межами району, що охоплюється програмою, але в межах Союзу.
  - c) Що стосується інших осіб, крім тих, що зазначені в пунктах d) і e), керуючий орган може прийняти витрати на проживання та харчування, понесені в закладах, розташованих за межами району, що охоплюється програмою, але в межах країни-партнера ЄІС, як це є прийнятним для допомоги ЄІС, якщо вони були понесені відповідно до статті 29(2) і (4). Це також стосується місцевих витрат на поїздки до місця проведення заходу за межами району, що охоплюється програмою, але в межах країни-партнера ЄІС.
  - d) Для персоналу бенефіціарів, розташованих за межами району, що охоплюється програмою, але в межах Союзу, керуючий орган може прийняти витрати, передбачені в пункті 1, включаючи витрати на проїзд до і від місця проведення заходу в межах або поза межами району, що охоплюється програмою, як це є прийнятним для допомоги ЕФРР, якщо вони були понесені відповідно до статті 29(2).
  - e) Для персоналу бенефіціарів, розташованих за межами району, що охоплюється програмою, але в межах країни-партнера ЄІС, керуючий орган може прийняти витрати, передбачені в пункті 1, включаючи витрати на проїзд до і від місця проведення заходу в межах або поза межами району, що охоплюється програмою, як це є прийнятним для допомоги ЄІС, якщо вони були понесені відповідно до статті 29(2) і (4).
  - f) Для персоналу бенефіціарів, розташованих в межах району, витрати, передбачені в пункті 1 статті 5 Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) № 481/2014, включаючи витрати на проїзд до і від місця проведення заходу в межах або поза межами району, що охоплюється програмою, вважаються прийнятними для відповідної допомоги ЕФРР або ЄІС відповідно до статті 29(1).

Стаття 31 - Операції, що генерують чистий дохід

1. До операцій, які генерують чистий дохід в ході їхнього здійснення, застосовується стаття 65(8) РЗП.

¹⁷ Делегований Регламент Комісії(ЄС) № 481/2014 від 4 березня 2014 року, що доповнює Регламент (ЄС) № 1299/2013 Європейського Парламенту і Ради стосовно особливих правил щодо прийнятності витрат на програми співробітництва, OJ L 138, 13,5. 2014 року, стор. 45.

2. До операцій, які генерують чистий дохід після їхнього завершення, застосовується стаття 61 РЗП та четвертий підпункт статті 65(8) РЗП.

Відповідно до статей 1 і 2 Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) № 2015/1516¹⁸ для операцій в секторі досліджень, розробок та інновацій, як зазначено в пункті (а) першого підпункту, встановлюється фіксована ставка в розмірі 20%.

Застосовуються статті 15-19 Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) №480/2014¹⁹ щодо методу розрахунку дисконтованого чистого доходу від операцій, що генерують чистий дохід.

Стаття 32 - Тривалість операцій

Щодо тривалості операцій застосовується стаття 71 РЗП.

---

¹⁸ Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2015/1516 від 10 червня 2015 року, що встановлює, відповідно до Регламенту (ЄС) № 1303/2013 Європейського Парламенту і Ради, фіксовану ставку для операцій, що фінансуються за рахунок Європейських структурних та інвестиційних фондів у секторів досліджень, розробок та інновацій, OJ L 239, 15.9.2015, стор. 65.

¹⁹ Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 480/2014 від 3 березня 2014 року, що доповнює Регламент (ЄС) № 1303/2013 Європейського Парламенту і Ради, що встановлює загальнозастосовні положення про Європейський фонд регіонального розвитку, Європейський соціальний фонд, Фонд гуртування, Європейський аграрний фонд розвитку сільських районів та Європейський фонд мореплавства та рибальства, а також встановлює загальні положення про Європейський фонд регіонального розвитку, Європейський соціальний фонд, Фонд гуртування та Європейський фонд мореплавства та рибальства OJ L 138, 13.5.2014, стор. 5.

Розділ V – Закупівлі, що здійснюються бенефіціарами з країни-партнера ЄС

Стаття 33 - Відповідні правила закупівель

1. Для присудження бенефіціарами з країни-партнера ЄС договорів про надання послуг, постачання і виконання робіт процедури здійснення закупівель мають відповідати вимогам:
  - а) положень статей 190 і 191 глави 3 розділу IV частини другої Фінансового Регламенту;
  - б) положень статей 260-276 глави 3 розділу II частини другої Делегованого Регламенту (ЄС) № 1268/2012²⁰.

Крім того, країна-партнер ЄС може скористатись можливістю використовувати Практичний посібник з контрактних процедур для зовнішньої діяльності ЄС (PRAG), що доповнює положення, які містяться в пунктах а) і б) першого підпункту. Має використовуватись та версія PRAG, яка є чинною на момент початку відповідної процедури закупівлі.

2. Процедури здійснення державних закупівель в частині, що стосується витрат, пов'язаних з підготовчим етапом операції та ініційованих бенефіціарами до надання бенефіціару грантового документа, передбаченого в статті 14(7), мають також відповідати вимогам положень, зазначених в пункті 1.
3. Процедури здійснення державних закупівель в частині, що стосується технічної допомоги, що фінансується за рахунок допомоги ЕФПР або ЄС і реалізується органами програми, розташованими в державі-члені, мають відповідати вимогам національних процедур здійснення державних закупівель, що транспонують Директиви ЄС.

Стаття 34 - Правила щодо національної приналежності та походження

1. Участь у присудженні контрактів на постачання, грантів та інших процедурах присудження для заходів, що фінансуються в рамках Програми, має бути відкритою для всіх фізичних осіб, які є громадянами та юридичними особами, які фактично назначені на посаду в країнах-учасниках, інших державах-членах, інших бенефіціарах ЄС, договірних сторонах Угоди про Європейську економічну зону та в країнах-партнерах, на які поширюється дія Інструменту передвступної допомоги ЄС (далі за текстом – "допустимі країни"), і для міжнародних організацій²¹.

До юридичних осіб можуть належати організації громадянського суспільства, такі, як неурядові некомерційні організації та незалежні політичні фонди, організації на основі громад, а також некомерційні органи, установи та організації приватного сектору та їхні мережі на місцевому, національному, регіональному і міжнародному рівнях до тих пір, поки вони мають юридичні права та обов'язки згідно з відповідним національним законодавством.

Керуючий орган може допустити до участі у конкурсі заявок суб'єктів без створення юридичної особи.

²⁰ Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 1268/2012 від 29 жовтня 2012 року про правила застосування Регламенту (ЄС, Євратом) № 966/2012 Європейського Парламенту та Ради про фінансові правила, що застосовуються до загального бюджету Союзу, OJ L 362, 31.12.2012, стор. 1.

²¹ Міжнародні організації – це міжнародні організації державного сектору, створені міжурядовими угодами, спеціалізовані органи, створені такими організаціями, та інші некомерційні організації, що прирівнюються до міжнародних організацій за рішенням Комісії.

2. Всі поставки, придбані за контрактом про закупівлю, або відповідно до угоди про виділення гранту, що фінансуються в рамках ЄІС, мають походити з допустимої країни.

Тим не менше, вони можуть походити з будь-якої країни, якщо сума поставок, що закуповуються, є нижчою за граничну величину для використання конкурентної договірної процедури.²² Для цілей цієї статті визначення терміна "походження" наведено в статті 23 і 24 Регламенту Ради (ЄЕС) № 2913/92²³.

3. Правила відповідно до цієї статті, не застосовуються і не створюють обмежень щодо національної приналежності для фізичних осіб, які є працівниками або іншим чином на законних підставах працюють за договором на прийняттого підрядника або, де це може бути застосовано, субпідрядника.
4. З метою сприяння розвитку місцевих спроможностей, ринків і закупівель, перевага надається місцевим і регіональним підрядникам, якщо Фінансовий Регламент передбачає присудження контракту на основі тендера з одним учасником. У всіх інших випадках, має стимулюватися участь місцевих і регіональних підрядників згідно з відповідними положеннями Фінансового Регламенту.
5. Прийнятність, як це визначено в цій статті, може бути додатково обмежена в Особливих умовах цієї Угоди про фінансування в частині, що стосується національної приналежності, географічного положення або характеру заявників, коли такі обмеження зумовлені особливим характером і завданнями заходу і коли вони необхідні для його ефективного здійснення, зокрема, для участі в процедурах присудження у випадку заходів зі співробітництва.
6. Учасники торгів, заявники і кандидати від неприйнятних країн або, не обмежуючи положення другого підпункту пункту 2, товари неприйняттого походження можуть бути визнані керуючим органом як прийнятні в разі крайньої необхідності або відсутності продуктів і послуг на ринках відповідних країн, або в інших належним чином обґрунтованих випадках, коли застосування правил щодо прийнятності зробило б реалізацію проекту, програми або заходу неможливою або дуже її ускладнило.
7. Фізичні та юридичні особи, яким були присуджені контракти, мають дотримуватись вимог природоохоронного законодавства, включаючи вимоги багатосторонніх природоохоронних угод, а також узгоджених на міжнародному рівні базових стандартів у сфері праці²⁴.

Стаття 35 - Права інтелектуальної власності

1. Контракти, укладені бенефіціарами, розташованими в країні-партнері ЄІС, що фінансуються в рамках цієї Угоди про фінансування, мають забезпечувати набуття країною-партнером ЄІС всіх необхідних прав інтелектуальної власності щодо інформаційних технологій, досліджень, креслень, планів, публічності та будь-яких інших матеріалів, виготовлених для цілей планування, реалізації, моніторингу та оцінки.

²² Див. пункт (b) (ii) статті 267 (1) Виконавчого Регламенту Комісії (ЄС, Євратом) № 1268/2012: контракти вартістю до 100 000 євро.

²³ Регламент Ради (ЄЕС) № 2913/92 від 12 жовтня 1992 року про створення Митного кодексу Європейської Спільноти та інше законодавство Спільноти, що регулює неспреференційне походження, OJ L 302, 19 жовтня 1992 р., стор. 1.

²⁴ Базові стандарти МОП у сфері праці, конвенції про свободу асоціації та ведення колективних переговорів, скасування примусової та обов'язкової праці, усунення дискримінації в галузі праці та заняття і ліквідації дитячої праці.

2. Країна-партнер ЄС гарантує, що керуючий орган, Комісія, або будь-хто або особа, уповноважена Комісією, матиме доступ і право на використання таких матеріалів. Комісія використовуватиме такі матеріали лише для власних цілей.

Розділ VI – Управління, контроль та призначення

Підрозділ 1: Призначення і функції органів програми

Стаття 36 - Призначення органів

1. Країни-учасники Програмі призначили, для цілей статті 123(1) РЗП, єдиний керуючий орган; для цілей статті 123(2) РЗП, єдиний орган із сертифікації, а також для цілей статті 123(4) РЗП, єдиний аудиторський орган, як зазначено в таблиці 21 розділу 5.1 Програми.
2. Керуючий орган не несе відповідальності за виконання функцій органу із сертифікації. Орган із сертифікації отримує платежі, здійснені Комісією і, як правило, здійснює платежі на користь головного бенефіціара відповідно до статті 132 РЗП.
3. Порядок призначення керуючого органу і, в разі необхідності, органу з сертифікації, викладена в статті 124 РЗП, здійснюється державою-членом, в якій знаходиться орган.

Стаття 37 - Функції керуючого органу

1. Не обмежуючи зміст положень пункту 2 цієї статті, керуючий орган Програми здійснює функції, передбачені в статті 125 РЗП і статті 23.
2. Оскільки керуючий орган не проводить перевірки згідно з пунктом (а) статті 125 (4) РЗП у межах всього району, що охоплюється програмою, кожна держава-член або кожна країна-партнер ЄІС призначає орган або особу, відповідальну за проведення таких перевірок щодо бенефіціарів на своїй території ("контролер(и)", як зазначено в таблиці 22 розділу 5.1 Програми.
3. Керуючий орган має переконатися в тому, що витрати кожного бенефіціара, який бере участь в операції, були перевірені призначеним контролером.
4. Кожна країна-учасник має забезпечити можливість перевірки витрат бенефіціара протягом трьох місяців з моменту подачі документів відповідним бенефіціаром.
5. Кожна країна-учасник відповідає за перевірки, що проводяться на її території.
6. У разі, якщо поставка співфінансованих продуктів або послуг може бути перевірена лише щодо всієї операції, перевірка має виконуватися керуючим органом або контролером держави-члена, в якій знаходиться головний бенефіціар.

Стаття 38 - Спільний секретаріат

Керуючий орган, після консультацій з державами-членами та будь-якою з країн-партнерів ЄІС, що беруть участь в Програмі, створює спільний секретаріат, як зазначено в розділі 5.2 Програми.

Стаття 39 - Функції органу з сертифікації

Орган з сертифікації Програми здійснює функції, передбачені в статті 126 РЗП.

Стаття 40 - Функції аудиторського органу

1. Держави-члени та країни-партнери ЄІС, що беруть участь в Програмі, можуть надати дозвіл аудиторському органу на безпосереднє виконання функцій, передбачених у статті 127 РЗП на

всій території, яка охоплюється Програмою. Вони зазначають, коли аудиторський орган має супроводжувати аудитор держави-члена або країни-партнера ЄС.

2. Якщо аудиторський орган не отримував дозволу, як зазначено в пункті 1, йому надає допомогу група аудиторів у складі представників від кожної держави-члена або країни-партнера ЄС, які беруть участь в Програмі, і виконує функції, передбачені в статті 127 РЗП, як зазначено в таблиці 22 розділу 5.1 Програми. Кожна держава-член або країна-учасник ЄС відповідає за аудити, що проводяться на її території.
3. Кожен представник від держави-члена або країни-партнера ЄС відповідає за надання фактичних даних, що стосуються витрат на його території, які необхідні аудиторському органу для здійснення оцінки.
4. Група аудиторів формується протягом трьох місяців після прийняття рішення про затвердження Програми. Вона розробляє свій регламент і її очолює аудиторський орган для Програми.
5. Аудитори є функціонально незалежними від контролерів, які здійснюють перевірки відповідно до статті 37.

Стаття 41 - Функції органів країни-партнера ЄС

1. Органи країни-партнера ЄС надають підтримку державі-члену у виконанні її обов'язків і співпрацюють з єдиними органами програми.
2. Відповідно до свого національного законодавства, країна-партнер ЄС може надати дозвіл аудиторському органу на безпосереднє виконання функцій, передбачених у статті 127 РЗП на всій території, яка охоплюється Програмою. У дозволі зазначається, коли аудиторський орган має супроводжувати аудитор країни-партнера ЄС.

Якщо аудиторський орган не отримував дозволу, як зазначено в першому підпункті, йому надає допомогу представник від країни-партнера ЄС у виконанні функцій, передбачених в статті 127 РЗП.

У випадку, описаному в другому підпункті, країна-учасник ЄС відповідає за аудити, що проводяться на її території.

Представник країни-партнера ЄС має забезпечити, щоб в аудиторській роботі застосовувались стандарти аудиту, визнані на міжнародному рівні.

Представник країни-партнера ЄС відповідає за надання фактичних даних, що стосуються витрат на його території, які необхідні аудиторському органу для здійснення оцінки.

Представник країни-партнера ЄС є функціонально незалежним від контролера(ів), який (які) здійснює (здійснюють) перевірки відповідно до статті 37.

Підрозділ 2: Управління та контроль

Стаття 42 - Загальні принципи систем управління та контролю

1. Відповідно до статті 122 (1) РЗП, держава-член забезпечує впровадження систем управління та контролю для Програми відповідно до статей 72, 73 і 74 РЗП.
2. Держава-член, зокрема, забезпечує, щоб не пізніше 31 грудня 2015 року всі обміни інформацією між бенефіціарами та керуючим органом, органом із сертифікації, аудиторським органом і проміжними органами могли здійснюватися за допомогою систем електронного обміну даними.

Системи, зазначені в першому підпункті, мають сприяти забезпеченню функціональної сумісності з національними механізмами та механізмами Союзу і надавати бенефіціарам змогу подавати всю інформацію, зазначену в першому підпункті лише один раз.

Застосовуються статті 8-10 Виконавчого Регламенту Комісії (ЄС) № 1011/2014, що стосуються електронного обміну інформацією.

Стаття 43 - Спільне управління та обов'язки

Відповідно до принципу спільного управління, держава-член, країна-партнер ЄС і Комісія відповідають за управління та контроль програм відповідно до своїх обов'язків, встановлених у Регламенті (ЄС) № 1303/2013, Фінансовому Регламенті та Регламенті ЄТС.

Стаття 44 - Обов'язки країни-партнера ЄС

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово комунального господарства України відповідає за координацію участі країни-партнера ЄС у Програмі.

Стаття 45 - Повноваження та обов'язки Комісії

Застосовується стаття 75 РЗП .

Стаття 46 - Співпраця між Комісією та аудиторським органом

Застосовується стаття 128 РЗП.

Стаття 47 - Пропорційний контроль Програми

Застосовується стаття 148 РЗП .

Розділ VII - Основа для розрахунку та інтенсивність допомоги

Стаття 48 - Основа для розрахунку допомоги ЕФРР або ЄС

Додаток III до цієї Угоди про фінансування встановлює для кожного фонду (ЕФРР або ЄС) та вісі пріоритетів, чи має ставка співфінансування для вісі пріоритетів та/або фонду застосовуватися до:

- (a) загальної суми відповідних витрат, включаючи державні та приватні видатки; або
- (b) прийнятних державних видатків.

Стаття 49 - Інтенсивність допомоги

Ставка співфінансування Союзу на рівні кожної вісі пріоритетів Програми становить не менше 20% і не більше 85% від відповідних витрат.

Тим не менше, частина вісі пріоритетів для Технічної допомоги, що підтримується ЄІС, співфінансується на 100%.

Країна-партнер ЄІС має дотримуватися мінімального розміру свого внеску, що зазначений в Додатках I і III. У випадку здійснення внесків як від країни-партнера ЄІС, так і Союзу, внесок країни-партнера має бути зроблений у той самий час, що й відповідний внесок Союзу.

Розділ VIII - Фінансовий менеджмент, знімання зобов'язань, ревізія та прийняття рахунків, закриття та фінансові коригування

Підрозділ 1: Зобов'язання та платежі

Стаття 50 - Бюджетні зобов'язання

1. До бюджетних зобов'язань щодо допомоги ЕФРР застосовується стаття 76 РЗП.

Щодо допомоги ЕФРР, рішення Комісії про затвердження Програми є рішенням про фінансування за змістом статті 84 Фінансового Регламенту і після того як його буде доведено до відома відповідної держави-члена, юридичним зобов'язанням за змістом цього Регламенту.

2. До бюджетних зобов'язань щодо допомоги ЄІС застосовується стаття 56 Фінансового Регламенту.

Щодо допомоги ЄІС на користь України, Виконавче рішення Комісії С(2016) 4719 від 26 липня 2016 року, є рішенням про фінансування за змістом статті 84 Фінансового Регламенту.

Стаття 51 - Загальні правила для здійснення виплат

Щодо загальних правил для здійснення виплат застосовується стаття 77 РЗП.

Відповідно до статті 27(1) Регламенту ЄТС допомога ЄФРР або ЄІС для Програми виплачується на єдиний рахунок без будь-яких національних субрахунків.

Відповідно до статті 21(2) Регламенту ЄТС орган із сертифікації отримує виплати, здійснені Комісією.

Відповідно до статті 129 РЗП держава-член забезпечує, щоб до моменту закриття Програми, обсяг державних витрат, сплачених на користь бенефіціарів, був не нижчим, ніж внесок від допомоги ЕФРР або ЄІС, виплачений Комісією на користь держави-члена та країни-партнера ЄІС.

Стаття 52 - Загальні правила для розрахунку проміжних виплат та виплати кінцевого залишку

До розрахунку проміжних виплат та виплати кінцевого залишку щодо допомоги ЄФРР застосовуються статті 78 і 130 РЗП.

Стаття 53 - Заявки на здійснення виплати

1. До заявок на здійснення виплати застосовуються статті 79(2) і 131 РЗП.
2. Заявки на здійснення виплати подаються відповідно до зразка, наведеного в статті 6 та Додатку VI до Виконавчого Регламенту Комісії (ЄС) № 1011/2014.

Стаття 54 - Строки подання проміжних заявок на здійснення виплати та строки їх виплати

Застосовується стаття 135 РЗП.

Стаття 55 - Виплата бенефіціарам

1. Відповідно до статті 21 (2) Регламенту ЄТС орган з сертифікації, як правило, здійснює виплати головному бенефіціару відповідно до пунктів 2 і 3.

2. За умови наявності фінансування з ~~первинних і щорічних~~ попередньо фінансованих і проміжних виплат, керуючий орган забезпечує отримання бенефіціаром загальної суми прийнятних державних витрат належних до сплати і в повному обсязі та не пізніше ніж через 90 днів з моменту подачі бенефіціаром вимоги про здійснення виплати.

Жодні суми, спеціальна плата або інші збори з еквівалентним ефектом, які можуть зменшити суми, належні до виплати бенефіціарам, не вираховуються, не утримуються і не стягуються, відповідно.

3. Відповідно до статті 132(2) РЗП строк здійснення виплати, зазначений в пункті 2, може бути перерваний керуючим органом у будь-якому з таких належним чином обґрунтованих випадків:
  - a) сума вимоги про здійснення виплати не належить до сплати або не були надані відповідні супровідні документи, включаючи документи, необхідні для проведення перевірок згідно з пунктом (а) першого підпункту статті 125(4) РЗП;
  - b) було розпочато розслідування у зв'язку з можливим порушенням, що впливає на відповідні видатки.

Про перерву та її причини надсилається письмове повідомлення відповідному бенефіціару.

Стаття 56 - Використання євро

1. Суми, зазначені в програмах, представлених державами-членами, прогнози видатків, видаткові відомості, заявки на здійснення виплати, рахунки та видатки, зазначені в щорічних і підсумкових звітах про хід реалізації, виражаються в євро.
2. Держави-члени, які не затвердили євро своєю валютою на дату подачі заявки про здійснення виплати, конвертують суми видатків, понесених у національній валюті, в євро.

Якщо євро стає валютою держави-члена, процедура конвертації, що викладена в першому підпункті, продовжує застосовуватися до всіх видатків, зареєстрованих на рахунках органом з сертифікації, до дати вступу в дію фіксованої конверсійної ставки між національною валютою і євро.

3. Видатки, понесені у валюті, відмінній від євро, конвертуються бенефіціарами в євро з використанням щомісячного розрахункового обмінного курсу Комісії у місяці, протягом якого видатки були:
  - a) понесені; або
  - b) передані на перевірку керуючому органу або контролеру відповідно до статті 42(3); або
  - c) повідомлені головному бенефіціару.

Метод, обраний для цієї Програми, викладений у Програмі і застосовується до всіх бенефіціарів.

Конверсія перевіряється керуючим органом або контролером в державі-члені або країні-партнері ЄС, в якій розташований бенефіціар.

Стаття 57 - Попереднє фінансування

1. У 2017 році, не пізніше 30 жовтня керуючий орган може надати запит про переказ до 10% від внеску ЄІС у вигляді попереднього фінансування.
2. У 2018 та 2019 роках, не пізніше 30 жовтня керуючий орган може надати запит про переказ усієї суми або частини коштів, що вже виділені, у вигляді додаткового попереднього фінансування у розмірі, що не перевищує загальну суму попереднього фінансування, яка складає 80%. В обґрунтування свого прохання, керуючий орган має подати проміжний фінансовий звіт, в якому вказано, що розмір видатків, які були фактично понесені або, можуть бути понесені до кінця фінансового року, перевищує вже виплачену суму попереднього фінансування. Такі подальші перекази вважаються додатковим попереднім фінансуванням.
3. Суми, що виплачуються як попереднє фінансування, повністю списуються з рахунків Комісії не пізніше, ніж після закриття підтримки ЄІС для Програми відповідно до статті 60(1) і (2).
4. Комісія здійснює виплату всієї або частини запитуваної суми попереднього фінансування не пізніше ніж через 60 днів з моменту реєстрації Комісією запиту про виплату.

Стаття 58 - Переривання строку виплат і зупинення виплат

5. Стосовно переривання Комісією строку виплат застосовується стаття 83 РЗП.
6. Стосовно зупинення Комісією виплат застосовується стаття 142 РЗП.

Підрозділ 2: Знімання зобов'язань

Стаття 59 - Принципи

1. До Програми застосовується процедура знімання зобов'язань, заснована на тій підставі, що суми, пов'язані із зобов'язанням, які не охоплюються попереднім фінансуванням або заявкою на здійснення виплати протягом певного періоду часу, включаючи будь-які заявки на здійснення виплат, для яких вся сума або її частина підлягає перериванню строку виплати або зупиненню виплат, підлягають процедурі знімання зобов'язань.
2. Зобов'язання, пов'язані з минулим роком періоду, знімаються відповідно до правил, що застосовуються для закриття Програми.
3. Частина зобов'язань, що залишаються відкритими, знімається, якщо будь-які з документів, необхідних для закриття, не були подані на розгляд Комісії у строки, встановлені в статті 60.

Стаття 60 - Крайній строк для знімання зобов'язань

1. Стосовно допомоги ЄФРР застосовується стаття 136 РЗП.
2. Стосовно допомоги ЄІС, Комісія автоматично знімає будь-яку частину бюджетного зобов'язання за програмою, яка протягом шести місяців після закінчення терміну для здійснення заходів, який становить 60 місяців з дати набрання чинності цією Угодою про фінансування, не була використана для цілей попереднього фінансування або здійснення проміжних виплат або щодо якої орган із сертифікації не надав засвідченої видаткової відомості або запиту на здійснення виплати.
3. Та частина зобов'язань відповідно до допомоги ЄІС, яка залишається відкритою станом на 31 грудня 2022 року, знімається, якщо будь-який з документів, необхідних відповідно до статті 138 РЗП, не був поданий на розгляд Комісії до 15 лютого 2023 року. Дві дати, що встановлені в першому реченні, продовжуються на таку саму кількість місяців у разі, якщо Комісія продовжить період, що становить 60 місяців, зазначений в пункті 2, але не більше, ніж до 15 лютого 2025 року.

Стаття 61 - Винятки щодо знімання зобов'язань

Застосовується стаття 87 РЗП.

Стаття 62 - Процедура

1. Комісія своєчасно інформує державу-члена, країну-партнера ЄІС і керуючий орган, коли існує ризик застосування правила про знімання зобов'язань відповідно до статті 59.
2. На підставі інформації, отриманої станом на 31 січня, Комісія інформує державу-члену, країну-партнера ЄІС і керуючий орган про суму знімання зобов'язань, що виникає внаслідок такої інформації.
3. Держава-член має два місяці, щоб домовитися про суму, щодо якої знімається зобов'язання, або надати свої зауваження.
4. Стосовно знімання зобов'язань щодо допомоги ЄФРР застосовується стаття 88(4) і (5) РЗП.
5. Стосовно знімання зобов'язань щодо допомоги ЄІС, до 30 червня держава-член має подати Комісії переглянутий Додаток III до цієї Угоди про фінансування, в якому відображений зменшений обсяг підтримки за одним або декількома пріоритетами Програми на відповідний фінансовий рік. У разі неподання такого додатку, Комісія здійснює перегляд Додатка III до цієї Угоди про фінансування шляхом зменшення допомоги ЄІС на відповідний фінансовий рік. Таке зменшення застосовується до кожного пріоритету пропорційно.

Підрозділ 3: Рахунки

Стаття 63 - Підготовка, подання, розгляд і затвердження рахунків

1. Стосовно підготовки, розгляду та затвердження рахунків застосовуються статті 84, 137-139 і 141(2) РЗП.
2. Рахунки складаються відповідно до статті 7 та Додатку VII до Виконавчого Регламенту Комісії (ЄС) № 1011/2014.
3. Відповідно до статті 139(10) РЗП держава-члена або країна-партнер ЄІС можуть замінити невідповідні суми, які були виявлені після подання рахунків, шляхом внесення відповідних коригувань у рахунки за звітний рік, в якому була виявлена невідповідність, не обмежуючи зміст положень статей 73 і 74 РЗП.

4. Відповідно до статті 141(1) РЗП, крім документів, зазначених у статті 138 РЗП, для кінцевого звітнього року з 1 липня 2023 року по 30 червня 2024 року керуючий орган подає остаточний звіт про реалізацію Програми.

Стаття 64 - Наявність документів

Стосовно обов'язків керуючого органу із забезпечення наявності документів застосовується стаття 140 РЗП.

Підрозділ 4: Фінансові коригування і відшкодування з боку країн-учасників

Стаття 65 - Обов'язки країн-учасників

1. Країни-учасники запобігають, виявляють та виправляють невідповідності та відшкодовують неправомірно виплачені суми разом з відсотками за прострочення платежів.
2. Країни-учасники в першу чергу відповідають за розслідування невідповідностей і внесення необхідних фінансових коригувань, а також за здійснення відшкодувань. У випадку системних невідповідностей, країна-учасник розширює своє розслідування, щоб охопити всі потенційно залучені операції.
3. Країни-учасники вносять фінансові коригування, що необхідні у зв'язку з окремими або системними невідповідностями, виявленими в операціях або в Програмі. Фінансові коригування полягають у скасуванні всього або частини громадського внеску в операцію або в Програму. Країни-учасники враховують характер і серйозність невідповідностей, а також розмір фінансового збитку для допомоги ЕФРР або ЄІС і застосовують пропорційне коригування. Фінансові коригування відображаються в рахунках за звітний рік, в якому було прийнято рішення про скасування.
4. Внесок від допомоги ЕФРР або ЄІС, що був скасований відповідно до пункту 3, може бути використаний повторно країнами-учасниками в рамках відповідної Програми, з урахуванням положень пункту 5.
5. Внесок, скасований відповідно до пункту 3, не може бути використаний повторно для будь-якої операції, яка була предметом коригування або якщо фінансове коригування здійснювалось для системної невідповідності, для будь-якої операції, на яку вплинула системна невідповідність.

Стаття 66 - Повідомлення про невідповідності

1. Повідомлення про невідповідності надається Комісії відповідно до першого, другого і третього підпунктів статті 122(2) РЗП.
2. Застосовується Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 2015/1970²⁵, що встановлює додаткові детальні правила щодо критеріїв визначення випадків невідповідностей, про які необхідно повідомляти, та дані, що мають бути надані.

Відповідно до статті 3(4) Делегованого Регламенту (ЄС) № 2015/1970 повідомлення про невідповідності надається Державі-члену або країні-партнеру ЄІС, в якій бенефіціаром здійснювались видатки під час реалізації операції. Держава-член або країна-партнер ЄІС

²⁵ Делегований Регламент Комісії (ЄС) 2015/1970 від 8 липня 2015 року, що доповнює Регламент (ЄС) № 1303/2013 Європейського Парламенту і Ради спеціальними положеннями про повідомлення про невідповідності, що стосуються Європейського фонду регіонального розвитку, Європейського соціального фонду, Фонду гуртування та Європейського фонду мореплавства та рибальства, ОJ L 293, 10.11.2015, стор. 1.

інформує керуючий орган, орган із сертифікації за програмою, аудиторський орган, а також національного контролера, як зазначено в статті 37(2), а також його представника в групі аудиторів, як зазначено в другому підпункті статті 40(1).

3. Застосовується Виконавчий Регламент Комісії (ЄС) № 2015/1974²⁶, що встановлює періодичність та форму повідомлень про невідповідності.

Стаття 67 - Повернення коштів

1. Відповідно до статті 27(2) регламенту ЄТС керуючий орган забезпечує відшкодування головним або єдиним бенефіціаром будь-якої суми, сплаченої внаслідок невідповідності. Бенефіціари повертають головному бенефіціару будь-які неправомірно сплачені суми.
2. Відповідно до статті 27(3) Регламенту ЄТС, якщо головний бенефіціар не зміг забезпечити повернення суми іншими бенефіціарами або, якщо керуючий орган не зміг забезпечити повернення суми головним або єдиним бенефіціаром, країна-учасник, на території якої знаходиться або, у випадку ЄОТС, зареєстрований відповідний бенефіціар, відшкодовує керуючому органу будь-які суми, що були неправомірно виплачені такому бенефіціару. Керуючий орган несе відповідальність за відшкодування відповідних сум до загального бюджету Союзу відповідно до розподілу відповідальності між країнами-учасниками, як викладено у Програмі.
3. Відповідно до другого речення четвертого підпункту статті 122(2) РЗП країни-учасники можуть прийняти рішення не стягувати неправомірно виплачену суму, якщо сума, що підлягає відшкодуванню з боку бенефіціара, без урахування відсотків, не перевищує 250 євро у розмірі внеску від допомоги ЕФРР або ЄІС.
4. Застосовується Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 2016/568²⁷, що встановлює додаткові детальні правила щодо умов та процедур, які мають застосовуватися для визначення того, чи мають відшкодовуватись суми, що не підлягають стягненню.
5. Країна-партнер ЄІС зобов'язується повною мірою співпрацювати з Керуючим органом, Аудиторським органом і Комісією та надавати їм підтримку в процесі стягнення. Не обмежуючи обов'язку Керуючого органу зі стягнення з будь-якого бенефіціара неправомірно виплачених сум, Комісія може ініціювати стягнення від імені Керуючого органу будь-яким способом, у тому числі шляхом взаємозаліку та примусового стягнення через компетентні суди, у разі невідшкодування останнім неправомірно виплачених сум.

²⁶ Виконавчий Регламент Комісії (ЄС) 2015/1974 від 8 липня 2015 року, що встановлює періодичність та форму повідомлень про невідповідності, що стосуються Європейського фонду регіонального розвитку, Європейського соціального фонду, Фонду гуртування та Європейського фонду мореплавства та рибальства, відповідно до Регламенту (ЄС) № 1303/2013 Європейського Парламенту і Ради, OJ L 293, 10.11.2015, стор. 20.

²⁷ Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 2016/568 від 29 січня 2016 року, що доповнює Регламент (ЄС) № 1303/2013 Європейського Парламенту і Ради в частині умов та процедур для визначення того, чи суми, які не підлягають стягненню, мають відшкодовуватись державами-членами, стосовно Європейського фонду регіонального розвитку, Європейського соціального фонду, Фонду гуртування та Європейського фонду мореплавства та рибальства, OJ L 97, 13 квітня 2016 р., стор. 1

Підрозділ 5: Фінансові коригування Комісії

Стаття 68 - Обсяг, критерії та процедура

1. Відповідно до статті 85(1), (2) і (3) РЗП, Комісія здійснює фінансові коригування шляхом скасування всієї або частини допомоги ЕФРР або ЄІС для Програми та здійснення відшкодування з боку держави-члена та країни-партнера ЄІС для того, щоб виключити з фінансування Союзу видатки, які не відповідають вимогам чинного законодавства.
2. Відповідно до статті 85 (4) РЗП, до критеріїв для фінансових коригувань застосовуються положення статті 144 (1) - (5) РЗП.
3. До фінансових коригувань Комісії щодо системних недоліків застосовуються статті 30 і 31 Делегованого Регламенту Комісії (ЄС) № 480/2014.
4. Стосовно процедури застосовуються положення статті 145 (1) - (7) РЗП.
5. Стосовно відшкодувань застосовуються положення статті 147 РЗП

Стаття 69 - Зобов'язання країн-учасників

Відповідно до статті 146 РЗП, фінансове коригування Комісії не обмежує зобов'язання країн-учасників домагатися відшкодування відповідно до статті 67(2) та зобов'язання Держав-членів здійснювати відшкодування державної допомоги за змістом статті 107 (1) ДФЄС і відповідно до статті 14 Регламенту Ради (ЄС) № 659/1999²⁸.

---

²⁸ Регламент Ради (ЄС) № 659/1999 від 22 березня 1999 року, що встановлює детальні правила застосування статті 93 Договору про заснування Європейської Спільноти, OJ L 83, 27.3.1999, стор. 1.

Розділ IX - Припинення участі та проблеми реалізації

Стаття 70 - Непідписання цієї Угоди про фінансування

Якщо країна-партнер ЄС не укладає цю Угоду про фінансування до кінця року, наступного за роком, в якому було прийнято рішення про фінансування, як зазначено в статті 50, Комісія може запропонувати МК зміну до Програми з метою припинення участі країни-партнера ЄС в Програмі відповідно до процедури, викладеної в статті 10(4).

Застосовується стаття 71 (2) - (4) з відповідними змінами.

Стаття 71 - Проблеми реалізації

1. Якщо та частина допомоги ЕФРР або ЄС за Програмою, що стосується бенефіціара в країні-партнері ЄС, не може бути реалізована через проблеми, що виникають у відносинах між країнами-учасниками та в інших обґрунтованих випадках, Комісія може запропонувати МК зміну до Програми з метою припинення участі країни-партнера ЄС у Програмі до закінчення терміну виконання відповідно до процедури, викладеної в статті 10(4).
2. У разі припинення участі країни-партнера ЄС у Програмі, керуючий орган передає остаточний звіт протягом шести місяців після прийняття Комісією відповідного рішення. Після погашення попередніх платежів попереднього фінансування Комісія здійснює виплату остаточного балансу або, у відповідних випадках, видає розпорядження про відшкодування. Комісія також знімає зобов'язання щодо залишку зобов'язань.
3. Та частина допомоги ЕФРР або ЄС, що стосується бенефіціара в країні-партнері ЄС, до якої вже застосовується грантовий документ без будь-яких умов відповідно до другого підпункту статті 12(7), повертається керуючому органу, якщо вона не було виплачена щодо договірних зобов'язань бенефіціара, контракт з яким було укладено до прийняття Комісією рішення про припинення участі.
4. Та частина допомоги ЕФРР або ЄС, що стосується бенефіціара в Державі-члені, до якої вже застосовується грантовий документ, залишається доступною протягом її звичайного терміну дії, але може бути використана лише для здійснення заходів виключно у відповідній Державі-члені і контракт з якою було укладено до прийняття Комісією рішення про припинення участі.
5. Як альтернатива, може бути прийнято рішення про скорочення асигнувань за Програмою у зв'язку з участю країни-партнера ЄС в рамках програми відповідно до процедури, викладеної в статті 10(4).

Розділ X - Прикінцеві положення

Стаття 72 - Консультації між країнами-учасниками та Комісією

- (1) Між країною-партнером і Комісією проводяться консультації перед ініціюванням будь-якого спору у зв'язку із реалізацією цієї Угоди про фінансування відповідно до статті 76 цих Загальних умов або будь-якого спору щодо тлумачення цієї Угоди про фінансування, які не можуть бути вирішені відповідно до статті 3 Особливих умов.
- (2) Якщо Комісії стає відомо про проблеми у здійсненні процедур, пов'язаних з реалізацією цієї Угоди про фінансування щодо країни-партнера ЄІС, вона налагоджує всі необхідні контакти з країною-партнером ЄІС для виправлення ситуації і вжиття необхідних заходів.
- (3) Консультації можуть призвести до внесення змін, зупинення або припинення дії цієї Угоди про фінансування.
- (4) Комісія та країна-партнер ЄІС повідомляють Державі-члену про будь-які консультації або контакти відповідно до пунктів 1 і 2.
- (5) Комісія проводить консультації з Державою-членом до вжиття заходів, зазначених в пункті 3.

Стаття 73 - Внесення змін до цієї Угоди про фінансування

- (1) Без обмежень змісту пункту 6, внесення змін до цієї Угоди про фінансування здійснюється відповідно до пунктів 2-5.
- (2) Будь-які зміни до цієї Угоди про фінансування оформлюються у письмовому вигляді.
- (3) Якщо одна з країн-учасників надає запит про внесення змін, такий запит подається на розгляд Комісії принаймні за шість місяців до того часу, коли зміна має набрати чинності.
- (4) У разі, якщо Комісії стає відомо про протиріччя між, з одного боку, положеннями цієї Угоди про фінансування та, з іншого боку, основними актами, переліченими в статті 1 Особливих умов, Комісія пропонує необхідне узгодження цієї Угоди про фінансування з положеннями основних актів.

У разі внесення змін до основного акту, Комісія пропонує необхідне узгодження цієї Угоди про фінансування зі зміненими положеннями основних актів протягом двох місяців з моменту набуття ними чинності.

- (5) Внесення змін до Виконавчого Регламенту (СС) № 2015/207 стосовно різних зразків не вимагає внесення змін до цієї Угоди про фінансування. Країні-партнеру ЄІС надсилається письмове повідомлення про будь-які такі зміни та набуття ними чинності.
- (6) Керуючий орган надсилає Комісії письмове повідомлення про будь-яке рішення про внесення змін до [Додатка [V]] [конкретний документ, зазначений у статті 8 Особливих умов] протягом одного місяця з дати прийняття такого рішення про внесення змін. У рішенні про внесення змін зазначається дата набрання ним чинності. Комісія надає письмове підтвердження отримання такого повідомлення.

У випадку внесення змін до цієї Угоди про фінансування відповідно до пунктів 2-5, [Додаток [V]] [посилання на конкретний документ, зазначений у статті 8 Особливих умов] замінюється останньою версією, що була повідомлена Комісії.

Стаття 74 - Зупинення дії цієї Угоди про фінансування

- (1) Дія цієї Угоди про фінансування може бути зупинена в таких випадках:
  - (а) у випадку порушення країною-партнером ЄІС зобов'язань за цією Угодою про фінансування;

- (b) у випадку невиконання країною-партнером ЄІС вимог щодо доручення завдань з виконання бюджету;
  - (c) у випадку зупинення дії Угоди про асоціацію між Європейським Союзом та країною-партнером ЄІС;
  - (d) у випадку порушення країною-партнером ЄІС зобов'язань щодо поваги до прав людини, демократичних принципів і верховенства права, а також у серйозних випадках корупції.
- (2) Дія цієї Угоди про фінансування може бути зупинена у випадках настання *форс-мажорних обставин*, як це визначено нижче.

"Форс-мажор" – будь-яка непередбачувана та виняткова ситуація або подія, що не залежить від волі сторін, яка перешкоджає будь-якій з них виконувати будь-які зі своїх зобов'язань, що не пов'язано з помилкою або недбалістю з їхнього боку (або з боку їхніх підрядників, агентів або співробітників) і виявляється непереборною, незважаючи на всю належну обачність. Дефекти обладнання чи матеріалів або затримки в забезпеченні їхньої готовності, трудові спори, страйки або фінансові труднощі не можуть вважатися *форс-мажорними обставинами*. Сторона не вважається такою, що порушила свої зобов'язання, якщо виконати їх їй завадило настання форс-мажорних обставин, про які інша сторона була належним чином поінформована. Сторона, яка стикається з форс-мажорних обставинами, невідкладно інформує про це іншу сторону/сторони із зазначенням характеру, ймовірної тривалості та передбачуваних наслідків проблеми, і вживає будь-яких заходів, щоб звести до мінімуму можливі збитки. Якщо *форс-мажорні обставини* впливають лише на частину Програми, зупинення дії цієї Угоди про фінансування може бути частковим.

Жодна зі сторін не несе відповідальності за порушення своїх зобов'язань за цією Угодою про фінансування, якщо виконати їх їй завадило настання *форс-мажорних обставин*, за умови вжиття нею заходів для зведення до мінімуму можливих збитків.

- (3) Комісія може зупинити дію цієї Угоди фінансування без попереднього повідомлення.
- (4) Комісія може вживати будь-які відповідні запобіжні заходи до того, як відбудеться зупинення.
- (5) Після повідомлення про зупинення зазначаються наслідки для діючих або таких, що мають бути підписані, контрактів про закупівлю та надання гранту, а також угод про делегування.
- (6) Зупинення дії цієї Угоди про фінансування не виключає перерву у здійсненні виплат відповідно до статті 58 та припинення дії цієї Угоди про фінансування Комісією відповідно до статті 75.
- (7) Сторони відновлюють виконання цієї Угоди про фінансування, щойно це дозволять обставини, за наявності попереднього письмового схвалення Комісією. Це не виключає внесення будь-яких змін до цієї Угоди про фінансування, які можуть бути необхідним для адаптації Програми до нових умов реалізації, включаючи, якщо це можливо, продовження терміну прийнятності, або припинення дії цієї Угоди про фінансування відповідно до статті 75.

Стаття 75 - Припинення дії цієї Угоди про фінансування

- (1) Якщо питання, що призвели до припинення дії цієї Угоди про фінансування не були вирішені протягом періоду, що становить не більше 180 днів, кожна зі сторін може припинити дію цієї Угоди про фінансування шляхом надсилання попереднього повідомлення за 30 днів.
- (2) Дія цієї Угоди про фінансування припиняється автоматично, якщо протягом двох років з моменту її підписання:
  - (a) не було ініційовано жодної виплати;
  - (b) не було підписано договір про реалізацію або угоду про делегування.

- (3) У випадку повідомлення про припинення, зазначаються наслідки для діючих контрактів про закупівлю та надання гранту, угод про делегування, а також таких контрактів або грантів та угод про делегування, що мають бути підписані.
- (4) Припинення дії цієї Угоди про фінансування не виключає можливості Комісії вносити фінансові коригування відповідно до статті 68.

Стаття 76 - Механізми врегулювання спорів

- (1) Будь-який спір, що стосується цієї Угоди про фінансування, який не може бути вирішений протягом шести місяців шляхом консультацій між сторонами, як це передбачено у статті 72, передається під юрисдикцію Європейського Суду. У випадку, якщо країна-партнер ЄС не погоджується з такою юрисдикцією, і лише в цьому випадку, спір передається на розгляд арбітражу.
- (2) У випадку арбітражного провадження, сторони призначають спільного арбітра протягом 30 днів з моменту запиту про арбітраж. В іншому випадку, кожна сторона призначає свого арбітра: У такому випадку, два арбітри, в свою чергу, протягом 30 днів призначають третього арбітра. Якщо арбітри не приймуть рішення про інше, застосовується процедура, передбачена у Факультативних правилах Постійної палати третейського суду для арбітражного розгляду, в якому беруть участь міжнародні організації та держави. Рішення арбітрів приймаються більшістю голосів протягом трьох місяців.
- (3) Кожна зі сторін зобов'язана вжити заходів, необхідних для виконання рішення арбітрів.